سیف الملوک

حصہ سوم

میاں محمد بخش

فہرست

داستان خبر شدن دیواں راز کشتن دیو و فتح کردن قلعہ اسفند باش
وجستن ایشاں سیف الملوک را و یافتن وقید کردن اورا

راوی ایس قصے دے مینوں ہور صلاح وسالی
پھر پچھوں چل پکڑ محمد گل شہزادے والی

قلزم دا شاہزادہ جس دن کٹھا سیف ملوکے
چالی روز گذشتہ ہوئے بن فریادے کوکے

بعد اس تھیں ماں باپ دیو دے خبر ہوئی اس گلدی
اسفند باش قلعے وچہ کٹھا بیٹا تیغ اجل دی

ماتم بہت کیتا بیحدا سوگ وڈا وچہ دھرتی
اوہ مہینہ قلزم اندر روز قیامت ورتی

بوہے بوہے ہوئے سیاپے ہائے ہائے شیرا
مائی باپ پٹن سر داڑھی منہ نہ ڈٹھا تیرا

کون بجگ پئی آسمانوں کر گئی ایہ کارا
دیو پری کوئی مار نہ سکدا ساڈا لال پیارا

روندے دھوندے تے کر لاندے لٹے اسیں جہاناں
کوئی نہ سجھدا مارن والا اڈ دلیر جواناں

جاں اس سوگوں باہر آیا کہندا شاہ دیواناں
کر کے دغا دیواں نوں مارن ہے ایہ کم انساناں

آدمیاں بن کسے نہ کٹھا میرا شیر رنگیلا
مشرق مغرب توڑی لوڑو کر کے وڈا حیلہ

ایسا دیو زور آور مارے آدم دی کی طاقت
عرض کیتی امراواں شاہا پئی آسمانی آفت

اسفند باش قلعے وچہ کیکر آدم ہے جا سکدا
سو عفریت بہادر اتول جاون کولوں جھکدا

پھر بہرام تساڈا بیٹا جو مویا اس جائی
اس دا ثانی ہور زور آور کیہڑا وچہ لوکائی

آدم شہدے دی کی طاقت نہ کوئی دیو اچالا
اس بہرام بہادر اگے ہتھ اٹھاون والا

اینویں نال غمی دے تیرا فکر ہویا سودائی
آدم عاجز مٹھ مٹی دی کر سی کی کمائی

ہاشم آہا نام اس دیوے قلزم دی جس شاہی
امراواں نوں آکھن لگا خبر مینوں ایہ آہی

پکا پتہ کتابوں آہا لکھیا وچہ کلامے
آدمیاں دے ہتھوں ہوسی موت میرے بہرامے

آدمیئیں بن کسے نہ کیتا تورو جا جگ سارا
سخت سزا دیاں جد لبھے اوہ دشمن ہتھیارا

پریاں دیوا کابر والے عاقل سگھڑ سیانے
چھ ہزار روانے کیتے ہر پاسے ہر تھانے

اوس آدم نوں لوڑ لیاؤ خون کیتا جس میرا
لہندی چڑھدے دکھن پربت لوڑن چڑھے چوپھیرا

شہر ولایت جوہ چو پھیرے چشمے حوض سرائیں
رکھ بغیچے کھوہ بنھوڑے ڈھوکاں کھیت گرائیں

جس جس جائی سیھدا آبا آدمیاں دا واسا
پریاں دیو لگے سبھ لوٹن مل لیا ہر پاسا

کوئی کدھرے کوئی کدھرے لوڑے کڑک دیواں لوں بھاری
اوس دہاڑے چالی پریاں آیاں وچ اڈاری

باغ ارم دے اتوں لنگھیاں نال قضاء الٰہی
ہیٹھ درخت ڈھٹھو نے ستا آدم زاد سپاہی

اوس درخت اتے لہہ آئیاں گوء ملوء مچائی
ویہہ وسوے ایہ خونی ساڈا ہور نہ ہوسی کائی

کن آواز اونہاں دا آیا جاگ پیا اوہ راہی
سبھو پریاں دبکا دے کے پچھن اوئے سپاہی

کون کوئی توں کتھوں آئیوں تدھ معلوم نہ ہویا
پریاں دیواں دے ایہ تھانے کیوں اس جائی سویا

احمق ہیں یا جھلا خبطی یا مغرور جوانی
کیہڑی جائی آ کے ستوں مار کرے کوئی فانی

سیف ملوک دلیر جوانے خوب جواب سنایا
باجھ رضا ربے دے کیہڑا مارن والا جایا

جدوں قضا الٰہی آ سی مول نہ رہسی ڈکی
حکمے باجھ نہ مراں کسے تھیں معلم ہے گل پکی

بیگناہ میرے دل جیہڑے بریاں اکھیں کر سن
ہتھوں ہوگ جنہاندی آئی میرے ہتھوں مرسن

پریاں تے تد معلم کیتا اڈ دلیری جس دی
قلزم رنڈی اسے کیتی وچ ایہو گل وسدی

شاہزادے تھیں پچھن لگیاں بنگلے وانگ حلیماں
اسفند باش جزیرے تدھے کیتیاں سر مہماں

قلزم دا شاہزادہ اوتھے تدھ ہی مار گوایا
سراندیپ دی شاہزادی توں چھڑکا لیایا

جے اوہ شیر بہادر توں ہیں سندر شکل سپاہی
تاں سو شکر اساں بھی ڈٹھوں چاہ تکن دی آہی

سیف ملوکے ایہہ گل سمجھی ہین ایہ پریاں ایتھوں
سراندیپوں سنیاں گلاں رہ رہ آئیاں جتھوں

جیکوئی دور ملک تھیں ہوون کد واقف وستانوں
باغ ارم وچہ آیاں ہوسن زریں ستار ستانوں

آہو مینہیں کتھا آبا شاہزادے فرمایا
ملکہ خاتوں قیدوں کڈھی جاں رب کریم کمایا

اوسے دل نوں ہمت دتی اوسے یاری کیتی
نہیں تاں اینویں کد مریندا ایسا دیو جمعیتی

پریاں کہیا دس اسانوں کیکر کتھا آہی
جیوں جیوں گذری سبھ دسالی سیف ملوک سپاہی

دیکھ اقبال دلیری اس دی ہتھ نہ پاون پریاں
اڈ بہادر دیواں مارے زور اوہدا سن ڈریاں

حکمت مکر فریبیں کر کے قلزم کھڑیا لوڑن
سیف ملوک بھلاون کارن جھوٹھ مسیدا جوڑن

شارستان سنہری وچوں کہن اسیں ہن آئیاں
شاہ شاہپال تیرے دل گھلیا خوشیں خوشیں دھائیاں

شاہزادے نوں چا لیاؤ حکم کیتا شاہپالے
جے آکھیں تاں چالے چلیے کول بدیع جمالے

شاہزادے شکرانہ پڑھیا بہت دلوں خوش ہویا
پہن لئے ہتھیار پوشاکی اول منہ ہتھ دھویا

پریاں نوں فرمائیوس جھبدے چالے چلو مینوں
نال شتابی چایا پریاں ایہہ ہن کھڑ ساں تینوں

ست دن تے ست راتیں اڈیاں کر کے تیز اڈاری
اکس پہاڑ اچے تے لتھیاں کلک انہاں نے ماری

آن ہجوم اکٹھے ہوئے پریاں دیو مریلے !
آکھن نس ڈھوئی تھا لگے ہی بہوں ویلے

ہن جا سیں تاں پچھساں ایتھوں آئی شامت تیری
مدت ہوئی اساں بھی چڑھیاں کیتی لوڑ بتیری

قلزم دے درباروں آئے اسیں لوڑاؤ تیرے
اس سلطانے گھلیا سانوں پکڑو دشمن میرے

ڈھونڈھ تھکے کل عالم تینوں مساں مساں ہتھ آئیوں
چڑھیا خون اکھیں وچ تینوں اوسے آن بہائیوں

بے گناہ شاہزادہ ساڈا کیوں تدھ مار گوایا
مارا زائیں کرساں تینوں اوسے آن بہائیوں

سن گلاں شاہزادے ساڈا کیوں تدھ مار گوایا
مارا زائیں کر ساں تینوں اج بدلہ ہتھ آیا

کی ہویا مر ویساں شوہدا کی جیون دا جھورا
وہ افسوس رہے دل اندر ڈاڈھے نال نہ زورا

اک تے مائی بابل سنگیاں مردیاں منہ ڈٹھا
دوجا چھیکڑ وار نہ ملیا یار پیارا مٹھا

اوڑک اک دن مرناں بندے کیا پچھے کیا اگے
نیت پریت تیری وچ مویا پتہ سجن نوں لگے

جان ہووے قربان سجن توں عشق ایمان نہ ہاراں
اپنی توڑ بناہ محمد کجھ پرواہ نہ یاراں

سیف ملوک ایہناں نجھ کھڑیا سنگدیپ شہر وچ
پریاں دیو عفریت بتیرے ویکھن آئے در وچ

جو ویکھن سوہائے ہائے کر دے ہتھ مروڑن سارے
ایہ جوان نہ مارن جوگا کی کرسن ہتھیارے

اوڑک کوٹ اندر پھر وچھائے کرسی سے سنہری
سیف ملوکے ڈٹھے اگے بادشاہی سمیانے

ہیٹھ فرش وچھائے کرسی سے سنہری
تخت جڑاؤ تے شاہ بیٹھا دیواں بھری کچہری

سیف ملوکے نظری آیا تخت اتے اک تو وہ
سٹھ گز لماں قد دیوے دا چہرہ غضب آلودہ

جھل سلام تخت پر گجیا کہندا ہے نقصانی
سیف ملوک سلام پہنچایا جیونکر رسم شہانی

گھائل کریں جو ان اچھے چاپایا سیں تقصیرے
تو ہیں میرا بیٹا کتھا اسفند باش جزیرے

جیونکر میں اوہدے غم زناں باپ تیرا ہن روسی
تینوں کجھ نہ سجھدا آہا اس دا بھی کوئی ہوسی

نال لیری اٹھ سلامی کروا دوجی واری
سیف ملوکے جھڑکاں سن کے رت گئی سک ساری

نال فصاحت عقل بلاغت صفت کیتی اس شاہدی
دے دعائیں کرے ثنائیں دل وچ اوٹ اللہ دی

اوس جامے اس مورت والا عشق بدیع جمالوں
پھیر اس اگے چھویا قصہ اپنے حال احوالوں

بوزنیاں تے سگساراں دا قصہ شہر زناں دا
سفر سمندر فوج ڈوبن دا ذکر زنگی دا آندا

اسفندر باش جزیرے والی گل دی پل پل دی
ہور قضیے جانوراں دے بھی گل تتی تھل دی

موت دسی بہرام دیوے دی جیوں مویا سنگ آئی
ملکہ دی بیہوشی والی ساری گل سنائی

ہور بدیع جمال پری دا جیوں جیوں درشن پایا
واسطہ سراندیپ وڑن سارا حال سنایا

مہر افروزے دے گھر وردی دی کل نشانی
شفقت الفت شاہپری دی قول قرار زبانی

پھر پریاں دا نال بہانے سنگلا دیپ پہنچایا
مہر افروزے دا نال لے جانا باغ ارم وچ جانا

سچے نا ہیں آنچ محمد کہہ سچ بے وسواسہ
سچو سچ سنائیوس سارا جھوٹھ نہ کہیوس ماسہ

متھے وٹ اکھیں پر لالی ڈھیر بچارا جریا
شاہزادے تھیں پچھن لگا ہاشم شاہ غم بھریا

مثل فرشتے صورت دسے باطن دیو اواڑا
بھیڑاں وانگ حلیم دکھاویں نیت دے بگھیاڑا

روز قیامت پچھ ہووے گی من وچہ خوف نہ دھاریں
ناحق خون کیتا تدھ کاہنوں بیگاناہاں ماریں

لکھن ہار ازل دے شاہا جو جو نقش اتارے
سیف ملوکے کہیا اگوں آکھ سلام دربارے

کد تدبیروں ڈھوں ہوندے پکے لیکھ خدائی
متھے میرے جو اس لکھے عیب گناہ خطائی

دس دیہو کی مینوں شاہا وڑھی قضاء الہوں
ایہہ منو کالکھ آہی لکھی دھرور گاہوں

ترنا لعل نہ جڑیا مڑ کے ہر گز پچھوں تایاں
توڑے لکھ افسوس بندے نوں لگے کم وہایاں

صورت شیر جوان تیریدی ویکھ لگا غم مینوں
ہوئی ہوئی نہ مڑدی آہی کی ہن آکھاں تینوں

ہتھوں چھٹا باز نہ مڑیا نال افسوساں گھیاں
کجھ نہ حاصل ہویا شاہا پٹ پٹ منہ سر بھنیاں

کیتی اپنی دا دل اندر بہت افسوس کیتائیں
ظلم برا ایہ متھے لگا ہتھیں زہر پیتائیں

ہائے ہائے ڈب مراں وچہ ندیاں نج آیا اس رستے
ٹھا شیشہ پھیر نہ جڑیا نال کچے بند بستے

ڈاہڈھی ہے تقدیر الٰہی منہ مارے تدبیراں
کس سر دوس محمد پھڑیوس اپنیاں تقصیراں

کیتا عذر خطائی منئیں سیف ملوک شہزادے
ہاشم دا کجھ غصہ گھٹیا رہیا کی زیادے

گنتریاں وچ آیا کہندا مارشاں کر چھنڈاں
اوڑک ورم تیرا پتر دا آکھے بہتر جے سر وڈھاں

کدی کہے چاقید کرائیے کدی کہے جے ماراں
کدی کہے بہرام نہ مڑدا نال اجیہا کاراں

للہ خون پتر دا بخشاں مت میں بھی بخشیواں
گرم پیالہ غصے والا اندر و اندر پیواں

رہ رہ کے پھر رہ نہ سکیا کیتوس حکم قتل دا
گجھ بچاوے کون غصے دا اچا بھانبڑ بلدا

ہاشم شاہ فرمایا اوڑک معلم ہویا مینوں
توں ولبندا ساڈا کتھا قتل کراواں تینوں

جلا دے دل شارت کیتی ترت اوہ حاضر ہویا
جیوں بد کاراں دے سر آکے ملک الموت کھلویا

بلیاں اکھیں تے منہ کالا لگیاں داڑھی مچھاں
چٹے دند لباں تھیں باہر وال موہیں پر لچھاں

پھکی خوء ترشرو دسے تلخ زبان رنجانی
کیوں کھاؤں کروا دسے چہرہ مثل سوہانی

رنگ دیدار زحلے والا وانگ مریخ ضرابت
ویکھن ساتھ دلیری بھجے کھاون آئی آفت

خونی سرخ پوشاک لگائی باہر تیغ میانوں
تیز اتے خوں ریز زیادہ باشک ناگ زبانوں

مریخے دل ہوئے شکستہ تیغ اوہدی تھیں ڈر کے
جوزا برج کرے دو پھاڑاں سر تیرے تے دھر کے

وحشت دں البرز کنباوے بڑے پہاڑ تریلی
لرزہ پوے زمیناں تائیں جاں نوں شاہ پہلی

توبرہ ریتو بھریا گل وچ خونی نطع بغل وچ
سینکڑیاں نوں ذبح کریندا وانگ قصائیاں ملوچ

رتی رحم تے سہم دلے نوں ترس نہ وچ سر شتے
خونی کم ہمیشہ وانگر ملک الموت فرشتے

اول نطع زمیں پر دھریا اوپر ریت کھلاری
پریاں دیو وڈیرے ڈٹھے ویکھ اوہدی ہتھیاری

شاہزادے نوں باہوں پھڑ کے ریتے وچ بہایا
اگر تیغ سرے تے آندی مارن اتے آیا

قدرت ویکھ خداوند والی کروا کیڈ تماشے
پنجے وچوں تتر چھٹے رحم کیتے جد باشے

مارن لگے شیر دنبے نوں گرگ کرے اپرالا
بچے چڑی دا راکھا بن کے باشک ناگ ڈنگالا

کھاون لگا باز کبوتر پنجہ مار غضب دا
لگڑ اس تھیں چھڑکا کے رکھے فضل پچھانوں ربدا

ہاشم شاہ اگے جلادے اس دم عرض پکاری
شاہا تیز تیرے اقبالوں واہڈ میری تلواری

ہمت تیری نال نرو آزور مینوں وچہ باہاں
دوجا دم نہ لیندے مڑ کے تیغ جنہاں تے واہاں

اج دن تیک نہ بچیا کوئی جو میرے تک پہتے
کرگ شفاعت کون بندے دی پاپ کمائے بہتے

شالا خیر تساڈی دائم مانوں خوشیاں لاکھاں
دو تن سخن میرے دل آئے جند بخشو تاں آکھاں

ہاشم کہیا کہہ توں بیشک جو تیرے دل آئی
نیک صلاح سبھس دی بینے کھائیے نہیں خطائی

نیک نصیحت ہر دی مینے عار نہ کریئے ماسہ
جو آمناں دے گھر آیا ہویا بے وسواسہ

ہاشم شاہ اگے جا دے عرض بنا سنائی
شاہ وڈا شاہپال اچیرا نبی سلیماں جائی

خویش قبیلے اس دے سارے میر وزیر تمامی
بھیناں بھائی ساک آشنایاں کیا خاصی کیا عامی

سبھناں رل صلاح پکائی ایہ شہزادہ کائی
شاہپالے دی بیٹی دے کر کرنا خاص جوائی

سرو بانو ہمشیرہ شاہ دی مائی مہر افروزے
ویکھ پسند کیتا ایہ لڑکا اندر پہلے روزے

ناطہ کرن اوہدا اوہ گیاں شاہپالے دے گھرنوں
نبی سلیماں ایہ کڑمائی کیتی دیکھ امرنوں

ڈرکھاں روح نبی دے کولوں مت کو غیرت آوے
اٹھے فتنہ شر اجیہا ایہ کم مشکل پاوے

تیرے تے شاہپالے اندر ویر پویگا بھارا
اینہاں معاملیاں تھیں پچھوں ڈھکدا مندا کارا

خون اوہدا لے کیکر وچدے اڈ جنہاں اپرالے
شہر ولایت اندر شاہا بہسو نہیں سکھالے

تدھ جوانی اس دا کہنا کداوہ کر سی تھوڑی
ایہ کم کر کے چھپسیں کتھے ہے کوئی جاگہ ٹوری

آدمیاں دے ملکے اندر باپ اوہدے دی شاہی
چاراک سے شہزادہ اسدا خدمت گار سپاہی

دیو پریاں دے ملکے اندر کد بچسیں شاہپالوں
اوھر نٹھوں اور مریسی ڈاہڈے تیرے نالوں

ایس جوانے خون تساڈا کیتا نال ناوانی
عشقے سی مت ماری اس دی کر بیٹھا دیوانی

زوری خون کرایا اس تھیں جا چکا زنانی
موت اوہدی سی اس دے ہتھوں لکھی قلم ربانی

جٹ فقیر مقدم ہویا موضع وچ پلا کے
کہندے بھینوں قتل کرایا ویری جا چکا کے

ویری کولوں دیر کوہاون برے رناں دے کارے
ہتھیں زہر پلا کھپاون خاوند یار پیارے

کد کسے دی سکی ہوئی جس نے نار سرایا
سے برساں اگے پوجے کوئی پھر ساڑے ہتھ لایا

نور حیا ہدایت والا برقعہ گرد جنہاندے
سو کیوں ناریں گنیجے بھائی مرد ایمان جنہاں دے

کی ہویا جے چہرہ ساڈا ہو گیا مرداواں
جس دی نیت مرداں والی سوئیو مرد سچاواں

ناریں سوجو شہتوت بھریاں تاڑن ڈنڈ جواناں
اک چکھن پھر دوجا رکھن لکھن برا پراناں

کھیکھن تھیں کر خوف محمد باہر نکل اس گلیوں
بریاں تھیں برائی نکلے ہے بھلیائی بھلیوں

انہاں گلاں تھیں ہے کی لبھدا عیب کسیدا کرناں
اپنا آپ سنبھال محمد جو کرناں سو بھرناں

عرض کرے جالد بیچارہ مڑ مڑ نال تاکیداں
نام جلاد تے کم شفاعت راہ دے بے دیداں

کہندا آہی خبر تسانوں بھی بہرام جوانے
آدمیاں دے ہتھوں مرنا اوڑک اکس زمانے

جیونکر توڑوں لکھی آہی سر اپڑا وہو ہوئی
نہیں تاں اوس بہادر دیوے مار نہ سکدا کوئی

ایسا رستم دستاں آہا دیو پریاں وچ نادر
جیوں اجڑ وچ شیر تویں سی لشکر وچ بہادر

دس ہزار زرہ دیو جنگی چھبل ہزار عفریتے
اکسے حملے نال ہلائے مار گوا پڑ جیتے !

ایہہ کمزور جوان بیچارہ کی آہا اس اگے
پر جاں گھڑی برابر ہووے ساعت ڈھل نہ لگے

کرو قیاس دلے وچ آپے کی کجھ اس دا باور
نال اوہدے کی قدرت دھروا توڑے لکھ بہادر

جو کجھ وچ کتاباں لکھی ہوئی سی سو ہوئی
سر پر من رضا رب دی دوس نہیں اس کوئی
دوجا ہور سنو گل میری ترکھے کم شیطانی
اگے بھی تدھ نالوں وڈے ہوئے شاہ جہانی
جیوں جیوں دنیا تے اوہ ورتے سو در تب بھلیرے
جے چلیں پھڑ چال انہاندی ایہ بہتر حق تیرے
طوق سنگل جمشید بنا کے چھوڑ گیا اس گلے
بند خانہ اسکندر کیتا تقصیری وکھ جھلے
زندہ مارن پھر بھی سوکھا جاں چاہیے مروایا
مویا گیا مڑ کیکر لبھسی جس دن دنیا آیا
ہاشم شاہ جلادوں سن کے گل پسند لیاندی
کہندا اس نوں تو ہیں وڈیں ایہ صلاح اساندی
جوتوں وڈیں سویو کریئے گل گئی تدھ خاصی
پر اک بھاوے نا ہیں اس دی مڈھوں کرن خلاصی
عرض کیتی جلادے شاہا اس نوں قید کراؤ
شاہپالے دی جان جاں توڑی مرضی نہ آزماؤ
جے اس کجھ اپاؤ نہ کیتا باجھ اسدی نہ لوڑی
اوس ویلے بہرامے بابت مار سٹن گل تھوڑی
جے اوہ زورا کر کے منگے دیہہ جوانی میرا
قیدوں کڈھ کر یسیں حاضر تاں کم چنگا تیرا
ہاشم شاہ جلا دے تائیں آفرین پکاری
ایہ صلاح پسند لیاندی نالے مجلس ساری

جلا دے نوں خلعت دے کے کیتا وچ امیراں
خونی قید کراون کارن کرن لگے تدبیراں

قلزم کوٹ اندر سی کھوہا ڈوہنگا ودھ شماروں
بہت لماں تے باطن وچوں کالا تار زناروں

یا اوہ روز حشر دے والی آہی رات ہنیری
ویکھن سات کنارا اس دا جاندی بجھ دلیری

کی کجھ آکھاں تھلا اس دا دھول مچھی تک پہتا
پروں سرا نہ نظری آوے جے سو تکیے بہتا

جے کر پتھر اتوں سٹیے رہے برس تک راہی
جیا جون اوہدے وچ مر کے گندی ترقی آہی

جے سورج وچ جھاتی پاوے ویکھ ہنیرا نسدا
کالکھ بری اوہدی وچ آیاں نور وہیں دا کھسدا

براور وگ دیواں دا آہا دوزخ دنیا اتے
سپ اٹھوئیں ہور خزندے وانگر کالے کتے

پیریں سنگل طوق گلے وچ شاہزادے نوں پا کے
اوس درو گے وچ وگایا بیٹھا تھلے جا کے

صورت سیرت ولوں آہا مہتر یوسف ثانی
تاہیں ملی میراث انہاندی کھوہ پیا زندانی

بے نظیر شہزادہ آہا عشق پری دے پھڑیا
تاہیں قید دیواں دی اندر جا بیچارہ جھڑیا

چٹ پہاڑ دتا چا اتے منہ کھوہے دا کجیا
ویکھ عاشق دی بھکھ محمد اجے نہ عاشق رجیا

دیواں قتل کرن تھیں چھڈیا قید بری وچ پایا
بھکھا تے ترہایا مرسی ہم اونہاں کجھ آیا

اوس پڑے وچہ موری کیتی وانگ چکی دے گالے
ان پانی لنگاون اوتھوں پا کے وچ پیالے

کدی کدی کجھ روٹی پانی تھوڑا بہتا کھاناں
سیف ملوکے ول پہنچاون کر کے خوف رباناں

جاں شاہ مہرے باہر کڈھے روشن وانگر اگی
اعظم اسم زبانوں پڑھیا لو کھوہے وچ لگی

سپ اٹھوئیں ہور خزندے نس چھپے وچ دھرتی
مہتر یوسف والی حالت سبھ اوتھے ونج ورتی

پیریں سنگل بیڑی بدھی کن چاچے گل گولے
ہتھ ہتھوڑی سنگل نالے کجھ بھارے کجھ ہولے

آب حیات کھریدا چشمہ سیف ملوک شہزادہ
وچ ہنیرا کھوہے دے بیٹھا رب دا ویکھ ارادہ

نال افسوس اوہدے کر بیٹھا انبر باتاں نیلا
سورج دا غمناکی کولوں ہو گیا رنگ پیلا

سینے داغ چنے نوں لگا تک کے شاہ دا رولا
نت دہاڑے گھٹدا جاندا کہندا ہائے مقبولا

کتول نس ونجاں آسمانوں دھاڑا لوکو دھاڑا
دند تیرے کھیے تیز اساں تے ہے بڈھیا بگھیاڑا

یوشف ثانی ویکھ جوانی ترس نہ آوے تینوں
خوب جوان اجیہا پکڑیں عالم ویکھے جینوں

پیا خیال اساڈے ویری کس نوں کوک سنایئے
ظالم ستم ہمیشہ کردا کت پاسے نس جایئے

اول لاء امید بھلے دی قید بری وچ پاندا
کھڑ خورشید دوپہراں اتے دھرتی وت ڈوباندا

دن دن دا ہدا گھٹ چنے واکر چوہدیں نوں پورا
پھر اٹھائیں راتیں توری کر چھڈ دا بے نورا

کوک دوہائی کرے لوکائی دوالالی آسمانوں
نت کھوہے وچ سدا پھڑکے روشن چن جیہا ننوں

باغ والاں دے اندر چروایک لڈ کا پھڑ کے
گھیاڑاں دے ہتھ پھڑ اندا وڈ وڈ کھاؤ کھڑ کے

ننگے سر پہاڑ چکائے جہاں پھل نہ چایا
ویکھو پھل گلاب چوطرفوں سیخاں دے منہ آیا

باغیں سیر کریندی بلبل پکڑ پنجر وچ پاوے
سیف ملوک جیہے تن نازک ایسے دکھ سہاوے

جاں اس تے باز آسمانے ستیا ورگ شہزادہ
تروٹے پھٹ پرانے مڑ کے ہویا درد زیادہ

زارو زار روئے وچ در گے رتو نیر اوچھلے
بھارے سنگل کاٹھ پئے سن کجھ پیر نہ ہلے

رین دناں کجھ چین نہ رہیا دین کرے دکھیارے
فکر دھیان نہ جان اپنی دا دل وچ سان پیارے

ایہ کی سخت زمانہ آیا ہائے ہائے وے آسماناں
قدر بقدری موجاں مانے ہر کوئی وچ جہاناں

مینوں دن دن دکھ زیادہ ہوروں ہور سیاپے
کتھے وطن کتھے سنگ ساتھی کتھے دیکھے ماپے

کتھے صاعد کتھے ملکہ کتھے باغ ارم دا !
کون کرے اج بھال محمد ہووے پنجھال اس غم دا

نال میرے کی نالش تیری ہے آسمان بلندا
میں کی شرکت سا دشمن جوگا عاجز خاکی بندا

میں شہدے پردیسی بندے کی گمایا تیرا
ناں کوئی تیرا تار الاہیا ناں چن چایا تیرا

ملکوں دیسوں باہر اہو کے مگر میرے کیوں لگوں
اجے میرے پر تھوڑی ہوئی کی کجھ کر سیں اگوں

شوق تجن دے والی مینوں مشکل آہی تھوڑی
بیدا دی اینائیں راجہ بھلی عدالت لوڑی

اگے بھار غماں دے میرے چور کیتے بڈ سارے
ہو راتوں دن حصے پائیو ہے ظالم ہتیارے

ایسے پاپ کماون وچوں کی تینوں ہتھ لگدا
کی لیجا سیں دنیا اتوں پھریں غریباں ٹھگدا

لیسے اتے زور لگاون کم نہ زور آور دا
مویاں ہویاں نوں پھر کی مارن بے انصافا مردا

جمدڑیاں بھاپے قضیے سکھ نہ ڈٹھا کائی
عمراں دے وکھیارے تائیں نج جنیدی مائی
یا پھر زہر آلوو گھولتی اس دم ویندی وائی
میرے تھاں کٹے دکھ کیہرا متھے دی لکھوائی

وقت جوانی عیش جہانی بیج ست روز عمر دے
ایویں دکھاں وچ لنگھائے رو رو آہیں بھر دے
پل صراط جیہے پینڈے جھل جھل روز حشر دے
باغ ارم وچ پھتا بیساں کول اپنے دلبر دے

موج غماں دی اندر رھڑ آئی دی جان نمانی
ناں کنڈھی نہ پل بریتی جل تھل وسدا پانی
دوروں نظر پئی اک بیڑی پانی اتے تر دی
پکی آس لگی وچ دل دے ہوئی مہر خضر دی

نیڑے آئی کھاون بن دھائی سنسار مریلا
یار ملن دی بیکھی ہویا دشمن دے سنگ میلا
تتی ریت دکھاں دی اندر میں تڑپا یا سڑدا
پانی دا ڈل نظری آیا ٹریوں اٹھدا جھتڑ دا

نیڑے جا ڈٹھے جس ویلے اوہ آہے بھٹھ بلدے
تڑٹی آس پیاس تپایا ہڈ کلیجہ جلدے
سراندیپوں آندوئی پرینے ہیکھی الاء وصل دی
راہے قید کرائیو مینوں خبر نہ سی اس گل دی

شاہ بدیع جمال پری دی صورت حاضر کر کے
غم دے گلے اولاد ہمیں کروا رو رو آہیں بھر کے

بھل گیا تدھ اوہ رل بہناں قول قرار زبانی

اول لاء امید وصل دی ہن ہوئیں بیگانی

یاری لاء پریت پکائی بے وفاء نہ رہییں

ہن کیوں ڈٹھے باجھ گناہوں چھپ کتے ول گئیں

گیا وفا تساڈے ول تھیں بھلی محبت گھولی

کار میری جند واراں تدھ توں کم تیرا بد قولی

میری جان محبت تیری تدھ نہ وچھ ولیاں

ایسے کم نہ لائق پریئے تیرے جیہاں اصیلاں

کھوہ پیا میں تیرے پچھے ہتھ منہ دھوتے جانوں

شاید یاد نہیں تدھ کیتا مینوں کدے زبانوں

غم تیرے وچھ گئی جوانی جان چلی ہن اتھے

سی اقرار ملن دا پریئے دس ہن ملسیں کتھے

یاری لاء کے چائیوئی اول سٹیوئی وچھ خواری

ایہ بدظن نہ آیا تدھ تے جد میں لائی یاری !

ویکھاں کیڈ سوگنداں چایاں کیسے نیوں لگائے

ہن تدھ منوں بھلایا میںوں اوہ دن یاد نہ آئے

توڑے عاشق کجھ نہ کہسی تینوں عیب نہ لاسی

ہور بھی خلقت دنیا اتے کد ایہ گل پچاسی

طعنے لوک دیوے گا سارا کچرک اندر وڑسیں

بیوفا کہے گی خلقت کس کس دا منہ پھڑسیں

گہسن واہ ویرانہ تیرا یاد نہ کیتوئی جانی !

یار بنا مڑ سار نہ لیو مار کرائیوئی قانی

توڑے میں نہ تکساں جا کے خلقت ہور تکیسی
جگ بدنام کرے گا تینوں بولی لوک مریسی

کس مذہب وچہ جائز آیا بھجن قول قراروں
اوفوا بعھدی پڑھئے مکھ نہ موڑیں یاروں

ویکھاں یار قرار چمن دا کی گلاں پھل پائے
نازک بدن اتے اٹھ خاراں تیرے آن لگائے

ویکھ شراب شرابی تائیں سٹ سٹ کے منہ چھندا
تائیں نام حرام دھرائیوس پاک شئیں دا بندا

ویکھاں رات پیالہ چمن دا جس ویلے بھن سعدی
عالم تے منہ کالکھ لیندی کی روشنائی گھندی

کی امید تیرے تک رکھاں کس ہیکھے خوش ہوواں
عمر چلی تدھ قول نہ پالے پیا نصیبے رواں

ایسا مرد نہیں میں کچا تیری بے پرواہیوں
یاد تیری تھیں غافل ہوواں نساں تیغوں داہیوں

عشق تیرے دے رستے اندر جے لکھ سختی سہساں
رنج ہو کے اک قدم نہ ہٹساں پھیر اوتے دل ڈھیساں

کون تکے اس ویلے آ کے حالت میرے من دی
اک فراق دوجا تن گھائل قید ہویا وچہ بندی

ناں منہ یار کہاون جو گا کراں سنگار جے لاکھاں
ناں دل ایہ گواہی ویندا بے وفا تدھ آکھاں

عاجز کیتا خو تیری نے نام تیرا کی دھریئے
ناں جانی نہ دشمن جانی دوئے کہندے ڈریئے

جے لکھ ظلم کرو پھر رکھساں جانی نال تسانوں
نام بدیع جمال جہاندا خون حلال تہاں نوں

خوب شکل محبوب اجیہا مشکل تروڑن یاری
سو سو واری راہ اوہدے تے بہتر ہے جند واری

گلّے اولا ہمیں آکھ شہزادہ مڑ کے پچھوں تاوے
نال خیال جمال پری دے حال احوال سناوے

کہندا ہے بدیع جمالے میں تدھ پیا وچھوڑا
میں رنجور تیرے غم اندر تدھ بھی ناں غم تھوڑا

پیر شہید کرے کوئی مدد لاوے تیر نشانے
اس قیدوں تے درد فراقوں کڈھے کسے بہانے

ٹھنڈی واء تساڈے ول دی اس کھوہ وچ نہ لگدی
جس واوَ وچ بوء نہ تیری ساڈے وانگر اگ دی

متھا مار زمیں پر پٹکے ڈھیندا اٹھدا کھلوتا
کہندا یار وچھناں تدھ تھیں درداں وچ پروتا

کجھ گناہ بے ادبی ہوئی قید ہویوں اس راہوں
چاہ تیری دی بھاہ قبولی کون کڈھے ہن چاہوں

بتھیں پیریں سنگل بیڑی آ ویکھاں میں قیدی
دکھ جھاں تے مکھ نہ موڑاں تیری دل امیدی

جے میں لکھ بے ادبی کیتی کیتا اپنا بھرناں
توں حاکم میں رعیت تیری کر لے جے کجھ کرناں

ہرگز چیت نہ لیا پیارے کیتا سخن دلیری
رحم کریں ہن عاجز ہویا قید بری تک میری

جے میں سو گستاخی کیتی ظلم تیرے کجھ جھلے
اجے نہیں گستاخی کی ناں کر ستم اولے
ایسے طرح نہ رکھ ہمیشہ مار اکے کر یاری
یا تلواری دے منہ ویکھاں یا منہ دس اکواری
جے میں نال تساڈے مندا جانے رب ولیاں
بے دوسے سر دوس قبولے اگوں شرم اصیلاں
جیوندیاں تدھ یاد نہ کیتا مویاں والا سہ دیسیں
ہے امید تیرتے سجناں مت سر ہتھ دھر دیسیں
ہتھیں مار ہوواں قربانی کم تیرے سر لگے
کھوہ پیایہ جیون میرا مرن بھلا تدھ اگے
پاس تیرے ہن پہنچن اوکھا گلستاں وچہ درگاں
درد میرا سر دردی تینوں کیونکر نیڑے لگاں
تموں جہان بکل وچہ بیٹھا ڈر دا کیں نہ چاواں
دور بھلا مت کول ہوواں تاں تینوں ہرج پوچاواں
خوشی رہو تم یار پیارے دور اسیں دکھیارے
سکھ نصیب تیرے میں چائے بھر دکھاں دے کھارے
دکھ سدا سکھ گاہ بگاہاں توں سکھ وارے
دکھ قبول محمد بخشا راضی رہن پیارے
ہے سجناں ہن پہنچ شتابی واگ چلی چھٹ ہتھوں
ایہو خوف آیا دل میرے ایس بیگانی ستھوں
تدھ کہیا سی ناں ڈر مولے میں کرساں اپرالا
ہن اس سخت مصیبت اندر ہوویں مرنے والا

حسن جمال تیرا کس کاری عاشق سکدا مری
جاں دیدے نا بینے ہوئے پھر سرمہ کر کری

دنبہ جاں بگھیاڑاں کھاہدا اجڑیاں کی کرناں
کانگے نہیں گھراں دی پٹی کس اتے چھت دھرناں

جاں کھیتی دا کاکھ نہ رہیا نس سکاناں ہریا
کس کم دھپ پکاون والی کس کم بدل ورھیا

سجناں سار نہ لئیا میری آ ویکھاں کی رولا
تک وچہ آئے ساس محمد ورشن دس مقبولا

دکھ میرے کی آکھن جوگے کد آون وچ لیکھے
تد پچھے یار محمد جیکر اکھیں ویکھے

کتھے یار کتھے میں قیدی کتھے صاعد بھائی
کون ونڈے اج دکھ محمد حال نہ تکدا کائی

سیف ملوک ورگے اندر بہت ہویا دکھیارا
اگ فراق کیتا دل پرزے تاں تیہدا چھنکارا

پل پل سال مثال گزارے اک اک روز حشر دا
رین لنگھائے وین کریندا ناں جیوے نہ مردا

انت حساب دکھاں دا نا ہیں لوں لوں ہویا شکستہ
دل بستہ تن خستہ بستہ نالے بستہ رستہ

نال تمیم کرے عبادت پڑھدا نفل نمازاں
ملن کد غماں دیاں راتاں ہویاں دور درازاں

کالی رات وچھوڑے والی ڈھکی وچ در گے
ہتھیں پیریں سنگل بیڑی کٹن عاشق لگے

کون سنے تے کیہڑا پچھے بے سو کرے کُکارا

صبروں باجھ علاج نہ کوئی صبر کرے بچارا تنہا

کو کے موت نہیں میں جوگی کس دی آئی لیلاں

جاگدیاں نت کٹے لیلاں جیوں مجنوں بن لیلاں

آئی رات اک رحمت والی وانگر لیل قدر دے

انبر سبز بغیچہ تازہ نور بدر دے !

نیلے چھتر آسمان کھلا رہے پچھے لاء سنہری

فرش فلک دے اتے تارے نچن وچ کچہری

نسدا پھرے شیطان دوڑا ڈا کھاوے خوف شہابی

لا حول والا پکاون چوکیدار جنابی

رات کیتی کستوری حلے سبھ ہوا جہانی

لعلاں وانگر چن چمکدار صاف زمیں نورانی

باغاں اندر چھاں رکھاں دی نقش نگار بنائی

کالی چھاں چتاوچہ چانن خوش مرگاں وچھائی

ماہی مرغ آسودے ہوئے وحشی شیر آرامی

خوش ہوا سکھائی سبھناں تے سکھ تمامی

باراں اند بستر کیتے رل شیراں تے ہرناں

ساہ کتے رل تے آہے ویر نہیں اج کرناں

کھڈ وچہ سوالے چوہے بلی جیوں مشتاقاں

باز تتر اک اڈے اتے بیٹھے نال اتفاقاں

نیندر کیتھے کر سواندی چوراں چوکیداراں

غفلت نشہ رقیباں چڑھیاں یار تے سنگ یاراں

سیف ملوک ورگے اندر بیٹھ اکلا جاگے
رب دی وتی سخت مصیبت پیا سرے تے جھاگے

مورت دے چمکارے کولوں کھوہ اندر روشنائی
طرف آسمان تکے شہزادہ وسدا تارا کائی

روٹی پانی آون والا منگھر آیا جو اوتے
اوتھوں زہرہ تارا ڈٹھوس طالع جاگے ستے

سیف ملوک ڈٹھا جد زہرہ کہندا اسنوں رو کے
عرض کراں تدھ اگے زہرہ سن کھاں گھڑی کھلو کے

تینوں رب بھلیائی وتی مندے روز ہٹاویں
بخت بخیل کسے دے ہوون طالع نیک وناویں

چانن تیرا رات اندھاروں کردا خوب اجالے
نحتا مند تیرے تھیں ہوندے طالع دولت والے

تو ہیں نور مثال حضوری خوشی کریندیاں یاراں
سبھ کوئی چاکر تیرا ایہی توں وانگر سرداراں

لطف سخاوت کم ہمیشہ سرداراں دی خوبی
کرکھاں لطف میری ہن بیڑی لانبے کڈھ ڈبی

سبھنیں ہتھ تیرے وچ کنجی ہر مشکل دے دردی
بارھیں گھریں تیرا ہے پھیرا مختاری ہر گھر دی

سبت سراں خوش گاون والے تان تیرے تھیں پاندے
خلقت عطر عبیر تیرے تھیں منگ ہمیشہ لاندے

چھاپ شہانی داتوں تھیوا عیشاں دے گھر رالی
ساجن جند میری دا وارو خبر اوہدی اج آئی

زہرہ لگھ رہی پھر لگا مشتریوں چمکارا
اس اگے مڑ عرض کریندا سیف ملوک بچارا

مشتریئے سعد اکبر تینوں آکھے سب لوکائی
ہیجے سبھو وعدے تیرے ناں وچ کجھ خطائی

نظر کریں تاں جان دوبا دیں جگ پر سکہ تیرا
ہوون بخت بلند تیرے تھیں زور پھڑے دل میرا

منشی خوشخط لکھن والا لکھیں خط عنایت
ہر میدان تیری ہے فتحا والی خوب ولایت

تدھ کولوں ہے راس براسا امن قرار جگت دا
مائل نال صلاح تیری دے کاروبار جگت دا

نال وفا اتے مہر اپنی میں ول کریں نظارہ
جے کوئی چارہ چلدا تیرا کر ویکھاں کوئی چارہ

موڑ کیویں بد بختی میری کر دیہہ بخت سولے
نال میرے کر نیکی جیسی مرد کریندے بھلے

اوہ تارہ بھی اوہلے ہویا نٹھا گل گھسا کے
سیف ملوکے ڈٹھا اوہ بھی آپ پیا کھوہ جا کے

دل وچ کرے دلیل شہزادہ کی کم کرن تارے
آپ تخت توں ڈھیندے جاندے ہو غریب بچارے

جاتوس ایہ خیال نہ پکا کی تارے میں سیواں
انہاں کولوں کم نہ ہوندا سو وڈیائی دیواں

ایہ آپوں وچ قید حکم دے ٹردے اٹھ نکیلے
رات دنے آرام نہ کردے سرگرداں ہر ویلے

رناں پھیر نماناں ہو کے خاص رسیدے ور تے
دائم جس دی نطف کریمی بے پرواہی ورتے
عرض کرے شاہزادے ربا تدھ بن نہیں پناہاں
زہرے مشتریاں سبھ گولے توں شہنشاہ شاہاں
ناموراں دیاں ناماں اتے نام تیرا سرنا ماں
کنہ تیری وچ راہ نہ پایا کیا خاصاں کیا عاماں
علم تیرا ہے پڑھنوں اگے کسے نہ پڑھیا سارا
بھی دریا احسان تیرے دا بیحد انت شمارا
توں مقصوداں دے بند کھولیں دیویں آپ مراداں
اچے تدھے اچے کیتے شاد کریں ناشاداں
بند آزاد تیرے سب بندے ہور نہ رب کسے دا
لوح قلم تے انبر دھرتی توں رب سب کسے دا
لہندا چڑھدا دکھن پربت ہور نمان اچاناں
زور تیرے دے اگے ربا ہر اک ہے تتاناں
جو دانشور اکھیں والا وچ تیرے تک پہتا
انھاں ڈور اہو یا شتابی جس ڈھوں جاں پہتا
جو کتے در تیرے اتے اوہناں ذاتاں پاکاں
تینوں جس پچھاتا ناہیں سر اسدے تے خاکاں

مینہ وساء عنایت والا کالکھ ساری دھو وے
کالی رات ہجر دی میری جھبدے روشن ہووے

آوے نیک دیہاڑا میرا چھڈن بخت بہانے
جس دم نظر کرم دی ہووے آون بھلے زمانے

صبر کریں نامید نہ ہوویں لیسیں اجر جنابوں
مٹھے کم ہوون رحمانی بہتر کار شتابوں

پئی دعا قبول حضوروں رحم ہویا سرکاری
عسروں یسر کرن تے آیا چلی مصیبت ساری

دکھے نین ہوئے تدرائے خواب مبارک ڈٹھی
بند خلاص ملے گا جانی کھل پیاہن چٹھی

سدھ ہویائے برج ستارہ گئی نحوست راسوں
زاری سنی خداوند ساری فضل ہویا اس پاسوں

سیف ملوک شہزادہ اٹھ کے پڑھن لگا شکرانے
سو سو شکر زبانوں آکھے ادا دو گانے

اٹھے پہر عبادت اندر رہندا انت کھلوتا
عشق حقیقی ہویا مجازوں ہر میلوں دل دھوتا

ایہ مشغول عبادت اندر گلاں کول نہ کریئے
توڑے قید سنگل وچ ہوون پھیر شہیاں تھیں ڈریئے

عاشق قید محمد بخشا پیر نہ بدھے تیرے
کر کجھ آہر چھڈاون والا کریں اتھے کی جھیڑے

خدمت گار وفائی تاہنیں ہاں وہلا کر دھائی
خیر قضیے دی کس کھڑنی کول تو نہیں اس جانی

شارستان اندر چل جلدی شاہپالے گھر نوں
عاشق دی اس حالت والی خبر ہووے دلبر نوں

سیف ملوکے کول اکلارہ کے کی کمانواں
فوجاں چاہڑ لیاواں توڑوں تاں قیدوں چھٹکانوں

مہر افروز گئی جس ویلے کول شاہے شاہپالے
گوشے گل ستاون کارن جا کر ویکھ بہالے

سیف ملوکے دی گل ساری اول آخر توڑی
کھول دسی شاہپالے اگے صفت کیتی بے اوڑی

سن گلاں شاہپال شہزادہ بہت تعجب ہویا
آدمیاں نوں عشق پری دا کیکر اٹھ کھلویا

متھے وٹ اکھیں وچ لالی چڑھیوس غضب ہنیری
تاں بول مائی نوں کہندا کی مت ماری تیری

اس آدم نے جادو پائے یا کوئی جڑی کھلائی
یا کوئی منتر جنتر کیتا تیری ہوش بھلائی

یا کوئی پڑھی عزیمت اس نے یا کوئی سیفی ڈالی
یا سر تیرے اتوں پھیری لکڑ چاء بنگالی

توں جے ایہ منصوبہ کر کے آدم نال لیائیں
نہ کجھ عقل قیاس کیتوئی اینویں ہی ٹر آئیں

جو گل تدھ فرمائی مینوں باہر علم حسابوں
دس مائی ایہ مسئلہ پڑھیوئی کس کتابوں

آدمیاں تے پریاں اندر ساک اگے کد ہوئے
موتی تے گل ڈوڈے مائے کس نے جوڑ پروئے

دوئے ذاتیں وکھو وکھی مولی آپ بنائیاں
اول دے دن رلیاں ناہیں کس تھیں جان رلائیاں

ایہ گل مول نہیں دل لگدی رسم نویں کد بھاوے
قوم دیاں دی مندا چنگا آکھن جو دل آوے

گل میری نوں ونا لگے بچ بناں ہر اک تھیں
اکل دیواں وچ پھکا ہوواں کی حاصل اس پھک تھیں

بھلی صلاح دسالیں مائے کریں خراب اسانوں
ہور کوئی آکھ بچے تاں جاناں آکھاں کی تسانوں

رب پناہ دیئے اس کموں ننگ ناموس نہ لاہے
پت بھاتوں مائی اچھی توریں او ہجڑا ہے

جے قسمت نے ایہو کرنی زور نہیں کجھ میرا
اکھیں ویکھ آزماساں تاں بھی اوہ کوئی آندا تیرا

اوہ آدم آزمائے باجھوں عقل نہیں گل مندا
کفو اپنی چھڈ غیر کناں دا کیہڑا سوہر ابندا

شہرت تے بدنامی جوگا مینوں کریں نشاناں
تاڑی مار تماشا ویکھو مارو تیر جہاناں !

بے وفا ہمیشہ آکھن آدمیاں نوں پریاں
بھل خطایاں خاکی لوکاں بنھ پنڈاں سر دھریاں

دوجا توں جو آکھیں اس نوں سچا اچا ذاتوں !
رستم اسفند یار بناویں زور آوری صفا توں

ہور اوہدی جو کہیا ساری سفر مصیبت بھاری
اسفند باش قلعے دی فتحا ملکہ دی غم خواری

صورت تے تدھ ڈٹھی اکھیں ایہ گلاں سبھ سنیاں
سنیاں تے کی باور مائے کوڑ بہوں وچ دنیاں
ہر کوئی سیر کہاوے آپوں کیہڑا پاء سراندا
رستم بہت کہاون موہوں پر ہتھ کون دکھاندا
جو رستم سدا اوندا موہوں کدا وہ ایسا ہو سی
جدوں کسے آزمائش کیتی پیا سرو سر روسی
کس گواہی دتی تینوں ہے ایہہ مردا جیہا
یاتوں ڈہل پئی سن موہوں جی کجھ اس نے کہیا
چھڈ خیال نکماں مائے ناں کر کھیڑا میرا
ناں ایہ گل پسندے آوے حکم نہ مڑ دا تیرا !
مہر افروز شاہپالا کیوں تدھ چڑہن سرنڈے
لاہ دلے دے چشمے اتوں غصے دے ککھ کنڈے
کن دلے دے دھر کے سن کھاں تاں آکھاں گل سچی
مینوں بھی ایہ گلاں سن کے پوند آہی گل کچی !
غصے ہو عفریتے تائیں جھڑکاں دے دیکایا
مارن لگی ساں اس دیوے جیہڑا چالیا یا
جاں اس صفت ثناء سنائی دتی عقل گواہی
ویکھ لیے اوہ آدم زادہ کیسا مرد سپاہی
مجلس نے اسانوں لگی ویکھدیاں حیرانی !
وڈہ ڈٹھی سو حصہ صورت جو سی سنی زبانی
سیرت عقل آواز ہدایت بہتی زور جوانی
آدم کی اک نظری آیا مظہر روپ حقانی

آدم پری فرشتہ کوئی ایسا نظر نہ آیا
مجلس تے اقبال اوہدیا پھریا سارے سایا

صفتاں عمر تکاں تد میرا تک تک جیوڑا لوہے
ایہ بدیع جمال میری دا کنت ہوئے تد سوہے

ہروا کابل نظری آیا اڈے ملتان پائے
مت یاری لاہور کے وی اٹھ پشورے جائے

اس جیہا کوئی تار کڈھے مول نہ انبر سردا
کدجموں کی بیٹا ایسا ثانی ہار گھردا

اے نال ویاہے بیٹی لائق ایہ اس گل وے
تول برابر کیتے موتی کنڈے چاہر عقل دے

میں ہن اپنی عقلوں جوڑی انہاں دوہاں دی جوڑی
اکھیں ویکھ آزماؤ اول بہتر ہے گل لوڑی

ذات صفات پچھانوں اسدی ویکھو صورت سیرت
چلدے راہ مناہہ پرکھیں تینوں اڈ بصیرت

اکھیں ویکھ پرکھ شاہزادہ مت تیرا دل جمیں
کر ناطہ تدھ نظری آوے جے لائق اس کمیں

ایہ گلاں کر مہر افروزی ظاہر کڈھ وکھائے
خط بدیع جمال پری دے جو اس دل سن آئے

واچ رقعے شاہپال بہادر چپ کیتا شرمایا
جھٹ گھڑی کوئی فکر دلیلاں کر کے قید بہایا

نال فکر دے پیلے ہوئے ویڈے غضبوں رتے
گرمی چھوڑ پیاوچہ نرمی بھل گئے سب چتے

بیٹی میری عاشق ہوئی اکھیں ڈٹھے وردی
پیش نہیں ہن جاندی مولے غیرت غصہ مردی
جے میں ایہ صلاح نہ منی خالی نہیں فسادوں
مائی بھی دلگیر ہوے گی نہیں وساہ اولادوں
زچ ہویا شاہپال بیچارہ راہ نہ لبھدا کائی
مہر افروزے کولوں پچھدا دس کوئی ڈھب مائی
دانشمند وڈیری تو ہیں ماں پیو دی جائی
نہیں خطا نصیحت تیری کئی واری آزمائی

- - - - - -

مہر افروز میں بڈھی عمر میری سے برساں
ٹھنڈیوں تتیوں پے نکلی پڑھ چکی کئی ورساں
نیکی بدی زمانے اندر تک تک وقت لنگھایا
مٹھا کوڑا پھل جگت دا چکھ چکھ کے آزمایا!
ویکھدیاں سر چٹا ہویا بازی گری فلک دی
اک تقدیر الٰہی اگے کوئی تدبیر نہ پک دی
علم قیافے اندر ڈٹھا رل نجوم حسابوں!
ایہ جوان شہزادہ سچا پر کھی ذات شرابوں
دسدا ہے ایہ لعل بدخشاں گوہر شاہنشاہی
دوروں آکھ دوہایاں دیندے سبھ عنوان گواہی
صورت سیرت علم ہدایت عقل ادب اقبالوں
ظاہر پیا شہزادہ دسدا ہر نقشوں ہر چالوں
صورت ڈٹھی مجلس کیتی پرکھ لیا تدبیروں

دانشمند منکھ پچھانن صورت دی تصویروں
اشرف تے اصیل پچھاتا ہے تحقیق شہزادہ

ایڈ دلیری ہمت جس دی شیروں زور زیادہ
غیر کناں تے کف دی لالہ نہیں سیانپ کائی

اربع عناصر تھیں سبھ ہوئی آدم جن لوکائی
ناں ایہ پریاں خاکوں خالی آدم پاک نہ ناروں

ڈھوں اکو جنس محمد فرق پئے وچکاروں
اگ جنھاں وچ پئی زیادہ ناری انہاں کہایا

خاک جنہاں وچ وا فراوانی خاکی نام دھرایا
انہاں دوہاں وچ ناطہ ہووے جے قسمت زوروں

آدم اوچ نہیں کجھ وٹہ عیب ٹھگوں یا چوروں
ساک بدیع جمال پری وا وہ شاہزادے تائیں

نہیں تاں بہت افسوس کریں گا جاسی وقت ازائیں
سیف ملوک بدیع جمالے جے تدھ ناں پرنایا

پچھوں تائیں پھیر نہ پاسیں ویلا وقت وہایا !
خاطر جمع جمعیت کر کے اوہ اندیشہ لایا

اوہ مہمان خدا دا گھلیا جو در تیرے آیا
اپنے کول بلا کے اس نوں کر کے غور دلاسہ

مدھ پلا کے پرکھ شرافت کیا توسہ کیا ماسہ
جے معلوم اصیل کیتوئی ناطہ دے نوازیں

دوہاں والاں سکندیاں تائیں میل موافق سازیں
مت انکار کریں اس کموں دونا دنیا آوی

ڈاہڈا ہے سلطان عشق دا سخت سزا سہاوی

پیش آوے کوئی ہور خرابی بھاپوے بدنامی

شہرت ہوئے جہانے اندر رہسن خاصی عامی

عشق زور آور شیر شکاری اس دا ہاڑ نہ خالی

چھیڑ کھیہڑ نہ کریئے مارے انگل جس وسالی

کوئی ہتھیار نہ پوہندا اس نوں تاں پھٹ لگدا کاری

مار اپنا چھڈ جاندا ناہیں چھڑیا کرے خواری

مہر افروز صلاح وسالی شاہپالے دل لگی

مت موڑاں تاں مڑے نہ مڑکے الٹی سیقی وگی

حکم دتوس شاہزادے تائیں وچ حضور لیاؤ

مجلس خاص میری وچ بیٹھے رل دانے آزماؤ

محرم کرو کچہری اندر مول نہ رہے بیگانہ

ذات صفات آزما پچھانوں سچ یا کوڑ بہانہ

جاں کوئی روز اساں وچ رہسی ہر کاروں ہر گلوں

تاناں پیا معلم ہوسی دریافت ہر ولوں

اس ویلے چا کم کراں گے جو عقلے وچ آیا

کوئی زبان نہ دیواں اگے جب لگ ناں آزمایا

شاہپالے حیرانی آہی ایس تعجب باتوں

اگے نہیں پری دا عاشق اگے جب لگ ناں آزمایا

جنس اپنی دا عشق محبت لگدا کسے نوں

نا جنسے دا شوق اجیہا سنیاں مردے نوں

گل نہیں ایہہ ایویں کیوں ہے امداد ربانی

ایسے کم مجازی کتھوں خاصہ سر حقانی
مائی کولوں پچھن لگا ہے کتھے اوہ بندا
جے اس چھوڑ اکلا آئیں کم کیتوئی مندا
مائی کہیا نال لیاندا باغ ارم وچ رہیا
ہے فلانے چشمے اتے ہن چھپو بہدا کہیا
شاہپالے فرمایا جھلیے ایہہ کی برا کیتوئی
چنگی بھلی سیانی بن کے ہتھیں زہر چٹوئی
ایہہ دیواں دے جاء ٹکانے دیو آدم دے ویری
پھڑ کھڑیا یا مار گوایا اوکھا ہوسی خیری
اسویلے پھر چالی پریاں بھلیاں بھلیان گھلیاں
باغ ارم تھیں چالیاؤ شاہزادے نوں کھلیاں
چائیں چائیں چاون چلیاں گاون چاول چایاں
ستے متے نوں جگاون آئیں آیاں آئیں آیاں
جاں آیاں تاں آن سہایاں تیرے کوچے گلیاں
بنیاں کم تیرا ہن بنیاں آئیں لیاون چلیاں
ہر ہر سالی چنبے ڈالی چھٹیاں جھولن آئی
کلی چنبے دی پھل رویلی ہر چھمٹی بنائی
اٹھ وے لالہ ستیا تتیا سالڑیاں رل آیاں
ویکھن بنے نوں ویکھن والڑیاں چل آیاں
سرمہ مہندی تے تل وٹناں عطر پھلیل لیایاں
پھل گلاب پروتے سہرا گند رویل لیایاں
اٹھ وے بنیاں جاگ سویلے نہہ سرے پر چیرا

والیں تیل پھلیل ملائیں اکھیں سرمہ ویا

لا مہندی مل وٹنا جو بن گوہڑا رنگ رنگایا !

بنھ سہرا تک شیشہ لالہ چھدا روپ سوایا

اسیں آیاں اسیں آیاں لالہ چاول تیرے چایاں

جاگیں جاگیں جاگیں بنیاں دیساں اسیں ودھائیاں

لال بنے نوں ٹورن آیاں اٹھ ٹرنال سیاں دے

مونہہ دکھلایاں لے پیارے ویکھ جمال سیاں دے

اسیں آیاں اسیں آیاں لالہ تدھ کیسر چھٹکاون

ایویں سوہلے گاون پریاں خوشیں خوشیں آون

باغ ارم دے چشمے اتے لاڑا لوڑن آئیاں

ڈھونڈن پتے نشانی ہر ہر پاسے اتے دہائیاں

سائبان لگے سن اونویں بستر تے گاؤ تکیے

کتے نہیں شہزادہ وسدا کیہڑا رہتا تکیے !

لوڑ رہیاں سبھ باغ ارم وچ سیف ملوک نہ لبھا

منہ کملانے مڑ کے ٹریاں چین نہ رہیا اوھا

نالے رون نالے گاون ساجن گھر اٹھ چلے

گھڑی سوہلے کیوں نہ آئے تاہیں ٹرے اکلے

جس نوں لوڑن آیاں لا سنگار پوشاکاں

میلے ویس کیتے مڑ آیاں منہ سکے غمناکاں

گرم اڈیک شہاں نوں ہوسی سیف ملوک لیایاں

کی جواب کریساں اگے خالی ہتھیں آیاں

غالب چا تکن دا آہا سیف ملوکے تائیں

اُلٹے بھاگے نہ نظری آیا ڈھونڈ رہیاں سب جائیں

جے اس سانوں مانا نا ہا کس شامت نوں آیاں

دل بجھے مڑ پچھے چلیاں آ کے پچھوں تایاں

شان گمان گریندیاں آیاں لاسنگار پوشاکاں

میلے ویس کیتے مڑ آیاں منہ سکے غمناکاں

کوئی کدھرے کوئی کدھرے آوے کوئی پچھے کوئی اگے

جیونکر میل ویاہوں مڑیا آپو اپنی وگے

تھلیاں ٹٹیاں آ گھر ڈھٹیاں نامیدی دی پاروں

جیونکر مرد شکاری آون خالی ہتھ شکاروں

آ بد خبر جواب دتو نے نہیں اوتھے شاہزادہ

سن شاہپال سیانے تائیں لگا غم زیادہ

چھبل ہزار پری نوں جلدی حکم کیتا شاہپالے

ہر جائی ہر تھاں کوتھاویں ہر کوئی اپنوں بھالے

نالے آہو خاطف سن کے باغ ارم ول بھیجا

ہائے ہائے اپنی ہتھیں مینوں پیر کہاڑا وجیا

جس بستر تے چھوڑ گیا سی جا ڈھوس اوہ ڈیرا

سیف ملوک نہ نظری آیوس خالی تھاں ہنیرا

طن پیوس مت ایدھر اودھر بول گیا یا جھاڑے

اوہلے باندے کول دور اڈا ہر ہر پاسے تاڑے

کدی نچلا بیٹھ اوڈیکے مت باہروں پھر آوے

ویکھے راہ چوطرف کھلوتا نال آواز بلاوے

ڈھونڈ اوڈیک رہیا ہر پاسوں سیف ملوک نہ آیا

آہو خاطف لوڑن ڈھونڈن سرگردان ہو دھایا
آہو خاطف روندا پھدا لوڑ رہیا اے کوہاں
ہو بیتاب ڈھٹھا پھر اوڑک ڈھونڈ تھکا سبھ جوہاں
پریاں دو رنگاہیاں دھریاں لوڑن تجو ساہیاں
جت پاسوں کوئی آوے جاوے پچھن پاہندی راہیاں
ہر جو ہے ہر باغ مقامے لوڑ کرن ہر پاسے
ویکھن کھوج شہزادے والا ڈھونڈن لاء وسواسے
جتھے توڑی طاقت آہی سبھ چلیاں اوہ پریاں
کجھ نشانی پتہ نہ لگا پھر پھر ہٹیاں ہریاں
جاں قلزم دے رستے پیاں پری ملی اک راہوں
اس کولوں ایہ پچھن لگیاں آہیں توں اگاہوں
اک شاہزادہ آدم زادہ کدھرے ڈٹھا ہوئی
باغ ارم تھیں اساں کھڑایا پتہ نہ لگدا کوئی
اگوں اوس پری نے کہیا دس تسانوں پاواں
ڈٹھا میں فلانے ویلے آدم اک سچاواں
جتھاں پریاں جائیں جائیں قلزم پاسے کھڑیا
اتنی خبر مینوں بھی اگے پتہ نہیں کجھ اڑیا
ایہو خبر لئی تے مڑیاں پریاں نال چالاکی
شاہپالے نوں جا سنائی بجھ گئی غمناکی
مائی نال خفا ہو لڑوا کی کیتو نادانی
کھری پچھے ہے کہن سیانے اوڑک مت زنانی
اوہ پردیسی آدم زادہ لڑکا اک اکلا

دیواں وے گھرست کے آہیں عقل کیتوئی بھلا
میں اگے سن بیٹھا گلاں دیو قلزم دے سارے

اس آدم نوں پھرن ڈھونڈیندے بن کے ویری بھارے
چھ ہزار پری نت پھر دی اس آدم دی لوڑے

جس بہرام شاہزادہ کُٹھا باپ اوہدا کد چھوڑے
جے اوہ ہاشم نوں ہتھ لگا مارنیاں وچ دیسی

بیٹے دا غم ڈاہڈا اس نوں بدلہ کدوں چھڈیسی
جتھاں قلزم سے کھڑیا دشمن ہوسن اسدے

ہائے ہائے اوہ نہ مردا توڑے اسیں اوہدے تھاں مردے
ہن کوئی کرو صلاح سیانی ڈھلی گل نہ چھوڑو

سیف ملوک مڑ آوے کیویں جھب مصلاحت جوڑو
مجلس اندر غوغا ہویا محلیں گیا آوازہ

اگے شاہ پری دے دل وچ فکر آہانت تازہ
دادی مہر افروزے تائیں جلدی کول بلایوس

کیسا شور کچہری اٹھیا دل میرا گھبرایوس
جیو میرا سن غوغا اوتھے بے آرام ہویا ہے

پچھو سچ وسال شتابی کی تمام ہویا ہے
انہاں گلاں دا سن کے روا نہیں تحمل رہیا

دس حقیقت کی کجھ گزری پہتا کی سینہا
مہر افروزے سچ نہ دسیا اول رہی بھلاندی

شاہپری دا چت نہ ٹھہرے چھڈ خیال نہ جاندی
جدوں بدیع جمالے مڑ مڑ مہر افروز اکائی

کہیوس وچھیے کی میں وساں چیز اک وڈی کھڑائی

باغ ارم وچہ چھڈیا آہا سیف ملوک شہزادہ

ہن اوہ گم ہویا نہیں لبھدا کیتی لوڑ زیادہ

قلزم پاسے کھڑیا دیواں پیندی دس ہوائی

گیا گواتا رب ملائے ہور علاج نہ کائی

وچہ سمندر جھڑیا موتی کیکر مڑ ہتھ آوے

شیشہ وٹیاں اندر ثابت رب بچاوے

سن ایہہ گل بدیع جمالے پاڑ گوایا جھگا !

شرم حیا کھلوون کیکر جھل عشق دا اگا

پٹیاں پٹ زمیں پر سٹیاں چکیں باہاں کٹیاں

کتیاں اڈ مہماں اس نے بھلیاں کھٹیاں وٹیاں

پنجے مار چھلے سبھ چہرہ پاسرے پر سجی

کپڑے سجے دیدے سجے رو رواجے نہ رجی

دھونسے مار چڑھے غم لشکر نٹھے صبر سہارے

آہیں ڈھائیں تال نہ رجدی ننگ ناموس اتارے

چھاں کارن جھول کھلاری اگوں پئے انگارے

آیا گھروں سہاگ کھڑایا بھاگ تتی دے ہارے

لگی سانگ بندوق کلیجے بانہہ سرے پر کو کے

یاد کرے فریاداں کر کے دلبر سیف ملوکے

تتی جلدی بلدی کھوری کھاؤں کھاؤں کر کے

وادی تائیں آکھن لگی بولی ہاں میں مر کے

جاتا میں خونخوار تسانوں ماں پیو بھین بھراؤں

مہر محبت تیری جاتی وافر ہر ہر تھاؤں

مرضی دان مزاج میزیدی لاڈ میرے سئیں جھلدی

چاہ مراد دلے دی ساری بن منگے نت گھلدی

ڈردی نے میں ماں پیو اگے بیدن کہیا نہ دل دا

وردی سمجھ تسانوں ہووے شوہ ملدا

اپنے اتے جاتا آہا مشفق بہت جہانوں

جانوں ودھ امان پیاری سوہنی تد تسانوں

سنگ سیاں تے ماسی پھوپھی ماپے ساک قبیلہ

سبھ تھیں سجن ویکھ تسانوں لڑ پھڑیا کر حیلہ

مینوں خبر نہ آہی وادی حرص بھلاؤ تیری

نال دغے دے گم کریسیں دست پیاری میری

جان میری اس بندے اندر جو تدھ کتے کھپایا

گجھا ویر کیتوئی تیرا میں سی کی گوایا

جیہی امید بھلے دی آہی تیرے اتے مینوں

ایسا برا کیتوئی رج کے کیکر پچھی تینوں

مینوں ایہ معلوم نہ آہا کوڑ دلاسہ تیرا

بہت اعتبار تیرے پر آہا سادہ ساہ گھنیرا

تدھ میرے سنگ ایسی کیتی جیسی کوئی نہ کردا

جند وبا تجہ محمد بخشا جسے ہے کس کاری

اس بن جیون گھڑی نہ میرا آئی باجھوں مرساں

نام نموس تساڈے کولوں صرفہ مول نہ کرساں

ایہ تک جان لباں پر میری تکدی کھلی جوابے

جاں توں صاف جواب سنایا دھر سی پیر رکابے

ایہ گل آکھ ڈھٹھی سر پرنے غش پری نوں آئی

مردے وانگ ہویا سبھ جسہ حال نہ رہیوس کائی

نیلی پیلی ہوئی نمانی تختے وانگر دیہی

سیاں چا پلنگ تے رکھی کموں گئی اجیہی

پکڑ ہلاون اتے بلاون گل کراون سیاں

نال انہاندے گل نہ کردی جے سو آکھن پیاں

اکھیں تاڑے لگیاں ویکھن رستہ یار سجن دا

عاشق اتے شہید محمد نال محتاج کفن دا

موہوں چپ چپاتی دے حال کرے فریاداں

کہندی سڑے نصیب تتی دے کون دے اج داداں

نیک ستارا میرا سیو بری نحوست پھڑیا

تارا برج اقبال میرے دا موہندا ہو کے جھڑیا

ڈاڈھا ظلم میرے سر آیا اچن چیت اگاسوں

خبر نہیں کی پاپ کمایا گئے بھلے دن راسوں

ہائے افسوس کیتا کیوں رخصت سراندیپ شہر تھیں

مہیں کدھ نچھکا کا کیتا لشکر تے گھر زر تھیں

سراندیپ اندر جے رہندا ملدی پاء مہیناں

اج پتے بن لوڑن جاواں کیہڑے ولیس زیناں
اپنی ہتھیں پیر کہاڑا لیا میں تتی
شربت صاف وصل دے اندر زہر پڑی میں گھتی
آپ پیارا ودیع کیتا تاں پیڑاں سر سہیاں
مفت نعامت اگوں چائی کد پچھے میں جہیاں
ہائے افسوس زیان اجیہا نہیں پچھایا جاندا
سیف الملوک ملے ہن کتھوں گم جس آندا
کیسی نال میرے تدھ کیتی ویری ہے اسماناں
بھورے کتدی ہسدی وتدی خوشیاں نال گماناں
عیشاں لاڈ کریندی تتی اچن چیت ایانی
بڑی مصیبت اندر پائیو جیونکر تل وچ لھانی
خبر نہیں کی حق تیرے وچ برا بندی تھیں ہویا
تاں توں کھول غماں دا بوہا قہر تیرے سر ڈھویا
اول یار وکھائیوئی مینوں اندر باغ بہاراں
کھس میرا دل ڈتوئی اس نوں لگے فکر ہزاراں
سکھیا جان ہوئی وکھیاری عشق جدوں گھٹ آیا
پھل نہ جھلدی بال ایانی تدھ ایہ بھار سہایا
جھنڈ اوہدی کنڈل اندر کر اول دل قیدی
لاء وچھوڑا دل دا چوڑا ار کھیوئی پھیرا میری
اوڑک کھس لیوئی جانی مار میرے تن کافی
رج نہ ڈٹھا مکھ نہ کیتے سخن کلام زبانی
شہرستانے سارے اندر نشر ہوئی میں لٹی

گھر گھر قصے ستھر کچہری جگ بدنامی کھٹی

کھٹی ہوئی ماں پیو ولوں لاج کلے دی لاہی

میں ناری نے ناری ہو کے خاکوں ملی سیاہی

ہار پھلاں دے ہار گلے وچ پائی سی بدنامی

دل آرام نہ دتوئی پھر بھی دن دن بے آرامی

شہرت اتے ملامت جھلی نام دھرایا جھلی

جھلی تاں تدھ عرض بندی دی آس مراد نہ گھلی

سینے داغ لگایوئی الٹا ہتھوں ساڑن لگا

دم دم قہر میرے پر ورتے مشکل سہندا اگا

کھرک تیک وچھوڑے اندر میری جان جلیسیں

بہت انصاف دتوئی اگے ہور اجے کی دیسیں

جیکر یار ملانا ناہیوں وار میری جند تائیں

دلبر دا سر صدقہ کر کے کھاں مار اضاعیں

بخشش بندی بہوں عاجز ہویاں من سوال زباناں

نہیں تاں ہو اواسی ٹریا سکدا ساس نماناں

ہائے ہائے ربا آفت بجلی سر پئی تاں جاتی

سیف ملوکے باجھ اسانوں ہوئی حرام حیاتی

میں ہتھیاری کتھے اوڑاں دل دی دست کھڑاتی

قبرے وچ تکیساں رستے مار چوطرفے جھاتی

ہنجوں تیل ہڈاں دا بالن وانگ چخانت سڑساں

روز حشر دے خلقت اندر ڈھونڈ متے لڑ پھڑساں

وسن عین لہو دے چشمے نین رتو بھر پھسدے

موتی کلیاں ہار پرون پلک پلک نہ وسدے

حال بدیع جمال پری دا جاں ایہ ڈٹھا وادی

جلدی جلدی شاہپالے ول جا ہوئی فریادی

مہر افروزے دے دل اندر درد الینا بلیا

صبر قرار آرام تحمل کتھاں وانگر جلیا

شاہپالے نوں آکھن لگی اے سرتاج جناں دے

پریاں دیو تیرے سبھ چاکر ورتوں سیس نہ چاندے

شان تیرا رب اچا کیتا توں سلطان ملک دا

پریاں دیو تجن تے دشمن در تیرے آ جھکدا

شوکت عزت دولت تیری ایسی رب ودہائی

توں سلیمان نبی تھیں پچھوں ہویوں اس دی جائی

شرف اقبال تیرے دا تارا رہے ہمیش چمکدا

کوئی ہزیمت پیش نہ آوے رہیں مراداں تکدا

ہن کجھ ساعت الٹی ڈٹھی نحساں پیا ستارا

پٹھا پھیر زمانہ پھریا کرن لگائی کارا !

متھے وٹ تیرے پر پائیوں مہروں خالی ہو کے

داہڑی گیگ تیری ول تکدا دشمن مثل کھلو کے

بھارا اک قضیہ بنیاں جس تھیں پت نہ رہسی

بدنامی تے خجل خواری خلقت بریاں کہسی

ناری منہ انگاری جیہا ہوسی کالا کولا

کر کجھ جتن بچن دا بیٹا ویہی پناہاں مولی

جگ وی شہرت تے منہ کالکھ شالا پیش نہ آوے

بے غیرت نامرداں اندر ناں کوئی ناواں لاوے
بھی شرمندہ خوار نہ ہوویں رب سچے دے در تھیں
ناں اپنائیں نام دھرائیں ڈر کھاں روز حشر تھیں
بادشاہاں نوں پچھ ہووے گی مظلوماں دے حالوں
کہسی رب وڈیا یا تینوں دے عزت اقبالوں
توں ڈاڈھا ایہ لئے کیتے تیرا شان ودھایا
کیوں تدھ عدل انصاف نہ کیتا باطل حق رلایا
ظالم دا تدھ زور نہ بھنیاں دس سزا قہر دی
لیے دا اپرالا چھڈیوئی کر کے عجب نامردی
نفس کتے دیاں عیشاں اندر غافل رہیوں نیائیوں
مظلوموں دی خبر نہ لیا ہلیوں ناں اس جائیوں
ایسے کارن سونپی تینوں چوکیداری جگ دی
چور خو نامی مارن دھاڑے ہوڑیں ناہ واہ لگدی
اجڑوں گرگ نہ موڑے راکھی بھلی ایالی سگدی
اوس مہموں ڈریوں بند یاکٹ مہم نرگ دی
راج تیرے وچ دھاڑا ہویا اڈ ازتھ نہ پچھی !
جے تدھ ایہ عدالت ڈوبی راج تیرا کد بچسی
شاہپالے فرمایا سن کے دیہ بیان شتابی
کیسا کوئی فساد کولا لگا کرن خرابی
رتورت ہوئیں توں ایسی عیب ڈھوئی کیہڑا
کراں تدارک جے توں دیں قلم کریندا جیہڑا
مہر افروز شاہپالے تیرا ہر اک تے

سیف ملوک شاہزادہ دوروں آیا ساڈی سک تے
صفت اوہدی سن ٹیٹھوں ساری صدق محبت پکی
اک سلام تساڈے کارن سے اس تختی تکی
غم الم بتیرے جھلیوں فضل کرم دی آسے
کرم ہویا تا ثابت باغ ارم دے پاسے
نہ اس اجے سلام تیریدی ہوئی سعادت حاصل
ناں اوہ درشن ویکھ تساڈا ہویا حضوری واصل
آس مراد نہ پنی اس دی ہویا آزاد نہ دردوں
ہویا برباد گئی سب کیتی یاد کریں اس مردوں
موتی کھڑیا چاء بیچارہ آیا ہتھ غنیماں
تدھ بن کون کرے اس پچھے بھا اوپاء مہیماں
مظلوماں دا ہتھ نہ پکڑے جیکر عدل شہانہ
روز حشر دے شاہ پچھیسن کریں کی بہانہ
کوئی بہانہ ترسی تا ہیں ناں کوئی گل ہووےگی
گل اگی دے سنگل پوسن دوزخ چل ہووےگی
شاہپیالے فرمایا مائے حکم نہ موڑ سکی دا
پر ایہ تخت نہیں دل لگدا جاں وچ عقل نکی دا
بے وفا کمینہ بندہ بھریا ناں خطایاں
ایڈ کروا ایرالم اس دا صفتاں تے وڈیایاں
ہاشم شاہ اساڈا بھائی باہر ہے کول دسندا
بنے ہائے تے ہمسایہ میرے نال نہیں منندا
اساں دوہاں وچ جنگ مچاویں ایہ کی لائق تینوں

فرزنداں دا دکھ نہ مندا جانے لگدا جینوں
اس آدم نے بیٹا اس دا ہتھیں کٹھا پھڑ کے

ایہ بھی انہاں ہوویگا کٹھا چم نہ رکھیا کھڑ کے
کاہنوں اینویں فوج کہاواں ضائع کراں خزانے

بے عقلاں وچ گنیاں مائی کرن ملامت وانے
آدم ذات اکلے پچھے گل اپنی نوں ماراں

اس ونگیوں کی حاصل مائے وانگ سپاں گل ماراں
مہر افروز سن بیٹا نال کر عذر بہانے !

ویکھ مہماں آ ہلک کرناں نا ہیں کم شہانے
جو تدھ عقل قیافے دے سچ سمجھو ایہ باتاں !

پر اس آدم زادے اندر حدوں ودھ صفاتاں
جس دن دا جگ پیدا ہویا آدم جن اوپائے

صورت سیرت ہنر کسے وچ اس جتنے کد پائے
جے توں صورت اسدی تکدوں خوئیں ادب حلیمی

تاں معلوم تسانوں ہوندی اس دی در یتیمی
بے بہا کھرا ہے گوہر آدمیاں دی کھانوں

کوشش بہت کرو اس پچھے ڈرو نہ قوت لانوں
دوجا برا انہاں ایہ پھڑ کھڑی گھر نالوں

وہشت خوف اتارو تو نے ایس تیرے اقبالوں
توڑے اوہ برا کر آیا آوڑیا گھر تیرے

وس لگدے کد ویندا کوئی چور ہدال لو ٹیرے
گھر آیا ماں جایا جانن لا جاونت وڈیرے

باجھ پچھے سر دین بہادر لڑکے مرن اگیرے
اسفند باش قلعے وچ اس نے دیو کھا سی ظاہر
اوتھے کسے نہیں ہتھ پایا نکل پڑے وچ باہر
مار دیوے نوں ملکہ آندی کر آیا تد بدیاں
اک اکلا وچ اجاڑاں پھر رہیا وچ ندیاں
کیتی اپنی واتد اس نوں فکر آہا ہر ویلے
جتھے ہتھیار زور آور بہندا کر کے آہر سویلے
اس ویلے گل پیا نہ کوئی تیغ اوہدی تھیں ڈر کے
سراندیپ رہیا کوئی مدت خون اونہاندا کر کے
سراندیپ شہر دا راجہ ووھ ہویا تدھ نالوں
اوتھے ہتھ نہ پایا دیواں ڈر اس دے اقبالوں
سیف ملوک ستاسی اتھے ہو اساں تے گیرا
نال دغے دے پھڑیا اونہاں لے گئے نبھ ہتھیرا
دتا ہوگ وساہ انہاں نے لے کے نام تساڈا
نام تیرے پر مارن ہوسی مفت غلام تساڈا
ایہ نمر دی تیری تک کے کون کہے گا چنگا
دشمن دے دل بھو نہ رہسی ہر کوئی چا سی ونگا
ہاں شتاب کرو اٹھ چڑھ تل چوٹ لگاؤ بھیرے
مت اوہ سیف ملوک پیارا دشمن مار اگیرے
حد تیری تھیں پھڑ کھڑیونے کر چنتا اس گلدی
مت ڈر دے شتبوں تیرے تھیں مار گواون جلدی
اس ویلے مڑ پیش نہ جا سی لکھ ہاہڑا سو حیلہ

نال افسوس حیران ہوئے گا پان جیہا رنگ پیلا
فرزنداں دے دکھ نہ مُلدے آکھیں آپ زبانوں
سنیاں جدوں بدیع جمالے کر سی کوچ جہانوں
کن آواز پیوس جس ویلے سیف ملوک نہ مڑدا
مرویسی جی جیوڑا اس دا اگے انت ہو سڑدا
یوسف ثانی لائیوس کافی ہے فریاد کریندی
اس دے عشق زلیخا کیتی دم دم یاد کریندی
حال بدیع جمال پری دا سارا کھول سنایا
بیٹی تیری دا شاہپالا ساس لباں پر آیا
کن بلبل پوے گی اس نوں جاں بد خبر چمن دی
تلخ غموں جند شیریں دیسی دا نگر کوہ شکن دی
ایہو نیک صلاح تسانوں کرو شتاب تیاری
سیف ملوک مڑاؤ خیریں کر کے ہمت یاری
ترکھے کم شیطانی ہوندے کہن حکیم سیانے
ڈھل مناسب اوتھے جتھے کجھ زیان نہ آنے
جاں اٹھ اگ گھراں نوں لگے جلدی جل نہ پائیے
جلدی مال متاع تمامی آپوں بھی جل جائیے
ایہوں گلاں کر دے آہے مائی پت فکر وچ
آیا کوئی سنیہا لے کے آن کھلوتا در وچ
شاہپالے ول ہو سلامی کر کے صفت دعائیں
کہندا حکم ہووے جند بخشو تاں میں عرض سنائیں
شاہ شاہپال اشارت کیتی دس تیرا کم کیہا

کہیوس میں بدیع جمالے گھلیا دے سینہا
پھوپھی ول روانہ کیتوس مینوں اندر خانے
سرو بانو نوں دیہ سینہا گل اوہدی شاہ مانے
آن لدھے ایہ بی بی ہوریں وچ حضور شہانے
جے آکھن تاں دیاں سینہے نہیں تاں چلن خانے
سرو بانو نے کہیا اگوں میں معلوم سینہا
دس ایتھے کوئی غیر نہ سندا کو ٹبر ایہا
ایلچی کہیا سینہا ایہو ظاہر آکھ سناواں
کہیا بدیع جمال پری رو رو کے دل ماتوں
حیف مینوں جے اوہ شاہزادہ زندہ پرف نہ آیا
مرساں کھا کٹاری میں بھی ظاہر آکھ سنایا
اوس بندے نے میرے پچھے جلے اڈ کشالے
اکھیں ڈٹھے باجھ پیارے قول رہاں دے پالے
میرے پچھے جان ونجائیوس جے کھا پھڑ دیواں
ایسے مرد وفائی پچھے میں کیوں جند نہ دیواں
سن بیٹی دے گرم سینہے فکر پیا شاہپالے
بھیں گھلی جاہ خوب تسلی دیہہ بدیع جمالے
سرو بانو کر پیر شتابی شاہپری ول آئی !
دین لگی دلبر یان جہ کے سن بھائی دی جانی
اوس بندے نوں دتی مولی ایسی قابل کاری
ہوگ خلاص دیواں تھیں آپے نال عقل دی یاری
دوجا خوف دیواں نوں مارے شاہپالے لید زوروں

شیراں نال دلیری شوخی کد ہو سکدی گوروں
نہ کر خفگی تنگی کوئی رب چھڈ اون ہارا
ایہہ آیا کہ آیا وھیئے سیف الملوک پیارا
نالے آپ خداوند کہیا سچی خبر کتابوں
رنج کسے دے کراں نہ ضائع اپنے عدل حسابوں
نیکو کاراں دے رنج مولی جان نہ دیندا ایویں
دھیئے رکھ تسلی اس تے مرگ شہزادہ کیویں
پندرہ برس ہوئے اس شہدے حرص تیری وچ پھر دے
بازی لاء محبت والی جوے کھیڈے سردے
صحیح سلامت راج کریندے چائی پنڈ ملامت
ہر ہر روز گزارے اس نے وانگر روز قیامت
ہن جے آن تیرے گھر پہنتا آس پگی جو آہی
کیکر رنج کرے گا ضائع سچا قول الہی!
حق کسے دا بھنے ناہیں رب عدالت کردا
خاطر جمع تسلی رکھیں سیف ملوک نہ مردا
باپ تیرے دی سے لشکر نے کراساں تیاری
قلزم دی سبھ دھرتی تائیں مار کرے تہ باری
ہاشم شاہ نوں مار گواہی سخت تنبیہاں دیکے
یا اوہ آء اگیرے ملسی شاہزادے نوں لیکے
باپ تیرا جد قہریں آوے سب قلزم پٹ سٹسی
پریاں دیو نہ چھڈ سی کوئی سبھناں دے سر کٹسی
سیف ملوک ہوویگا قیدی کیونکر مار سکن گے

آپے آپ کرن گے حاضر جاں ایہہ زور تکن گے

سرو بانو ایہہ گلاں کر کے وقتی ذرہ تسلی

عنبر اتے گلاب ملایا منہ پر پکھی جھلی

رتی ہوش پری نوں آئی اٹھی تلیاں مل کے

مست خمار اور داس نمانی نین پون ڈل ڈل کے

آہیں ڈہائیں واہو وائیں ساہ گھٹن ہڈ کورے

پٹ پٹ داغ لگے منہ متھے نیل پئے رنگ گورے

پر سے نال ہوئی سی میلی خاکوں بھری پوشاکی

پٹے تروٹے وال متھے دے جسے بہت ہلاکی

وچو وچہ کلیجہ گلیا لو ہو ہنجوں بھر دی

گل لالے دی لالی ہویا کیسر والی زردی

بھوچھن چٹے چھاپے لگے اتھرو اندے داغوں

جو بن رتن محمد بخشا بھور گیا اڈ باغوں

ہسن کھیڈن نال سیاں دے گل کرن رہ چکی

آون سیاں گل کراون بولن تھیں ہن مکی

چھکی یار مہار ولے دی واء بری ایہہ ڈھکی

روون دھوون کم محمد غم ماری سٹر سکی

ہالو ہال کرے ہر ویلے ویکھ خیال صنم دا

جتھوں یار کھڑایا بھالے گروا باغ ارم دا

باغ تماشے مول نہ بھاون لگی بھاہ چمن نوں

روے باجھ محمد بخشا کس کم لائے تن نوں

تک پاٹے پیراہن گل دے پاڑ گواوے جھگا!

ویکھ سڑے گل لالے والا داغ کلیجے لگا
بیٹھ سرہاندی جاں پھر ویکھے نرگس دی بیماری
لاء گل رووے درد وچھوڑے کیتے اسیں ازاری
سرو آزاد حیران کھلوتا پیر زمیں وچ گڈے
اچاہو ہو ستہ ویکھے مت سوہنا سر کڈھے
ہو حیران کھلوئے اوتھے تکدی چاچا اڈیاں
وانگ سرو سر سہندی تابش دھپ جلاوے ہڈیاں
بیداں تاپ ہجر دا چڑھیا کنب کنب لیٹن دھرتی
جانے پری فراقوں گرمی سخت انہاں پر ورتی
آوے درد ہجن دا اس نوں کنب زمیں پر جھڑ دی
تھل اندر جیوں جلدی مچھی چال اوہو سی پھڑ دی
وال موہیں پر تیکے سٹ کے مٹی وچ رلائے
ٹیکے کھاء زمیں پر ٹپکے پٹ پٹ انبائے
ہر چمن دے والوں کر دے ہنجوں موتی گلیاں
جس راہ ٹر دی سعدی جاندی سے لڑیاں املیاں
وچ بازاراں گلیاں دتے کھلے وال دیوانی
اندر تتا مندا چتا سر گھٹا منہ پانی
کرے وچھاپ ملاپ ہجن دے اچی سد سناوے
دوہڑے بیت الاوے غزلاں سید سراں کر گاوے
حال بدیع جمال پری دا جو ویکھے سو سڑدا !
جو بن شان گمان محمد نس گیا لاہ پڑدا
عشقے آن کیتا گھر خالی نفیوں پھیر بہاری

نقش نگین دا ثابت ہویا بیٹھی دھوڑ غباری
درد غماں دے بھانبڑ بھڑکے اگ لگی جیون ماری

ظاہر ہوئی محمد بخشا جگ پر دھواں دھاری
چھپدے کد واں دے سودے ہوندی خبر دلالاں

باندا ہویا بھید ملک تے تک تک بریاں چالاں
ماکاں وچہ کہانی ہوئی گھر گھر گلاں ٹریاں

جے سو بھید چھپایا لوڑن عشق دے کر کھڑیاں
جھولی پاء انگار محمد کوئی بچا نہ سکے

عشقاں مشکاں تے دریاواں کون چھپائے ڈکے
کر کے صبر بچایا لوڑے پری دوا غماں دی

جتول واء پرے وی جاوے دھماں گھتدی جاندی
عشقے اندر صبر نہ رچدا غم غمزے غمزے کم غمازی

سکاروں نہیں کر سکدا پردہ پوشی اگ دی
نیناں وچہ کئی غم غمزے غمزے کم غمازی

کیونکر چھپی رہے محمد بانس چڑھے دی بازی
زلف اندر سے سنگل کنڈے کر دے قید دلاں نوں

پیر عشق وچہ پاء محمد کون بچے خفقانوں
نویں پریت والی مل کے یارو چھناں

آپ مجھے نور کھڑایا چیت پری دا بھناں
جے سو پھولن غم دے پھولاں ورقاں داغ لگاواں

درد مندوں دے درد نہ مکدے جے لکھ گاون گاواں
پھڑ ہتھیار محمد بخشا بن کے مرد سپاہی

چڑھ نالے شاہپال شاہے دے ہو قلزم دل راہی

انگلیاں کر وانگ کماناں سدھا تیر قلم دا

کاغذ دے میدانے اتے سایہ ڈال علم دا

چڑھ گھوڑے لک بنھ شتابی پہن سفر دی وردی

چل دربار شہانے چل کے دس دلیری مردی

وانگ وزیراں دیہ صلاحاں کر کے جیبھ ملائم

شاہپالے نوں ہاشم شاہ دے جنگ اتے کر قائم

اول لکھ رقعہ مت صلحوں ہو جاون چھٹکارے

نہیں تاں تیغ زبان تیری دی گگن دیئے چمکارے

سخن بندوقے داروں دیوے ساز سیاہی والا

کانی نال پرو قطاراں رن کراں سب کالا

ہاڑ اندر کر کھاڑ چوطرفی صف پر صف لٹاواں

دشمن دی ماں بھین محمد کاہی ہار پٹاواں

صفدر مدد کرے ہر ویلے جو شہنشاہ شاہاں

زور انہاندے نال محمد دیو دشمن نوں گاہاں

سرو بانو تے مہر افروزے چتنا چکھا جلایاں

نال فکر دے اٹھ شتابی شاہپالے دل آیاں

گوشے سد کے آکھن لگیاں سن شاہا کن دھر کے

ایہ کم وڈا تدھ آیا نال ہٹ رہناں ڈر کے

سیف ملوک نہ نکا شکا ہولو ککھ نہ جانے

اس پچھے سر دینا لازم عین فرض کر مانے

باہی ٹھٹھا جان نہ مولے اس دا ضائع ہوناں

جے اج آ ہلک ڈھل کریں گا پوگ عمر داروناں
باپ اوہدا سلطان مصر دا عالیشان کہاوے
چار اک سے تخت دا سائیں اس ول سیس نوا وے
ایہو اکو بیٹا اس نوں کر کر عجز دعائیں
منتاں من من لدھا آہا کرم کیتا رب سائیں
حق راہدے وچ اینویں آہی لکھی قلم ربانی
بیٹی تیری دی تک مورت چائیوس سر گردانی
پندراں برس ہوئے جد ایویں سفر مصیبت سہندے
ندیاں اندر رہڑ وار پیا تیکر چڑھدے لہندے
محنت سختی جھاگ مصیبت قہر قلور بلائیں
شہر تیریدے در پر پہتا کھڑیا پکڑا ضاعیں
ایہہ ہن نہیں مناسب تینوں ڈھل کریں اک پلدی
سیف ملوک رہے وچ قیدے ایہ تیری واہ چلدی
اوہ ہے مرد کرامت والا جے آپوں چھٹ آیا
کی جوانا مردی تیری کی جانے گا پایا
توں سلیمان نبی دی جائی دیو پریاں دا راجا
زور تیرا کی یاد کرے گا چھٹیا بے محتاجا
آدمیاں دے راجے تینوں کی آکھن گے سہارے
حیف اوہدی سلطانی یارو جس ایسے پڑبارے
اک آدم گھر اس دے پوہتا کر کر اڈ کشالے
اوہ بھی دیوتیاں پھڑ کھڑیا کیتوس نہ اپرالے
جے مہمان تیرا اوہ بنیاں سدا رہیں گا لازم

کی جانیں گا کڑماں چاری باپ اوہدا شاہ عاصم
نالے زرم اقبال تساڈے جانے گا ہر کوئی
گھروں جوائی قید کرائیوس اس تھیں ناں کجھ ہوئی
بے آبروئی تے نامردی ہور نہیں اس جیسی
قلزم دا شاہ کون نکارا کرے دلیری ایسی
در تیرے توں پکڑ منگائے خاص جوائی تیرا
کر کے قید عذاب وسالے ہائے ہائے قہر ہیرا
سیف ملوک مہمان لساڈا کوڑ نہیں اس گل وچ
ایہہ نکاح روحاں دا مولیٰ کیتا روز ازل وچ
اٹھ شتابی لشکر لے کے قلزم ول دھائی
سیف ملوک لیاویں زندہ تاں تیری رہ آئی
شاہزادے وچ جو سن صفتاں بی بی آکھ سنائیاں
نالے واسطہ سراندیپوں شاہاں لکھ پہنچایاں
شاہپالے نوں سن سن صفتاں پئی محبت اسدی
کیویں اکھیں نظری آوے دل سکدا جند کھسدی
شاہزادے دے ہے عشقے اثر اوتھے ونج کیتا
قدرت دے ہتھ نال الٰہی پھڑ سوئی دل سیتا
سرو بانو تے مہر افروزے دتے تاء گلاں دے
آتش بھڑک لگی شاہپالے جیوں بھڑکار چھلاندے
ایسی لب غصے دی اٹھی سڑن لگا سر سینہ
بھج گیاں سبھ ہور صلاحاں گرم ہویا جد کینہ
جنبش جے جوش مغز وچ چکیں باہاں چبدا

منشی سد لکھائیوس رقعہ بھریا قہر غضب دا
منشی تیز نویس شتابی پہتا حضورے
زریں رقم جیہا خوش کاتب حرف اوہدا تک جھورے
کاغذ اتے کالی کیتی اوس روانی
لکھے سخن کھرے جو وے شاہ شاہپال زبانی
لکھیا خط عجائب تتلی سوہنی صاف نوشتوں
حرفاں دی پھلواڑ بنائی باغ بہار بہشتوں
ہر ہر سخن میانوں باہر فولادی تلواراں
سخنوں سخت زبان محمد کر دی ماراں ماراں
خط تیار ہویا جس ویلے لگی مہر شہانی
اوہو آہو خاطف ثریا جس تن رڑ کی کانی
سے کوہاں دا پینڈا کر کے قلزم اندر آیا
ہاشم دے دربارے جا کے ایلچی سیس نوایا
ادب سلام بجا لیاندے جیونکر ایلچی کر دے
تھیلی کھول رکھے لے منشی پڑھ پڑھ کمبن ڈر دے
آ ساقی بھر دیہہ پیالہ اوہ جمشیدے والا
کالی راتیں چانن لگے واہ خورشیدے والا
ایسا مدھ جدھے چمکاروں ایہہ شب کاگوں کالی
بن کے خاص عقیقی تارا گگن چڑھے فی الحال

نامہ شاہپال بہادر بطرف ہاشم

اول نام ربے دا لکھاں نامے دا سر نامہ
نِکا روح بندے دا کجیوس بخش جسے دا جامہ

ہر دانش تھیں بجز اوتوں نالے دین ایمانوں
روزی دیندا جل کریندا مشکل سخت مکانوں

اسماناں دی رونق کروا روشن تارے لا کے
دھرتی آدم نال سہاوے آدم نوں حب پا کے

دانا بینا زور آور ہے نالے بخشنہارا
ہر دم مدد روحاں نوں دیندا عقلاں نوں چمکارا

میرے جیہاں احمق بندیاں بےعقلاں بیہوشاں
سخن وری دی خلعت بخشی پاء طبع وچ جوشاں

اکناں نوں ایہ تنگی دیندا روٹی باجھوں مردا
اکناں نوں ان منے خزانے نمیوں اگے دھر دا

تاں جس کم کمایاں کیتیاں اوسے دولت کھٹیاں
نہ جس عیب گناہ کمائے اوسے رنجاں کٹیاں

جو چاہندا سو کروا آپوں کوئی نہ حاکم اسدا
جان دیوے تاں زندہ بندہ کڈھ لئے تاں کسدا

والے جتنا سئیں نہ چاہئے حکم اوہدیوچ ہوئیے
اس بن ہور نہ حاکم کوئی جس درجا کھلوئیے

شاباش رحمت اس بندے نوں جس نیواں در پھڑیا
اڑیا کھڑیا پڑ اس جیہڑا جھڑیاں اگے جھڑیا

کی حاصل اس قوموں جیہڑے نہ حق قدر پچھانن

آفرین جنہاں نوں کہیے گا لیں وانگر جانن

ویری دی کر ادب تواضع اپنی بھو گوائیے

دشمن تھیں خم کھائیے نا ہیں لسیاں زور نہ لائیے

سن ہاشم توں قلزم اندر بیٹھوں راج بنا کے

گھر میرے تھیں پکڑیں ڈھکاں دیں سزائیں جا کے

لونبڑ تھیں بن چترا ڈھلدا جس نوں جا چھوڑیندے

زور شاہاں دا پرکھن لگوں نا ہیوں خیر لوڑیندے

زور میرا آزماون جو گا کتھے ہے کوئی ساجا

کیہڑا لشکر تابع تیری کیہڑا ہے راہ راجا

ٹھوئیں تھیں سپ بنیاں لوڑیں ناگاں نال کیہڑیں

آکڑ آکڑ ٹریں گمانوں نال کندہاں دے اڑیں

دنب اچا کر کنڈل پاویں سر وچہ پوسی جستی

ستے شیرے جھوتک جگایا شامت آئی کتی

چھڈ دے غفلت سیراں والی کیوں سر مفت چوائیں

گرستاں تہ بار ولایت قلزم ملک لوٹائیں

جے میں قلزم اندر آیوں دھرتی پٹ دیاں گا

کنگنے پٹ تساڈی ساری ندئیں سٹ دیاں گا

حق تیرے وچہ ایہ کم چنگا نوکر بن کے چلیں

سیف ملوکے نوں دے خلعت پاس اساڈے کھلیں

تینوں مار کراں گا ایسی یا مریں یا نسیں

میرے نال کھہیڑ غریبا کد قلزم وچہ دسیں

مینوں قسم زبور کتابوں تے داو دنبیوں

جے چڑھیا تاں قلزم میاندا مول نہ چھڈساں ہوں

کیا قلزم کیا قلزم والے جے میں لشکر چاہڑاں

لشکر فوج ہمیت ولایت گاہ مروڑ لتاڑاں

توڑے توں بھی لکھ فولادی کر ہتھیار لیاندے

موم ہوسن تک اگ غضب دی کتے نہ دسن جاندے

تیرا انداز نہ تکے اگے تد تدھ تندی چائی

ہون لگوں سر صدقے آپے مل مت رب بچائی

بھن کماناں اگ وچ سٹ کے تیراں دے پر ٹکے

لاہ زرہ لاء ململ آء مل پاء گلے وچ ٹکے

نہیں تاں ایسے کن پھڑ اساں جانیں گامیں کی ساں

ٹھنڈا ویکھ نہ ہوویں گیرا پیتا تاں رت پیساں

ہوندے زور جراں میں قوت صلحوں مکھ نہ موڑاں

حاضر ہوئے چیز اساڈی جو کجھ منگاں لوڑاں

سیف ملوکے نوں پھڑیا بانہوں لے آ پاس اساڈے

توں نہیں پیو دادا تیرا ڈٹھوں واس اساڈے

تندی تیزی نت نہ پچدی کر لے رات دہاڑی

کس تھیں لبھے کمان اساڈی رب اوتیرے چاہڑی

ڈاہڈے نال نہ تگڑے ہوئیے ڈھ ٹریئے کر نرمی

ہاشم سخت سزا لہیں گا کرن لگوں بے شرمی

جے میں بھی اس گل پر آئیوں ہوئے گا ساتھی

پیراں بیٹھ ملیدہ کرساں توں کیڑا میں ہاتھی

جیہڑا ملک تینوں رب دتا بہ کے لاہ بہاریں

شیراں نوں انگشت وسالیں کھڑکیں سر انگاریں

کاویں دیکھ ہنساں نوں چھڈی چال ٹُھوں دی جو سی

ناں اوہ آئی نہ ایہہ رہیوں رہ گئی نری پٹو سی

خبر نہیں رب کس نوں دیسی تاج تخت سلطانی

طالع کس دے مدد کریسن یاری ہوگ آسمانی

آہڑک وہڑے وانگر بھڑکیں کیوں چایا سنگ مٹی

جے شیراں دا دھپہ لگا اچویں جا سی مٹی

میں آج ہاں سر بادشاہاں دا تسیں مثل ہتھ پیراں

سر اپنے نوں آپ مریندا کون کوئی وچ خیراں

تینوں ہے مغروری چایا ویکھن دے نہ اگا

ککڑ بانگ نماشیں دتی جانوں کسن لگا

غضب میرے اک تو ہیں نا ہیں کئی دلیر کھپائے

پیو دادے تھیں اسیں بہادر بادشاہاندے جائے

میں سلیمان نبی دا پوتا آدمی دا شاہزادہ

دیوتیاں وچ جنگ بہادر میں تھیں کون زیادہ

تساں جیہاں تھیں میں کیوں ڈرساں جے رب کیتی یاری

بھیڈاں تھیں بگھیاڑ نہ ڈر دے گوروں شیر شکاری

نبی سلیمان گئے جہانوں تاج میرے سر دے کے

میں مالک سبھ کھان جگیراں ہتھیں میری لیکے

کس دی طاقت راج میرے وچ شوکت کیتی لوڑے

وجے گرز اقبال میرے دا گردن لک تروڑے

قدر اپنی دے کاغذ اتے حرف غلط تدھ پایا

کارو تیغ میری دی کتنی زور نہیوں آزمایا
جیہے رب بنایا مینوں مالک سب ملک دا
خاوند تھیں کیوں باغی ہوویں پھریں سیرے لکدا
آہن سمجھ ملیں کر توبہ جے ایہ وقت وہاناں
لکھ افسوس کریں گا پچھوں کس کم پچھوں تاناں
سنبھل زور جوانی والا ناں کر ایڈ دلیری !
حد میری وچ آ ہتھ پاویں شامت آئی تیری
نیواں ہو در میرے چھڈ کے وڈیائی اچیائی
مینوں اٹھنان پاء نہ ایتھوں جے تدھ رہنا جائی
جے میں اٹھیا تاں توں مٹھیا کجھ نہ رہسی باقی
قلزم ساری پٹ سٹن گے سماں نال عراقی
کی ہویا جے ویری میرا لشکر تیرا بھلا
جے کوہ قاف لوہے دا ہووے میں پٹاں کر بلا
میں ہاں بھارا وانگ پہاڑاں وسیں کد ہلاں
جے ہلاں تاں انبر ہلے جگ سارا تھر تھلاں
جے ملیوں تاں دھرت ہلے گی ذرہ ہلا نہ مینوں
لے مل سیف ملوکے تائیں مڑ مڑ آکھاں تینوں
بیٹے تیرے نال لکھی سی اینویں قلم ربانی
نہیں تاں ایہ نہ آیا مصروں بن کے دشمن جانی
مردیاں باہڑا کیتا اس نے سودھ نہ پچھا اگا
عمرے دے دن پورے ہوئے متھے اس دے لگا
پت تیرا ہن مڑوا ناہیں کیوں سر ظلم دھرائیں

جے آری دھر چیریں اس نوں یا بھوہ کھل بھرائیں
کیسے طرح بہرام نہ مڑدا کیوں قتلام مچائیں
بخشش گناہ اس بندے تائیں اجر جنابوں پائیں
کاظمین الغیظ پڑھ کھاں والعافین کلاموں
صابر شاکر ہو در رب دے بھلا ہووے اس کاموں
کر احسان اساں پر ہاشم چھڈ دیہ ایہ پردیسی
نہیں تاں میں بھی فرق نہ کرساں رب جس نوں پردیسی
ٹور اکے شاہزادے تائیں اکے جواب سنائیں
نہیں تاں پوہتا جان اسانوں جے کجھ کرسی سائیں
جاں خط پڑھ سنایا منشی تیل اگی پر پایا
جلد جواب ایہدا مڑ لکھو ہاشم شاہ فرمایا
لے کافی مسوانی منشی نال طبیعت دانی
لکھ جواب شتاب ٹکایا سن سخن زبانی
پاء لفافے تھیلی اندر ڈال رقعہ بند کیتا
آہو خاطف دے ہتھ دتا لے کے گیا چو بیتا
شاہ پیالے دل ہو سلامی تھیلی چاء گزرانی
منشی کھول دکھاندا جاندا سخن پروتے گانی
گھڑی تروٹک جھب دیہ ساقی درد منداندا اروں
دیہ شراب اجیہا جس دی مستی ودھ شماروں
اس پانی دے زوروں میں بھی اگدی پوجا جاواں
گور وگوراں دا جو فرماوے سبھ بجا لیاواں

جواب نامہ ہاشم شاہ بطرف شاہ شہپال و برخاستن جنگ از غضب کمال

سر لکھیں منہ خط پر ٹنیاں سر خط دا جو ناواں
شالا اوسے نام بچے توں میں بھی صدقے جاواں
مٹی وچوں کڈھ وکھاندا سوہنے پھل ہزاراں
خاکوں چاء اچیرے کردا سرو بلند چناراں
ویکھو کیڈ بلندی وتیوس اڈ آسماں بلنداں
نور اپنے تھیں روشن کیتوس ویدے دانشمنداں
جمل جہان کیتا اس پیدا بے پرواہ جہانوں
لا چاری وچ چارے کردا رکھدا اساں جیہاں نوں
دھرتی خاک نمانی اتوں امبر نت گھماندا !
لاکھ سمندر تے ڈل اندر مٹی مٹھ بچاندا
اوہو صاحب ماکاں والا اسیں تسیں سبھ بندے
ہر اک دا رکھوالا آپے کیا چنگے کیا مندے
اکو خاوند سر جہارا کوئی نہ اس دے جیہا
رکھن مارن والا اوہو ہوروں خوف کویہا
ہر ڈاہڈے تھیں ڈاہڈا آپے ودھ شمار حسابوں
بے نیاز اوہو جگ سارا منگن بار جنابوں
اسیں تسیں ہر کم کمائیے نال اسباب ہتھیاروں
اس نے جے کجھ پیدا کیتا بن اسباباں یاروں
حکمت حکم اوہدے تھیں بھریا ایہ تمام پسارا
حکموں ظاہر حکمت اوہلے کی جانے جگ سارا

دل روشنائی نور اکھیں وچ جسے زور اسے تھیں
مینوں تینوں شاہی لدھی ہوئی غور اسے تھیں

حکم اوہدے تھیں کوئی نہ نسدا اسیں حکم دے بندے
جاں دم کڈھ لئے تاں پلوچہ ملک جاون سبھ وھندے

توں بھی راج نہ ملیں آندا لدھا اوسے گھر تھیں
مینوں بھی جے چاء نوازے عجب نہیں اس در تھیں

شکر گذار رہیں شاہپالا راج پچھا ملک دا
چھوڑ تکبر منہ پر پیندا جے کوئی اچا تھکدا

میں بھی دیونا قوت نا ہیں افسر وچ دلیراں
جس پاسے شمشیر چلاواں ڈھیر لگاواں شیراں

کی ہویا جے لشکر تیرا ودھ حساب شماروں
میرے دیو بہادر ایسے اک اک سخت ہزاروں

تینوں مان دلے وچ بھارا کرساں خرچ خزانہ
مینوں قوت باہاں اندر لڑساں وانگ جواناں

دوئے شیر اسیں گج اٹھے جس نوں زور زیادہ
سوئیو مار کھڑے گا اتھوں سن شاہپال شہزادہ

آدم ذات کمینی اتوں تدھ خصومت چائی
جس دن موت پچھے دی آوے بھندا آن کجائی

اوہ آدم سی خونی ساڈا نسدا چھپدا وگدا
دشمن ہتھ لگا پھڑ آندا تیرا سی کی لگدا

خونی مارن روا شرع وچ عیب نہیں کجھ کیتا
تدھ کی لہنا نال اساڈے ہٹ کے بیٹھ چو پیتا

اک خونی دے مارن کارن میں پے چڑھ چڑھ آویں
لکھ بیدو سے خون ہوون گے رب توں نہ شرماویں
خاکی بندہ جنس نہ ساڈی کون کوئی پردیسی
اسیں تسیں ہاں ناری بھائی ایہ تینوں کی دیسی
اس نا جنس اگلی پچھے بر اکلے دا منگیں
ناروں خاک اگیرے ہوئی کہو کہاں کیہڑی رنگیں
اتھیں ضدیں چھڈ ساں ناہیں خون کیتا اس میرا
ایہہ ساڈا کجھ لگدا ناہیں ہوگ جوائی تیرا
توں ہیں مرد پکھیری اندر رن وچہ مردی میری
جس دن ہتھ اساڈے تکسیں مٹھی اچویں تیری
تدھ کی جاتا ہور نہ کوئی تو ہیں تو ہیں جائیوں
بھلیوں بھلی دے گی ناہیں جس ویلے چڑھ آئیوں
میرے جیسے مار مریلے ناں وں مہرہ بازی
کم تیرا منصوبہ میرا پڑوچہ تیر اندازی !
نیویں ہویاں ہو نہ اچا اگوں مار نہ لاقاں
شارستان بچا اکلا پٹ نہیں کوہ قافاں
پتھر نال ٹھکور نہ شیشہ کی کریسیں کھٹی
لے لے اگ نہ آدھنگا نے نے وارو گر دی ہٹی
موجاں مان تخت تے بیٹھا چھڈ دیہ کھہڑا میرا
لوڑ لسا کوئی جے کر آیا جنگ اتے دل تیرا
توں سلیمان نبی دی جائی چھیڑ نہ دیو ہتیارا
دیو انگوٹھی اس دی ڈوبی تاں بنیاں بھٹیارا

واگاں موڑ اساڈے ونوں میں بھی مفت نہ تسدا
کوہ قافاں سیمرغ تیرے تھیں پھاہیاں وچ نہ پھسدا
ہتھوں غور اساڈی کرتوں وڈا ہیں کئی جائیں
نیک نہیں آزر وہ کر دے خلقت رب دی تائیں
جے توں دانشمند کہاویں میں بھی نہیں ایاناں
جے سوجا گے تیرے طالع میں بھی یاد رجاناں
القصہ ٹھہک دیہاں تا ہیں نہ اول اٹھ چڑھساں
صلح کریں تاں راضی شاہا جنگ کریں تاں لڑساں
وہاں گلاں تھیں جو تدھ بھاوے کر اللہ بسم اللہ
ڈھل گئی منہ طرف اساڈی وہر اللہ بسم اللہ

بر جنگ تیار شدن و سپاہ جمع کردن از ہر یار شاہ شاہپال و ہاشم دیو

جاں ایہ سخت جواب سنائے غنشی نے خط پڑھ کے
اڈیوں لب گئی لگ چوٹی غضبوں بھانبڑ بھڑکے
وال لگر دے کنڈے ہوئے لوں لوں چڑھے سرنڈے
لاہ دھڑکے ہڈ کڑکے آ کر شاہ پراں پر چھنڈے
گج اٹھیا شاہپال بہادر نعرہ مار قہر دا
کنب گیا سب باغ ارم دا کوٹ بازار شہر دا
سب سنسارندی دے ڈر کے طرف سمندر نٹھے
ناہر شیر پلنگ جنگل دے سن نعرہ سب ترٹھے
پاہڑے ہرن ڈھٹے چھڈ پھڑے نیل گائیں گھب ڈھٹھے
دیو عفریت اتے جن پریاں لشکر ہوئے اکٹھے
حکم دتا شاہپال بہادر فوجاں جمع کراؤ
کوہ قافاں تے کوٹاں وچوں لشکر سبھ منگاؤ
ہاٹھاں کٹک اکٹھے ہوئے غنشی لین تلاشی
وچ حساب نہ آون فوجاں خلقت بے تحاشی
آلتھیاں کوہ قافاں وانگر فوجاں گرد چوفیرے
کوہ قافاں نوں چٹن والے راکش دیو وڈیرے
سکیٹریاں جد قانون گوآں قلماں بہت گھسایاں
جو جو جنگ بہادر فوجاں گنتر اندر آیاں
لکھ چوداں نر دیو بہادر ترے لکھ فوج عفریتوں
سٹھ ہزار ہویا جن حاضر نمک حلالی نیتوں
ایہ کجھ نامی لوک سپاہی ہور بے انت شماراں

نبھ ہتھیار سوار چڑھے سن بھاکھن مشل انگاراں

فوجاں باٹھاں کانگاں وانگر گج کڑک کے چڑھیاں

قلزم دے دریا دے تائیں گاہن شتابی وڑیاں

کر کے نظر ڈٹھا شاہپالے لشکر بنیاں تنیاں

شارستان ہوئی پرساری وانگر فصلاں گھنیاں

آتش وانگ سیاہ النبا قلزم ول چلالے

جس راہ جاندے جوہ جو ہیرا سبھ کجھ جلدا جائے

قلزم دے دریا دی توڑی شارستانوں لیکے

نیر تپے تے دھرتی بلے جس راہ چلن پے کے

شارستان وچوں چڑھ آیا کانگ جویں دریاواں

دھوڑوں دھندو کار غباروں راہ نہ لبھدا داواں

بوٹی گھاہ زمیں پر ہوئی پیراں ہیٹھ ملیدہ

دھرتی ہیٹھ گئی چھپ کدھرے دولت بار پوشیدہ

توڑے پیر شہاں دا یارو بہت مبارک بھلا

جتھے جاوے کرے خرابی دھرت دیوے تھر تھلا

جاں قلزم دے نیڑے آیا شاہپالے دا ڈیرا

ماکاں وچہ قیامت آئی اٹھیا شور گھنیرا

ہاشم شاہ نوں اجے نہ خبراں اگ بلی سر میرے

شاہ شاہپال بہادر چڑھیا کر کے تاء ودھیرے

تخت اتے سی عیشاں اندر بیٹھا وانگر شاہاں

اچن چیت کو کاؤ آئے سر پر دھریاں باہاں

آن اونہاں فریاد پکاری سن توں ہاشم شاہا

چڑھ آیا طوفان تیرے تے نہیں نسن دا راہا
شاہپالے دے لشکر آئے تھاں نہ وسدا خالی
زرہ پوش سپاہیاں کولوں زمیں ہوئی سبھ کالی
اکس وزیر صلاح وسالی راتو رات اٹھ بھجو
بحراں نوں بھانج پوے گی شبخونی چال وچو
ہاشم کہیا چوری پیناں کم نہ بادشہاں دا
جو ہونی سو ہوسی اوڑک لڑساں نکل باندا
دوجے کہیا فوج اوہناں دی انت حسابوں باہر
ویکھدیاں دل وحشت کھاندا کیکر لڑسیں ظاہر
ہاشم نال دلیری کہندا اک بگھیاڑ شکاری
ہتیاں بھیڈاں تکیں کد ڈر دا سو مثال ہماری
ہاشم دی سن ایڈ دلیری تکڑے ہوئے سپاہی
نل پیا سبھ قلزم اندر ٹر آئی ہے شاہی
ہاشم قلزم دے سلطانے پتہ پیا اس گل دا
اس بھی فوج اکٹھی کیتی حکم جتھے تک چلدا
لشکر جمع ہویا جس ویلے شاہے لیا الیماں
غشی انت سنبھالن لگے چھپے طرف خیماں
لکھ پری وچ گنتر آئی چھل ہزار عفرتیاں
کیتوس سبھ اسباب اکٹھا کر جھنڈیاں غنیماں
سنگلا دیپوں نکل ہاشم آن لتھا وچ پڑ دے
تر شاہپال بہادر اودھروں چڑھیا گھوڑے چڑھدے
دوئے کٹکاں برابر ہویاں آہموں ساہمنے ڈیرے

باشم دی جند وڑ وڑ نکلے منہ کیوں ہن پھیرے

میر وزیر سبھورل بیٹھے پچھدا شاہ صلاحاں

تسیں اساڈے بیڑے اندر ہر اک مشکل ملاحاں

دسو کی تدبیر کچوے مشکل بنیاں کاراں

چڑھ آیا شاہپال بہادر کردا ماراں ماراں

ہٹ ٹراں نامرد کہاواں جے چک کراں حلیمی

جنگ کراں تاں ہووے بے ادبی اوہ سلطان قدیمی

نبی سلیماں دا اوہ پوتا جے اج اسنوں ماراں

روح انہاندا رنج ہووے گا لکھیاں وچ بدکاراں

نالے خوف دلے وچ آوے لشکر اسدا بھارا

مار منداں متے پڑ جتے کر ویکھو کوئی چارا

فکرو وڑ اندیشہ کر کے خوب جواب سناؤ

دیر کرن دا وقت نہ رہیا کجھ بندبست بناؤ

دانشمند سلامی ہوئے سن فرمان شہانہ

دین دعائیں ہوئے زیادہ شان مکان شہانہ

باغ اقبال تیرے دا ساوا رہے ہمیش بہاریں

دائم تخت مبارک ہووے دوتی دشمن ماریں

فکر اندیشے تیرے اچے ناقص عقل اساڈا

نہیں تاں جنگ کراں گے خاصہ جو ہووے سو ہووے

صلح ہوئے تاں بہتر سبھ تھیں نہیں تاں چڑھ کے مارہ

جیکجھ رب کرے اووہو سی مردی دلوں نہ ہارہ

ایلچی گھل کے پتہ کراؤ کس مطلب شاہ آیا

جے اس سیف ملوکے کارن ایہ ہنگامہ چایا

اکھ گھلاوہ آوندیاں ہی قتل کیتا بن خبروں

جے توں طلب کریں اج شاہا کیونکر کڈھیے قبروں

جے شاہپال اے کم چڑھیا لاہ امید مڑے گا

عذر تواضع اسیں کراں گے کیوں تا جنگ جوڑیگا

جے کجھ ہور انہاں دل غصہ تاں بھی وس گھلن گے

اپنا آہر اسیں بھی کرساں جے کجھ وس چلن گے

ایلچی ہتھ منگاؤ خبراں اوویں بھلا نہ چڑھناں

صلح ہووے تاں واہ بھلیرا جنگ ہووے تاں لڑناں

ہاشم شاہ نے ایلچی بھیجے دل شہپال بہادر

کت سیوں لشکرے کے آیا شاہ اکابر

جیکر طلب ولایت والی آپ ہوویں انصافی

ایڈے ملکوں میں اک کوچہ توں شاہی کوہ قافی

میں بیٹھا اک ٹاپو اندر صبر قناعت کر کے

نال تیرے کوئی شرکت ناہیں توں بھی بہو کھاں جر کے

حضرت نبی سلیماں والی ہتھ تیرے سبھ شاہی

میں اک گوشہ ملیا جیونکر لیے جگر سپاہی

جے کوئی ہور تساڈا مطلب تاں اوہ بھی بتلاؤ

کراں صلاح علاج اوہدے دی خیری مڑ گھر جاؤ
جیکر میں تھیں ہوون والی غرض تساڈی ہوئی
حاضر آن کریساں نہیں تاں قرض نہ دینا کوئی
ایلچی آن پچایاں عرضاں جیوں ہاشم فرمایاں
کہن لگا شاہپال بہادر بخشاں تدھ خطایاں
باغ ارم تھیں آدم زادہ جو تساں پھڑ آندا
موڑ دیئے تاں بچسی ہاشم نہیں تاں ملک کھڑاندا
ایلچی عرض کریندا شاہا کی اک آدم زادہ
بے وفا نکارے پچھے چاہئیں شور زیادہ
اتنی گل اتوں کی آئیوں لشکر چاہڑ مریلے
اوہ تے جس دم آندا آہا قتل کیتا اس ویلے
جاں بدخبر شہزادے والی کن پئی شاہپالے
ہو بیہوش ڈھٹھا اس غم دے کر کے جان حوالے
اکے وٹ وٹ مارے چھاتی دھرتی مارے اڈیاں
آپ مہار انیر اکھیں تھیں درواں کوہلاں چھڈیاں
عنبر دا چھینکا کرایا ہور گلاب عطر دا !
میر وزیر ملیندے تلیاں ایلچی ڈر مردا
جس دم ہوش سنبھالی شاہے بیٹھا رکھ دلیری
مارے سرواوساں پکارے بھٹھ حیاتی میری
ہائے افسوس جوان اجیہا عاقل فاضل کامل
خوش آواز ظریف تے سوہنا ہر ہر ہنروں عامل
میں بھیڑے نوں نظر نہ آیا کامل شوق تکن دا

وچہ فراق اوہدے ہن مرساں نہیں سواد بچن دا
لشکر فوج سمیت مرانگا ہاشم دے سنگ لڑ کے
سیف ملوک اتوں سبھ وارے کی کرنے گھر کھڑ کے
پھر سوگند اٹھائیوس بھاری غصے جان جلائی
قسم مینوں اس رب سچے دی جس وچہ غلط نہ کائی
اس جائیوں مڑ جاساں ناہیں جب لگ دم حیاتی
قلزم ملک ویران کراں گا مار دیواں دی ذاتی
بچہ کچا اس جنسے دا پٹاں تخم زمینوں
چھڈساں نہ اک بال انہاندا قسم اساموں دینوں
پرچے سیف ملوک شہزادے ایلچی رخصت کیتے
دتا حکم چڑھو سبھ لشکر بیٹھے کیوں چو چیتے
طالع روز ستارے سوہدے گھڑی مبارک تکی
فالاں نیک پیان جس ویلے ساعت آئی زکی
چاواگاں شاہیال بہادر چڑھیا جنگ کرن نوں
لک بدھی تلوار فولادی زرہ لگائی تن نوں !
اوہ تلوار اوہدی سی کنجی سب ماکاں دے در دی
سنگلدیپ جیہاں در بنداں فتح ہمیشہ کر دی
وانگ ڈڈاراں نال کو کھاراں کروا ماراں ماراں
شاہپالے دا لشکر چڑھیا گھناں اڈار اڈاراں
جیہڑا وقت موافق آہا فتحا دے در کھلے
سرخ سیاہ سفید نشاناں رنگ عجائب جھلے
چلڑی دے گھڑ راس بنائے سے گزاں دے جھنڈے

پرچم کالے وال سمبھالے جیوں حبشی سر چھنڈے
کئی کوہاں توں دسدا دوروں اوہ جھنڈا سلطانی
اژدہا مریلے وانگر کردا دشمن فانی !

دھوڑو دھوڑ ہویا سبھ عالم جاں چڑھ ٹری سواری
پیراں ہیٹھ ملیندے مروے بھجہ بھجہ مرگ شکاری
لشکر جنگل باراں گاہیاں ہوے رکھ مائدہ
ہو کف دست گیا سبھ رستہ ککھ نہ رہے پوشیدہ
صحراواں دی ہبزی سنبھی ندیاں نیر نکھٹے !

سفن صفا ہوئے رکھ بوٹے تخم زمینوں پٹے
شاہپالے دا لشکر چڑھیا سفیاں شور جہانے
زمیں زمن کجھ نظر نہ آوے باجھہ اوسے طوفانے
مور ملخ تھیں وافر فوجاں مارو شیروں بازوں
دھرت راہاں دی لرزہ کھائے لشکر بے اندازوں
شاہ شہپال بہادر آیا بھریا شوکت شانوں
جیوں کڑکے دا بدل آوے نبھ گھٹاں آسمانوں
وچہ میدان لڑائی والے آن کیتو نے ڈیرے
راکش دیو لتھے یا گھیرا جیوں کوہ قاف وڈیرے
چھ ویہاں کوہ چوڑی دھرتی چھ ویہاں کوہ لمیں
دوہاں شاہاں دے ڈیرے ملی فوج سہنگر بن جمیں
لشکر نال ہوئی پر دھرتی ہور حساب نہ جاناں
جے خشخش دا چھٹا دیئے بھنجیں پوے نہ داناں

جنگ کردن شہپال بہادر باہاشم شاہ دیواں روز اول !

ایویں کیویں مول نہ جانوں نت دا پھیر آسمانی
چڑھدی تارے تے مڑ لہندے دائم سرگردانی
کھیڈ تماشے کارن ناہیں وہلے تنبو تانے
اک دہا گا بیکار نہ اس دا کون حکمت پر جانے
کس نوں خبر ہووے گا بھلکے کی اساں سنگ کارا
کون اکھیں تھیں اوہلے ہوسی کس دا میت پیارا
کس گھر دین سیاپے ہوسن کس گھر منگل سوہے
کس سرتاج ٹکے کس موہنہ نوں کرن ہٹی دے اوہلے
کس دا تخت ولایت کھسسی ملسی خستہ حالی
کس دی قیدوں ہوگ خلاصی ونج کرسی خوشحالی
کون رنڈی کوئی تتی ہوسی منہ سر کجی پاسی
کس دا کنت سہاگ ملیگا دھڑی سندھور لگاسی
کس کس اندر پوگ وچھوڑا کون ملے گا مڑ کے
کیہڑے کیہڑے یار محمد بھلکے بہسن جڑ کے
پچھلا مرد روایت والا واقف انہاں رہاں دا
ایویں سخن سناندا اگوں اونہاں دوہاں شہاں دا
لنگھی رات اکا سون چھپیا سارا لشکر شامی
دھمیں صبح لگی لو پلکیں چڑھیا سورج نامی !
دو لشکر چڑھ مل کھلوتے پربت وانگ اچیرے
کینہ غضب مچے تے کیتے کوچ تحمل ڈیرے
جان غریب تلی پر رکھی کرن نقیب پکاراں

اکھیں نیند آرام نہ دل وچ بھجدیاں چوکیداراں
بھیڑ ہجوم خلق دے ہتھوں پیر ہتھ چین نہ کھلے
سرہیوں ماری پوے نہ بجھیں سبھ سراں پر ڈھلے
صفاں قطاراں نبھ کھلوتے اکدوجے ول تکدے
میر وزیر نہ تیر چلاوں میر کرن تھیں جھکدے
مت کوئی ڈھو صلح دا ڈھکے اول سٹوں پچھوں
وچہ میان رہن شمشیراں شیر ہٹن اس چھٹوں
ایدھر غضب مریندا ٹھاٹھاں موج جویں دریاواں
ہاشم بھی مغروری چایا آتش ہارا چاواں
کوئی صلح دی گل نہ ہوئی مچیا شور ہنگامہ
کیسے روہ کیتے دو پیارے سر جند جسہ جامہ
مہر محبت گئی جہانوں پیو پتر ہوے ویری !
بھائی وانگ قصائی ہوئے مول نہ منگن خیری
یاراں یار پچھانن ناہیں کیا صورت آشنایاں
فتنے شور فساد خصومت انتوا نتاں چایاں
اوڑک آن چڑھو چڑھ ہوئی مرے گنج نقارے
ڈھولے تیک پچائے ڈھوے ڈنڈ کہار ککارے
پیلاں اوپر پا کھڑ وجی کھس کھس لگے لاگی !
ڈھائیں مار اٹھے خر مہرے جیونکر ویر وراگی
منہ آسمان بنے کر بولن کوک اٹھائی طریاں
تیغاں بجلی وانگن ہویاں وانگن چھریاں
ڈھونٹے ڈھونٹ آوازوں چاہڑی شتری شور مچایا

طرم طنبوراں تے کر نائیں غل جگت وچ پایا
یونانی ایرانی باجے ، ترکانی کرنائیں
گاڈو ماں کن ڈورے کیتے وجن تھاؤں تھائیں
کور ٹریاں دے سخت کڑا کے نکل جان آسمانوں
پتھر بھن اواڑے کڈھن تازی مار سماں نوں
کچی وا شو نکار اوٹھائے سبل پتھر دے گھوڑے
چابلدست چلاون چابک ہوش پٹا کا تروڑے
شیر جواناں دی مچھ پھڑ کے سن سن شور دماماں
رن وچ تازی جنبش چائی چین سار لگاماں
زمیں زمن وچ پیا ککارا ترکاں دی ہنکاروں
سیمرغاں تن تراں ترنا لشکر دے للکاروں
مشکاں وانگر مشکی نکرے چمکن ہیے موتی
مان دنب اٹھاون گردن پھڑ کے آکھ کنوتی
چاچا سنب کریندے مجرے ایڑن نال پہاڑاں
ڈنڈ گھمنڈ کرن جیوں رن وچ شیر ببھنے اگواڑاں
پایا زور رکاباں اتے آ سن مل سواراں !
نیزہ باز قواعد کر دے ازماون ہتھیاراں
ہائے ہائے کر چھیڑن گھوڑے شپ شپ چلن واراں
للکر کے پروڑن بہادر چھڑے مانند ڈاراں
دھوڑ دھوڑ ہوئے منہ متھے گرد چڑھی سرخوواں
پندراں ہو گئے اس جگ وچ طبق آہے جو چوداں
غلط لکھی میں پندراں ناہیں دھرتی اک گھٹی سی

گردوں انبر بنیاں جیہڑی سماں نال پٹی سی

قہر غضب دے نعرے سن سن پھٹ پھٹ پئے کلیجے

ہتھیاراں دی تابش کولوں بل اٹھے ہڈ جیجے

گل گھوٹو دی موت دیاں نوں پائی آن کمنداں

نیزے سیخے لاون بیرے تیغاں کٹن بنداں

گرم ہوا ہڑ مونہاں دی کولوں اٹھی دھاری

لائی اگ جہانے اندر لب کڈھی تلواری !

لوتھاں وچ زمین زمینوں جاناں وچ ہوائی

خاک لہو دا گارا بنیاں پیر نہ دھریا جائی

ہاشم شاہ بھی فوج سواری جیونکر آہی کاری

سجی صف بنائیوں اول بہت زور آور بھاری

کھبے پاسے صف سنگاری کندھ پکی فولادی

اگا پچھا راس بنایا راہ جیویں استادی

اس پاسے میدان سہایا شارستانی شاہے

اگے دیو بہادر رکھے ہتھ کھتن جو ماہے

وچلی فوج سواری تکڑی کوٹ بناء کھلوئی

کیڑا لنگھ نہ سکے وچدوں بھیڑا جیہی ہوئی

پچھے اگے صفاں بنایاں کندھ جویں ہشتابی

وچ شاہپال بہادر آپوں جیوں دل اندر چھاتی

وردی تے ہتھیار پیاہیاں جو لوڑے سو تے

دے والاے مار دشمن جیونکر عاشق چتے

سجا کھبا پاس سہایا زر ہوں خوروں تیغوں

چیونکر باغ آرائش پھڑ وا بارش بیدریغوں
گردے لشکر ہاتھاں گھٹیاں جھڑ کے گھٹاں کھلویا

وچ شاہپال بہادر گجے رعد موافق ہویا
جاں دو لشکر ہوئے سو ہنجے ملیا حکم شہاناں

دھیرا تے تدبیر نکھیڑے کیتے میر جواناں
مارو مار آسمانوں آئی کہہ کی دوس شہانوں

پیا ہنیرا تے روشنائی نٹھی دور جہانوں
اتنے خون زمیں پر ہوئے باہر انت شماروں

گندھک سرخ ہوئی اوہ دھرتی تتی تیز انگاروں
تلواریں دے چپل چترے کھلے ہوئے سن اتھے

ماہی مچھر اڈن سکن وچ جنگے دے کھتے
چمکو چمک وتن تلواریں نویاں سان چڑھایاں

رتی رحم نہ زخم کرن تھیں زہروں پاں چڑھایاں
گوشے جوڑ کمان کمینوں مارے تیر خدنگاں

لیندے خبر زمان زمینوں بھجن مثل نہنگاں
باشک ناگ کمنداں والے کنڈل کھولن مارن

لشکر دے گنج لٹن کارن آرن منہ کھلارن
وتن تیز شپاشپ تیغاں تیر نہ دیون واری

دونیئے ہاتھاں گھل مل آیاں لتھا مینہ ہتھیاری
کجھ مقدور کسے دا ناہیں انگل کرے اچیری

جو سر کڈھے تیغاں وڈھے چاہے جنگ ہنیری
تیرے سل سل ناگے لاون سیخاں سلن سانگاں

مردے ہاڑ گگی وچہ رن دے لوہو چڑھیاں کانگاں
بھلے بھلے تن سلے بھلے بھلے بٹر ٹیراں
چھریاں چیر نکالے چتے سروں تکبر تیراں
پیش قبض دی قبض چڑوکی کھلی اوس دہاڑے
ماری بوک لہو دی پڑوچہ پیٹ پنجر پڑ پاڑے
چلی سیف صفاء صفائیوں سفن صاف کریندی
چیر لوے کوہ قافاں تائیں سچی لاف مریندی
موجاں مار چلے ہر خونی دم وچہ چمہاواں
بھتم بھتم کے جھنڈیاں والے رکھن کھلے ترانواں
مہر محابا رہیا نہ قطرہ تاں غم خطرہ جانوں !
امن امان خلاصی نٹھی واہے چھوڑ جہانوں
چھم چھم وسن تیر خدنگی جیوں رتھ پھاگن والے
چھک کماناں پئی جواناں ہتھیں پے چھالے
ایسی گرم لڑائی گوہڑی دوہاں پہاڑاں چائی
نعلاں وچوں ڈھین اواڑے اگ دے ہر جائی
اودھروں ہاشم شاہ مریندا پھردا وچہ سپاہے
گجدا مار نہ رجدا خونوں وانگر شیر سیاہے
شارستانی مارن کارن لاوے زور جوانی
لمیں ہتھ کرے پڑ ہتھی بنیاد بھن ثانی
جدھر ہتھ کرے سرو ڈھے لوں نہ چھڈے اڑیا
جس جس پاسے حملہ کیتوس تن تنے پر چڑھیا
بھجے شارستانی مارے ہاشم نے کر ہلے

ہے ناں اک قدم پچھیرے پھٹ موہاں پر جھلے
اس پاسوں شاہپال بہادر قلزمیاں پر بھارا
پھڑ ہتھیار قیامت کروا ڈر دا لشکر سارا
دو ہیں ہتھیں کوشش کروا مت پڑ مینوں لبھے
وڈھ وڈھ دشمن ستھر پائے کیا سجے کیا کھبے
ویری اتے واراں کروا دو ہیں ہتھیں تلواراں
دوہاں دے وڈھ چار بنائے اٹھ کریندا چاراں
ہاتھی نے سوار عماری جس تے ہتھ چلائے
کر دو ٹک اٹک نہ رہندی تیغ زمیں لہہ جائے
قلزم دے دریائے اتے جے غصہ کر آوے
جلدی اگ کڈھے دریاؤں شور ندی وچ پاوے
اگا ویکھ جواناں ہتھوں ڈھیہن ہتھیار پوا دی
جیوں شیراں دے ویکھدیاں ہی بول نکلدا مادی
ہاشم شاہ اگے ونجھ کو کے لشکر دے سر کردے
کر بندبست شتابی شاہا دیو تیرے سبھ مردے
خالی کروا باڑا اکلا شاہ بہادر جنگی
نال اوہدے کد پوری پیندی بھلی پناہ ہن منگی
ہاشم نے فرمایا اگوں وڑیو نہیں دلیرو!
کٹھا ہو پو وسبھ لشکر شاہپالے نوں گھیرو
گھیرایا چو طرفوں فوجاں آن پیاں شاہپالے
کر کر چھٹ سٹاں وت مارن کس کس دے پھٹ ٹالے
جاں شاہپال ڈٹھا اوہ غوغا لیکریاں تد فوجاں

جوش خروش کریندے بجتے جیوں دریا دیں موجاں

آخر فوج اکٹھی ہوئی جیوں کیڑے یا مکڑی

ہوندا جائے جنگ لڑائی پل پل اندر تکڑی

شمشیراں فولادی چمکن چلن تیر خدنگی

اک کیڑے دے چلن جوگی زمیں نہ لبھے ننگی

سر پر چھاؤں کیتی ہتھیاراں سورج آکھ چھپائی

مچھر نوں پر مارن جوگی تھاں نہ وچ ہوائی

زہری چین زنبوراں وانگن کر کر ہتھ کرارے

پھٹے گڈھے ہون اگیرے چھوڑ پچھیرے مارے

نپے اڈدے جان تناں دے جیوں تیلی روں تپے

نیزے برچھے جا جا رگڑن انبراتے سنبے

والوں والوں مڑھکا آیا ڈریا ڈھول و بالوں

ہتھیاراں دے کنڈے چبھن انبراڑیا چالوں

برچھی سانگ ہوہوں مونہہ وچ ساہ نہ نکلن دیندی

جھٹک نہ رہندی اٹک کٹاری و تدی کٹک مریندی

خنجر سنجر پنجر اندر کڈھ کڈھ آنے بوکے

ہر پسلی تھیں ہسلی خونی وکدے دہن نہ ٹوکے

جھمد رجمدڑیاں دا ویری واری دے نہ ہولے

جیوں بھٹھی وچ چھولے تیویں تڑفن رب پچھولے

پھل پھالاں وچ سنے ساراں وانگ گلابی خاراں

ڈھالاں اوپر ڈہالاں کھڑکن وانگن لانے زاراں

نسن والا نس نہ سکے تھاں نہ پیر ہٹن دا

تاں حسن نہ چھپن ہوندا وقت نہ جھٹ کٹن دا
سارا روز نہ مٹھے ہوئے تیر انداز مریندے

ترکی تازی تازی ترک و تاز کریندے
بازاں وانگر باز نہ آون نیزہ باز شکاری

کھنڈے مول نہ ہوون کھنڈے تلواری خمداری
ایسی کھیڈ مچی شطرنجوں دم دم ہوائی زیادہ

شاہپالے دے رخ تھیں ہوندا مارو پیل پیادہ
قلزمیاں پر شارستانی پیندے جان زور آور

ہاشم شاہ دی آس ترٹی شاہپالے نوں باور
ہاشم شاہ کر زور دلیری رن وچ کھلا ونگارے

شابا شابا لڑو جوانوں کون کوئی پھر ہارے
لڑدیاں روز گذشتہ ہویا آئی رات ہنیری

سورج شاہ گیا وچ خلوت فوج کھلا رگھنیری
زنگی تاج سرے پر دھریا ہیرے موتی جڑیا

شاہ خاور دا تختوں اٹھ کے محلاں اندر وڑیا
دوہاں دلاں تھیں چڑھے طلاوے خبراں رکھن دوروں

پہرے دار چو پھیر کھلوتے لے کے حکم حضوروں
تھکے ماندے لشکر ڈٹھے سارے کرن دعائیں

ربا عمروں لمبیں رکھیں رات اجوکی تائیں
خبر نہیں دن کیسا چڑھسی کس دی شامت آئی

ساڈے بھانے بھلک دہاڑے روز قیامت آئی
جیسی اج لنگھی جے بھلکے ایہو جیہی ہوئی

دنیا اتے جیون والا رہ جاوے گا کوئی

کیکر ہوں قبول دعائیں وقت اجل دا آیا

ملک الموت محمد بخشا منتیں کس منایا

چینی شاہ زنگی نوں کہنا ڈوہلی رت کنارے

ہنجوں رو آسمان بیچارہ پو ہنج کھلا رخسارے

پھیراں چوٹ لگی درگاہوں مارے ناد فقیراں

نور فجر دا ظاہر ہویا بدھے لک امیراں

ڈیرے کوک گھتی کرنا ہیں ڈھول نقارے وجے

شور مچایا طرم طنبوراں شتری دھونسے گجے

بنھ ہتھیار بہادر اٹھے مل میدان کھلوئے

صفاں قطاراں راس بنایاں آن برابر ہوئے

تیغ بہادر دوہاں والاں تکھیں حملے کر کر آون

چھیڑن تازی تیرہ بازی جھٹ پٹ پھٹ چلاون

بیدل باغل نس نس مردے پیراں ہیٹھ ملیندے

شیر دلیر پڑے وچ تیغوں سردھڑ قلماں تھیندے

مارو مار آہی دن سارا انت ہوئی قتلاموں

روشن روز گذشتہ ہویا پیا ہنیرا شاموں

دیو قلزم دے ڈیرے آئے ڈھیندے اٹھدے بھجدے

شاہپالے دے شیر مریلے رہے پڑے وچ گجدے

ساری رات نہ ڈیرے آئے کھلے رہے پڑ مل کے

آء پھر لو صبح دی لگی چھپے تارے ہل کے

جھنڈا شاہ حبش دے والا سر پر نے ہو ڈھٹھا

خاور دا شاہ آون لگا زنگی کالا نٹھا

خاور شاہ سونہری جھنڈا جھل مل جھل مل کردا

وچ میدان جگت دے لایا چایا پندھ سفر دا

عالم تے روشنائی ہوئی گیا ہنیرا نوروں

آمد رفت خلق دی ساری دس لگی دوروں

ایہ سورج جمشید فلک دا لایا قوتی جوڑے

وچ میدانیآن کھلوتا چڑھ کے نیلے گھوڑے

آن نویں سروجے واجے گجے دھونسے پھیراں

سانگاں قہراں کنبن لگیاں جنبش چڑھی دلیراں

تیغاں نے منہ ننگے کیتے رتو دے ترہائے

نیزے سر تے جگر پرونے سینے بیرے لائے

چاتا ہاں تے بختر پہنے زرہاں خود جواناں

پائے متھے وٹ کمنداں ابرو چڑھے کماناں

بازاں وانگر اڈن لگے تیر تتے بہنر تاری

بھج بھج کوہن جوان جواناں مرگاں جویں شکاری

اوس دن پہلے پہر جواناں کیتی زور آزمائی

اک اودھروں اک اودھروں آوے دو دو کرن لڑائی

آء شیراں پھر شور مچایا کلھوں اج گھنیرا

گوراں مال ہویاں پر گوراں نال جو ہیرا

وجے ٹل اوٹھاں گل بھارے بنسریاں رنگ لایا

پھیراں تے سیپوراں رل کے لشکر بول ڈرایا

تیز ترنگاں مثل ملنگاں دھوڑوں خاک رمائی

کڈھن چالاں پان دھمالاں رن وچ کھیڈ مچائی
ترکاں گل ہمیلاں چھنکن گھنگرو جوش خروشاں

آن رنگولے اچے بولے کھڑن دماغوں ہوشاں
کرن نکارے مڑھے نقارے بگھیاڑاں دی کھل دے

ہیبت تھیں سن کرن کلیجے گرز لوہے دے گلدے
اس شاہاں دی شورش شروں شادی گئی جہانوں

مرن جوان نہ ہاری ہمت ڈرن نہیں جند جانوں
اک مرے مڑ دو جا آوے جان تلی پر دھر کے

شیر جوان کرن جند بازی اٹک نہ رہندے ڈر کے
اک دوجے دی لین ازمائش خوب کرن پھڑ ہتھے

اک زخمی ہو ونجن ڈیرے اک ہرن سر لتھے
اک سپاہی قلزمیاں دا گجدا پڑوچ آیا

اکھیں بلن الٹے اگ دے تیزی تندی چایا
سیخاں نال ہویا ہشتابی رہندا نہیں نچلا

پڑوچ کھلا ونگارے کوئی آ کر لڑو اکلا
جے کوئی جاوے پرت نہ آوے باڑ اندر اوہ رکھدا

جاندا آپ لہو دا تسا زہر پیالہ چکھدا
بہت دلیر ڈرے اس شیروں کوئی نہ ہووے اگیرے

مستی تے مغروری چایا رن وچ گھوڑا پھیرے
ساعت گزر گئی اس گل نوں تاں اک شارستانی

وچلی فوج وچوں اٹھ آیا جیوں ترکش دی کانی
جوش خروش کریندا آوے وانگر ندی اٹک دی

کندھے اوپر ڈھال کھڑکدی گل وچہ تیغ لٹکدی

آسن جم اٹھاوے گھوڑا سر پر نیزہ پھیرے

اس اگلے نوں آکھن لگا چڑھسیں اگے میرے

ہتھ میرے ایہ تیغ سروہی بھریا زہر پیالہ

قلزمیاں دے سر دھڑ تاہیں کر دی اک نوالہ

ایہ گل آکھ ہلائیوس گھوڑا پیر رکائیں دھر کے

اگھر گرز لگائیوس اس نوں زور ضروری کر کے

گرز اوہدے نے برز گرایا ڈھٹھا قلزم والا

رتو نال ہویا پڑ رتا دیہہ ٹریا اک نالا

ہور اک ساتھی اس دا آیا بت وڈا کوہ قافوں

اوہ بھی گاجر وانگر ولیوس اکے پھٹیوں صافوں

اس طرح بہادر کتنے مارے وارو واری

اوہ بھی جدوں تکبر چایا قتل کیتا تلواری

پیشی تھیں لے ڈیگر توڑی پڑوچہ کوئی نہ اٹھا

مغرب وچہ فجر دے لاڑے کج لیا منہ متھا

جنبش کھا سپاہی سورج پاڑ سیاہ قناتاں

چڑھ میدان انبر دے آیا بھجیاں ہور جماتاں

دونویں لشکر اٹھ کھلوتے کر کے ہائے ہائے

جھنڈیاں نے سر اچے کر کے نال آسمان لگائے

جیونکر شوک چڑھے دریاؤں بدل ساون والا

بجلی وانگر کڑکن راکش فوج چھڑاند اجالا

ہر ڈیرے تھیں نکلے جنگی جیوں چترے ہر جھنگوں

آبا ہا کراون رن وچ مول نہ رجن جنگوں
شابا شابا ڈھن مرد وہون چو طرفوں واہے
جان نہ دیہاں ایہہ تک مارے وہن بہادر واہے
سانگاں تیرے سلن سینے دوروں دور کریندے
گرز رپون اسانی گولے چکنا چور کریندے
بجلی والی مار کریندی تیغ کڈھے کڑ کارے
اڈن پھل ٹکیندے گروے ڈھالیں دے دھڑکارے
کرو فرکو ہنکاری تیراں پھر پھر ہون فراری
دہر دہندے اٹک نہ رہندے کٹے کٹک کٹاری
سورمیاں دی سیف سروہی سن سجناں سروڈھے
امار متدال مکائے مرداں مغز منجالی کڈھے
تاں پھر حکم کیتا شاہپالے لشکر ہوءِ اکٹھا
ہلا کر دلہاں پر سارے جانو قلزم نٹھا
کوہ قافاں دی فوج تمامی باغ ارم دی ساری
ہاشم شاہ دے لشکر اتے آن پئی اک واری
جانی توں دھو ہتھ بہادر آن گڈا وڈ ہوئے
مارن تیغاں بیدریغاں تیراں جگر پروئے
لوہو پان لئی شمشیراں تیز ہوئے گھس نیزے
برچھی ساون وانگر برسی جگر کریندی ریزے
شیر جوان دوڑ اون گھوڑے کر کر ہائے ہائے
ٹلیاں شور ککارے غوغے انبر تیک بچائے
تازی سم وجاون دھرتی پٹ کھڑی اک ساری

چھ زمیاں اٹھ انبر ہوئے جڑ کے گرد غباری
سورج چھپ گیا وچہ دھوڑاں پیا غبار ہنیرا

چمکو چمک ہتھیاراں والی چانن کرے چوپھیرا
کنگن کنٹھے تے زر نقدی شاہ دیئے انعاماں

بھر مردانے رہو دلیر وشاباش کہے غلاماں
ہاٹھاں چڑھیاں فوجاں لڑیاں لہو بدل وگھے

سے کوہاں وچہ نیرر تودے لکھ بہادر کٹھے
دھرتی انبر تیک سیاہی زمیں ہوئی سبھ رتی

عالم اوپر رہیا نہ مولے صلح تحمل رتی
جیہڑا تیر کمانوں چھٹے کوئی خطا نہ جاوے

سر سینے یا جگر دھنی نوں اپنی جانباوے
چائیں واگاں رلی سواری جیوں بھٹھی وچہ دانے

ڈھینڈے اٹھدے مثل پتنگاں جل جل مرن دھگانے
موہوں منہ جھلن پھٹ کاری سور میاندے وائے

مارو مار کریندے آکھن اکڑوجے نوں کھائے
شتری طرم طنبور شہنائیں دھونسے ڈھول نقارے

گجن دیو غریو آسمانی غلغل شور ککارے
خالی ڈھول اتے بے مغزا باہروں سخن کریندا

فتنے دوزاں وانگ لڑائی صلح نہ ہوون دیندا
تیر وسن جیوں چھٹر کے چھلا گوہڑا مینہ آسمانی

ملک الموت آہے سبھ سنبھے لے لے جاون جانی
تیر تبر تلوار کٹاری زہروں پان چڑھائی

پٹ سٹے بنیاد تناں دی زوروں زور لڑائی
چاکو چک کرن تلواریں بجلی دے چمکارے
کڑکن گرز البرز گرانوں موت طوفان کھلارے
مور منگھار کیتے لکھ سینے نیزے سیلے سانگاں
اوس موری تھیں دیکھ تماشہ دین بلائیں بانگاں
چھٹے مارے پڑوچھ رلدے تن اتے تن چڑھیا
ڈھیر لگے کوہ قافاں جیڈے لشکر ایسا لڑیا
تیراں شوکن شپاشپ تیغاں سن کڑ کار کمانی
وحشت کولو اڈا اڈ ڈھٹھیاں جیوں الاں آسمانی
لکھ تناں دے بیرے بیرے کھنڈ گئے ہر پاسے
گدڑ لونبڑ تے بگھیاڑاں منہ موڑے کھا ماسے
فروں والے گنج بنائے کاکاں کڈھ کڈھ آنے
تیراں گرزاں کیتے میتاں منہ سر گنجے کانے
الاں چائے الاں جیڈے لوہو بھرے بھکانے
لکھاں کھن مکھاں دے پہو کن کیڑے پھڑے دہانے
پاگل لوگ ڈرا کل تائیں نس ہار شکستے
کانگ طوفان لہو دی ہتھوں بند ہوئے سب رستے
ہانبز چین کمند گلاں وچہ سرو ڈھن تلواراں
جیوں اجڑ وچہ چترا اینویں کرن سپاہی واراں
شاہپالے دی فوجے اوڑک ایسا زور اٹھایا
قلزم والے بادشاہ ہے دا لشکر مار گوایا !
چار اک سے پری کل بچی جا چھپی دریاویں

ہور تمامی لشکر اس دا قتل ہویا وچ تھاویں
ہاشم قلزم دے سلطانے بڑی ہزیمت آئی
نسن چھپن بچن والی جاء نہ جہدی کائی!
اوڑک نس پیا بن فوجوں کچرک یا پڑویلے
کھوہ ونداں دریا نہ جہدا بھاج پوے جس ویلے
ڈھیں لگا دریا فکر دے شاہپالے تھیں نس کے
جان نہ دینا موذی تائیں شاہ فرمایا ہس کے
اک امراء لگا اٹھ پچھے فوج زور آورلے کے
ہاشم نے سپاہیاں پھڑیا مگر دلیراں پے کے
شارستانی قلزمیاں نوں پکڑ لیائے ڈیرے
نظر حوالے ہویا ہاشم پہرے پھرے چوفیرے
شاہپالے دا خاصہ آہا اک امراء وڈیرا!
ہاشم شاہ وِنج ملیا اس نوں ہو محتاج بھلیرا
اس امرائے دی کر منت کھڑے وسیلہ آ کے
گردن تیغ موہیں وچ سبزی پک گلیوچہ پا کے
جا ملیا شاہپالے تائیں کہندا صاحب میرے
خواہے مار خواہے چا رکھیں جان میری ہتھ تیرے
جھڑک دتی شاہپالے اگوں اے بد بخت نامردا
دل تیرے نے چاہیا کیکر ایسا ظلم قہر دا
ایسا آدم زادہ سوہنا سے صفتاں دا سائیں
ساڈے باغ ارم تھیں پھڑ کے کیتا مار ازائیں
فرزنداں دی جائی مینوں ہیسی بہت پیارا

آدمی دا شاہزادہ آہا نسل سکندر دارا
شاہ فریدوں تے جمشیدوں ہیسی بال نشانی

فاضل عاقل قابل دوجا کوئی نہ اسدا ثانی
ہر علموں ہر ہنروں کامل خوش آواز بہادر

مرد شریف ظریف سیانا سخی لطیف اکابر
زاہد شب بیدار نمازی ادب ہدایت والا

ایس زمانے ثانی اس دا ناں کوئی مرد اجالا
صوفی اہل اسلام پرہیزی سالک سفر عشق دا

صورت سیرت نویں جوانی گنج یقین صدق دا
اوہ نجیب بے مثل شہزادہ مار کیتا تدھ فانی

میں بھی بدلہ چھڈاں ناہیں قلزم کراں ویرانی
تک نیل گھتاں گا تینوں مشکلیں ماہیں کڑساں

نالے فوج پچھے جو تیری ساری اینویں پھڑساں
قلزم اندر اک نہ چھڈساں باغ ارم وچ کھڑساں

ہتھ ہتھوڑی پیریں بیڑی طوق گلیوچ جڑساں
سیف ملوکے دا اک بھائی نالے یار پیارا

نائب اتے وکیل سیاناں صاعد نیک ستارا
سراندیپ شہر وچ رہیا بادشاہاں دے خانے

باغ ارم وچ سدساں اسنوں گھل کے دیو توانے
تسیں حوالے اسدے ہو سو حکم اوہدے ہتھ دیساں

چتر دسیاں ٹبر تیرے کر کر خوار مریساں
اکھیں اگے یار پیارے لے تصدیع مرن

ایسی ہوسی روح تساڈے یاد موئے بھی کرن
ملک ولایت تیری تائیں خاک سیاہ کریساں
کوٹ قلعے گھر محل چبارے پٹ تباہ کریساں

ہاشم کہندا اے سلطاناں دس پیاہن تیرے
جیکجھ چاہیں ظلم تعدی کرے وڈے میرے
پر کجھ آپ خیال کر وکھاں لوڑو مقصد ایتے
بے وفا اک بندے پچھے خون کئی سر کیتے
مسلمان پری لکھ کٹھی چہل ہزار عفریتوں
مینوں بھی سن بال بچے دے مارن لگوں جیوتوں
اس اک آدم ذات کمینے بندے بے وفایوں
کی بھلیائی ہے تدھ ڈٹھی شدت کریں ہوا یوں
کنیں بجھ ہوائی گلاں مائل ہویوں شاہا
اوہ نکارا آدم جایا ایسا کتھوں آہا !
جتنے منہ بناون گلاں اتنی اکسے گلوں
تدھ سنیاں میں اکھیں ڈٹھا چاویں کیہڑی ولوں

\- \- \- \- \-

شاہپالے فرمایا اگوں اے مردود نمرودا
کی ہویا میں آپ نہ ڈٹھا جے اوہ چن مصر دا
درد منداں دی حالت سن کے دکھیے دا دکھ جاگے
رحم پوے غمناکی اندر روہ تکبر بھاگے
بے وفا نکارا آکھیں قدر اوہدا تدھ ایہا
عاصم شاہ کنوں ونجھ پچھیں سیف ملوک کویہا

ہاشم نوں بھی ورم پتر دے زخم کیتا سی سینہ
درد منداں دے سخن سنن تھیں بھج گیا روہ کینہ

جتھے درد کرے کوئی ساعت سوئیو جا سنوارے
خالی بھی پھر مشکوں بھریا چھل رہے جس کھارے

صفتاں تے تعریفاں کہیاں دانشمنداں بھلیاں
ہرگز خطا نہ کھائیے کدھروں کہے جہاندے چلیاں

سیئیں شارستانے اندر ہے جہان سلطانی
مائی بھین میری ہشیاراں عاقل عقل جہانی

سنیاں بہت انہاندے موہوں صفتاں وِدھ حسابوں
گل انہاندی ساڈے بھانے جیونکر نقل کتابوں

واسط ملک اندر جو رجہ نے اس نے اینویں دسیا
سراندیپ شہر دے والی لکھ گھلیا من وسیا !

گل اونہاندی ساڈے بھانے سند مرتب پکی
خاطر خواہ پسند اسانوں چیز اوہندی تکی

مینوں کیونکر چنگا لگے پت تیرا اوس کتھا
لکھ گن چھنڈ اک اوگن پکڑن ویری ٹرن اپٹھا

توڑے اوگن اک نہ لبھے گن تھیں اوگن کر دے
سندن سخن محمد تیرے وٹ بنان گہر دے

چام چڑی دے نخرے یارو سورج بہت کلوہناں
بیقدراں نوں یوسف مصری کیونکر دسے سوہناں

جھاں پھڑ کے کھوہ وگایا کی انہاندے بھانے
کھوٹیں وٹیں وچ وتونے اوہ بھی زور دھگانے

گھنن گاہک زلیخا آوے مل پچھے یعقوبوں
تاں واہ پوے محمد بخشا صورت سیرت خوبوں

جاں شاہپال کہیاں ایہ گلاں سن ہاشم شاہ رویا
کر افسوس اوساس چلاندا توبہ تائب ہویا

شاہپالے ول عرض کریندا اے شاہ شیر جواناں
توں سلیمان نبی دی جائی سرور ہیں سلطاناں

ویہو اذن زبان شریفوں کرو معاف خطایوں
نالے لشکر مرا بخشو جو بچ رہیا لڑائیوں

تاں میں سیف ملوکے تائیں حاضر آن کریساں
بند کھوتاں بند نہ لاواں باہو تیرے ہتھ دیساں

حکم دتا شاہپال بہادر قید زنجیر اتارے
ہڑی ہتھوڑی طوق نگیلاں دور کرائے سارے

شاہپالے نوں کہندا ہاشم بخش بے ادبی میتوں
زندہ ہے اوہ آدم زادہ ہوئے مبارک تینوں

قید ورگ اندر سی پایا آؤ چل وکھاواں
جے اس نوں رب زندہ کڈھے میں چھٹکارا پاواں

ہاشم نال لیا شاہپالے ہور امراء چنگیرے
رستم ثانی دیو سپاہی بہتے بھلے بھلیرے

سنگلدیپ اندر شاہ آیا ہاشم نال لیایا
اوس ورگ اتے جا پہتے جاسر پوش لہایا

شاہ شاہپال کھوہے وچہ اڑ کے آپ مریندا آلے
کہندا اے فرزند پیارے عشق کماون والے

بیٹا سیف ملوکا میں ہاں باپ بدیع جمالے
زندہ ہیں تاں بول شتابی ہتھیں آپ نکالے

لاغر بدن شہزادہ ہویا اچا بول نہ سکدا
کہیوس بادشاہا میں زندہ راہ تساڈے تکدا

ماں مساں کجھ پہتا اتے نرم آواز
شاہپالے نوں خوشیاں ہویاں غم بٹی دیوں چھٹا

صدقے بہت خیرایت کیتی ونڈے مال خزانے
دلوں زبانوں رب سچے دے لکھ پڑھے شکرانے

خاص وزیر آیا جو اپنا شاہ اس نوں فرمایا
شربت شمع پوشاکی دے کے کھوہے وچ وگایا

عطر عبیر گلابوں شیشے نال پچائے بھر کے
ونج وزیر کھوہے وچ پہتا حکم سرے پر دھر کے

جدوں وزیر ونجھ پہتا تھلے نظر پیوس شاہزادہ
نیوں نیوں ہویا وزیر سلامی کر کے ادب زیادہ

جدوں وزیر شہزادے ملیا پچھدا اخبر جے تینوں
حال بدیع جمال پری دا اول دس لے مینوں

سن کے گل وزیرے تائیں بہتی حیرت آئی
کہیوس اے شہزادہ تینوں ایسی مصیبت جائی

سر تیرے پر اڈی قہاری ڈٹھیں ایہ تک مردا
تن گلیا جند نک وچ آئی عشق کھلوت نہ کردا

ایسی حدی نوں پھوں آپوں اپنا کجھ نہ جھورا
حال احوال تجن دا پچھیں صبر نہ آیوئی بھورا

شاہزادے فرمایا اگوں سن توں بھائی میرے
توڑے دکھ عشق دے کھڑسن اس تھیں پرے پریرے

انہاں دکھاں تھیں مکھ نہ موڑاں توڑے جان ونجاواں
اتنی او کھت سختی پچھے یار نہ منوں بھلاواں

دکھ ملامت عشقے اندر جیوں کھ اندر لگے
جیوں جیوں ککھ اگی وچ پائیے بھڑک زیادہ لگے

اپنے آپ اتے توں آکھیں دکھ قضیہ ایتا
اپنا آپ رہیا ہن کتھے کس نوں اس دا چیتا

آپوں آپ رہیا اس گھر وچ کوئی شریک زو وجا
آپے ٹھاکر نام دھرائیوں آپ کریندا پوجا

آپے حاکم آپ رعیت مہر آپے پٹواری
کون بٹیرا کیہڑا باشہ کیہڑا میر شکاری

منہ بلی دا گج شیہاں دی ہرناں پچھے دھانی
وحدت دور محمد بخشا وسدا چل کہانی

باجھ بدیع جمال پری دے حال پچھاں میں کسدا
تن من زمیں زمن وچ بھائی ہور نہیں کوئی وسدا

ہوئی منشاں وزیرے تائیں سن کے سخن پیارے
سو سو شاباش دے شاہزادے آفرین پکارے

ہتھ چمیں سر گردن چمیں پونجھے دھوڑ بدن تھیں
موہیں اوپر پلا پھیرے گرد اتارے تن تھیں

عطر گلاباں سر منہ دھوتا انکل نال نہایا
شربت صاف پلایا اتوں جوڑا خوب لوایا

اک صندوق وڈیرا اتوں جلدی نال منگایا!
دوئے وچ صندوقے بیٹھے چھک لیو فرمایا
آپ ہتھیں شاہپال بہادر چھک کے باہر نکالے
سونپ صندوق وزیرے تائیں جا دربار سمبھالے
جا رکھیا شاہزادہ ڈیرے شفقت نال وزیرے
شربت کھانے مالش مشکاں کروا وانگر ویرے
شاہپالے دے فکر نکھٹے بیٹھا نال فراغت
لکھ نذرانے لئے لدھے لاکھاں صدقے لاگت
دے انعام شاہپال تائیں خرچ کیتی سبھ لوٹی
ننگیاں نوں پوشاکاں دیتاں بھکھیاں تائیں روٹی
قیدی سبھ خلاص کرائے صدقہ اوس خوشی دا
عدل سخاوت دان ثنائی ظاہر ہور پوشیدہ
کیتا غسل وضو کر تازہ سر سجدے وچ دھریا
سکا باغ مراد میری دا رب کیتا مڑ ہریا
جاندی جاندی لج پت میری رکھ لئی تدھ سایاں
انت نہیں احسان تیریدا بخشیں عیب خطایاں
توبہ تائب ہو در رب دے روندا نال افسوسے
کرم کریں تے بخشیں مینوں خون کیتے بیدوسے
توں ہیں دائم بخشنہارا پاپی اسیں ہمیشہ
پکڑ کریں تاں کد چھٹکارا کوتہ فکر اندیشہ
ساری عمر اجابت چائی کھٹی برے عمل دی
کاغذ چھیک گناہاں والا کافی پھیر فضل دی

باب میرے وچ اینویں آہی لکھی روز اول دی
جف القلم محمد بخشا لکھی کدی نہ ٹلدی

رب سچے دی بخشش اتے تکیہ پرتاں دھر کے
سجدے تھیں سر چایا شاہے بیٹھا خوشیاں کر کے

اٹھ خچر تے ہاتھی گھوڑے سنج ہتھیار پوشاکاں
وتے بخش سپاہیاں تائیں پنکھی میر ہشتاکاں

عیش خوشی دا جشن بنایا نغمے ناچ سنوارے
شادی دے دروازے کھلے طاق غماں دے مارے

آن کلاونت گاون لگے پار بدی آوازے
چنگ چغانی مدہم تنبورے ساز سبھو سر سازے

سیار گیا ندی سے رگ وچوں سے رنگ سارنگ والے
سات سراں دے نال سرندے وین ولایت ہالے

کانوں نونوں سر سنائے مانچی قانوناں
یا ستار کہن ستاراں دف کرے دف دوناں

دہن دہن ذکر دہنا سریاندا رب رب ورد ربا باں
شاباش شکر شکن شرنائیں شیشے نشے شراباں

کنجر بھگتی لوک گویے تان بیان سناون
ساقی سندر دے صراحی آن گمان وکھاون

سن چٹے اک چٹے حالوں اکناں چتے در دنے
اکناں اگ چھپائی رکھی جیوں پھل ہوئے چونے

کھاوے کھانے جو من بھانے خوب لطیف اناروں
بو عطر دی نشہ شرابوں لذت تار آوازوں !

اک خوشی شہزادے والی دوجی فتحا ماری

خوشیاں وچ امیر شہزادے مجلس خوب سنگاری

تین دہاڑے سیف ملوکے پیتے شربت داروں

چوتھے روز ہویا کجھ تکڑا بھار جھلے ہتھیاروں

زیور زیب لباس شاہانہ جوڑا خوب لوایا

سبھ ہتھیار پہنا شہزادہ نال وزیر لیایا

شاہ شاہپال تخت توں اٹھ کے دے جواب سلاموں

سیف ملوکے نوں گل لائیوس حرص ہوایوں حاموں

سر منہ چمیں نال محبت بہت کرے دلداری

صدقے ہوندا دیکھ عجائب صورت اپن اپاری

سیف ملوکے ڈٹھا جد شاہے نظر شکل دل دھڑکے

خون جوان نہایت سوہنا اکھ نہ ٹھہرے بھڑکے

صاحب حسن جمال گھنے دا روشن چن آسمانی

کردا رات ہنیری تائیں وانگن شمع نورانی

کالی رات اندھاری اندر جے اوہ جھاتی پائے

دن چڑھیا لو لگی شاید ایہ بھاوا جائے

جے لکھ صفت زباں توں آکھاں مول نہ ہوندی پوری

پھل گلاب بہاری وانگن دو رخسارے نوری

سوہنا خط آغاز اتروا مسوبھی رنگیلا !

ہا سنبل یا سبزہ نیلہ وال نہ کا پیلا

آپوں قادر قدرت والے استا کار ہنر دے

رخساراں دے صفحے لکھے خوشخط عنبر تر دے

وات مثال ایہو جیوں چشمہ آب حیات خضر دا
سوہے سبزی گرد بگر دے سجر ابور اتر دا !
مشک بھری انبوی کھونڈی ونج چھپے نوں پائے
سارا چمن کھنڈ دری وانگن کنڈل وچ لیائے
سبھ ہتھیار پوشاکی سجدی سر پیراں تک سچا
سوہنی بھنی نازک جسا قد سرو جیوں اچا
بہت صفائی تے روشنائی انت نہ جاندا پایا
شرم حیا حلیمی سر تے اقبالاں دا سایا
شاہپالے دل دونی کیتی رب محبت اس دی
نال پیارے کول بہائیوس دورگیاں جند مسدی
بہت کاریگر نقش سوارے دے کے عجب صفائی
جو ویکھے سو رجے ناہیں رساں ایسی پائی
مٹھا پیارا اتے سلونا تم آہی مرغوبی !
فائق رب کیتا اس ویلے واہ واہ اوہ مرغوبی
کہن لگا شاہپال بہادر جیوں مائی فرمایا
اس تھیں بھی دس جسے یارو ودھ شہزادہ پایا
ویکھدیاں دس جسے ہوئی شفقت اوس زیادہ
گل لاوے منہ اکھیں چمے آکھے واہ شہزادہ

قلزم دے بھی بادشہ نے بہت نوازش کیتی
عذر کرے نادانی کنوں ایڈے بے ادبی میتی !

بہت بیعقلی میں تھیں ہوئی جھلیوں تے جھکھ ماری
سیف ملوکا بخشیں مینوں اوہ بے ادبی بھاری

سیف ملوک کہیا میں بخشی بدلہ لواں نہ کیسے
لیکن ایہہ بے عقلی تیری ظاہر سبھ نوں دسے

جیکر پہلے روز انہاں دا حکم قبول کریندوں
اتنے مسلمان نہ کسدے باجھ میری چا دیندوں

پھیر کہے شاہزادہ آپوں قلم وگی تقدیروں
نال قضاء رضائے باجھوں چارہ نال تدبیروں

کجھ جواب نہ آیا ہاشم لازم رہیا چپ چپیتا
اکسے گلے نال شہزادے بند جوابوں کیتا

جاں شاہزادہ باغ ارم تھیں ہاشم نبھ منگایا
سنگلادیپ اندر گھت سنگل در وگے وچ وگایا

اسدن کیوں دم مار نہ سکیا سیف ملوک سپاہی
اج ہاشم پر غالب آیا شاہ ملی جد شاہی

ہاشم شاہ نوں کرنی آئی اس اگے محتاجی
جاں خلاصی تانہیں ہووے بنے انہاندا پاجی

نفس شیطان بندے پر غالب جاں جاں غائب نظروں
نظر حضور کرم دے پہتا تاں بچیا ہر مکروں

مہریں آوے کول بہاوے جس دن شاہ شہاں دا
سر تے ہتھ رکھے رب بھاوے دشمن بھی بھوکھاندا

شر شیطانی لشکر مارے بند کاٹے روحانی
یار ملا محمد بخشا پھیر دیئے سلطانی

شاہ شاہپال شہزادے تائیں دتا بہت دلاسا
پھٹ اوہدے پر مرہم لائیوس لا مطلب دی آسا

لاء امید وصل دی بدھیوس گھاہ اُلّے پر پٹی
زر دانش دی پرکھی مل کے سخناں دی گھسوٹی

سیف ملوکے نوں فرماندا اے ہشیار شہزادہ
باپ تیرے دا راج سلامت تیری عمر زیادہ

سچ اساں نوں دس پیارے نال زبانے مٹھی
ایس ملک دی نام نشانی باجھ سنی بن ڈٹھی

حرص ہوا تیرے دل اٹھی ایسی ودھ شماروں
ماں پیو راج حکومت سٹ کے نکل پیوں گھر باروں

کیکر ایہہ قضیہ بنیاں بات تعجب دے
اوس ملک ول ٹریوں جس دی واہ نہ لبھدی کسے

سیف ملوک کہیا سن قبلہ توں افسر سلطاناں
لطف عدالت نیکی تیری روشن وچ جہاناں

تجن دشمن ہتھ تساڈا ہر دم سر تے جانن
دائم ہووے اساڈے اتے مہر تیری دا چانن

کد کے تھیں مٹدی شاہا متھے دی لکھوتی
حق میرے وچ اینویں آہی لکھی قلم خدائی

جو اس کیتا سوئیو ہو یاوس میرے کی آہی !
لا تحرک ذرۃ باجھوں حضرت حکم الٰہی

امر اوہدے بن ککھ نہ ہلدا لکھ کرے کوئی زورے
آپ دیئے توفیق چلن دی سمجھو اس دی ٹورے

نال قضا رضائے باجھوں چارہ عذر نہ چلدا
عجب نہیں کجھ شاہنشاہا ایس اساڈی گل دا

سن گلاں شاہپالے تائیں بہت پسندی آیاں
عقل ہدایت سمجھ حلیمی سچے سخن صفایاں

پھر شاہپال کہیا سن بیٹا سچا کر کھاں مینوں
قلزم دے سلطانے اگے بہت صلاحیا تینوں

تدھ تھیں سخن عقل دے پچھاں جے توں راس سناویں
منن سچ صلاحناں میرا ہر الدے دل بھاویں

سیف ملوک وسیا حضرت نیڑے موت لدھا منوں
اچن چیت لئے اک پلوچہ ویکوں جان جہاں نوں

پھیر پچھے کی چیز دو راڈی دیواں تے انساناں
جے سو ڈھونڈن نال مڑ لبھے ایہ بھی دس جواناں

کہیوس گذری عمر بندے دی نیر لنگھے دریاؤں
دن دن دور وہجن ایہ دوئے مڑ دے کسے نہ داؤں

پچھیوس کیہڑی چیز پیاری ساری خلق جہانی
دسیوس عمر جوانی والی نالے ہے زندگانی

پھیر پچھیوس جو نفس وڈاں دا ناہیں جان رکھاندا
کون شخص اوہ دس اسانوں عقل تیرا آزماندا

دسیوس شاہنشاہا اوہ ہے صادق صبح نورانی
نالے طوبا رکھ بہشتی رکھدا ایہ نشانی

سبھ بہشتیں اس دا سایہ ہر دروازے ڈالی
ایڈ فراخی بخشی اس نوں آپ خداوند والی

پھیر پچھیوس جے دنیا اتے اس دی کی نشانی
دسیوس سورج جوت حسن دی ہر ہر تھاں مکانی

پھیر پچھیوس جے دنیا اتے اس دی کی نشانی
دسیوس موئے جتنے شاہا زندے کتھوں ہوئے

جو دنیا تے پیدا ہویا ہر کوئی موت زراعت
مردے کہن بہت اس گل توں کرو قیاس جماعت

پھیر پچھیوس آبادی بہتی یا بہتی ویرانی
ایہ آبادی بے بنیادی دسیوس رمز حقانی

پھیر پچھیوس جے عالم اتے مرد بہوں یا ناراں
دسیوس مرداں نالوں ناراں بہت لے انت شماراں

جو ناریں دی تابع ہوئے سو بھی ناریں گنیں !
کد ناریں دی نال صلاحے مرداں دے پڑ جنییں

ناریں کہن انہاں نوں حضرت جنھاں طلب بہشتی
مرد محبت رب دی والے رڑے چلاون کشتی

اوہو جیہے مرد محمد کتھوں نظری آون
ناریں جے لکھ وچ وسالن اپنے سنگ راون

پھیر پچھیوس جے سخناں وچوں سخن کیہڑا ہے بہتر
کہیوس کارن حق دے جیہڑا کہیے سچ برابر

پھیر پچھیوس جے سبھناں وچوں کھانا خوشتر کیہڑا
کہیوس بے ریا ہوئے گا پاک شبھے تھیں جیہڑا

پچھیوس نیندر چنگی کیہڑی دسیں شاہ نگینے

دسیوس جے کوئی سوندا شاہا چھڈ نچلاں دکھ کینے

گھرے جواب سنی جد شاہی لوں لوں ہوئیوس شادی

شاہزادے دی عزت کیتی حدوں بہت زیادی

ہاشم شاہ نوں آکھن لگا ویکھاں رکھ نگاہیں

سے تعریفاں لائق بندہ ہیگا ہے کہ ناہیں

ہاشم شاہ سلامی ہویا چم زمین آدابوں !

کہندا جو فرمایا شاہا جاناں عین صوابوں

جے جاناں ایہ فاصل دا نالائق لکھاں نالوں

سو بیٹا بہرامے جیہا گھولاں اس دے والوں

میں جاتا کوئی آدم ہوسی بے وفاء ایاناں

ایہ کوئی سبھنیں صفتیں کامل ہر اکدے من بھاناں

لائق تخت سلیماں والے اسکندر دے تاجے

اونہاں وانگ سنبھالے ایہو سبھ دھرتی دے راجے

ہاشم شاہ دے اس انصافوں شاہپالے دل کھلا

خوشی ہزاراں وانگ بہاراں باغ مرادوں پھلا

ہاشم نوں فرماون لگا دوس نہیں سر تیرے

مرد نجن فرزند جنہاں دے جگر کپیون بیرے

غم بیٹے دے جھلا کیتوں تاں تدھ تاں آزمایا

نہیں حقیقت اس دی سمجھی تاں جھٹ کول بہایا

سیف ملوک شاہزادہ ادبوں بیٹھا کر سرنیواں

پچھن تاں گل کرے زبانی شوخاں وچہ نہ تھیواں

شاہپالے پھر ہاشم شاہ نوں خلعت وتی بھاری
تحفے تے انعام نوازش بہت کیتی دلداری
لشکر فوج موئی دا بھائی غم نہ رکھیں کائی
ملک سپاہ مرا ہن تیرا ہرگز نہیں دوجائی
سیف ملوک پچھے اشنائی نبیوں میرا بھائی
جلدی خبر پچائیں سانوں بنے مہم جے کائی
بے فوجاں اپڑالے رلساں کوشش کر کے جانوں
میرا تیرا ہے گھر اکو بھائی کہیا زبانوں
ہاشم شاہ نوں رخصت کیتا دیکھے فوج مثالہ
آپوں چاہوے وچ چایا باغ ارم دے والہ
وجے طرم تنبور نقارے بیٹے پیر نشاناں
وجے دھونسے ڈھول تے شتری بدھے لک جواناں
مائی بھین تے بیٹی تائیں لکھ گھلیا پروانہ
آہو خاطف کاغذ لے کے اگے ہویا روانہ
خوشیاں نال ہویا سی راہی کر کے تیز اڈاری
ہن مینوں انعام ملے گا مہر ہوسی سرکاری
خیر سکھے دی خبر دیاں گا اول مہیں چل کے
یار ملاسن اجراس گل دا پریاں دیسن رل کے
شاہپری نوں خبر نہ کوئی کی ہویا اس پاسے
اکھ جھمکی ہنجوں وگن ہر دم نال اواسے
گل وچ مالاں ہتھ بیراگن سر منہ خاک رمائے
داغ وراگ وراگن کیتی راگ غماں دے گائے

وھڑی خوشی دی جھڑی متھے تھیں لٹاں گلوچہ پیاں
گھٹ لہو دے پیو نکھٹی چھپٹ گیاں سبھ سیاں

سالو پاڑ بنائی کفنی سوہی ساڑ گمائے
جان بچوگ کیتی کسی جوگن جو بن روپ ونجائے

سرمہ نیر اکھیں وِیہہ ٹریا نالے لہو جگر دا
اس رنگوں ہن داغی ہویا چہرہ نور قمر دا

کالے بشیر مشکاں والے دودھ دہیں دے پالے
عطر پھلیل کنگھی بن ہوئے بھیکھر مداری والے

لتھے لنگ گیاں بھجھ سنتاں درداں انتاں چایاں
دوزخ ہو ڈھکے گھر چنتاں کنڈے پھل وچھایاں

دکھاں نبھ لئی بے عذری گذری شرموں لجوں
کڈھے درد فراق سجن دے باہر چج کوچوں !

نموں جہان حیران فکر وچہ خبر نہیں کی ہوندا
باپ میرے دی فتحا ہوسی یا مڑ آ سی روندا

بلبل نوں اوہ پھل کھڑایا پھیر پولے کا جھولی
یا اس خاروں خار فراقوں سدا رہے گی ڈولی

سرو بلند کرے گا سایہ شاخ سمن رل بیہسی
یا ایہہ قمری کوک کریندی خشک چمن وچ رہسی

باپ میرے نوں لبھسی اوہو گوہر تاج شہانہ
یا اوہ خالی ہتھ مڑے گاوے کے فوج خزانہ

خبر نہیں ہن بابل میرا مڑ دا کیہڑیں رنگیں
سیف ملوک لیاوے خیری جا پیا وچ جنگیں

اگے سیف ملوک کھڑایا بہت آہا غم اس دا

اتوں بابل رخصت کیتا پیا کلیجہ کھسدا

ایسی دھی کو کرمی تائیں نج جنے توں مائے

خبر نہیں ہن بھاء تتی دے روز کو ہیے آئے

کاہنوں سراندیپ گئی ساں کس شامت نے چائی

کاہنوں ایہوں لگایا تتی جند کڑاہی پائی !

جے بابل نے نال آندو سیف ملوک سلامت

ہائے ہائے ربا بھابندی دے کی کجھ ہوگ قیامت

نال میرے کی دغا کیتوئی اے قہری آسماناں

میں ایانی نال تساں سی سارا ستم کماناں

اول ٹھگ لئی دے ٹھگا بن کے وانگ

باہو دھکا دے اسانوں ٹریوں پاء میماں

نا ہی ایہہ امید رلا سیں سکھیاں ٹدھ قدیماں

کرے پکار پکار محمد میلیں اساں یتیماں

مٹھیوئی اول پا بھلاوا اگے کجھ نہ جاتا

اچن چیت کنکھاں دی کلی لایوئی پھوک مواتا

کپ کلیجا بیرے کیتوس کرو قہر دی وگی

رات دہاں دل سڑ سڑ سلگے جیوں بوٹی وچ اگی

گجھے روگ میری جند ماری تدھ علاج نہ کیتا

شربت منگیا زہر پیالہ ہتھ لگا میں پیتا

پھیر امید مراد خوشی دی پل جھل اندر لاکے

دوناں غم اندوہ سہایو دلبر یار چھپا کے

حال نمانی دا تک تینوں ترس نہ آوے بھورا
خبر نہیں کی کر سیں اگوں نال تیرے کی زورا

جیکر سیف ملوک نہ آیا کھا بندوق مرانگی
تڑٹی آس محمد بخشا کیونکر سول جراں گی

داوی پھوپھی ماں کوری دی ویکھ اوہدی دلگیری
دین دلاسے تے دلبریاں ہے اکھیں دی وہیری

ننگ ناموس اساڈے ویکھیں لج پت بادشاہانی
شرم حیاء گواء نہ دھیے نہ وت مست دیوانی

سن نی مائی اس دن پاٹا پڑدہ نج شرم دا
جس دن میںنوں نظری آیا روپ انوپ صنم دا

عشق شرم کد رہن اکٹھے ڈاہڈے دشمن عادی
پچھو ونجھ زلیخا کولوں اوہ بھی سی شہزادی

بیشرمی تھیں کہہ کی لبھسی اندر بیٹھی جرکھاں
لٹی بن کے کھتی کھتیں پڑ دے اندر مرکھاں

سن مائی ہن پڑدہ اوکھا پاڑ کولا پاٹا !
بھلیاں بھلیاں عشق نچایاں ننگا کر کر جھاٹا

دھیئے صبر تحمل کر کھاں تھم دلے دی واگے
صبر مراد پچاندا جیونکر دودھ جمیں سنگ جاگے

مائی صبر دسیں تدھ مسئلہ سنیاں نہیں کتابوں
پانی صبر، میرا دل چھانی کیونکر بھرئیے آبوں

تتیے تاء نہ کر کھاں دھیئے بیٹھ نچلی ہو کے
سیف ملوک نہ کوک سنیندا جے سندیسیں روکے

مائے وس نہیں کجھ میرے کدسو کھلی رووواں
میں ڈھولک کٹ کرے وچھوڑا کیونکر صابر ہووواں

وتھے روپ گوائیں اپنا بن بیہوش دیوانی
بے رویاں نوں انگ نہ لاندے سوہنے یار گمانی

مائی جو بن ہے مل نقدی عشق خریدن کارن
عشق لیاتاں جو بن دنیا میں ہن بنی بپارن

وتھے کے کریسی ایتھوں رووں دھووں تیرا
کاہنوں اپنا حال ونجاویں اکھیں پوگ ہنیرا

رووں دھووں کیکر چھدا ہویا کم ہمارا
کد کوئی سٹ بیٹھا مائی آپو اپنا کارا

وتھے قہر قیامت چائیں کی تدھ پھڑیا چنا
کریں سنبھالا منہ سڑ یگا چٹ نہ بہتا تتا

اڑیے گھاہ نہ چھیڑو میرے پھٹ پر لون نہ لاؤ
اندر پاڑ نہ ویکھو مائی متیں نال ستاؤ

کمیں درکوکاں کوک سناواں سیف ملوک دور اڈا
جے چاہے تاں آن ملائے قادر رب اساڈا

اس اگے کجھ دیر نہ لگدی سانوں مشکل بازی
عاجز ویکھ محمد بخشا کرے غریب نوازی

انہاں گلا نوچہ آہیاں درداں فکراں مار ڈولایاں
اتوں آہو خاطف آیا خوشیں دا گاں چایاں

آونڈیاں اس سیس نوا کے خوشخط اگے دھریا
ہسدا ہسدا وے مبارک سکیوں ہویا ہریا

پریاں کھول شتابی واجے لکھے حرف شہانے
نالے اوس زبانی دے جیوں جیوں حال وہانے

لوں لوں خوشی تماماں ہوئی شکر رباناں سیون
تنیاں ترٹ گیاں پشوازاں جامے وچ نہ میون

حلواچی تے مٹھیائیاں صدقے شادی ونڈے
گلیاں وچ خیرایت کر کے ہیرے موتیں چھنڈے

آہو خاطف نوں کر شفقت منہ مٹھا کروایا !
خلعت دولت دان دیوائے نال انعام رجایا

نالے جس پری پر اس دی حرص محبت آہی
زیور گہناں وافر دے کے اس دے ناں ویاہی

ہوئی بدیع جمال شہزادی سچی قول قراروں
دیو دعائیں ویندا ثریا رخصت لے سرکاروں

شارستان سنہری اندر ہویا چین سوایا
آمد آمد داخل اٹھیا ایہہ آیا کل آیا

لگی گرم اوڈیک سجن دی توپوں نویں آوائی
درزی سد سواون جوڑے پریاں پئی توائی

زیور ہار سنگار پوشاکاں شاہپری انگ لایاں
پریاں کر سنگار خوشی دے منگل گاون آیاں

شاہپری دے چہرے اتے آیا رنگ گلابی
نرگس ہار کیتے مستانے کجلے نین شرابی

عطر پھلیل ملایا وٹناں مہندی ہتھ لگائی
والو وال پروتے موتی رونق ہوئی سوائی

گئی گواتی وانگ زلیخا چڑھ چڑھ ویکھے راہ سجن دے

جیوں آخر رمضان نماشیں چڑھن لوڑاوُ چن دے

دل وچہ صبر قرار نہ آوے جاں جاں یار نہ دسے

دور ہوئے تاں پھر کجھ جیوا عاشق کول نہ دسے

ڈیگر ویلے جے چڑھ بدل مغرب وینہ چھپائے

روزے دار آرام نہ کردی تلخی تاول پائے

توڑے تیغ ، ہجر دی کولوں عاشق دا دل کسدا

لیک اڈیک سجن دی اندر بہت کلیجہ کھسدا

موتوں سخت اڈیک سجن دی جانن عاشق سارے

ساعت سال مثال محمد باجھ وصال پیارے

آساں لاوے دل پرچاوے اکھیں نظر نہ آوے

تک تک راہ گئے پک دیدے آوے شک گواوے

نیندر بھکھ نہ یاد پری نوں پل پل اٹھدی بہندی

سوندی سیج نہ لاندی پاسا آسا وتی کھہندی

ای سجناں تدھ مینوں بھلایا تاں چپ ایا اپنا

کھلی تکاں نت پندھ تساڈے کتول چایوئی چیتا

کوئی فجر کوئی سنجھ دسالے اکی سن سن کوڑاں

اجڑ واجے اٹھ اٹھ ویکھاں جتول دھمن دھوڑاں

سم وجے یا گھوڑا ہنکے نکل جان ترا ہے

اٹھ پچھاں تاں آکھن اگوں ہور کوئی ایہ آہے

جاں دل کے کوئی بندے بولن پئی بھلاوے کھاواں

اکھ جھمکاں تے مڑ تکاں کتے نہ آواں جاواں

کانگ اڈاواں اوسیاں پاواں پچھدی پا ہندے راہی
جو بولے سو آکھے آیا اج کل ڈیرہ شاہی

جلدی آپیارے مینوں ٹھنڈ پوے وچ سینے
عمراں وانگ وہاڑے لنگھدے پل پل مثل مہینے

شام بناں آرام نہ مینوں شاہپری فرماوے
جاہ وکیل محمد بخشا اینویں کت نہ آوے

رب اسانوں فتحاوتی نالے مطلب پایا
قلزم چھوڑ چلو گھر اپنے شاہپالے فرمایا

وجے طرم طنبور نقارے بجے پیر نشاناں
گجے ڈھونسے ڈھول تے شتری بدھے لک جواناں

پھیرے ہتھ کیتے مرتا زے تازی پندھ کپن تے
زین ترنگ پلان اوٹھاں تے پا کھڑیئے ہاتھن تے

قطب کرنا دیکارے علی علی کر طریاں
مست قلندر بولن پھیراں پاء کہر وڑاں کھریاں

اگے کرن نقیب آوازے شاطر وتن کھریاں
سادھ مہم گھراں نوں فوجاں چائیں واگاں ٹریاں

شاہ شاہپال اتے شاہزادہ مزلو مزلی ٹردے
سر پر چھتر نشان سنہری گردے واجے کھر دے

جنگل جوہ سہایا سارا رت بہارو ساکھی
کرن شکار سوار پیادے ٹردے جان ہر باکھی

ہر جوہے ہر جنگل بیلے اینویں تکدے جاندے
گل پھل رنگ برنگ ہزاراں بوٹے دن وناندے

ٹھنڈیاں مٹھیاں نہراں وگن جیونکر پانی گنگی
خوش ہوا مقام عجائب ہر ہر جائے جھنگی
اچن چیت اک جھنگی وچوں بھکھے شیر مریلے
ماری گج تے ونب وجایا ہتھ مچھاں پر پیلے
بھن اگواڑی آ کڑ چاڑی جت کیتی جیوں سوئے
اوہگی وانگن ونب مریندا توپے وانگر کوئے
دیو عفریت ہوئے اڈ اچے اوہ آہے سبھ تاری
سیف ملوک آہا وچہ خاکی آئی اسدی واری
نالے سن ہتھیار انہاندے لوہو پی پی رجے
تسی سی تلوار اسے دی برم آہا ہتھ سجے
شیر ببر خم مار زور آور شاہزادے پر آیا
بدل وانگر گج کڑک کے ونب سرے پر چایا
کڈھے ڈنڈ گھمنڈ مچائیوں نالے جت کھلاری
مل کھلا میدان بہادر فوج گئی ڈر ساری
شیراں سندی ہاڑ نہ خالی ڈروا کوئی نہ ڈھکے
ہر کوئی اک دوئے دے پچھے منہ چھپاوے لکے
شیر اپر جے پیا اکلا دھن مائی جس جایا
نہیں تاں انیویں منہ وار ستم مہر افروز بنایا
وڈے وڈے عفریت بہادر کھلے تماشہ تکدے
پو شیراں دی ہیبت ڈاہڈی نیڑے آ نہ سکدے
ورج رہیا شاہپال بہادر سیف ملوکے تائیں
نال ببر دے نال لڑ بتیا ایہ نی سخت بلائیں

تن تیرے وچہ تران نہ اگلا قیدوں نکل آئیوں
چین لگوں اس آفت اتے کس شامت نہ چائیوں

ہولیں ہولیں کرن مزاخاں ہور سپاہی جنگی
کم پیاتاں صرفہ کیتا ڈٹھی مردی چنگی

جاں مردی دا ویلا آیا لگے منہ چھپاون
بیٹی وین اتے دل ہویا گلیں شیر بناون

سیف ملوک دلیر کھلوتا شاہپالے نوں کہندا
ثانی باراں تھیں مکھ موڑاں شرم میرا کد رہندا

توڑے ہاں میں لسا ماڑا تسیں نہیں کجھ جھکو
شیر میرے تک آون دیکھو چھیڑ تماشہ تکو

گاجر وانگ کراں گا ٹکڑے جے چاہیا رب میرے
تسی تیغ پیوے گی لوہو اداں کھاسن بیرے

نسر سردی سار لئے گا سار سروہی والا
کھلا ونگارے آجا شیرا جائیں تاں کرنالا

توں باری دا شیر مریلا آدم کھاون ہارا
میں بھی شیر جوان مصر دا شیراں اپر بھارا

گجاں مار ہلائیوس دھرتی شیر غضب نے چایا
وٹ دیہی کر جھت شتابی سٹ چلاون آیا

باجھ ونگارے دلیں نا ہیں شیر جہاں دے ناویں
کھیت ونگارے کدے نہ ہارے مارے جاون بھاویں

نال چلاکی مار پلاکی کر کے حملہ ہلا
آن پیا شاہزادے اتے ڈھیوس کھلا اکلا

نال مصیبت لاغر لسا تورے سی شاہزادہ
پر اوہ جوہر وچہ دیہی دے آہا کمی زیادہ !

شیراں باجھ نہ جھلیا جاندا شیراں سندا اگا
ثانی بار برابر ہوئے گھول پڑے وچہ لگا

جوش خروش کریندا آیا نیچے چاچا مارے
سیف ملوکے ترت میانوں وکھ کیتا تلوارے

سیف بہادر سیف ملوک ایسی نال صفائی
سر شیرے دے آوندیاں ہی اکو وار چلائی

نعرہ مار لگایا کاری پھٹ ایسا تلواروں
متھے تھیں لے ونجے توڑی دل سٹیا وچکاروں

شیر مریلا آدم کھایا لشکر جس ڈرایا
اکسے ہتھوں سیف ملوکے خاکو نال رلایا

نچدا ٹپدا گجدا آیا کردا شور ککارا
سیف ملوک بہادر اگے ڈھٹھا ہو بچارا

شاہزادے دی مردی تک کے شاہپالے ہتھ پھیرے
شاباش آفرین پکارے واہ ڈٹھے ہتھ تیرے

دیوتیاں نے رسم دتی سر متھے پر منہیں
اوس تھیں بہتر ڈٹھا اکھیں جیسا سنیاں کنیں

اٹھ شاہزادہ پیر پیادہ کرن لگا تعظیماں
شاہپالے دل ہویا اسلامی کر کے تسلیماں

گھوڑا ہور منگایا شاہے سونے موتی جڑیا
سیف ملوکے اگے رکھیا شاہزادہ پھر چڑھیا

کاٹھی تے خلگیر سنہری لعلاں نال جڑائے
زرتاراں لشکاراں بچیاں زر لگام چڑھائے

شاہزادہ اس گھوڑے چڑھیا ٹروا چال گمانے
تک تک پریاں دیو پکارن واہ صورت انسانے

اوسے ڈولے خوشیں خوشیں ٹروے ٹروے آئے
اوسے باغ ارم وچ مڑ کے آن نشان لگائے

شارستان اندر سن خبراں ہرگز رہیا نہ کائی
استقبال شہاں دے کارن آئی باہر لوکائی !

سرو بانو تے مہر افروزہ پریاں دیو تمامی
نکے وڈے نذراں لے کے آئے پھیر سلامی

سیف ملوک تماماں ڈٹھا دین لگے تشریفاں
بادشہا نے تحفے دتے کی وساں تعریفاں

رنگ رنگاں دے تاج سنہری چیرے کلغی توڑے
دن وناں دے کھیس دو شالے جوتے فرغل جوڑے

پھیر نویں سر تازہ کیتا سیف ملوک شہزادہ
خاطر تے دلداری کیتی حدوں بہت زیادہ

غور ولاسے ہور خوشامد لطف احسان نہایت
سیف ملوکے نال کیتو نے چاہ پیار عنایت

بانہہ اوہدی شاہپالے پھڑ کے مائی دے ہتھ پائی
ایہہ لے چیز کھڑائی مائی شکر میری رہ آئی

مینوں فرض تیرا فرماناں سر توں لتھا بھارا
راضی رہیں اساڈے اتے میں ہاں چاک تمہارا

ماں منیں تاں رب منایا پہلا مرشد مائی
شکر خدا دا جے توں راضی نالے پت رہ آئی

شاہپالے پر راضی ہوئی مائی ولوں بجانوں
دے دعائیں کیتوئی مینوں سر خرو جہانوں

اساں تساں مر جانا جیونکر توڑوں ہوندی آئی !
دنیا تے رہ جا سی بیٹا بھلیاں دی بھلیائی

مردی کولوں رہندا جگو چہ مرداں ناواں
مردی کر دے مرد محمد دھن کہاون ناواں

مہر افروزی باہوں پھریا سیف ملوک شہزادہ
سر چمیں منہ متھا چمیں کرے پیار زیادہ

مہر افروزہ عذر کریندی سیف ملوکے اگے
اے بیٹے کد مدی جیہڑی قلم دہرا ہوں وگے

ایہہ مصیبت قیدے والی تدھ پر لکھی آہی !
پر ایہہ غفلت ذمے میرے ہو گئی کوتاہی !

پھر بھی لکھ شکرانہ پڑھیے خیری مڑ گھر آیوں
جاگے بھاگ اساڈے بیٹا اکھیں رب وکھایوں

سیف ملوک کہیا اے مائے پریاں دی سر کر دی
کی دکھاں دا صرفہ مینوں نہیں غموں جند ڈر دی

جس دن قدم ارادت والا راہ طلب دی رکھیا
آبحیات پری دے عشقوں اک گھٹ بھر کے چکھیا

ہر سختی ہر رنج مصیبت ظلمت قید قہاری
چاء لئی سر اتے آپوں بھر دکھاں دی کھاری

سبھ قضیے سہل بندے نوں کوئی نہ مشکل وسدے
اک وچھوڑے ظالم کولوں نین میرے بھر پھسدے

خرچے راہ عشق دے اندر طعنے رنج ملامت
ناہیں عشق محمد بخشا جاء آرام سلامت

لطف عنایت ربدی اتے آس آہی ہن پکی !
دیسی آپ مراداں توڑے سو سو سختی تکی !

مہر افروزے انگل پھڑ کے شاہزادہ سنگ کھڑیا
جا بدیع جمال پری دے محل چباریں چڑھیا

ونجھ ملیا محبوب پیارے روپ ڈٹھا دلبر دا
حور بہشتی تھیں دس حصے روشن نور قمر دا

سورج نال برابر رہناں جھال نہ جھلی جاندی
اکھ پرت تکے جس پاسے پھٹ کلیجے لاندی

چشمہ آبحیات ہے دا وات مٹھی دلبر دی
سرخ لباں یا توتوں کھریاں یا اوہ کھنڈ مصر دی

نازک قد چنبے دی ڈالی واہ واہ سرو لٹکدا
گل وچ زلفاں ناگ ایانے وس چڑھے جو تکدا

ٹھوڈی سیو باغ بہشتی رنگی گوہڑے رنگے
ہنساں والی ٹور لٹکدی گردن مثل کلنگے

یارو صفت پری دی ناہیں ہر جائی ہو سکدی
تازی تیز طبیعت والی حیرت اگوں ڈکدی

گنگی ہوئی زبان قلم دی نالے قلم ربانی
خوف لگے مت جلوہ جالے کاغذ تے مسوانی

سیف ملوک پیا جد نظری عجب جمال پری نوں
غش پئی کجھ ہوش نہ رہیا تابش نال پری نوں

اس مستی وچ کہندی آہی نال زبانے حالی
حمد ثناء ہے نوں لائق کرم کریندا والی

دولت دوہاں جہاناں والی رب میںوں اج دتی
کھلے در مراد میری دے بار غماں نوں پھتی !

سدھا ہویا اج برج ستارا گئی نحوست راسوں
جاگے بھاگ سعادت والے فضل ہویا رب پاسوں

درد فراق آزاد پرانا دور ہویا ہن جانوں
لتھا تاپ ملاپ سجن دا آپ ہویا گھر سانوں

یاراں نال بہاراں آیاں کیتے شکر ہزاراں
جھلی واؤ مراد خوشی دی بھور ملے گلزاراں

جاگدیاں ایہ نعمت کتھوں مت میں ستی ہوواں
جاں جاگاں تاں یار نہ لبھے ملیاں ملدی روواں

وانگ زلیخا نت اوڈیکاں رو رو ڈیکاں ماراں
گھر بیٹھی نوں یوسف مصری آملیا سرداراں

جان پئی تن مردے تائیں ملیا یار یگانہ
لکھ خیرایت صدقے دیندی پڑھدی نفل دوگانہ

جاں خوشبو سجن دے ولوں مغز اندر وچ پہتی
آئی ہوش ٹکانے مڑ کے ویکھ ہوئی خوش بہتی

سکی بیل جوانی جو بن ہری نویں سر ہوئی
انگل پکڑ محلیں کھڑیا کول نہ رکھیا کوئی

سینے لاء ملے دل دل نوں منہ ملے سن موہاں

ہار ہمیل گئے ہٹ پچھے چھپدے لوٹن لوہاں

سکدے دل والاں نوں ملدے جس دم کر کر دھائی

وچ حجاب نہ بھاوے تن دا زیور کس دی جائی

خار لگن تد ہار ہمیلاں ملن نہ ویندے چھاتی

نتھ بولاق پیاروں چھبن چاہیے رمز پچھاتی

بانہہ سرہاندی دھرن نہ ویندے چھلے کن وکھاندے

لائے ساں پیارے خاطر مایاں نہیں سکھاندے

بھاون نہیں وچھوڑے اندر ناں رجدے گل لگیاں

قصہ وس نجیں گا کتھے اس رتے اٹھ وگیاں

جس دم کٹ پری نوں مایا مرہم لگائی چھٹے

لعل جواہر ہیرے موتی سر صدقے کر سٹے

صدقے ہون جنہتے دل جانی ذکر اوتھے کی زر دا

وچدے ہتھ محمد بخشا کد عاشق گھٹ کردا

عاشق تے معشوق پیارے رل بیٹھے اک جائی

دکھ ونڈن تے حال حقیقت پچھن سبھ دہائی

سیف ملوک دھیان کریندا واہ واہ سچیا سایاں

میرے جیے غریب بندے نوں تدھ دیتاں وڈیایاں

شاہ پری ہتھ لگسی مینوں کسے نہ سجھدی آہی

اج میرے تھیں ساہ نہ وسدی ہویا کرم الٰہی

جے میں لکھ زباناں ہوون لکھ لکھ شکر گزاراں

لکھوں اک احسان نہ مکدا توڑے سو سرواراں

جس وی دس نہ پوندی آہی وچ زمیاں آسماناں
ناں کوئی تھاں ٹکا نہ آہا معلم وچ جہاناں

جیندی واؤ نہ لبھدی آہی ہرگز خواب خیالوں
اج وصال میسر ہویا اوس بدیع جمالوں

میں عاجز پر رب تروٹھا پایوس بوند کرم دی
لوں لوں اندر خوشی سمائی بوء نہ لبھدی غم دی

دوتی دشمن کوئی نہ رہیا نہ کوئی دوکھی ویری
بیٹھا سیج سجن دی اتے عیش کراں اج خیری

دلبر یار میرے وس ہویا میں اسدا اوہ میرا
غیر نہ کول محمد بخشا اک اساڈا ڈیرا

مت میں جنت وڑیا ہوواں چھڈ کے دنیا فانی
ایہ مجازی صورت اندر ہوئی لقاء حقانی

جیکجھ ہے سو واہ واہ واہ پنیاں سبھ مراداں
سب غریب نواز محمد من لیاں فریاداں

دوئے رل کے کرن دعائیں رب غریب نوازا
اج اساں پر رحمت والا کھلا ہے دروازہ

کھلا ویکھ اسیں بھکھارے منگن تھیں کد رہندے
اگلی مدت تیرا دتا رہے وچھوڑا سہندے

وت جدائی بھاء نہ پائیں لذت دس وصل دی
میل اساڈا میل شتابی پال امید فضل دی

وہن ویاہ خوشی کر گھر دے پیش نہ پوے ہدالا
عاشق دا تدھ باجھ خدایا کون کرے اپرالا

پئی دعا قبول حضوروں مہر ہوئی اس دل دی
شاہپالے دے دل وچ پایوس حرص ہوا اس گل دی

جاں اوہ تخت اتے ونج بیٹھا لگی کول کچہری
پریاں دیو اکٹھے ہوئے کیا قانی کیا شہری

گلوں گل ہلاندے ہوئے شاہزادے ول آئے
صفتاں کر کر رجدے ناہیں سبھو کہن گھمائے

حکمت پاک خدوند کیتی عشق پچھے تاثیراں
سبھناں دے دل لگا عاشق وانگن سکیاں ویراں

ٹھنڈ پوے شہپالے تائیں جیوں جیوں صفتاں کر دے
دماں باجھ شاہزادے اگے ہو رہے سبھ بردے

کیتی صفت نہایت سبھناں جاں لیا شاہپالے
مرضی لوڑے دیوتیاں دی پچھے تے پڑتالے

سنو دیوانو تے امراؤ میر وزیر کبیرو
خویش قبیلہ سبھ اکٹھے کرو صلاح وزیرو

قصہ ایس شاہزادے والا سن بیٹھے ہو سارا
صفتاں ویکھ لیاں تے اندروں عشقے دا ونجارا

جس بدیع جمال میری دے مٹھا ہے از غیبوں
نہاتا ندی غماں دی اندر پاک ہویا ہر عیبوں

بیٹی میری عشق اوہدے نے بدھی نال کمنداں
مینوں بھی ہے مٹھا پیارا وانگ پتاں فرزنداں

جے ایہ گل تساں دل بھاوے ناطہ دے ویاہاں
نہیں تاں دیہو جواب شتابی گھلاں پرت پچھاہاں

سبھناں فتح مبارک سن حضرت شہپالا
بھلی گلے دا پچھن کیہا گھڑی نہ کریو ٹالا

ایہ جواں شہزادہ آدی صفتاں انت نہ کائی
ایس جیہا کوئی کت نہ لبھے لائق تیری جائی

ایہو کم مبارک تینوں راضی اسیں تمامی
ویو پری کوئی عیب نہ دھرسی تاں وٹاناں خامی

جیکر عرض اساڈی منیں ساعت دیر نہ لاؤ
ایہ جوان پسند اسانوں ناطہ بخش ویاہو

ساک قبیلہ راضی تک کے ہویا شاہ سوایا
مجلس وچوں اٹھ شتابی محلاں اندر آیا

مائی بھیوں بیگم تائیں سد کے کول بہاندا
دسو کی تساڈی مرضی تریہاں نوں فرماندا

بسم اللہ بسم اللہ شاہا ایہو اساڈی مرضی
اسے مطلب کارن ہتھوں اسیں تیرے ول عرضی

وہی اساڈی لائق شاہا ایہو کوت رنگیلا
قسمت جوڑی رب محمد کراوے دا حیلہ

نیت خیر اسے پر آکھو چھڈ وہور ولیاں
بھلیاں وصیاں دین اجیہاں مرد نجیب اصیلاں

پھیر اوتھوں شاہ اٹھ کھلوتا آکھ دعائیں خیراں
جا دربار تخت پر بیٹھا خلق چمیندی پیراں !
نیت خیر دلوں اس آکھی کر چھڈی کڑمائی
سیف ملوک بدیع جمالے باہروں خبر نہ کائی
بیٹھے تیج خوشی دے اتے اک اکلی جائی
باتاں کر دے من پر چاندے پڑھدے شکر خدائی
گھڑی آرام کیتا رل دوہاں پھیر اٹھیا شاہزادہ
رخصت اذن پری تھیں لیندا کر کر عذر زیادہ
مائی جی دے ڈیرے جاواں ونج کھلواں حاضر
اوتھے بھی کوئی جھت گزاراں کراں خوشامد خاطر
ایہہ صلاح بدیع جمالے بہت پسند لیاندی
بسم اللہ بسم اللہ اگوں شاباش دے فرماندی
مائی جی دے ڈیرے آئے شاہپری شاہزادہ
راتیں تیک رہے اس جائی الفت نال زیادہ
خوشیں خوشیں رات گزاری اوسے وچ مکانے
دھمیں صبح ہویا ویلا خوش لگی لوء جہانے
کیتا وضو شہزادے اٹھ کے آکھی بانگ فجر دی
پڑھی نماز عبادت کیتی اپنے زور قدر دی
ذکر وظیفے ورد کریندا بیٹھا مل مصلی
شکر گذارے رب چتارے تیری ذات معلی !
سرو بانو اس ویلے اٹھ کے پاس گئی شہپالے
اوہ بھی اگوں ادب دے عزت نال بہالے

بسم اللہ جیو آئی بھیناں کول اساڈے بہو کھاں
سیف ملوک کتھے کجھ اس دی حال حقیقت کہو کھاں

سرو بانو نے کہیا اگوں ہے اوہ میرے ڈیرے
تھکا ماندہ رہیا اٹھائیں پاس نہ پہتا تیرے

شاہپالے فرمایا بی بی کیوں تدھ نال نہ آندا
میںنوں شوق دیدار اوہدے دا غلبہ کردا جاندا

سروبانو نے شاہزادے دی شاہے اگے دونی
آدمیت دے عذر لیاندے کیتی صفت سپونی

شاہپالے فرمایا اس دی سد کراں مہمانی
ایت زمانے آدمیاں وچ کوئی نہ اس دا ثانی

سرو بانو بھی کہندی اگوں اے بھائی ایہ سانوں
غیب العیبوں تحفہ آیا فضل ہویا سبحانوں

جیکجھ مفت نعامت مولی آپ پچائے نیوں
کرئیے قدر شناسی اس دی پاک ہوندا ہر عیبوں

سیف ملوک پیارا شاہے وچ حضور بلایا
چم زمیں سلامی ہویا جاں مجلس وچ آیا

گھر بیٹھک تے بنگلے مجلس ہور عمارت شاہی
کر وصیان ڈٹھے جس ویلے سیف ملوک سپاہی

ایسی عالی شان عمارت جیسی جگت نہ سارے
ویکھ ہویا حیران شہزادہ سندر محل چبارے

گنبد چھت سنہری سارے سر کڈھن آسمانوں
نقش نگار نہ گنتر جو گے آہے ودھ جہانوں

جتھے صحن صفائی والے دھرتی سبھ سنہری
موتی ہیرے فرش فیروزے جتھے بنے کچہری
تخت سنہری لعلیں جڑیا بچھیاں ہیٹھ وچھایاں
قدماں ہیٹھ تمامی مجلس کر دی سیس نوایاں
شاہ شاہپال بہادر عادل بیٹھا تخت سہایا
چوری دار کھلوتے جھولن چھتر کوہاں وچ لایا
چوٹی تاج مبارک والی چمکے نال آسماناں
ظل الٰہی نظری آوے شوکت شان شہاناں
جاں ویکھے تلواری ولوں کردا ذرہ ذرہ !
ذرے نوں اک نظر کرم تھیں سورج کرے مقررہ
مہر مبارک ہتھ انگوٹھی نبی سلیماں والی
مشرق مغرب حکم چلیندا تیک جنوب شمالی
جاں گھوڑے پر کرے سواری پہن سبھو سمیاناں
اسماناں وچ پئے تزلزل تک کے زور شہاناں
دشمن دا دل دائم زخمی ڈر کے اسدے تیروں
سنہا تیر شہانے والا قلم سہندی تقدیروں
جاں اوہ زور ویہی والا وے مارے ہتھ آسماناں
کھچ ملاوے نال زمیں دے دھن شاہپال حواناں
سبھ سپاہ بہادر جنگی وانگ مریخ سپاہی
سورج جھنڈا پکڑ شہانہ ہوئے اگیرے راہی
سیف ملوکے نے جد ڈٹھی عظمت شوکت بھاری
شاہپالے دا جاہ جلالت فوج بے انت شماری

ہو رہیا حیران شہزادہ ویکھ تجمل شاہی
نال عظمت تے کبریائی کردا یاد الٰہی !

توں بے انت ہیں رب سایاں ڈھن خدائی تیری
مول کسے نے انت نہ پایا اڈ لوکائی تیری

باپ میرا بھی بادشاہاں وچہ عالی شان کہاندا
جو کجھ ایتھے نظری آیا اوہ پاسنگ انہاں دا

ڈٹھیوس تخت بلند سہایا لاکھاں نقش نگاراں
جڑے جواہر قیمت والے لعل بلن جیوں تاراں

ہور زمرد خاص یمانی تے یا قوت ربانی
در یتیم اتے کئی گوہر شب چراغ نورانی

گرد بگرد تخت دے لٹکن جھانجر ہار پروئے
سورج سندی رشم نہ لگدی مول انہاندی لوئے

ست سے کرسی ہور سنہری سجے پاس ٹکائی
پنج سے اوہو جیہی کھبے اک تھیں اک سوائی

کئی شہزادے شاناں والے دیو عفریت بہادر
ہر ہر کرسی اتے بیٹھے دانش مند زور آور

سیف ملوک جدوں آوڑیا سبھے اٹھ کھلوئے
بدھے ہتھ شہزادے اگے آن سلامی ہوئے

سجے پاس تخت دے نیڑے کرسی خوب شہانی
مخمل مشکیں نال لپیٹی خاص آہی سلیمانی

پریاں حکم شہانہ لے کے اوہ غلاف اتارے
گلناری زر بفت پچیدے نویں اچھاڑ سنوارے

نرم وچھائی پر کر بانی گاؤ تکیے پر کر کے
شاہزادے دی خاطر رکھے نال تخت دے دھر کے
شاہ شاہپال اس کرسی اتے سیف ملوک بہایا
شاہزادہ تعظیماں کر کے بیٹھا بہہ سکھ پایا
سیف ملوکے ول منہ کیتا شاہپالے سلطانے
کہندا اے فرزند پیارے وں کھاں نال ایمانے
اک سفر دی خفگی تینوں دوجا چاء وطن دا
مائی بابل دا دل اندر ہو سی شوق ملن دا
ملک سپاہ رعیت سندی چِنتا ہو سی بھاری
نالے سنگ آشناواں والی نال جنہاندے یاری
اتنے غم تیرے دل اندر ہو سیں درد رنجاناں
نالے دکھ عشق دا تینوں لوں لوں اندر دھاناں
پر ہن رکھ اندیشہ ناہیں حام تیری میں بھرساں
جے رب چاہیا مطلب تیرا خوب طرح دا کرساں
بھیجدیاں عفرتیاں تائیں مصر شہر نوں جاون
خیر سکھاں دی خبر پچاون نالے پھیر لیاون
سن گلاں شاہزادہ اٹھ کے کرن لگا تعظیماں
توں ہیں مائی بابل میرا دین ولا یتیماں
شاہے پھیر بہایا پھڑ کے بیٹا چھڈ دیہ جھورا
سیف ملوکے ہوئی تسلی فکر نہ رہیوس بھورا
شاہپالے پھر مجلس اندر عشرت عیش مچائی
جیونکر جشن شہاں دا ہوندا سو ترتیب بنائی

پئی قوقی مستے آئی کوکے بھر کے دل شراباں
بھر بھر وسکی پینے لے پییاں شکل عشق مہتاباں
اک دے پئییاں دے حسن عجائب گوہڑے رنگ گلابی
زیور زیب پوشاکاں تئیاں نازک انگ حبابی
ویکھن گمسے ہر ہر پاسے چھین چپاسے سر دے
تاب حسن دی آپ وسیندا [illegible] دے ہر دے
سنجھے سرت [illegible] تئیاں [illegible] پئییاں
سندر [illegible] جھب پوشاکاں زیور [illegible]
چیچن [illegible] گلڑے دے [illegible] لے
واتیاں [illegible] لے
اٹھ اٹھ [illegible] جوانان
جکڑ زمین [illegible] آسماناں
چاند ویکھدے چاندے ماتھی دے ہے [illegible] اگھدے
بچن بچن کھاون مرغ چڑے دے دھہ چھک کہ [illegible]
شہزادے دی عزت حرمت کر دے دودھ حساباں
وسکی شراب کباب حلاون سنجے چھکدے [illegible]
بعد اس محفل دن ہجواں آیا مجلس جام اٹھائی
جیڑی جگہ ہے گشت چوکی والی سیر کرن دی آئی
شہزادے لے سنگ لیا شہزادہ گئی سیر کراون
چوگشی جگہ جگہ تیرے اندر ہر دل گھیرا پاون
سر غرور ڈٹھا شہزادے کی گشت آکھ حلا گئیا
سبز شیلا وانگ آسمانے خوش ہوا خوش ہو گئیا

یا قوتی مٹ آن ٹکائے بھر کے لال شرابوں
بھر بھر دیہن پیالے پریاں شکل مثل مہتابوں

اک پریاں دے حسن عجائب گوہڑے رنگ گلابی
زیور زیب پوشاکاں سچیاں نازک انگ حبابی

دیون کاسے ہر ہر پاسے چین پیاسے سارے
تاب حسن دی آب ولیدی باب غماں دے مارے

نغمے ساز وجاون لگیاں ناچ اٹھائے پریاں
سندر شکلاں عجب پوشاکاں زیور پہن پچریاں

نچن گاون کرن تماشے مجرے بادشاہانے
طائفیاں نے بول سنائے دھرپت نال ترانے

اٹھ اٹھ دیو مریندے تاڑی پیندے حال جواناں
پیر زمیں پر محکم کر کے ہتھ گھتن آسماناں

چار دیہاڑے چارے راتیں رہے تماشے ہوندے
بھن بھن کھاون مرغ بٹیرے مدھ پیکے مکھ دھوندے

شاہزادے دی عزت حرمت کر دے ودھ حسابوں
دیہن شراب کباب سناون نغمے چنگ ربابوں

بعد اس تھیں دن پنجواں آیا مجلس چاء اٹھائی
سبزی جو ہے گل پھل والی سیر کرن دی آئی

شاہپالے سنگ لیا شہزادہ لگا سیر کراون
جنگل جوہ جو ہیرے اندر ہر دل پھیرا پاون

مرغزار ڈٹھا شہزادے کی گل آکھ سنائیں
سچا نیلا وانگ آسمانے خوش ہوا جائیں

سمن بنفشہ گل دے گروے سبزہ ایوں سہاوے
محبوباں مکھ دا ہڑی جیونکر خط نواں لے آوے

گل لالے دل تازی لال جیوں رخسارے یارے
شکر لب معشوقاں والے روشن کرن اندھارے

دلکش بہت لطیف عجائب واہ ہوا سکھاندی
ہر ہر منزل نیک مبارک زوری چیت لگاندی

ہر ہر پاسے نہراں کھتے چھلیں بھرے کنارے
نال تیریلے منہ ہتھ دھوکے موتی پہن سنگارے

ہر ڈالی تے پنکھی بولن خوش آواز ہزاراں
از غنون صحیح سر کر کے خوب وجاون تاراں

چکوی چکواطے مرغایاں مارن سر وچ غوطے
پپلے انب چوانوں نیلے چوہ چوہ کر دے سوطے

اچے رکھ دی چوٹی اتے ذکر کریندے بوزے
ہد ہد مست محبت پھر دی ذکر زبانوں روزے

سوہنے سرو آزاد کھلوتے رونق جنت والی
قمرے اتے تدرو بولیندے ہر ہر پتے ڈالی

اچے قد درخت کھلوتے محبوباں دا باناں
ہیچے سبز زمرد نالوں پت اونہاندے جاناں

ایسا مرغزار کھلوتا واؤ اس دی خوش باسوں
باغ بہشت معطر ہوندا جاں جھلدی اس پاسوں

اونہاں گلاں دی خوبی کولوں انبر نور سنوارے
ہر گلبن دی ڈالی اتے پھل مانند ستارے

اوہ سبزی اوہ پھل ہزاراں اوہ ہوا نورانی
غیرت کولوں وانگ آسماناں چائی سرگردانی

سبزی اندر پانی وگن ہر کوئی کرے نظارا
لاجورد دے نالے اندر جیوں کر چلے پارا

ہر پانی دے وندے وندے خوب بنے پھل کھیلے
گل داؤدی گل عباسی گل ریحان چنبیلے

دلفریب قصے دی سیر فکر دوڑاؤ بھائی
باغ ارم جس نام سدایا اس وچہ کد خطائی

ایسا خوب مکان ڈھونڈیندا دنیا توں ہتھ دھورے
باغ بہشت محمد بخشا جے ہووے تاں ہووے

شاہزادہ مقبول دوہاں نوں مائی تے شاہپالے
تاں شاہپال اوہدی پھڑ انگل کر کر سیر دسالے

سیر کریندیاں شاہے کہیا اے بیٹا دلبندا
اتنے سال ہوئے تدھ چایا عشق ہے وا دھندا

برکت صدق یقین تیرے دی مولیٰ خیر گزاری
گھمن گھیر بلائیں وچوں کڈھیوں کر کے یاری

ہن توں آن میرے گھر پھتوں ہوئے جمال اساڈے
دس صلاح کراں اج کیکر جو کم نال اساڈے

سیف ملوک نہ بولن دتاء مائی اگوں بولی !
شاہپالے نوں آکھن لگی اے شاہا میں گھولی

تدھ جیہے انصافے والے شاہنشاہ ہے اگے
گل کرن دی حاجت ناہیں جو تدھ مرضی لگے

شاہپالے فرمایا مائی تدھ معلم گل ساری
وسیاں چتراں سبھ کماں دی تینوں ہے مختاری

جیونکر بھاوے تویں کر کھاں ہوڑ نہیں کجھ تینوں
میں وی تیری جھولی پائی ہور کہیں کی مینوں

لے کے اذن شہانہ بی بی کاج ویاہ رچایا
جو حکماء علماء اونہاں دا سبھو چاء سدایا

پریاں جن عفریت دیاں نوں سدیا نیڑے دوروں
شارستان سنہری اندر کٹھے ہوئے ضروروں

چونہہ گٹھاں تھیں ڈھکی خلقت کٹھی ہوئی نہ تھوڑی
باغ ارم دی دھرتی ملی کوہ چورنجاں توڑی

حکم دتا شاہپال بہادر کار رواواں تائیں
باغ ارم دا گردا سارا خوب سہاؤ جائیں

باغیں بنت بنا بناؤ چوک ارک چھوہارے
زینت زیور نال بناؤ زیب چمن دے ہارے

جوں فرمایا تویں ہویا واہ دولت سلطانی
باغ ارم دا نبیاں یارو جنت اعلی ثانی

ملکہ بدرہ ماں اونہاندی سنے قبیلے بالے
سراندیپ شہر دا والی سدیا شاہ شاہپالے

ہور حکومت واسط والا تاج ملوک شاہزادہ
ایلچی بھیج منگائے سارے کر کے چاہ زیادہ

صاعد ول روانہ کیتے دے کے خط رسولاں
دیواں چالیاندا اوہ بھی وانگ تجن مقبولاں

صاعد تے شاہزادے دوئے یار ملے گل لگ کے
پیراں تیک گئے سن نالے نیر اکھاں دے وگ کے
شکر بجا لیاندا رب دا جیٹھے کر خوشحالی
جیوندیاں جس یار ملائے ڈھن اساڈا والی
قلزم دے دریاوے والا ہاشم شاہ سدایا
سنے قبیلے تے فرزنداں پریاں نال لیایا
میر وزیر آپے جو خاصے سبھ شاہاں سنگ آئے
باغ ارم وچ میل اکٹھا وکھ وکھ جھنڈے لائے
سیف ملوکے ویل گذاری سمجھ لئی شاہپالے
کہندا اے شہزادہ دل تھیں کڈھیں فکر محالے
ماں پیو یار مصر دے تینوں یاد پئے اس ویلے
دور نہیں کجھ صاحب اگے جے چاہے تاں میلے
سیف ملوک کہیا حضرت شیشہ ہے دل تیرا
کی حاجت جے موہوں آکھاں جانے مطلب میرا
مائی نوں فرماون لگا شاہ شاہپال بہادر
خواہش میری پائیو اسدے ہوون ساک قبیلے سارے
مائی اس مصالحت تائیں بہت پسند لیائی
شاہپالے نوں آکھن لگی نیک ایہو گل آہی
شاہزادے تھیں پچھن لگے دس صلاح پیارے
خواہش ساڈی ماں پیو تیرے آون بنے سنگارے
سہرے گانے شادی تیری ویکھ بہوں خوش ہوون
کڑماں چاری ساڈی ویکھن کاجے وچ کھلوون

شاہزادے فرمایا اگوں سن حضرت سلطاناں
ماپے میرے چا کر تیرے مینوں سبھ خصماناں
دو ہیں جہانیں ماپے میرے سر پر تسیں
کون تساں بن ایہ غمخواری کرے اساں درویشاں
مائی تے شاہپالے تائیں ایہ جواب یگاناں
بہتا خوش پسندے آیا شاباش کہن جواناں
شاہزادے نوں نویں سرے تے بہت پسند لیائے
آکھن لگے اے فرزند اتوں سچ سخن سنائے
پر دل ساڈا چاہندا اینویں بڈھا بابل تیرا
درداں دکھاں نال ہوویگا جیوں سکے منہ میرا
ماء فراق تیریدی ساڑی ہو سی درد رنجانی
شادی تیری ویکھن دوئے پوے اگی پریانی
نالے سیئن دہاڑیں سانوں طعنہ مول نہ مارن
تساں اسانوں یاد نہ کیتا وچ خوشی دے کارن
شاہزادہ فرماندا اگو سن توں صاحب میرا
جیکچھ حق بندے دے اندر کہندا شاہ اوچیرا
عین صواب اساڈے وڈے محض لطف تے رحمت
ہر غم میرا کھڑیا لوڑو دور کرو سبھ زحمت
بابل ول لکھاں میں عرضی پرچے ویکھ نشانی
نالے نال گھلاں اس پاسے صاعد دل دا جانی
خیری دا خط میرا پہنچے نالے یار ہمراہی
مصر شہر وچ خوشیاں ہوون وے فضل الہی

ویکھن سات اعتبار لیاون اٹھ ٹرن ات پاسے
یا محرم یا لکھے باجھوں رہسن وچ وسواسے

شاہپالے فرمایا بیٹا لکھ پیو ول عرضی !
رکھ تسلی سوئیو کرساں جیونکر تیری مرضی

سیف ملوک شہزادہ بیٹھا لے کاغذ مسوانی
ہتھ وچ کانی سینے کانی سخن سدھے جیوں کانی

ڈل ڈل رت اکھیں وچ آنی وگ ٹرے پر نالے
کاغذ اتے نظر نہ لگدی قلم جھینڈے پر نالے

نیناں اگے پانی آیا اس تھیں نظر نہ تکدی
کنبن ہتھ اندر دے جوشوں تا ہیں قلم پھڑ کدی

نامہ نوشتن سیف ملوک خورسند بطرف پدر دردمند

اول صفت ثناء ربے دی اشکر الحمد لکھائیے
کرم اوید یدی حد نہ کائی رحمت انت نہ پائے
دور کرے سبھ زحمت جس دم مہریں آوے سائیں
لاکھ مناندی دھوء پلیتی پاک کرے کل جائیں
سکے وہن کریندا جاری کھیت سہاون نہراں
گرم بزار مچاوے رونق اجڑیاں مڑ شہراں
روگی بدن درست کریندا وے انھیاں روشنایاں
گئے گواتے بہت پیارے وت ملاوے مایاں
وہ مارے سے باغ ہزاراں باراں نال سنوارے
سکدے روح محمد بخشا میلے یار پیارے
اے بابل توں قبلہ کعبہ دل تے جان میری دا
دائم اسم شریف تساڈا ورد زبان میری دا
در تیرے دی خاک اسانوں سرمہ عین نورانی
تخت تیرا کوہ طور تے چہرہ چشمہ فیض ربانی
ظل اللہ وجود تساڈا چھتر میرے سر سایہ
قدم تیریدی دھوڑ مبارک چایاں تاج بنایا
سیف ملوک تیرا اک بیٹا فرزنداں نوچہ نیواں
نفر غلام کمینہ بندہ شاہ توں صدقہ تھیواں
بے مقدار ناچیز عاجز او گنہار نکارا
سورج تیرے دا اک ذرہ کردا عرض بیچارا
قبلہ گاہ حقیقی کولوں جاں میں رخصت ہویا

لاکھ مصیبت سختی ڈٹھی رج رج ہنجوں رویا

جے اوہ حال سناواں سارا دفتر بند بھارا

بابل دے دکھ ہوون دونے اگے ہی دکھیارا

اج میرے سر رحمت ڈھٹھی ٹھنڈ پئی وچ چتے

نال دعا توجہ تیری سبھ مطلب رب دتے

محض طفیل تساڈی میں پر ہویا فضل حضوروں

مدد قبلہ گاہ دی کولوں لتھے رنج رنجوروں

میں وچ کجھ نہ آہی شکتی ناں قوت ہشیاری

ہر آفت تھیں راکھی ہوئی ہمت خاص تمہاری

تساں نگاہ میرے ول رکھی دتیاں نیک دعائیں

تاں ایہ سفر عشق دے ساہدے گاہے دیو بلائیں

جس مطلب نوں ٹریا ہیساں اوہ مطلب ہن پایا

ڈٹھا روپ انوپ پری دا باغ ارم وچ آیا

شاہ شاہپال جمال تیریدی رکھدا چاہ گھنیری

قدم مبارک رنجہ کریو آس پچھے تدبیری

نال اقبال تساڈے ہوئی بندے دی کڑمائی

آپ آؤ تاں کاج سوہاؤ ڈھل نہیں مڑ کائی

جیوں اگے احسان کمائے میں پر تساں زیادہ

تیویں ہور مروت سمجھو ات ول کرو ارادہ

کرو معاف بے ادبی میری رد سوال نہ ہووے

نہیں مرا تساڈا جاں جاں پاک جمال نہ ہووے

بخشو شوخی تے گستاخی رحمت کرم کماؤ

سارو سار نہ بہو بندے دی ہرگز منوں نہ لاہو
دلبر یار میرے وس ہو سی حدوں تساں منہ لایا
کل مراداں حاصل ہو سن قدم اتھے حد پایا
آوے پیر وڈیاوے اگے درجے عین یقینوں
محرم کرے محمد بخشا حق الخاص لقیوں
سبھ دیدار تیرے دے شوق جو لوکی اس پاسے
کرو غریب نوازی حضرت توڑ چڑھاؤ آسے
باغ ارم وچہ نے وزیراں خود تشریف پچاؤ
صالح ابن حمید وزیرے نال ضرور لیاؤ
تھوڑے لفظ لکھے میں اوہوں مت دلگیری آوے
مطلب بہت اہدے وچہ جانوں آکھ سلام مکاوے
جاں شاہپال سنی ایہ عرضی بہت دلوں خوش ہوکے
شاباش دے شاہزادے تائیں وسدا سارے لوکے
عرضی اتے چاہڑ لفافے مہر جڑی شاہپالے
آہو خاطف دے ہتھ دتی پندھ مصر دل چالے
حکم دتا شاہپال بہادر کرو تیاری راہ دل
ٹرو وکیل اکابر وڈے حضرت عاصم شاہ دل
فاضل چہل حکیم سیانے ہور پری سو چارے

وچہ ہوائے اڈ کھلوتے پندھ نہ کر دے تھوڑے

تحفے تے سوغاتاں گھلیاں عجب نفیساں چیزاں

عاصم شاہ تے صالح تائیں دیہو وانگ عزیزاں

خاص اپنے دی تھان عجائب کپڑے قیمت والے

شاہزادے دی مائی کارن گھلے بدیع جمالے

القصہ اوہ ڈیرا سارا ہویا مصرول راہی

آہو خاطف گیا اگیرے دیون خبر آگاہی

شاہزادے تے شاہپری نوں لگی آس ملندی

گھڑیاں مندے تے دن گندے کد شادی ہن بندی

فوج چڑھی سلطان عشق دی ایسی بھیڑ مچائیوس

ساعت جیڈ دسے پکارا گھڑیوں روز بنائیوس

اک اک روز دسے جیوں ہفتہ ہفتہ وانگر سالے

سال مہینے عمران جیڈے کون اڑچ تک جالے

سخت ایام وچھوڑے والے آرہندے جد تھوڑے

حرص ملن دی رہے نہ ٹھلی عاشق پیندے سوڑے

نیندر بھکھ نہ رہندی مولے امن قرار اک جائی

اٹھ اٹھ تکدی کدے نہ تھکدے نظر راہاں پر لائی

کیہڑی گھڑی مبارک والی جھبدے جھبدے آوے

نال سجن دے واصل ہووے فکر ہجر دا جاوے

آساقی بھر دیہہ صراحی سچی لال شرابوں

پی پی مست وصل دے ہوئے پاک فراق عذابوں

رل کے بیٹھ پیارے سارے کریئے مست جبوجی

خوشیاں نال محمد بخشا ملن مراداں روحی

واہ واہ رت بسنتی آئی گئی سیال سردی

بوء بہادر سکھاون لگی جھلی واؤ فجر دی

آمدن صاعد بمصر ہمراہ دیوان و تیار شدن عاصم شاہ بشارستان

واہ واہ رت بسنتی آئی گئی سیاں سردی
بوء بہار سکھاون لگی جھلی واؤ فجر دی
رحمت باراں وقت بہاراں رنگ لگے گلزاراں
بھور ہزاراں نبھ قطاروں آئے مثل سواراں
رکھاں نویں شگوفے کڈھے نہراں نیر اچھلے
سبزی ساری جوہ سہائی پھاواں نے پر ملے
بلبل نوں خوشبو پھلاں دی آئی لے سنیہے
چل گلاباں یاد کیتائی رو ہجر کر نیہے
درد وچھنی بہتی رنی ہوئیو چل ملاقی !
رحمت دے دروازے کھلے مار غماں نوں تاکی
شارستانوں رخصت ہو کے دیو مصر نوں آئے
نیل ندی دے وندے اتے آ کر ڈیرے لائے
دیواں پریاں آدم رنگی کایاں چا الٹائی
پھر بھی قوم نیاری دے وکھ ڈرے ہر کائی
وکھ دیواں دے رنگ ڈرانے خلقت ڈر ڈر نٹھی
جادر بار شہانے اندر ہوئی ہجوم اکٹھی !
دیوتیاں نوں وکھ لوکائی دیندی پھرے دوہائی
یا ربا ایہہ فوج کویہی کھاون سانوں آئی
ظاہر مارن والی دے باطن جندوں واتی
باہروں بار ہنیری لبھے اندر آب حیاتی
ظاہر مارن والی دے باطن جندوں واتی

باہروں بار ہنیری لبھے اندر آب حیاتی
مثنویوں ایہ معنے لبھن جے کوئی سمجھن ہارا
کاہنوں ظاہر کریں محمد گجھا بھید نیارا
جس عفریت لیاندی عرضی آہو خاطف ناواں
ڈیرا چھوڑ اگیرے آیا اول خبر پچاواں
شارستانوں ساہ وہاڑی پہتا مصر دوارے
زور انہاں نوں ایہو جیہے دتے ویون ہارے
چا عفریت مصر وچ پہتا بادشاہی دروازے
آدربان بلائے اس نے اچے نال آوازے
شکل شمائل اس دی تک کے خوف لگا درباناں
کجھ نٹھے کجھ ڈریل ہوئے تک وچہ آیاں جاناں
عفریتے نے کہیا شتابی ڈرو نہ مصری لوکو
میں ہاں ایلچی بادشاہا نہ سنگل دریں نہ ٹھوکو
شمع جمال شہاناں تک کے دینے دل پروانے
ہو کے مال بچاؤ اندر تا ہیں اسیں بیگانے
درباناں فرماتا اگوں کاہنوں اندر جا سٹیں
عاصم شاہ اساڈے سندا درشن مول نہ پاسیں
اوہ بیٹھے دے درد فراقوں گوشے اندر رہندا
نہ کوئی گل کلام کسے سنگ نہیں تخت پر بہندا
پھیر عفریت کہے میں آندا درد اوہدے دا داروں
میرے ہتھوں رب کھڑے گا ماندہ جس آزاروں
میں طبیب اوہناں دا آیا کھن پڑی تریاقوں

پڑھ منتر دے حتر گڈھساں بسلا زہر فراقوں

شاہپالے شاہرخ دے بیٹے باغ ارم تھیں گھلیا

سیف ملوکے دی لیرضی عاصم شاہ ول چلیا

عاصم شاہ دی خاص کچہری میںوں چل وسالو

نال میرے ہمراہی ہو کے ونج حضور بہالو

جس دم سیف ملوکے والی خبر سنی درباناں

اچن چیت گیاں کھل اکھیں خوشی ہوئی وچ جاناں

بھجدے بھجدے گئے شتابی چھلے وانگ گلاباں

عاصم شاہ دے حجرے آئے نال شتاب شتاباں

جس دن سیف ملوک وچھناں عاصم نے اس روزوں

تخت اتے مڑ پیر نہ دھریا بیٹے دے غم سوزوں

اس دن تھیں لے اسدم توڑی جس دن خبراں آیاں

عاصم شاہ چلے وچ سبھو راتیں جاگ لنگھایاں

سیف ملوک جنہیندی مائی حکم کریندی آہی

صالح ابن حمید حلالی باہر کریندا شاہی

ہور امیر وزیر اکابر کر دے کاروائی

سر تے سی اقبال سہانہ ہوندی کد خطائی

عاصم شاہ دا دکھ قضیہ کد سنایا جاندا

وانگ نبی یعقوب ہمیشہ رہیا کلیجہ کھاندا

رو رو دیدے چٹے ہوئے نیر اکھیں دے چوئے

اکھیں کج ڈھنجے بھروٹے پٹ پڑیاں وچ ٹوئے

ساس اڑے کوئی گھڑی اوڈیکن قدرت نال پروئے

لوہو ماس تران محمد ڈھلوے وچ ہوئے
ہڈیاں ناڑیں چم بچارا ترائے رہے وفائی
کن ڈورے نابینے ویدے رنگوں گئی صفائی
دند نکلے ہڈ کھڑکن لگے قوت ہوش وہائی
معدے مغزوں آتش بجھی رہیا ہنجوں دا پانی
صبر قرار آرام وِلے دا خواب خیال بنایا
سون کھاون بولن والا چیتا منوں بھلایا
سبھ سبب حیاتی والے چھڈ کے ہوئے کنارے
اک امید فضل دی رکھدے زندہ اوس بچارے
وتی جدوں مبارک بادی در پر جا دربانان
سیف ملوکے کاغذ گھلیا واچ اٹھ کے سلطاناں
کن آواز پیا جس ویلے اس پیرے دلگیرے
ڈورے کن گئے کھل اوویں نال اوہدی تاثیرے
سکے کہاہ اتے جیوں برسے ساون مینہ بہاری
تیویں اوہ آوازہ ملیا عاصم نوں کر یاری ! !
نکے خینگر مسجد والے سنیاں سخن چھٹی دا
جیوں کنگال بھکھاری سندے ایہ تک گنج لٹی دا
یا جیوں وال زیارت والے کلمے تنے مولووں
یا جیوں شب معراج نبی نوں ہوئی خوشی دروں
اٹھیا ترت مصلے اتوں جیونکر کہاہ زمینوں
پھاں بار ہویا لکھ تازہ گھلیا واچ اٹھ کے سلطاناں
اٹھ بیٹھن دی قوت ہوئی دل نوں ہوش سنبھالا

اچراں تیک لیا یا صالح خط شاہزادے والا
صالح ابن حمیدے آ کے کہیا مار آوازہ
لکھ مبارک ہے سلطاناں ہونویں سر تازہ
اک عفریت اساں تک شاہا خبراں لے کے آیا
شاہزادے تے صاعد والا اس سبھ حال سنایا
خیر خبر شاہزادے والی نالے باغ ارم دی
نیک بیک سنائیوس ساری ہور مبارک کم دی
عاصم شاہ کہیا اے صالح ایہ گل خواب خیالوں
خواب خیال اتے کی باور ڈٹھے باجھ جمالوں
اتنی مدت وہانی اگے گزرے پندراں سالاں
ہرگز خبر نہ آئی کائی باجھوں کوڑ مثالاں
کوڑے اغوے اٹھ ایویں پاون اساں بھلاوے
جاں کوئی روز اڈیکاں رکھیے کجھ سر پیر نہ آوے
ایہ بھی خبر ہوئیگی ایویں پاون اساں بھلاوے
جاں کوئی روز اڈیکاں رکھیے کجھ سر پیر نہ آوے
صالح ابن حمیدے کہیا سن شاہا گل پکی
شاہزادے دے ہتھ دی لکھی عرضی اکھیں تکی
نالے صاعد آپوں آیا ڈیرا درو سنیندا
ایہ گل سچی جاپے شاہا لکھیا ویکھ منیندا
عاصم شاہ مصر دے جس دم گل سنی دل لا کے
ہو بیہوش ڈھٹھا کھا گردی طاقت ہوش کھڑا کے
عنبر اتے گلاب تتابی ملیا مغز وزیراں

ہوش پھری شام عاصم تائیں یاد پیاں تدبیراں
کہن لگا اس چلیوں مینوں جھبدے باہر نکالو
کیتی رب غریب نوازی اوپر تخت بہالو
تلیاں اتے چاء وزیراں لکھ پڑھے شکرانے
تخت اتے شاہ آن بہایا زیور لاء شہانے
وہ عفریت کیتا تد حاضر ہویا آن سلامی
چم زمین کرے تعظیماں جیوں کر رسم غلامی
عاصم شاہ گل لایا لوڑے اوہ قدماں پر ڈھیندا
زور بزوری بیٹھے لا کے شاہ اسنوں مڑ کہندا
قاصد پیر مبارک والے بھلے قدم وو تیرے
سکے کہاہ کریں ہر یاول جتول پاویں پھیرے
قاصد نیک تیرے تل کیہڑا اتوں کوئی ہرن ختن دا
اس کستوری بیٹے رکھی توں بھی سخن سجن دا
توں کوئی گاندھی عطر گلابی بھریا کپے نوروں
مٹھی جیبھوں بولے باجھوں خوشبو دیویں دوروں
گاندھی شیشے عطروں جائے تدھ پیغام سجن دے
دس سانوں خوشخبراں جلدی ہور سلام سجن دے
عفریتے نے اٹھ شتابی کہی سلام دوبارے
ادب دعاء ثنائیں کر کے سخن گزارے سارے
شاہنشاہا ظل الٰہا جم سکندر ثانی
دم دم ہون اقبال زیادہ سدا ہووے سلطانی
میں ہاں خدمت گار پیادہ دیو پریاں دے شاہ دا

جس شاہپال بہادر ناواں دم دم ہووس واہدا
فال فرخ شاہپال بہادر نال اقبال سوایا
وارث تخت سلیماں شاہی شاہپر نے وا جایا
کوہ قافاں دریاواں اتے اوسے دی سلطانی
شارستان پرستاں اس وا مُن حکم زبانی
لکھ مبارک ہوئے تسانوں صاعد تے شاہزادہ
صحیح سلامت خیریں مہریں نال اقبال زیادہ
لئی بدیع جمال شہزادی سیف ملوک جوانے
باغ ارم وچ موجاں کروا شاہپالے دے خانے
شاہنشاہ اساڈا صاحب جو شاہپال بہادر
تخت نشیں سلیماں شاہے ماکاں وچ اجاگر
اینہاں دناں وچ کرے تیاری بیٹی نوں پرناواں
سیف ملوک بدیع جمالے دوہاں عقد پڑھاواں
ایہ ارادہ کر کے اس نے سدے خاصی عامی
سیف ملوکے دے ماں بابل یار آشنا تمامی
نالے ماء پیو صاعد سندے بھین بھرا آشنائی
اس شادی پر ہون اکٹھے رب مراد پوچائی
ایت سبب تساں ول گھلیوں میلا بہتا سارا

نالے صاعد نال انہاندے آپ شہزادے ایا
بزرگ لوگ تساں ول گھلیوں میلہ خوب بناکے

بخشو اوہ خلاف جو آئیوں قول قرار بھلا کے
رخصت اذن ہویا سی تھوڑا بہتی مدت لگی

وس میرا کجھ چلیا ناہیں قلم حضوروں وگی
انہاں بزرگاں دی کر خاطر بخشو کوڑ ہمارا

بھریا نال خطایاں بندہ توڑوں بھلن ہارا
بھی سبھ لوگ تساں ول آئے شارستان کھڑن نوں

خاصاں سنے تیاری کریو باغ ارم وڑن نوں !
ایہ کاغذ جو آپوں لکھیا سیف ملوک شہزادے

واچ کرو معلوم حقیقت ہووے خوشی زیادے
عاصم شاہ دے ہتھ پھڑایا شاہزادے دا لکھیا

پڑھ کے شکر لیا اٹھ شاہے جیوں بھکھیاری بھکھیا
کر بسم اللہ پیتا شاہے رقعہ بند سجن دا

آئی بوء اشنائی والی کھڑیا غنچہ من دا
سورج اتوں گرہیوں لتھا جگت ہویا نورانی

جیونکر مردے سے برساں دے پھیر لدھی زندگانی
اول چم اکھیں پر دھریا پڑھ الحمد زبانی

جیوں پیرا ہن یوسف سندا پیغمبر کنعانی
قدرت پاک خداوند والی نور اکھیں وچ آندا

ہر دو دیدے روشن ہوئے گیا غبار غماں دا
چہرے نور جسے تے رونق فضل ہویا سبحانی

نویں سرے تھیں وانگ زلیخا لبھیوس وت جوانی
بیٹے باجھ ہویا سی اس نوں جمل جہان ہنیرا
چڑھیا چن ہوئی روشنائی لگی لوء چوپھیرا
سکے نیل مصر دے آیاں لہراں نبھ قطاروں
خشک چمن تے بدل وٹھا ہویاں باغ بہاراں
پندراں برس خزاں دے مارے رکھ ہوئے سن پیلے
رحمت باراں وقت بہاراں پل وچ کیتے نیلے
خارو خار گلاب ہوئے سن بن پتاں بن پھلاں
شاخ ہری پت ساوے کڈھے ڈس نکالے گلاں
بلبل نوں خوشبو پھلاں دی آندی واؤ فجر دی
سدا گلاب ہویا مکھ روپوں دور ہوئی رنگ زردی
شاہزادے دی مائی سن کے دوئی ہوندی شاہوں
کہندی جس راہ آیا قاصد میں صدقے اس راہوں
اندر باہر پیر نہ لگدے خوشیاں حد نہ کائی
بلدی بھاہ غماں دی اتے رحمت رب وسائی
دم دم کرے تجو رلے ول تیری دھن خدائی
پڑھ شکرانے ونڈ خزانے گھر گھر دے دوہائی
گولی لونڈی جو کوئی آہی دین مبارک آیاں
چولی کھنڈی تے پشوازاں سبھناندے گل پایاں
بی بی رانی تے چودھرانی جو سی وچ مصر دے
شاہزادی سوداگر زادی باپ جنہاں سر کر دے
مہراں دے دھر تھال سراں تے دین نیاز آیاں

قدر بقدری زیور بخشے ویکھے شان ودہایاں
ستے بھاگ عمر دے جاگے ڈومنیاں تے ڈوماں

منگل گاؤ وجاون ڈھولک در پر کرن ہجوماں
لے لے وان تونگر ہویاں رج رج دین دعائیں

عاصم شاہ دی بیل خدایا ہری قیامت تائیں
بیگم دا دل بیغم ہووے ٹھنڈ پوے وچ چھاتی

شاہزادے دی نال مراداں خواجے جیڈ حیاتی
جم جم کہن پری دا ڈولا آن دے اس جائی

سہرے گانے ویکھ مراداں وار پیوے جل مائی
مصر شہر وچ جو کوئی آہی چھڑ رنڈی تتی !

گھن خیرایت بیگم کولوں ہو رہی رنگ رتی
ہر تھانے وچ شلکاں ہویاں ہر ڈیرے شدیانے

شہراں اندر پھرے ڈھنڈورے منگتاں بھرے خزانے
لاکھاں لوک مبارک دیون در پر حاضر ہوئے

آپو اپنے کسب تماشے کر دے سبھ کھلوئے
عاصم دے در رنگ برنگی خلق ڈھکی ہر پاسوں

بیک بیکاں دے مچے تماشے وافر کھیڈ کٹاسوں
عاصم شاہ وزیر بلوایا نالے بیگم دانی

کہیوس ایس عفریتے تائیں دیہو جلد مہمانی
ہور وڈے مہمان سنیندے ایہ آئے کہ آئے

کرو تیار مہمانی ترکھی جو لوڑے کوئی کھائے
اوس عفریت اگے آرکھے بادشاہانی کھانے

قلیے اتے کباب سلونے پھلکے چاول وانے
ایہہ دھر دے اوہ کھاندا جاندا ساعت ڈھل نہ لائے

اک اک لقمے دا کر اون بچ ونجے منہ پائے
ہڈی ماس نکھیڑے ناہیں سبھ کجھ کھاندا جاندا

کھا رہیا جو خواہش آہی شکر بجا لیاندا
شاہے کہیا وزیروں تائیں ایہو لیکھا بھالو

سبھ مہمان اجیہے ہوسن گھوڑے اوٹھ حلالو
جاں عفریت ہویا سی فارغ کھانا دانہ کھا کے

بھر بھر شیشے مدھ پیالے شاہے کول بہا کے
جاں عفریت آسودہ ہویا بادشہے فرمایا

اوس جائی دی دس حقیقت جس تھاوں توں آیا
عفریتے کجھ آکھ سنائی جو آہی اس جائی

شاہزادے دا قدر بزرگی خاطر تے وڈیائی
عظمت شوکت شان جلالت شاہپالے دے قدروں

حسن بدیع جمال پری دا روشن سورج بدروں
فوج دی شاہپال شاہے دی جو جنگے دے کم دی

رونق خوبی روپ لطافت دسی باغ ارم دی
جیوں جیوں سی اوہ گلاں کردا اسدے شان مکانوں

عاصم شاہ نوں لوں لوں خوشیاں ہوون اوس بیانوں
باغو باغ ہوئے دل کھلے سبھ مجلس دے سن کے

سیف ملوکے ناطہ کیتا اچی جائی چن کے
شاہے حکم دتا امراواں سن گلاں دل لاؤ

ایسی شوکت شان موافق فرش فراخ وچھاؤ

شاہپالے دے شان برابر کدا سیں ہو سکدے

پر کوئی ڈول بناؤ ایسی ہون تعجب تکدے

حکم ہویا فراشاں تائیں ہے فرش وچھائے

کوہاں وچ عبیر عطر دے جا چھنکار کرائے

اتنے اوٹھ حلال کرائے ونبے بکرے گائیں

ہر ہر طرف لہو دے نالے وگ پئے دریائیں

اتنے خون نہیں لکھ سکدی قلم ہر اسے ماری

کاغذ تے جاء نہ رہندی ملن جاندی ساری

ترے دہاڑے پچھوں پہتا لشکر باغ ارم دا

جاء سلام کیتا رل سبھناں عاصم ثانی جم دا !

عاصم اگے عرض کیتو تے بعد آداب پچھانوں

شاہپالے تے سیف ملوکے کہی سلام تسانوں

جھل سلام ہویا خوش عاصم کروا شکر الہی

جیوندیاں رب خبر پہنچائی جان لباں پر آئی

شکر باغ ارم دا سارا حکم حضوروں پا کے

تھاں بتھاں مقامی ہوئے بیٹھے صفاں بنا کے

صاعد نوں گل لا لا رویا عاصم شاہ دکھیارا

پھر وچوں مول نہ کڈھے سڑیا نال ہسیرے

صاعد اوہکا ہو ہو جاوے پھڑ پھڑ قدم چمیندا
نال پیار دیئے سر صدقے سر توں ہتھ گھمیندا

اوڑک خاصاں عرض گزاری شاہ جی کرو سہارا
رووَن دے دن گھڑے رہے نے ہویا فضل نیارا

صاعد نوں فرماؤ رخصت مائی بابل تائیں !
مل کے ٹھنڈ کلیجے پاوے دیون تساں دعائیں

پھر صاعد نوں ہوئی اجازت ونج ملو گھرداراں
ماء پیو بھیناں بھایاں تائیں ہور اشناواں یاراں

لے اجازت ہو سلامی صاعد گھر نوں آیا
ماسی پھوپھی مائیاں بھیناں سبھ ول سیس نوایا

ڈوئے پیر پیو دے پھڑ کے ملدا اوپر متھے !
بابل بیٹے اِک کے رناں برم وہاندے اتھے

صالح ابن حمیدے تائیں ملیا بہت پیارا
پڑھ شکرانے وڈ خزانے ول ہویا وکھیارا

ماواں بھیناں سر منہ چمن پھپھیاں ہتھ گھماون
جویں دیوے پر ڈھیں پتنگے تویں بھج بھج آون

خویش قبیلہ سارا ملیا رو رو کے گل لگدے
سن سن یار آشناء محبتی آئے وہندے وگدے

گھرداراں نوں مل کے صاعد نال پیو دے آیا
بیٹھا آن کچہری اندر شاہ ول سیس نوایا

طرف مہماناں نظر گزاری شاہنشاہ مصر دے

کیتا حکم مہمانی آوے کھاون لوک سفر دے
مٹھے شربت آن پلائے اول ہر اک تائیں

پھیر رکاب طعام عجائب دستر خانے چائیں
رنگا رنگ طعام لیائے کھانے بادشہانے

گوڈے ڈاہ رج کریندے راکش دیو مردانے
میوے مرغ کباب کھلاوے باہر حد شماروں

خلعت ملی تماماں تائیں وکھو وکھ سرکاروں
تحفے تے نذرانے سارے جو بھیجے شاہپالے

عاصم اگے چا گذارنے ہیسن جنہاں حوالے
ہور بدیع جمال پری دے تحفے تے سوغاتاں

محرم ہتھ پچائے اگے شاہزادے دی ماتاں
قوت خوشی ہوئی سی ایسی عشرت اتے جمعیت

عاصم شاہ تے بیگم تائیں لشکر شہر رعیت
ہر اک دے دل ایس قدر سی خوش وقتی خوشحالی

جیوں تن مردے اندر آوے جان جوانی والی
شاہ عاصم نے مصر شہر وچ خوشیوں عید بنائی

جتنی عمر غماں وچ گذری اتنی وری مکائی
ملک شہر وچ پھیر ڈھنڈورے سدے خاصی عامی

دولت دے در کھول دیتو نے لین انعام انعامی
لشکریاں نوں طلباں مایاں کنگن کنٹھے بالے

ہوئے معاف رعیت اتوں بہت مدت دے ہالے
حافظ عالم زاہد متقی گوشے گیراں تائیں

بہت انعام جگیراں وتیاں سارے کرن دعائیں

ہور غریب یتیم مسافر جو سن وچ زمیناں

دولت بخش تو نگر کیتوس معذوراں مسکیناں

بندی سبھ خلاص کرائے بن چھٹی نذرانے

دے سروپا گھراں نوں گھلے پڑھن لگے شکرانے

سد امراء وزیر تمامی راجے راء حضوری

قدر بقدری منصب وتے حاجت کیتی پوری

صالح نوں تشریفاں وتیاں بہتا شان ودھایا

کرو تیار سفر دا ساماں کر تاکید بتایا

تخت صندوق بناؤ وڈے ڈیرے مٹن سکھالے

تمبو ستر لکڑ دے ہوون حرماں کارن نالے

مایا حکم وزیراں تائیں اوہ لگے اس کم نوں

شاہے آپوں جشن مچایا دور کریندا غم نوں

سرخ شراب پرانی آندی بھر بھر مٹ کلالاں

سارنگیاں قانون ہلائے مدہم طنبور قوالاں

طائفیاں نے مجلس ملی راس کھلی کر صفاں

طبلے کنجری رنگ بنایا واریاں تے وفاں

مرلی تے الغوزے وجے بینسریاں شرنائیں

کمانچی مرونگ بناون رنگ عجائب چھندے

بولن غم دے بیت چکارے باراں گان دوتارے

کھول کتاب رباب خوشی دے رب رب ذکر چتارے

پہن پچریاں پریاں جھیاں کنجریاں پڑ ملے

نغمے ناچ اٹھاون گاون تان مریندے ملے

بھیروں جنگلی سارنگ بروے توڑ کلاونت کھڑ دے

پار بدی آوازی کڈھن سات سراں تھیں چڑھوے

چین شراب سراں سدھ ہوون گاون دھربت اوچے

ساقی سوہنے پھرن چوپھیرے بھرن پیالے سچے

حاصم شاہ خوشی وچ بیٹھا ہور امیر حضوری

وقت آیا نزدیک ملن دا رب کھڑے غم دوری

گئی خزاں بہاراں آیاں ہوئے چین ہزاراں !

اچھلی گئی تروٹک والی لدھے خم خماراں

- - - - -

حاصم شاہ رہیا وچ عیشاں دے کے حکم وزیراں

سبھ اسباب بنائے اونہاں کر کر کے تدبیراں

چنن چیر بنائی تختی صندل عود قمارے

مشک جنہاں دا کوہاں اندر خوب ہوا کھلارے

حرماں کارن ستر بنائے خوب مزین کر کے
جایاں ہور بنایاں سبھو جو درکار سفر کے!

تخت اتے پھر مال چڑھائے جو جو آہے کھڑنے
گھوڑے تیز سواری لائق جو سن کوتل پھڑنے

ہاتھی بھارے وانگ پہاڑاں کجھ چٹے کجھ کالے
کجھ جنگی مستانے خونی کجھ سواری والے

خچر اوٹھ قطاراں بھریاں انت نہ بیلاں گاواں
چیتے سگ شکاری نالے پھڑے ہرن ارانواں

قیمت وار پوشاکاں پایاں پشمینے دو شالے
پوستیناں تے ہور سفیدے چھٹیاں دے پر کالے

باراں روز گذشتہ ہوئے نت نویں مہمانی
اٹھے چیت تحمل بھجے صبر گیا ٹٹ جانی

ساعت نیک مہورت تک کے دن تاریخ بھلیری
عاصم چھوڑ مصر نوں ٹریا آس خدایا تیری

اول حرم تخت پر چاہڑے ستریں داخل کیتے
چھوکریاں تے لونڈے سوہنے چن چن کے سنگ لیتے

صالح دے بھی حرم تمامی چاہڑ لیے وچ ستراں
بھر بھر مشکاں مشکاں پایا مشل گلاباں

جو جو چیز لوڑیندی آہی کارن کاج دیا ہے
تحفے ہور سوغاتاں میوے پائے عاصم شاہے

شادی دے اسباب اس تائیں خیر اول جس آندی
کئی باجے تے کئی تماشے آتش بازی واروں

بہت انعام دتے اس تائیں خیر اول جس آندی
سروپآں دے تھان جڑاؤ موتی سونا چاندی

دیواں پریاں تھیں پچھ لیاں اول کر تجویزاں
شارستان سنہری اندر جو کمیاباں چیزاں

اوہ بھی تخت اتے پالیاں ہوئے تیار سفر نوں
بنیاں میل سہاوا چلے کڑماں دے گھر درنوں

بیگم سنے روانہ ہویا عاصم شاہ بہادر
صالح صاعد ہور تمامی میر وزیر اکابر

باغ ارم ول ہوئی تیاری کر سارے سمیانے
ہور متاع حسابوں باہر سونا چہل خزانے

دنبے گائیں بکری ککڑ بھیڈو تے اٹھ گھوڑے
ہر منزل دے خرچے کارن نال لئے بے اوڑے

مصری ہندی تیغاں تحفے ہور کئی ہتھیاراں
لعلوں تے یاقوتوں ڈبے بھرے مانند انباراں

مروارید عقیق زمرد بھرے صندوق فیروزے
بے سنگ پارے قیمت والے گوہر شب افروزے

مانک موتی ہیرے چاندی جوہر چنے گلیاں
گنتر منتر وچہ نہ آون سن سن ہوسناں بھلیاں

تخت اتے چڑھ عاصم کہندا آہو خاطف تائیں
اسیں ارم ول راہی ہوئے چھوڑ مصر گھر جائیں

خبر نہیں کی ہوندا اگے متے قبول نہ پیئے
نال حقارت ویکھن اگے جاں وکھلاوے دیئے

زینت زیب اساڈا سارا بھٹھ پیا اس ویلے
جدوں پسند نہ آئے شاہاں کون اساں پھر میلے

جے سو اساں تکاوے کیتے پئے قبول نہ اگے
باجھ قبول محمد بخشا بھاہ اسباباں لگے

کھوٹے نقد اساڈے تک کے موڑ مویئیں پر مارن
ناں ایدھر نہ اودھر جوگے پھر کریئے کی کارن !

پرت جواب دتا عفریتے پاک جہاندی بازی
کیا صوفی کیا مست دیوانے اندر باہر نمازی

ہر جائی منظوری جس تے ترک گھراں دی سازی
راہ پئی رکھ چاہ محمد بہتی بے اندازی

بندھ پیوں توں چھڈ جنجالاں چارے پلے جھنڈے
رات ہنیری نہ ڈر راہوں ہونج اول ککھ کنڈے

آہو خاطف دیواں تائیں نال اشارت کہندا
چاؤ تخت ہوائی اڈو کی کم باقی رہندا

تخت اتے چڑھ بیٹھا ڈیرا جھنڈے رنگ رنگاں دے
شکل ہوئی اک پلک نہ لگا چلے سنگ سنگاں دے

سراندیپ شہر دا والی چڑھیا نال نشاناں
نالے ہاشم قلزم والاں دیواں نے جواناں

کر کے ساجے وجے باجے جنج چڑھے راہ راجے

دھم پئی کوہ قافاں اندر کون کوئی مہراجے

ڈھول نقارے دھونسے وجے شتری تے کرنائیں

طریاں طرم طنبوراں چائی کوک آسماناں تائیں

تخت اٹھا لیا عفرتیاں چلے باغ ارم نوں

باآرام ہوئے سبھ مصری رخصت کیتا غم نوں

سراندیپ نگر دا والی ہاشم عاصم مصری

ترائے شاہ خوشی کر بیٹھے رنج غماں دی وسری

تخت شہانے اوپر رل کے بیٹھے نال اتفاقے

اک دوئے دی خاطر کردے وانگ عاشق مشتاقے

بھر بھر چین پیالے نشیول کھان کباب نروئے

کنجر بھگتی تے اربابی مجرے کرن کھلوئے

خوشیاں وچ ہوئے متوارے نشیوں راگوں رنگوں

ڈیرا دیو اٹھائی جاون باجھوں دیر درنگوں

منزل منزل ٹردے آئے موجاں نال مراداں

شاہپالے دی حد وچ پہتے نظر پیاں بنیاداں

باغ ارم وچ پہتا ڈیرا خبر ہوئی شاہپالے

سنّے امیراں باہر آیا کارن استقبالے

جناں دیواں پریاں تائیں ملیا حکم جنابی

کرسولاں سنگار تمامی حاضر ہون شتابی

عاصم شاہ مصر دا آیا استقبال کچیوے

جاہ جلوا ساڈا تکے تاں اوہ دوناں تھیوے

شاہزادے نوں خبر پوچائی بابل تیرا آیا
بن تن کے توں مانا اگوں ویکھے عزت پایا

پریاں بنت بنا بنائے زیور پہن پوشاکاں
چمکو چمک کریندے جسے کھریاں سیم سلاکاں

اکھ پٹن تاں لکھ جیاں نوں مارن نال نظارے
جتول نظر کچیوے دن بجلی دے چمکارے

لشکریاں نے وردی لائی پریاں زیور گہناں
ہاتھی گھوڑے اوٹھ سنگارے سادہ کسے نہ رہناں

آپو اپنی زینت کر کے ہر اک شخص سہایا
نال لئیں شاہپال بہادر میلے کارن آیا

تحفے تے نذرانے آندے باہر حد شماروں
جوڑے گھوڑے جنس نفیساں ہیوے ودھ انباروں

آملیاں شاہپال بہادر عاصم شاہ مصر نوں
بھایاں یار ملے گل لگ کے خوشی ہوئی ہر ہر نوں

اک دوجے دے سر توں سٹے موتی لعل جواہر
کیتی خوشی ملن دی بہتی انت شماروں باہر

ادب سلاموں فارغ ہوئے پچھدے خیراں سکھاں
تکدے تکدے رجن ناہیں اک دوجے دے مکھاے

دوئے کرم جدوں رل بیٹھے شگن دتے شاہپالے
عاصم شاہ ول نیواں ہو کے کر کر عذر وسالے

رنجہ قدم مبارک ہوئے گھر میرے ٹر آئے
ایہ احسان نہ مکدا حضرت بخشو رب کرائے

شکر ربے دا ایہ گھر میرے اگے سان ہنیرے
روشن ہوئے جاں ہن آئے قدم مبارک تیرے
عاصم شاہ خوشامد کر کے کہندا اے شاہپالا !
تدھ چاہڑی وڈیائی میں پر کیتا اڈ کشالا
ایہ احسان مروت تیرا جاندا نہیں مکایا
گیا گواتا بیٹا میرا مڑ کے تساں ملایا !
سو سو شکر خداوند تائیں ایس ملک میں آیا
شاباش لکھ تسانوں جس نے ہمت کر منگوایا
ساری عمر نہ مکسی میں تھیں ایہ تیری وڈیائی
جیسی تدھ میرے سنگ کیتی ایسی کرے نہ کائی
ڈٹھے بھالے بن تدھ میںوں غنیاں وانگن پیراں
اجر دیئے رب صاحب جس نے شاد کیتا دلگیراں
دوئے شاہ کریندے باتاں نال اتفاق رسائی
اساں تساں گھر اکو ہویا جانوں نہیں دوجائی
ایہو گلاں کر دے آئے ویکھن راہ سجن دا
سیف ملوک شتابی آوے ہویا وقت ملن دا
سرو بانو تے مہر افروزی کھڑیا نال شہزادہ
خدمت گار غلام چوفیرے نوج امراء زیادہ
اگے پیچھے سندر پریاں جو بن جھل مل کردا
سورج ہار مریندا رماں سچا باتاں زردا
چھوکریاں تے گولے سوہنے چوہدیں دے چمن سارے
پھرے اڈار قطاراں اک تھیں اک سنگارے

کوتل گھوڑے نذراں کارن جو آندے شہزادے
ڈر ڈر پیر زمین تے رکھن فیلاں کرن پیادے

لشکر نال شہزادے اندر سندر صورت پریاں
ساوڑیاں سنگ سوہلے گھوڑے گاڑن ٹھنڈیاں ٹھریاں

چاندی ہار عماری چٹی چنن چیز بنائی
سونے موتی نال جڑاؤ نقشاں خوب سہائی

اوس اندر شہزادہ بیٹھا نال نقیب پکاراں
آیا ملن پیو دی خاطر ناں کجھ حد سنگاراں

بابل عزت میری ویکھے بہت ہووے خوشحالی
جاں ملیئے تاں بھلے اس نوں پیڑ وچھوڑے والی

کراں فراں نال شہزادہ شوکت شان سوایا
عاصم شاہ تے صالح تائیں دوروں نظریں آیا

مشتاقاں نوں صبر نہ رہیا اٹھ ٹرے اس طرفے
ویکھ شہزادہ ہویا پیادہ پڑھ اوبے دے حرفے

سیف ملوک پیو نوں ملیا پیر چمیندا پھڑ کے
دھوون ہوئے قدم مبارک ہنجوں پانی جھڑ کے

بابل نے پھڑ سینے لایا ہنجوں بھر بھر رنے
ہیے رب ملائے مڑ کے سجن چریں وچھنے

ٹھنڈ کلیجے نور اکھیں وچ جند پئی وچ دیہی
ملیاں یاد نہ رہیوس مولے رنج جدائی سہی

جتوں ویکھے باغ بہاراں ہویا چین ہزاراں
لگا انگ خلیل نبی وا ہنجوں ہویاں گلزاراں

اسماعیل دتا قربانی ثابت نظریں آیا
یعقوبے نوں یوسف ملیا غم الم بھلایا

کاری زخم برابر ہوئے داغ نہ رہیا باقی
مل مل بک ہویا جسہ لاہی برم فراقی !

جامے وچ نہ میون جانی ترٹ گیاں سبھ تنیاں
درد خوشی رت پانی رلیاں جھڑیاں ہنجوں گھنیاں

جو جگ جنت نظریں آیا کھل گئے سبھ پڑدے
لگی لو محمد بخشا تیکر لہندے چڑھدے

پھیر شہزادہ ستریں آیا اذن پیو تھیں لے کے
درد ستائی مائی تائیں ملیا پیریں پے کے

ہتھ گھمائے سینے لائے کر کر گریہ زاری
سر پیراں تک چم نہ رجدی ماں وچھوڑے ماری

لکھ لکھ شکر الحمد چتارے ٹھنڈ پئی وچ چھاتی
صدقے صدقے ہو ہو جاوے لدھی جان گواتی

ے سر صدقے سرتوں ٹے جسے ساس سنبھالے
سڑی کھجور ہوئی مڑ تازی ساون ہتھ وسالے

بچے دا سر جھولی دھر کے سر منہ متھا چمیں
والوں وال نکھیڑے حرصوں مڑ مڑ جاوے گھمیں

ہور امیر وزیر شہزادے راجے راء سپاہی
ملے شہزادے نال تمامی جیوں تشنہ آہی
صاعد صالح تے شہزادہ شاہ عاصم رل بیٹھے
سر کردے امراء حضوری جاء اپنی مل بیٹھے
بیٹھے تھیں شاہ عاصم پچھدا بچہ دس وہانی
سیف ملوک سناون لگا ساری درد کہانی
شاہ شاہپال سیانپ کیتی اسیں ایتھوں اٹھ جایئے
مہماناں دے ڈیرے کارن جائیں خوب بنایئے
بہت مدت دے وچھڑے ہوئے اج ملے ایہہ سکے
گلاں کردے نال شرماون ہون آسودے تھکے
اس ویلے اغیاراں وانگن اسیں ہوواں گے وسدے
ہوراں کان اٹھایا لوڑے ملن پیارے جس دے
اٹھ شاہپال گیا اپنے کرن تیار مہمانی
سیف ملوک حقیقت پھولی جیوں گزری زندگانی
سن عاصم تے صالح تائیں اگ لگی ہر والوں
ڈھائیں دے دے رون پیارے ہون بیحالی حالوں
جیوں جیوں سنن قضیے اسدے تیوں تیوں کر دے زاری
سیف ملوک حکایت اپنی آکھ سنائی ساری
رات پئی اس قصے اندر اجے تمام نہ ہویا !
مکھ پر کالے کیس کھلارے شاہ مشرق دا سویا
لے کے فوج امیر چنگیر اچن مبارک چڑھیا
با آرام ہوئی سبھ خلقت ہر کوئی اندر وڑیا

شاہپالے دے گھر وی بیگم شاہپری دی مائی
حسن جمال آیا اس ناواں وس کسے ہن پائی
پریاں نال اڈاراں آیاں شاہپری دی ماتاں
شاہزادے دی مائی کارن تحفے تے سوغاتاں
اس بیگم نوں خبراں ہویاں ایہ بھی باہر آئی !
آن دوہاں دا میلا ہویا نال پیار صفائی
سر چمیں گل لگیاں دوئے بیٹھ ونڈاون دکھاں
بھوں بھوں کہن گھمائی صدقے پچھن خیریں سکھاں
حسن جمال کہے میں گھولی جس راہ بیگم آئی
گھر ساڈے تشریف لیاندی بہت کیتی وڈیائی
اک اک قدم تیرے دا میں تھیں حق نہ مکدا سارا
کیتا تساں اساڈا جھینے قدر مراتب بھارا
توبہ توبہ کہندی اگوں شاہزادے دی مائی
ہتھوں تساں زیادہ کیتی ساڈے وڈیائی
رب اندوہ اساڈا کھڑیا دتیوں فتح تسانوں
گیا گواتا خیریں ملیا بیٹا پھیر اسانوں
درد وچھوڑے تھیں چھڑکایا تساں اسانوں پھڑ کے
دے ناطہ احسان کیتونی جد حسابوں چڑھ کے
بیٹی تیری اندر آہی جان میرے دلبند دی
ساڈی جند حیاتی باقی اوس مٹھے فرزند دی
گلاں کتھاں کر کے دوہاں الفت تے وڈیائی
حسن جمال اوتھوں ہو رخصت پھیر گھراں ول آئی

رب بچایا بچہ میرا مہر تساں ول پائی
گیا تساڈے یاروں بھینے ساڈا درد جدائی

شاہپالے دے نوکر چاکر بھائی تے سر کردے
شاہ عاصم ول ہوئے سلامی سر نوں نیواں کردے

شاہ مصر دے سبھناں تائیں دے شاباش وڈیائی
مرحبا پکارے اگوں جیوو میرے بھائی

شوکت شان شماروں باہر ہویا شاہ مصر دے
سبھ سلطان اوسے دی تابع حکموں عذر نہ کردے

باغ ارم وچہ آیا عاصم نال اقبال سوائے
شاہ دیواں تے آدمیاں دے ہو کے نال لیائے

آن اگے کی تکدا عاصم ترے کوہ پینڈے تائیں
اک اٹ سونا تے اک چاندی فرش پکا ہر جائیں

عاصم شاہ مصر دا نالے ہور اکابر سارے
شاہپالے دا پایہ تک کے ہوئے حیران بچارے

عاصم شاہ دلیلاں کردا میں بھی شاہ کہاواں
ایس جیہی اک جاہ نہ بندی جے سبھ دولت لاواں

ایہ فوجاں ایہ بھانڈے اسدے ایسے باغ بنائیں
ایہ سڑکاں ایہ محل سنہری رنگ برنگی جائیں

اس دے شان برابر ہرگز قدر نہیں کجھ میرا
پھر میری اس عزت کیتی فضل خدایا تیرا

شاہ عالم دے لائے لگے جیوں جیوں اگے جاندے
اک تھیں اک مکان چڑھدا ویکھ بچے شرماندے

شان قدر شاہپال شاہے دا ویکھ تعجب ہوئے
عقل فکر بھل گیا تمامی مورت ہار کھلوئے
زریں شارستان ڈٹھونے شہر زمین سنہری
چھجیاں اتے لعل چمکدے جیونکر دھپ دوپہری
جتھے تخت کچہری آہی جاں پھر اوتھے آئے
نظر پیو نے تخت شہانہ گل نہ کیتی جائے
ناں سنیاں نہ ڈٹھا اگے خوابے نظری آیا
ست کرسی وچ عاصم ہوراں ایسا تخت نہ پایا
اگے پیچھے چنن تختی سونے تخت بنائے
گوہر شب افروز چوفیرے جھہر قطاراں لائے
آتشیں جواہر لعلوں نور چوفیرے برسن
مروارید زمرد لگے تے یاقوت احمر سن
ہور آہے سنگ پارے ایسے مل جہاندے بھارے
ہرگز اکھ نہ ہوندی ساہیوں اتول تکن ہارے
سارا تخت جڑاؤ ایویں روشن کرے ہنیرے
کرسی موہڑے قدر بقدری چوکی فرش چوفیرے
تخت اتے شاہپال نہ بیٹھا عاصم کان بہا کے
آپ برابر اس دے بیٹھا کرسی کول ڈہا کے
سراندیپ شہر دا والی نالے ہور شہزادے
تاج ملوک اتے شاہ ہاشم میر وزیر زیادے
قدر بقدری جائیں ملیاں کرسی موہڑے چوکی
بچے فرش اتے ہو بیٹھے ہور تمامی لوکی

سیف ملوک شہزادہ نالے پریاں ہور جواناں
جا بجائی بیٹھے سارے مجلس بھری دیواناں

راوی کہندا شاہپالے دی مجلس سوہبی ایسی
نبی سلیماں دی سی لگدی کدے کدے اس جیسی

روٹی وقت ہویا جس ویلے آئے دستر خوانے
چھہل ہزار رکاب جڑاؤ موتی لعل یگانے

چھہل ہزار رکاب سنہری کجھ چاندی دے آہے
قدر بقدر تماماں اگے ان غلاموں لاہے

ہر رکاب اتے اک ڈبہ خوب طرح دے پکے
سبھ مجلس وچ ورتے کھانے جیہے کوئی کھا سکے

جدوں طعاموں فارغ ہوئے سارے لوک مصر دے
تحفے ہدیے جو کجھ آندے رکھے وچ نذر دے

شاہ شاہپال بہادر اگے رکھ دتیاں سبھ چیزاں
تک شاہپال لگا فرماون ہس کے وانگ عزیزاں

ہے شاہا سب تحفے ہدیے خدمت تے نذرانے
سیف ملوک تساڈے بیٹے بہت اگے گذرانے

سبھو حق مکائے اس نے اپنے نالے تیرے
راحت جان پیو دے ہوندے جو فرزند بھلیرے

اوس گھر اندر جو کجھ چیزاں سبھو دولت تیری
کیتی اگے خدمت میری سیف ملوک تیری

ساڈے پیچھے سیف ملوکے جو کجھ بھوگن بھوگے
دولت دنیا دی سبھ ونجیے نہیں مکاون جوگے

القصہ دس روز گزارے ایس طرح سلطاناں
مجلس لاون کھانے کھاون خدمت ہوئی مہماناں

ساعت نیک ستارہ تک کے اکدن مجلس لائی
میر وزیر اکابر بیٹھے ٹبر ساک اشنائی

رملی لوک نجومی سدے پاہندے پنڈت جوسی
مجلس اندر آ کے بیٹھے ملاں قاضی جو سی

شاہپالے فرمایا دسو واچ حساب حسابی
ہوئی جوان میرے گھر بیٹی دیاں ویاہ شتابی

سبھناں نال حساب عقل دے ساہ دوہاندے جوڑے
چا اک روز مقرر کیتا رہے دہاڑے تھوڑے

باغ ارم وچ اٹھا عاصم کر اپنے سمیانے
پتر دا اس کاج رچایا دھرو تے شدیانے

سراندیپ شہر دا والی لشکر نے زیادہ
بھائی اس دا واسطہ والا تاج ملوک شہزادہ

ایہ بھی باغ ارم وچ لتھے بن عاصم دے سنگی
سکیاں بھائیاں وانگر ورتن سبھناندے دل چنگی

اگوں پریاں گاون سوہلے جمع ہوئی تر لوکی
نویں نویں ہر واری ہوندی کنجریاں دی چوکی

کرن آوازے بے اندازے گولے گھت غباری
شارستان پرستان اندر کنبی خلقت ساری

سنج صباحیں وجن واجے ملکیں جان کھروڑاں
ہر میدان قواعد ہوندی انبر تائیں دھوڑاں

ہر ہر جائی ہون تماشے ویہن شہزادے ویلاں
دولت دے دریا اچھلے ہویاں ریلاں پیلاں

شاستان اندر شاہپالے کاج وہیو دا چایا
ہر چیزے دا سنجا کیتا دولت گنج اوڑایا

چاول کنک کروڑ مناں دے انت نہ جاندا پایا
مصری کھنڈ انبار بھرائے سودا جمع کرایا

جو گل گنتر وچ نہ آوے کاہنوں قلم گھسانی
مدت ہوئی محمد بخشا چھوٹی دس کہانی

جے لکھ ہوون لکھن والے تاں لکھن ایہ لیکھے
بادشاہندے کاج وڈیرے سو جانے جو ویکھے

جے میں لکھ کراں چترائی نال سمار عقل دے
اوس ویاہے دے کجھ نیڑے پھر حساب نہ رلدے

درزی موچی کام بہائے جوڑا جامہ سیتا
ہویا حکم بناؤ دیگاں ہر کسبی عفریتا

پریاں دیو جتھے تک آہے راکش دیو لوکائی
بادشاہاں دی شادی اتے بھجے پہتا ہرکائی
شارستان پرستاں آیا ملک فراخ وڈیرا
پراوہ سارا ملن ہویا ڈیرے اوپر ڈیرا ! !
ہاتھی گھوڑے اوٹھ قطاراں انت نہ رہیا کوئی
خلقت روز قیامت والی آن اکٹھی ہوئی
غشی قانون گو مصدی سے کاغذ کر ہوٹے
گنتر وچہ نہ آئے ڈیرے پھر پھر کے تھک تروٹے
خلقت وا کجہ گاج نہ ہوندا کاہنوں پیا پکاراں
روٹی دا کر آہر شتابی بھاکھ پکی ہن یاراں
دنبہ پنج ہزار کوہایا خاص کباباں تائیں
اوٹھ بھی ست ہزار حلالی ایسے لیکھے گائیں
کونجاں مور آہا لکھ کتھا چکھی ہور وڈیرے
ککڑ ککڑ انت نہ کائی تیتر گھگ بٹیرے
سبھ اناجاں وچہ پکائے خرچ ہویا اکدن دا
اگے ایسا کاج نہ ہویاناں آدم نہ جن دا !
پریاں دیو گواہی دیندے مہتر آدم توڑی
ایسی شادی کسے نہ کیتی جس کیتی اس تھوڑی
ایسے ثانی ہار برابر کدھرے کرم نہ ڈھکے
دیو دانو کوہ قافاں والے پاس جھاندے جھکے
شاہ عاصم بھی شاہ شہاندا وارث تخت سکندر
سی شہپال سلیماں جانی اک تھیں اک اجاگر

ست ست شاہیاں دے سن کٹھے دوہاں کول خزانے
تحفے ہور عجائب بہتے پچھلے بادشہانے

اس گھر اکو بیٹی آہی اس گھر اکو بیٹا
زور زرو دا خرچ کیتو نے سارا تانا پیٹا

اودھر سی شاہپال بہادر خرچ کریندا اگلا
ایدھر عاصم شاہ مصر دا بدل وانگن ڈبلا

باغ ارم وچ شور مچائیوس خرچ خوشی دا کردا
کنجر بھگتی تے اربابی انت نہ بازی گردا

گھوڑے جوڑے دان کریندا کھڑے جہاں خیرایت
دھن دھن عاصم سخی بہادر دھمیاں وچ ولایت

خرچ کرن تھیں تنگے ناہیں دان دیئے بن منگے
منگت لوک محمد بخشا دولت دے دے رنگے

اک دوجے دے شاہ شہانوں شاباش کھٹی لوڑن
ثانی بار سہار نہ کردے سنگل سار تروڑن

شاہپالے گھر میل منڈل سی پریاں دیو کروڑاں
کھیڈن پریاں ہون تماشے کی کجھ لکھاں جوڑاں

اودھر عاصم شاہ چلائے جانوراں پر کوہی
دنبیاں بکریاں دے وڈے روز قیامت اوہی

چلے وگ لہو دی نالے اتنے اوتھ حلالے
میلوں باہر خیرایت کر کے نت پکا کھوالے

نرم کباب پلاؤ سلونے پھلکے تے فالو دے
حلوا پلچی اتے جلیبی ، برفی لگے تودے!

مٹھیائیاں وا انت نہ کوئی کھانے رنگ برنگی
کئی انبار خلاص کریندے رسد لگی ہر ڈنگی

چالی روزانہ خرچ اٹھایا میل رہیا سبھ نبیاں
ایڈا کاج شاہپالے کیتا دھن مائی جن جنیاں

سدھ ستارا چمکن ہارا گھڑی مبارک تکی !
نیک دہاڑے جس دم آئے ساعت عمدی زکی

مائی باپ مبارک جھلی خوشیاں رہیا نہ بناں
بسم اللہ بسم اللہ پڑھ کے کھارے چڑھیا بناں

سوہلے گاون ہتھ گھماون رل کے پریاں کڑیاں
سیف ملوکے کان گھڑولی بھر مڑیاں بھر مڑیاں

پانی آیا گرم کرایا چوکی دھری کنارے
عود جلایا دھوپ دھکھایا مشک چو پھیر کھلارے

نائی تیل لگائے سر تے خوب اتارا تارے
لاہ پوشاکی تے مل وٹناں جیوں نبیاں چڑھ کھارے

لعل ماؤں وا چوکی بیٹھا چوکی کھلی چوفیرے
رل مل سیاں کامن پاون سبھ تکن ول تیرے

مل مل نہایا وضو کرایا وٹناں تیل ملایا
کر بسم اللہ تے پڑھ کلمہ پانی انگ لگایا

میل ہوئے تاں لاہئے وٹناں دے فلیل صفائی
جنہاں میل نہ لگن ذتی کہو کی لاہسی نائی !

تیل چوایا دہیں لگایا پنڈے وٹناں ملیا
نہایا دھویا لاڑا ہویا سا ہو رڑے گھر چلیا

پانی پا ملایا پنڈا شرطاں کر کر نہایا
کھارے اتوں لاہون کارن باپ سرے پر آیا
تھر تھر کنبے چاپایا چھنبے بیٹھا سیس نوایا
کھارے اتار پیو دے پاسوں جو منگیا سو پایا
جوڑا جامہ آن ٹکایا نائیاں پکڑ پہنایا
کیسریاں رنگ لایا لالہ کیسریاں رنگ لایا
بن مہر اج فرش پر بیٹھا زیور پہن شہانا
دوست رل کے بہندے بھائی سر سہرا ہتھ گانا
مالن گند لیائی سہرا سچی تندو بن کے
سہرا نوشہ دا میں آندا پھل عجائب چن کے
وناں وناں دا بنیا سہرا انبھ بنیا جھہ بنیاں
رب دا دتا آشنائی جو بن روپا گھنیاں
حوراں جھاتی پایا ویکھن جلوہ روپ رباناں
والوں والوں چوندا جو بن جس تن عشق سماناں
پریاں دے دل بریاں ہوئے تک کے لاٹ جس دی
وانگ پتنگاں ڈھیں نہ جھلن تابش سیم بدن دی
مکھ پر سہرا سونے تاراں سوہنے پھل پروتے
سچی چوری پھیرن سر تے دوست گرد کھلوتے
جو بن روپ گھٹاں جھہ آیا جھنڈ کڈھے چمکارے
نین سمند حسن دے ہوئے سرمہ لہراں مارے
کالی جھنڈ معنبر اتے واہ گلناری چیرا
لعل جواہر جڑے کڑے کن بازو بند ہیرا

نیویں نظر شاہزادہ بیٹھا ہو کے چپ زبانوں
سر تے چھتر ظل الٰہی نور برہے آسمانوں
لے تلوار ٹکائی اگے پھڑ قبضہ مرداناں
جو ویکھے سو دے مبارک واہ واہ شیر جواناں
ٹکلیاں آن چنگیراں سچیاں ورتے جوڑے جامے
دفتریاں نے کاغذ کڈھے لکھدے جاندے نامے
بھج بھج پہنچے صفاں قطاراں جمع ہوئے نند راڑو
بھر بھر بک جواہر سُٹن میل لیے کر جھاڑو
اٹھ سوار ہویا پھر بناں جنج چڑھی بے اوڑی
بھیناں تے بھر جایاں گاون جیو لالہ چڑھ گھوڑی
روپ انوپ بنے پر آیا ویکھے خلق تمامی
وڈیاں اگے سیس نمایا رج رج کیتے سلامی
جاں چڑھیا تاں واجے ساجے رلمل چڑتل منگدے
دولت تے دستار دو شالے وان وتے رنگ رنگ دے
راضی ہوئے اٹھ کھلوئے بدھے لک تماماں
نصر من اللہ آکھ شہزادہ چڑھیا بار و ماماں
آکھ توکلت علی اللہ پیر رکابیں پائے
افسر تے سرگشت غلاماں سر پر آن جھلائے
بھینیوں واگ بنے دی پکڑی دین مبارک آئی
جو سر آیا سو اس دتا ویرے بھین منائی
ماؤ کول گیا پھر بیٹا جا گھوڑی توں لتھا
پیر پھڑے سر اگے دھریا اس چمیاں منہ متھا

سہورڑے گھر ٹریا بیٹا ویندی ماں دعائیں
ربا آس مراد اساڈی خیریں سبھ وکھائیں

سیف ملوک میرے گھر آوے گھن پریدا ڈولا
نال اقبال مصر وچ چلے گھت کے بالا بولا

ماتا تھیں لے اذن شہزادہ بیٹھا وچ عماری
چڑھی کھلوتی جنج سواری ساری نبی سنگاری

مائی دائی وہن دعائیں خوشی ہوئی ہر کسے
گانوں بانوں ہان محمد جنج چڑھیندی دسے

دھونسے دھونس آوازوں چاہڑی ڈھول نقارہ کھڑیا
عاصم شاہ محمد بخشا بیت ویاہ ہن لڑیا

شتراں اپر شتری وجی ہاتھی اوپر پھیراں !
ناداں ناد علیا پڑھیا گجے وانگن شیراں

وجدے چلے وفاں بتایاں وفاں تاشے ڈھولاں
چھنطوری تے مرلی آکھے اجے رج رج بولاں

طریاں تریاں کوک اٹھائی کوٹ طنبوراں پائی !
بینسریاں الغوزے بولے تان لئی شر نائی

چپے چپے چوکی ہوندی کنجر نچن گاون
ہسن کھیڈن کرن تماشے سانگی سانگ بناون

بناں باپ اکٹھے چلن دم دم حمد دسیاون
پیش نقیب پکاراں کر دے بول گیت سناون

بھر بھر بک چوفیرے سٹن مارن چھٹے زر دے
دے ویلاں کر خرچ خزانے پیر اگیرے دھروے

کئی کوہاں وچہ ٹری سواری حدوں باہر پیا وے
مصری سراندیپ سارے خلقت ہور زیادے

تیرہ بازی تیر اندازی پائی کھیڈ سواراں
چمکن توڑے چھیڑن گھوڑے سر پر دھر تلواراں

سماں وے کڑ کارے کڈھن ترکی کاوڑ چائے
گھوڑے دوڑ سوار کر اندے ضرب زمین نوں جائے

عاصم شاہ دی ویکھ سواری دیو پری بھو کھائے
کلغی توڑے تے ہتھیاراں چانن چمک لگائے

چپے چپے بلن مشالاں شمع بلن کافوری
شارستان اندر اوہ آئی رات مبارک نوری

ہون تماشے بے تحاشے رنگ برنگی بازی
راگوں رنگی انت نہ کائی رونق بے اندازی

ملک ولایت ساری اندر گہماں گہمی ہوندی
دھرتی بھاروں لرزہ کھائے جتھے جنج کھلوندی

شوکت شان نقارے نوبت جھنڈیاں نال نشاناں
عاصم شاہ دیا ہن ڈھکا انت نہ رہیا داناں

مزلو مزلی بڑدے آئے چھٹے دیندے زر دے
شارستان سنہری اندر پہتے کول شہر دے

لے لشکر شاہپال بہادر میلے کارن آیا
دیواں پریاں صفاں بنایاں انت نہ جاندا پایا

دوہاں والاں تھیں وجے واجے دفاں ڈھول نقارے
منہ جوڑے سن دوہاں قند باراں ہوں لگے پھکارے

آدمیاں دی ججھ تمامی ہو کھلی اک پاسے
پریاں دیو ہوئے اک طرفے لایا رنگ لباسے

دھر آسمانی غوغا پایا ترکاں دے ہنکاراں
مارن سم اٹھاون دھرتی چھین نہرے ساراں

چال روا لوں گام چلاون پویہ چھوٹی پٹن
چوکڑیاں وچہ ہرناں تائیں ونج کناں تھیں زین

نیزہ بازی کرن بہادر پٹ پٹ سٹن کلے
تیر انداز نشانے مارن چاہڑ کماناں چلے

مل لئے میدان سواراں مڑ مڑ کر دے پھیرے
چاون واگاں اڈن ترکھے اک تھیں اک اچیرے

تولن سم وجاون دھرتی گا مچیاں بھن چلن
مارن سنب ہلان کنوتی سر اچا کر ہلن

آتشبازی بے اندازی لائی لوء جہانے
زور ججھیں دا ہور کی آکھاں شور تیکر آسمانے

شاہپالے نے نال لیاندی ججھ اگوں جھل اگا
شاہزادہ مہراج محمد وڑن شہر وچہ لگا

پہلی گلی ترنجن آیا ترے سے سٹھ سہیلی
ململ راہ گوہرائی منگن دے کے انکھیں نیلی

گڑ دی جانی مصری دتی اس گھر کمی نہ آہی
مشکل کرے آسان محمد دولت شاہنشاہی

تدھ شہزادہ نام دھرایا خرچ نہ دولت تھوڑی
اے شاہاں گڑ ستا وکدا لاکھ ٹکے اک روڑی

اک اک روڑی وہ اسانوں تاں اس گلیوں انگھیں

نہیں پلے تاں ترنبھر کھاسیں ہیگا تاں کیوں سنگھیں

شاہزادے فرمایا اگوں کی نہیں اج کائی

نال میرے چڑھ آیا بابل لاگ دیئے ہرجائی

اس تھاؤں پھر گئے اگیرے خاص شہر دے در تے

آور باناں دا گاں پھڑیاں حصہ ساڈا در تے

درباناں تھیں سچے ہوئے دے لعلاں دی جوڑی

سیف ملوک شہر وچ وڑیا جا اترن دی لوڑی

اتری جنج لگائی مجلس بیٹھی نال امن دے

رتی گھن میراثن آئی نفس بنے ون ون دے

آیا شرم حیا شاہزادے رتی جدوں بولائی

سنبھر عمر دی کیتی ستھری اکھیں اگے آئی

ررتی خسرہ عملاں والا جس وچ روہل نہ رتی !

وسدی تند محمد بخشا موئی نکی کتی !

باب میراثن وداع کیتی دان رتی دے دیکے

پھیر چھناں دودھ بھریا آیا یاراں پیتا لیکے

سچا ٹکا کایا اس وچ پرت گیا گھن لاگی

رل مل کڑیاں ٹورن آیا سک اندر دی جاگی

جنجاں دی کر خدمت داری ڈیرے آن بھائی

شاہزادے نوں ٹورن لگیاں بیٹھی عام لوکائی

کر کیجاں دے ترنجن بن کے آیاں پریاں جایاں

پچیاں چھٹیاں اچیاں اچیاں سر پر آن جھلایاں

اسیں آیاں اسیں آیاں لالہ گاون نال صفایاں

پرماں گاون بول سہاون موجاں سب وکھایاں

سیتے متے کان جگاون آیاں چاول چاپایاں

تلیاں جھسن کھڑ کھڑ ہسن آکھن گھول گھمایاں

اٹھ مہر اجا جاگ مہرا جا کس ویلے دیاں کھلیاں

کھلیاں کھلیاں رات وہائیا دُکھن لگیاں تلیاں

ساٹڑیاں لیایاں چوری تھا لڑیاں ایہ لاہیاں

کر بسم اللہ کھاہ مہرا جانا لے ونڈ گراہیاں

ویکھونی سردار گراہیاں نہیں ویندا نہیں ویندا

شاہپری دا یار گراہیاں نہیں ویندا نہیں ویندا

پاون لگا بھار گراہیاں نہیں ویندا نہیں ویندا

کیوں بیٹھا جھنب مار گراہیاں نہیں ویندا نہیں ویندا

سیف ملوکے کھادی چوری بھر مٹھاں ورتائی

ساٹڑیاں دی جھولی پائی یاراں ہور پوچائی

اٹھ دے بنیاں جاگ مہر اجا ٹورن آیاں سیاں

ساہور ڈے گھر چل شہزادہ کھہڑے تیرے پیاں

ہتھ وچ پھڑ تلوار شاہزادہ نال انہاں دے ٹریا

ٹریا دے توں ٹرے آ لالہ پلا پھڑ آ مڑیا

چپے چپے ہووے سلامی گن گن پیر پٹاون

اللہ بیلی دے سر چھٹیاں خوشیاں نال جھلاون

سوڑی گلی گھنے وچ ٹوئے ڈھے ڈھے چین نروے

سنبھل قدم ٹکائیں بنیاں کئی تماشے ہوئے

جس بنے کوہ قاف لتاڑے ندیاں جنگل بیلے
اوس بنے دا صاحب راکھا کیوں جھڑسی اس ویلے

ہمت ناں ہوون جس ساودھے سفر محبت والے
تاں اس گلی ست نہ کھاندا لنگھے نال سنبھالے

ناں ڈر وے توں ناں ڈر لالہ روشن ہویا انھیرا
ٹر آوے توں ٹر آبنیاں ایہ اگے گھر تیرا

ہولیں ہولیں آ مہرا جا خوشیاں نال مراداں
اسیں بھی تک لیے اج تینوں سجاں نال صواداں

ہولیں ہولیں ٹردا بناں ساہور ٹرے گھر وڑیا
سالی نے پھڑ پیر شتابی گھت انگوٹھا کڑیا

جیبوں کڈھ شتابی دتا جو کجھ منگیا سالی
خاص محل اندر جا وڑیا کر دا پھر خوشحالی

رج رج چج کریندا جاندا سائیاں جو دن
دور ہویا غم درد ہجر دا خوشیاں من وچ وسن

گھونگھٹ اندر بوہٹی ڈٹھی سچے چاہڑ نہ سویا
جاگ دیاں سبھ رات گزاری وقت فجر دا ہویا

سیف ملوک مہراج بناتا کم آہا مرداواں
شاہپری دا بوہٹی بناناں میں کھول سناواں

کی مجال اساڈی اوتھے ستر گھنے سلطانی
پردے دی اوہ بات محمد دسے کون زبانی

عاشق تے معشوق سکندے کیویں کردا تاول
ہوئے نکاح متے ہتھ آون مینوں بھی تل چاول

گھنی امید محمد بخشا کال ونجیں محتاجوں
تل چاول تے دان گھنیرے ملن شہانے کاجوں

سیف ملوکا عرض کریندا خدمت گار مصنف
کاج تیرے پر کھاندا رہیا گھن اودہار مصنف

رب تیرا ہن کاج رچایا لدھے دان تماماں
میں بھی تاج محبت منگاں خلعت وانگ غلاماں

برس ہویا میں صدا لگایاں اج دن دان منگن دا
جھولی اڈا گھیرے ہویوں نا ہیں وقت سنگن دا

ویلی دان محمد بخشا جاں واتے ہتھ چڑھیا
عقد نکاح مراد انہاندی تک لے اول اڑیا

برج ستارا ساعت تک کے نیک گھڑی جد آئی
زہرہ ماہ دا عقد پڑھایا یارا سوں گئی جدائی

جاں سعدین اکٹھے ہوئے گئی نحوست ساری
دومشتاق ملے دل جانی پایا ور کواری

تل چاول مٹھیائیاں ونڈیاں ہوئی مبارکبادی
خلعت دولت ونڈن ہوئی حدوں بہت زیادی

سے سرویا اتے سے گھوڑے ہاتھی اٹھ خچر
چھوکریاں تے لونڈے سوہنے دان دتا شاہ وافر

جاں اوہ روز گزشتہ ہویا آئی رات وصل دی
وہلی جائی سی اک ماڑی وانگ بہشت اصل دی

نقش نگار بہار چمن دی رونق رنگ ہزاراں
چھجے چھت سنہری وہڑا شیشے جڑت دیواراں

عطر عبیر اتے کستوری اس جائی چھنکائی
دائی شمع بالائی جلدی عنبر عود جلائی

سوہے پلنگ نواری ڈاہے سیجاں صاف وچھائیاں
گند پھلاں دے سہرے لائے مشکاں دھماں پائیاں

دایاں سنگ سہیلی سیاں وہوٹی آن سوالی
شہزادے نوں ویکھن لگیاں جھب آنے رب والی

شاہپری نوں سک سجن دی پلک آرام نہ دیندی
پل پل برس وہاندے گذرن چوری راہ تکیندی

لکھ سراندے ملدی سانوں گھڑی گھڑی اس شب دی
ہائے افسوس محمد ساعت گزری پھیر نہ لبھدی

جاں میلے دا ویلا ہووے ملن لگن دو جانی
ساعت صبر نہیں کر سکدے جیوں تسا تک پانی

چندراں برس گئے وچ روزے شربت وصل نہ پیتا
ہے امید جوگی راتیں جے رب حاصل کیتا

پلک پلک دا صرفہ مینوں رب شہزادہ بھیجے
دایاں سیاں سبھ اٹھ جاون یار چڑھے جھب سیجے

سنگ سہیلی کوئی نہ بھاوے جس دم بیلی آون
جدوں پتنگ دیئے نوں ملدے پر بھی انہاں نہ بھاون

توڑے ہووے پیارا کوئی محرم یار وچولا
پھر اغیار دے اس ویلے جدوں ملے خود ڈھولا

کرے بدیع جمال دعائیں گجھیاں وچ دلیاں
ویلا میل شاہزادے ربا جھب اٹھال وکیلاں

سنی دعا شاہزادہ آیا اٹھ کھلیاں سبھ سیاں
سیج سہاگ سہا انہاندی مار بوہا ٹر گیاں

بسم اللہ میں گھولی صدقے آکھ پری بھی اٹھی
باہوں پکڑ بہائیوس سیجے تیغ عشق دی کٹھی

عاشق تے معشوق پیارے چڑھ سیجے رل ستے
اول آب حیات پیالے دھرے لباں دے اتے

لے بوسے دل کوسے ہوئے تاء محبت کیتا
جامہ جی حرص دے سوزن میل طریزاں سیتا

چاندی دی سلاخ شہزادہ باسنیوں کڈھ باہر
رنگ رنگیلی ڈبی گھتے مڑ مڑ کروا ظاہر

لبھ پیا ان بدھا موتی سچا ذرہ نہ ولیا
فولادی کر تیز سیاری سیف ملوکے سلیا

حرص ہوا کھلائی زوری میٹی کلی رویلوں !
کر کر جتن پھلے وچ پہتا موتی صاف تریلوں

تنگ میدان کمیت چلایا سیف ملوک شہزادے
اوڑک تھک کے لگاں ہویا پھیرے پا زیادے

عجب بہار حسن دی اندر سیر شاہزادے کیتا
لذت نال ہویا مستانہ کچھ نہیں گل میتا

کیتا وضو شہزادہ نہاتا تتا پانی کر کے
نفل دوگانہ پڑھ شکرانہ ستا نیندر بھر کے

ویہاں برساں دے ترہائے سیف ملوکے تائیں
لدھا شربت صاف وصل دا ہویاں رو بلائیں

چھک اوڈیک کٹی کوئی مدت عشق پریت نہ ہاری
اوڑک دل دی آس پچائی فضل ہویا سرکاری
راتیں وہاں اکٹھے رہندے ناں کوئی فکر نہ جھورا
اوہ اس دی ایہ اس دا ہویا دتھ نہ رہیا بھورا
بیت الوصل اندروں راتیں مانن عیش اندر دی
سبھ مراداں دتیاں اس نے آس آہی جس وردی
مدت دے ترہائے لدھا چشمہ حوض کوثر دا !
حاصل ہویا شراب طہور آشیان دے گھٹ بھر دا
سینہ شکم صبونی حلواجنت دا فالودہ
مارے ہتھ گھٹے وچ پنجے ہوندا دلوں آسودہ
جاں اوہ لقمہ مٹھا چکھیوس ایسی لذت آئی
لذت نال کٹے کوئی ساعت ہوش نہ رہیوس جائی
ڈٹھیوس گرم بازار حسن دا بھتا روپ سبایا
باغ بہشتوں پھل عجائب انت حساب نہ آیا
بو اوہدی تھیں جگ معطر ورد منداں سکھ دائم
جس اوہ پھل سرے پر دھریا پائیوس تاج مدائم
پائی صحبت سنگ محبت جس بلبل اس گل دی
مال متاع دو عالم سندی نہیں گھڑی دے مل دی
اک دم فارغ اپنے آپوں نالے غیر رقیبوں
رل مل بہناں نال تجن دے گل سنن اس جیبھوں
دو جگ دی سلطانی توڑے لبھے سبھ عمر دی
اس دم کول محمد بخشا خشخش قدر نہ دھر دی

جدوں شہزادے ہوش سنبھالی حیرانی وچ آیا
قدرت تیری انت نہ کوئی واہ واہ یار خدایا

ستے کرم صحیح سچ جاگے یا ایہ خواب خیالوں
لدھا وصل موافق دائم اصل بدیع جمالوں

عجب جمال پری دا ڈٹھیوس پاک سچا ہر عیبوں
باہر حد شمار بیانوں حسن اوتارا غیبوں!

نور اوہدے تھیں عالم روشن اوہ سی پاک جہانوں
کوئی تشبیہ نہ دتی جاندی اعلیٰ جسیوں جانوں

سارا آہا مٹھا پیارا نال ملاحت بھریا
شہد شکر وچ شیریں جیویں عشقوں تریا

سیف ملوک اوتھوں تک پائی نویں سروں زندگانی
تاں جانی وچ جانی پیاں جاں ملیا دل جانی

شاہزادے فرمایا اس نوں ہے جندے کے آکھاں
ملن تیرے دا شکر نہ ہوندا نال زباناں لاکھاں

ملن تیرے وچ مینوں آہا قوت قدر نہ ذرہ
سورج آپ ہنیرا کھڑیا چانن ہویا مقرہ

کہیا پھر بدیع جمالے سن توں یار پیارے
میں بھی کیونکر شکر الاواں پائے کرم نیارے

جس دن نظر تیرے دل کیتی عشق تیرا گھٹ آیا
کد ملاپ ہو ویگا ساڈا خوف اندر وچ پایا

میں ناری سلطان ملک دی اوہ اک عاجز خاکی
کیونکر اک میرے سنگ ہوسی جے سو کرے چالاکی

آہو دائم سجھدا آیا داغ وچھوڑے والا ! !
ان اللہ لطیف بعبادہ کروا خوب سنبھالا

اج اسیں یک جوڑی ستے یک کیتے رب والی
کیکر حق مکائے پکی اچھل رکھ دی ڈالی !

پر اک چنتا رہندی مینوں برا ولے وچ جھورا
مت توں قول قرار میرے تھیں بھج ونجیں اک بھورا

کریں قبول انہاندی صحبت جہاں نوں مل آیوں
ہوگ قہر دی گھڑی میرے تے جاں ہوری اگ لایوں

شاہزادے فرمایا بی بی تدھ پچھے گھر ہٹے
ندیاں تے کوہ قاف لتاڑے کئی قضیے کٹے

مفت نہیں ہتھ آئیں مینوں جے میں قدر نہ جاناں
کیونکر توڑے قول سجن دے جس تن عشق سماناں

بیوفائی دی ایہ تہمت کیوں توں مڑ مڑ لاویں
قولاں قسماں نال نہ سرچیں کہو کی ہور کراویں

جے سر تیری جھولی پاواں جاں کراں قربانی
اج حضور تیرے مر ونجاں چھڈ عشرت زندگانی

تاں اس تہمت تھیں چھٹ جاواں بھلی میرے حق ایہا
جے آکھیں تاں ایہا کرساں چور تیرے دل کہیا !

حسن تیرے دا کوئی نہ ثانی جے میں تیں تھیں ہٹکے
اس دے نال پریت لگا ساں وٹ وساں در سٹ کے

ہیرا ہرن ہویا دل میرا زلف تیری دی مشکوں
چائیوس نظر اچیری چڑیوں کیا ہریون کیا خشکوں

غیروں بند ہویاں ایہ اکھیں تدھ بن ہور نہ تکن
دیوا چھوڑ پتنگ نہ جاندے جے سو چاند چمکن
اوتی روپ پتنگاں ڈٹھا اعلیٰ ول نہ جاندے
اعلیٰ لدھا جنھاں محمد کد اوتی دل لاندے
سُنے بدیع جمال پری نے بچے سخن پریتوں
عاشق نوں مڑ ون لگی سچ مراووں نیتوں
اے سجناں تدھ باجھوں مینوں کوئی نظر نہ آوے
جتول ویکھاں جلوہ تیرا ہر ہر تھاں سہاوے
جس دن داتوں نظری آئیوں بوء نہ رہیا میری
ایدھر اودھر تو ہیں تو ہیں پھری دھروئی تیری
سنگ سہیلی بھیناں بھائی ماں پیو ساک قبیلہ
گھر در حرص وطن دی بھلی رہیوں یاد رنگیلہ
جھڑکاں سہساں مر مر ڈھساں چھڈساں نہ لڑ تیرا
توڑے توں لکھ ہور سہیڑیں اک تو ہیں شوہ میرا
لوں لوں وچ محبت تیری شالا ہوے نہ تہی
دل تو ہیں جند جانی تو ہیں تیری ہے سبھ دیہی
ناں کوئی فکر وچھوڑے باجھوں نہ کوئی رنج سفر دی
ناں کوئی چاہ مراد تیرے بن نہ کوئی طلب اندر دی
تدھ بن باغ بہشت ارم دی خواہش مول نہ کردی
تیرے سنگ محمد بخشا دوزخ تھیں گھٹ ڈر دی
سچ خوشی دے تے عاشق کرن دعائیں باتاں
پلپل دے دن ہوون شالا برس وہاں دیاں راتاں

چھریاں دے منہ آون کیویں سارے جان حلالے
ڈھولی تے گھڑیالی بانگا ککڑ بانگاں والے
درد فراق اندر کئی راتیں ماہیاں لمیاں کتیاں
جاں ہن وار وصل دی آئی گھڑی گھڑی تھیں گھٹیاں
درداں نال دعا منیندے خوشیاں وچ کٹھیرے
ایہ دعا قبول نہ ہوئی بولے مرغ سویرے
شاہزادہ اٹھ نہاتا دھوتا جسے جامے پاکی
محلاں وچوں باہر آیا پہن ہتھیار پوشاکی
اول عرض نیاز گزاری سنتاں فرض فجر دے
درد وظیفے پڑھ پڑھ پھوکے نالے نفل شکر دے
پھر دربار پیو دے آیا بیٹھی مجلس ساری
اوتھے ہی شاہپال بہادر حاضر سبھ درباری
جاں اس کا جوں فارغ ہوئے دوئے شاہ بہادر
باغ ارم وچ مجلس لائی بیٹھے سبھ اکابر
سبھناں دے دل خوشیاں ہویاں غم نہ رہیا باقی
چین شراب پیالے دیون بھر بھر سوہنے ساقی
جاں خوش وقت ڈٹھے شاہ دوئے صالح ابن حمیدے
دے دعائیں عرض گزارے نال بہوں تاکیدے
سراندیپ شہر دا والی اس حاضر ناہا !
شاہپالے نوں کہندا صالح سنتوں شاہنشاہا
صاعد خدمت گار تساڈا آساوند جنابوں
بدرہ خاتوں تے ہے عاشق تا جگر کبابوں

صاعد بدرہ خاتوں والا قصہ سبھ سنایا
سرو بانو بھی سندی آہی اس ایہ ذمہ چایا

سراندیپ نگر دا والی بی کول بہا کے
وانگ بجھارت رمز سنائی گلوں گل ہلا کے

ٹری بدیع جمال اکلی پر جنسیں پر دیسیں
دل دی محرم بدرہ خاتوں نال سہیلی دیسیں

شاہزادے وچ تخت بہے گا ایہ وچ محلاں ہوسی
اک اکلی محرم باجھوں اوور اوور روسی

کون اس دی گل سمجھے اوتھے کون کرے غمخواری
بدرہ نال ایہدا دل رلیا ہور نہیں کوئی کاری

شاہزادے دا بھائی صاعد خاص وزیر پیارا
اس کارن ایہ ناطہ دیہو مطلب اصل ہمارا

بدرہ دے پیو کہیا اگوں عذر نہیں میں کوئی
سبھ کم ہتھ تساڈے منساں جو فرماؤ سوئی

نیت نال دتا ہن ناطہ مڑساں نہیں ایمانوں
پر بیٹی دے دور وجن دا آوے ترس اسانوں

سرو بانو فرمایا مڑ کے اس گلوں کی جھرناں
دھیاں دھن نماناں لنہاں جدھر تورو ٹرناں

دھی ساڈی تھیں دھی تساڈی ہوسی بہت لڈکی
قوم اپنی تھیں باہر دتی پردیساں وچ چکی

قوم اپنی وچ دیتاں تینوں آکھ ویکھاں کی خطرہ
نال بدیع جمال ہووےگی غم نہ ہوسی قطرہ

دکھ سکھاں دی گل کریسن اکدوجی سنگ رل کے
خیر سلا دی خبر منگا ساں اسیں دیاں نوں گھل کے

سرو بانو ایہ گلاں کر کے پرت گھراں نوں آئی
آن بدیع جمال پری نوں ایہ صلاح سنائی

سد یا ترت بدیع جمالے بدرہ خاتوں تائیں
گوشے بیٹھ پچھیندی اس تھیں پچھو سچ سنائیں

میں تیرے پر حرص گھنیری جانوں دلوں سہیلی
تینوں درد افسوس نہ لگدا ٹریوں میں اکیلی

میں تیرے بن کیونکر رہساں توں میرے بن کیویں
نال میرے توں چل سہیلی جیونکر جانے تیویں

بدرہ کہندی سن توں بھینے درد افسوس نہ تھوڑے
کر کراں کجھ وس نہ چلدا پینڈے سول مروڑے

باجھ سبب نہ جاون چنگا جے نہیوں اک واری
دو دن کٹ گھراں نوں مڑساں ہتھوں ہوگ تہاری

پے چلیاں ہن وتھاں بھیناں توں کتھے میں کتھے
کیونکر شہد محمد بخشا پھیر ملے سنگ ستھے

سراندیپ اندر میں دس ساں تدھ مصر وچ رہناں
ایڈ جدائی رب سہائی کدا ساں رل بہناں

اگے میل اساڈا آہا ہوندا پاء مہینہ
گھڑیاں تے دن گندے رہندے سکدا رہندا سینہ

ست دن پھیر خوشی دے لنگھدے سنگ سنگاں نوں ملدے
جاں توں گھر نوں ٹر دی ہسیں چین ترنڈے دل دے

میں اوڈار تیری تھیں ترٹی روساں وانگ کلنگاں
لکھی سی تقدیر محمد پیا وچھوڑا سنگاں

وساں وناں دی وتھ وچہ آہا بھجدا زور صبر دا
رب دا دتا کون نہ جھلے پیا فراق عمر دا

تساں اساں ہن اللہ بیلی سکھ دیئی رب گھر دا
ہوئے نصیب محمد بخشا بھاگ سوہاگ اس وردا

سیف ملوک تساں ور پایا پیو جا وچہ عیشاں
مینوں منوں بھلائیں ناہیں رکھیں یاد ہمیشاں

ہور تساں کجھ یاد نہ رہسی کنت جدوں گل لاسی
مینوں داغ وچھوڑے والا دھوتا مول نہ جاسی

خبر تسیں سکھ دیو شالا خوشیاں نال مراداں
کرے سبب ملاپ میریدا رب اگے فریاداں

پھیر بدیع جمالے کہیا جے منسیں فرمایا
اک دلیل میرے دل آئی رب سبب بنایا

گل اساڈی موڑیں ناہیں پاویں قدر سخن دا
تاں میں تینوں آکھ سناواں نیک سبب ملن دا

بدرہ کہندی دس شتابی گل تیری کیوں موڑاں
ہائے مترے میں صدقے اس تھیں ہور چنگا کی لوڑاں

شاہ پری نے کہیا بھینے صاعد نوں سر دھر لے
خوب جوان اوہ لائق تیرے کنت موافق کر لے

اج ویا ہیاں ڈولی پیاں چلیئے شہر مصر نوں
اک دوجی دے دکھ ونڈائیے ملیئے سنجھ فجر نوں

بدرہ خاتوں کہندی اگوں اے کوڑیئے ناوانے
ہو کے پری سکھے تدھ کتھوں ایسے سخن دیوانے

باپ تیرا سی شاہ کہاندا اوہ بھی شاہ شہاں دے
تاں ایہ ساک تساڈا ہویا ورتن نال رہاں دے

باپ میرا سلطان وڈیرا سرانديپ نگر دا
صاعد دا پیو نوکر چاکر میر وزیر مصر دا

شان اساڈی نوں ہتھ پاون کی مجال انہاندی
ایہ گل ہوندی وسدی ناہیں کس عقلوں تدھ آندی

پھر جواب پری نے دتا سن کھاں نی ہشیارے
آدم لوک تسیں کوئی ڈاہڈے کرو بلند پسارے

سیف ملوک تیرے گھر آیا اک اکلا راہی
شوکت شان آہا تدھ تھے نالے دولت شاہی

مینوں تساں سوالیں ولیا تاں میں مکھ وکھایا
مکھ وکھایا تاں نیوں لایا رب دتا ور پایا

اس دن اوہ پردیسی شوہدا عاجز سی بے مایا
تساں پچھے میں شاہپری نے یار آشنا بنایا

صالح صاعد دا اج رتبہ بادشاہاں دے جیہا
اس وٹے سٹے دا کی وناوٹ چڑھے کیوں ایہا

بدرہ دے دل لگن گلاں مٹھیاں وانگ اناراں
اینویں موہوں نہ کر دی پئی مکارے واراں

اندر لگاں وانگر کٹکاں صاعد پھٹکاں لایاں
دل شکرانے موہوں بہانے وریاں رب موکایاں

جیوں جیوں پری کریندی منتاں بدرہ بجھے بھاروں
صاعد دی گل منیں نا ہیں بولے بھری ٹنگاروں
کر کر تھکی جتن بتیرے بدرہ کرے نہ آرے
شاہپری نوں خفگی آئی زرد ہوئے رخسارے
اکھیں ڈل ڈل پانی آیا متھے پئی تریلی !!
تتے بول لگی فرماون توں ہیں بھلی سہیلی
میں سی گل تساڈی منیں تدھ نہ جھلی کائی
ٹردی وار آزردہ ہوئیوں کی پچھلی آشنائی
جدوں بدیع جمال سنایاں ایہ گلا روہ کر کے
بدرہ دے خطرہ آیا کہن لگی ڈر ڈر کے
اے بھینیں کجھ وس نہ میرا ماں پیو دے ہتھ ڈوراں
کنج کواری بن کے ڈاری طور اپنا کی توڑاں
جے ماں بابل راضی ہوون عذر نہیں کجھ میرا
سر اکھیں پر منیاں بھینے جو فرماناں تیرا
انہاں گلاں وچ آہیاں دوئے ماں ملکہ دی آئی
اگوں اٹھ بدیع جمالے عزت نال بہائی
گلوں گل ہلا شتابی مائی نوں فرمایوس
حال احوال بدیس وجن دا درداں نال سنایوس
اے مائی کر ہمت تساں سفر میرے سر پایا
چلی میں پردیس اکلی واہ آدم سنگ آیا
محرم دل دا اک شاہزادہ اوہ وچ تخت بہے گا
کس سنگ میں گل کتھ کریساں چت اوداس رہیگا

سنگ میرا سی بدرہ خاتوں نال اوہدے دل رلیا
بھیت اندر دے وتن والا نال نہیں کوئی چلیا
توڑے شہر مصر وچہ ہو سن کڑیاں بھلیاں بھلیاں
میں پری اوہ آدم جایاں کد طبیعتاں رلیاں
جمدڑیاں دی محرم آہی بدرہ خوب سہیلی
باجھ سہیلی کیکر کٹساں اس پر دیس اکیلی
اک صلاح میرے دل آئی جے توں منیں مائی
رد نہ کریں سوال بندی داتاں آکھاں گل کائی
نالے خوف تساں تھیں لگدا مت دلگیر نہ ہوویں
شفقت والا حرف دلے توں چلدی وار نہ دھوویں
میں محتاج تساڈی ہوئیوں مہر کرو ترجاواں
ناں منوں تاں بول وکھانے کاہنوں بھرم گنواواں
مائی نے فرمایا دھیئے کی ایسی گل بھاری
مڑ مڑ پکے قول کرا دیں ہووے ہوون ہاری
مشکل گل اجیہی کیہڑی جیہڑی توں فرماتیں
میں اگوں من سکساں ناہیں نومیدی کر جاتیں
جتھاں دناں وچہ سخن تساڈے مینوں منوں نہ بھاون
شالا ایسے روز کولے ساڈے دل نہ آون
بیشک دس تیرے دل جیہڑی ہووے نہار نہ موڑاں
توں دھیاں تھیں پیاری مینوں آس تیری کیوں توڑاں
شاہ پری نے کہیا مائے بدرہ ویکھ اسانوں
صاعد نال ویاہیے اس نوں ایہ گل کہاں تسانوں

مائی نے فرمایا وچھے کہیا بات اچھی
کر کراں نہیں موڑن ہوندی حرص تیری میں کٹھی

اساں تیرے تھیں فرق نہ کوئی نہ کجھ عذر بہانہ
باپ کڑی دے کولوں پچھے ڈاہڈا طور شہانہ

اٹھ بدرہ دی مائی اوتھوں خاوند دے ول آئی
مطلب دی گل پچھن لگی ورتی کھول سنائی

سراندیپ شہر دے شاہے سمجھی گل تمامی
ایس صلاح اتے سبھ راضی کیا خاصی کیا عامی

نالے صاعد اگے اس نوں بہت پسندی آیا
سرو بانو نے آپا نالے ایہو ساک بنایا

بی بی نوں فرمایا شاہے توں جانے کم تیرا
کیتی تیری بھنساں ناہیں سخن ایہو سن میرا

نیک صلاح اساڈے بھانے جے رب سچے بھاوے
کیا نیڑے کیا دور وسیاں نوں مولی سکھ وساوے

در گھر ویکھ لیے ہن سبھے نقص نہیں کجھ مولے
صاعد جیہا منکھ اسانوں ہور لبھے کت رولے

نالے شارستانی سارے کر دے منت داری
گوہڑا مٹھا بھائی چارہ بانھ اساڈی بھاری

مائی بابل گلاں کر دے بدرہ چھپ سنیندی
مائی نالوں اول آ کے خبر پری نوں دیندی

باپ میرے نے گل تمامی ماں میری پرٹھی
اس نوں تساں نہ ہلن دنیا مت کوئی مارے پٹی

شاہ پری سن راضی ہوئی رب دتا سکھ لیناں
شہر مصر وچ کٹھیاں دس ساں اسیں دوئے دودھ بھیناں
صاعد ول پری کہہ گھلیا اے بھائی مردانہ
بجے بدرہ لے دیئیے تینوں دیسیں کی نذرانہ
صاعد کہیا میں ہاں بندہ چاکر تیرے دردا
سر دتا کی چنگا سر تھیں سدا رہاں گا بردا
شاہ پری پھر اٹھ شتابی آپوں اندر آئی
اگے گلاں کر دے آہے بدرہ دے پیو مائی
اتوں شاہ پری وچ نکلی چاء سوال سنایا
دوہاں ہتھ سرے پر پھیرے ناطہ جھولی پایا
شاہپری خوش راضی ہوئی سبھناں دے دل شادی
مائی شاہپری نوں دتی شگن مبارک بادی
سرو بانو نوں آن شتابی کہیا بدیع جمالے
اوس مبارک وچ پوچائی عاصم تے شاہپالے
عاصم تے شاہپالے خوشیں مجلس کیتی تازی
شاہ وزیر سبھو رل بیٹھے شادی بے اندازی
سراندیپ نگر دے شاہ نوں شاہپالے فرمایا
بدرہ خاتوں دا حق میں پر بیٹی اوس کہایا
دھیاں دا سر بھار نہ چنگا کاج ایہدا میں کرساں
داج اتے دستور تمامی دے دیساں جو سرساں
سراندیپ شہر دے شاہے کیتے جشن بتیرے
کاج کراں میں آپ وڈیو دا تسیں ڈھکو گھر میرے

شاہپالے گل اک نہ منی کاج رچایوس آپے
اوہو میل اوہو جنج رونق مڑ مڑ کون وسالے

پھیر نواں اس کاج سوہایا اوسے پچھلی چالے
اوہو میل اوہو جنج رونق مڑ مڑ کون وسالے

سدا میر بنائی مجلس خوشیوں رنگوں راگوں
صاعد نال ویاہی بدرہ سوہلے گان سہاگوں

اوہ جوڑی بھی جوڑی مولی غم گیا مشتاقوں
عیش وصل دی مانن لگے لتھا فکر فراقوں

باغ ارم وچ عاصم ہوراں گزرے چار مہینے
دن دن حرص محبت دونی سک گھنی وچ سینے

باغ ارم وچ عیشاں کر دے ہر اک دا دل لگا
پچھا مول نہ یاد رہیو نے ہویا پیارا اگا !

صاعد صالح عاصم تائیں سیف ملوکے نالے
راج حکم دی چنتا پچھلی مت کوئی ہور سنبھالے

شاہپالے دی الفت تک کے رخصت منگ نہ سکدے
بہتی چھوڑ نہ ونجن ہوندا ٹور نہ آکھن جھکدے !

بہت محبت حرص ہوائیں گوہڑا دم مریندے
آدمیاں نوں ہتھیں چھاواں پریاں دیو کریندے

رخصت منگ نہ سکن ڈر دے دل وچ کرن دلیلاں
دن دن مٹھے ہون نہ چھکے ور تن واہ اصیلاں

شاہپالے نے معلم کیتا سبھ میرے ول تکدے
شہر مصر نوں جایا لوڑن جھکدے آکھ نہ سکدے

وصیاں جے سو دولت رجیاں سو بھن نہ گھر پیکے
ساہو ریاں ول رخصت کریئے جو سر آوے دیکے

اکثر ایہ سراں دے پنکھی اڈ سراں نوں جا سن
اوڑک اکدن داغ ہجر دا چھاتی ساڈی لا سن

بعد اس تھیں شاہزادے تائیں شاہپالے فرمایا
اے فرزند مطلب تینوں رب وتا ہتھ آیا؛

ایہ صلاح تساں نوں چنگی شاہ تسیں ہو بھارے
جے پردیس ملے لکھ عزت پھر بھی وطن پیارے

اوتھا مال خزانہ لشکر دے بدیع جمالے
تیرے نال مصر نوں ٹوراں اوہ بھی ڈولی پالے

پریاں دیو عفریت وڈیرے جو آکھن سنگ لاواں
شہر مصر نوں جاہ شہزادے جامل یار بھراواں

جتھاں عاجز ہوندا ڈٹھوں غم دے وچ فساوے
اوس ملک دے بندے تینوں ویکھن نال مراوے

نالے باپ تیرا ہن بڈھا عمر بندے دی تھوڑی
مت کر جاوے کوچ جہانوں گھڑی نہ لبھے لوڑی

جس دن چاہیں پاس تساں دے آسیں ہووانگے حاضر
دیواں اگے پندھ نہ کوئی بندیاں مشکل آخر

سیف ملوکے دے دل اگے ایہو خواہش آہی
جھکدا عرض نہ کردا آہا مت جانن کوتاہی

جاں ہن آپ کہیا شاہپالے کھلا اس دا راہا
چم زمین لگا فرماون سن توں حضرت شاہا

دم دم نال اقبال نصیباں دائم شان سوایا
سر میرے پر لطف تیریدا رہے ہمیشہ سایا

میں گولا توں صاحب میرا حکموں سیس نہ موڑاں
جو صاحب دے امروں بھجے لیندا سخت مروڑاں

جو فرماؤ سر پر مناں کیا مقدور بندے دا
ہر دم والی نوں خصماناں نیڑے دور بندیدا

اس ویلے شاہپال بہادر دیندا حکم وزیراں
ستر ہزار عفریت بہادر جو جانن تدبیراں

سیف ملوکے سنگ لوائے ڈیرا چاون تائیں
داج جہیز کروڑاں دتے کی کجھ آکھ سنائیں

تحفے ہدیے تے نذرانے زیور حد نہ کائی
لکھ پکوان اتے سوغاتاں میوے تے مٹھیائی

جوڑے جامے گھوڑے ہاتھی اشتر اوٹھ قطاراں
تازی ترکی زر عراقی کوتل پھڑے ہزاراں

نقرے ککے کلے چینے ، مشکی بوزے نیلے
پنج کلیاں اتے شاہ کہنڈے امق رنگ رنگیلے

چور کمیت اتے کجھ سبز گے سوسن تے رنگ ساوے
گل وچہ ہنس حمیلاں لوہلاں زیور انت نہ آوے

دیو زور آور تے جن سوہنے وتے کر کے گولے
ہور گویا ایسا ایسا وہن ڈکے جد بولے

دولت مال حسابوں باہر راج ادھا ونڈ دتا
نوشے خانے سے خزانے ڈھن دتا ڈھن لتا

پوستیناں پشمینے روئیں رنگ عجائب جامے
چاندی سونے دے سے بھانڈے جیوں جگ دیئے ترامے

پنکھی خوب آوازاں والے جرے باز شکاری
ہور کئی ہتھیار جنہاں دی قیمت پوندی بھاری

مشکاں تے خوشبوئیں گھنیاں کئی عجائب چیزاں
گنتر مشکل کار محمد جے لکھ کریں تمیزاں

دس ہزار پری جو خاصی نالے چار ہزاراں
لایاں نال بدیع جمالے کر کے خدمت گاراں

کئی کوہاں وچ تخت بنایا اس پر بیٹھے ڈیرے
حجرے ستر ہوائیں بنیاں ہور مکان بتیرے

شہر مصر ول ہوئے روانہ کوچ بلایا شاہاں
سرو بانو شاہپال چلے سن رخصت کرن اگاہاں

پریاں دیو عفریت زور آور راکش جن بتیرے
شاہزادے نوں سو ہرے وتے لشکر گھنے گھنیرے

پریاں دیواں تے عفریتاں شاہ کرے تاکیداں
شاہزادے دے حلقے اندر رہناں وانگ مریداں

عاصم شاہ تے سیف ملوکے صاعد صالح تائیں
وکھو وکھ کیتونے ودیاع رنے گھت کہائیں

یار آشنا محبتی خاصے آہو خاطف ہوریں

ہنجوں روندے صدقے ہوندے گھرنوں موڑے زوریں

ڈولی پا بدیع جمالے آء گل لگی مائی !

رتو روندی ڈھے پوندی دھیئے پئی جدائی

سیاں سنگ اوتھے جو رہیاں سبھ کوکاں دے رنیاں

ربا ہائے بدیع جمالوں رہساں کویں وچھنیاں

شاہ پری دے سر تے آون پریاں بنھ قطاراں

کونجاں ہار مریہن کوکاں بھجا چلیہن اڈاراں

پیا فراق ہزاراں تائیں کوچ کیتا گلزاراں

باغ ارم پہ خزاں محمد ٹریاں لد بہاراں

رت بسنت ٹرے پھل چمن کے ویکے خار گلاباں

مالی دے دل خار غماں دے وانگر جگر کباباں

بلبل بھور پریشاں بیٹھے خستہ حال خراباں

سکے ٹھینگر ویکھ محمد پکڑی جان عذاباں

مائی نوں غش آئی غم تھیں پھرنے پیا مروڑا

محلاں وچہ ہنیرا وسدا باغاں اندر روڑا

جاں فرزند پیارے وچھڑن کون رووے مڑ تھوڑا

سب روگاں سر روگ محمد جس دا نام وچھوڑا

بابل ہتھ سرے پہ پھیرے کریں تحمل بیٹی

قسمت قلم حضوروں وگی کس تھیں جاندی ہیٹی

جاں جاں ہوگ حیاتی ساڈی فکر نہیں کجھ تینوں

گھڑی گھڑی دی خبر لوانگی گھلساں کہسیں جنیوں

سراندیپ شہر دے والی بدرہ ڈولی پائی !
ہتھ گھماوے صدقے جاوے اودھر اسدی مائی
بدرہ سی خود پیٹوں کڈھی مٹھی بے شماری
شاہپری وی دودھ دی آہی اس تھیں ودھ پیاری
دوہاں نوں گل لا لا روندی اوہ بدرہ دی مائی
ٹھنڈیاں وسو تسیں اے دھیو سانوں ساڑ جدائی
سیف ملوکے تے عاصم شاہ نوں شاہپا لے کر زاری
بہت سپرد دھیو دی کیتی ہے معصوم بیچاری
کسے گلوں دلگیر نہ ہونا کر کے کوڑی پھکی
اکو دھی اساں گھر آہی رہی ایان لڈکی ! !
چج چج از مائیو نا ہیں عین مہر دی نظروں
توڑے اسیں کمینے کوئی گھٹ تساڈے قدروں
جس نینگر نوں الفت کر کے آپ پکھڑ چک چائیے
توڑے بول کرے وچ جھولی دھرتی نہ ٹپکائیے
اے شاہا توں ماں پیو ساڈا بخشیں عیب خطایاں
سیف ملوکا شرم اس گل دی آپ تساں سن لایاں
عاصم شاہ فرماندا اگوں بخشے رب پناہاں
بیٹی تیری بیٹی میری تاں کر عذرا گاہاں
تدھ کیتا احسان مروت باہر حد شماروں
میری تے فرزند میرے دی چھٹی جان ازاروں
کیتی تیری کدے نہ بھلسی رہسی وچ دلیاں
اسیں اصیل اصیلاں سندا قدر پچھان اصیلاں

بدرہ دا پیو مائی نالے تاج ملوک شاہزادہ
سن شاہپال ہوئے سن سارے منت وار زیادہ

عاصم تے شاہزادے تائیں پھیر کہیا شاہپالے
جدوں مہم بنے کوئی بھاری فکر تساں دل ڈالے

کرنا یاد اسانوں اوتھے دیو پری کوئی گھل کے
اللہ بھاوے سہدیاں گے اوس مہمے چل کے

بدرہ دا پیو عرضی ہویا گل سنواک میری
سراندیپ اساڈے اندر قدم گھتو اک ویری

اوتھے دے سب لوک تساڈے تسے تے سدھرائے
گھڑیاں گندے تے راہ تکدے لنگھوناں کترائے

قدم مبارک ناں مشرف کرو مکان بندے دا
قدر تساڈا گھٹدا ناہیں ودھسی شان بندے دا

نالے بدرہ سنگ سیاں نوں مل چلے ہن جاندی
ہوئے قبول اساڈی دعوت پچھے آس منّاں دی

عرض اوہدی پروان ہوئی سی عاصم دی درگاہے
پلا تروڑ وچن کد چنگا جو چھکے سنگ چاہے

اوسے راہ تیاری ہوئی عاصم شاہ مصر دی
مصری سراندیپی چلے طرف اپنے گھر دی

تخت سوار ہوئے سبھ ڈیرے لک بدھے عفریتاں
چایا تخت ہوا اڑایا چلے پال پریتاں

عاصم تے شاہپال بہادر رو ملے گل لگ کے
نالے سیف ملوک جوائی لیوس کلاوے وگ کے

مہر افروز تے سروبانو نے سیف ملوک بلایا !

دوہاں دل سلامی ہویا ادب بجا لیا یا

خلعت وکھو وکھ دیتو نے لائق شان قدر دے

منہ چمن ہتھ پھیرن سر تے نال پیار جگر دے

نال بدیع جمال پری دے مل مل رجن نا ہیں

چمن منہ تے سینے لاون رووَن آہیں ڈاہئیں

الوداع ہوئی ہر پاسوں پر تے ٹور پیارے

چلے لد محمد بخشا جو بن دے بنجارے

الوداع ٹرو ہن سجنوں چایاں رزق مہاراں

خاراں چھوڑ ہوئے پھل راہی ویکھے داغ ہزاراں

الوداع ٹرے شب کٹ کے جیوں موتی شبنم دا

دوزخ ہوگ گلاں بن پھلاں سجناں باغ ارم دا

موتی چھوڑ مصر نوں چلے سپ پچھوں کس کم دا

ماننا نال نصیب محمد نہیں بھروسہ دم دا

الوداع چلے لد ساتھی دے کے بھار غموں دے

بو چلی بلغاروں لوکارہ گئے چم چماں دے

اڈے دیو تخت نوں چائیں کر کے زور ضروری

سراندیپ شہر وچ پہنچے لتھے باغ حضوری

ملک ولایت خبراں ہویاں آیا لوک سلامی

قدر بقدری نذراں تارن کیا خاصی کیا عامی

شلکاں شور اٹھایا وجے شادی دے شدیانے

خلق مبارک دیون آئی ہوندے خرچ خزانے

بوہتی ویکھن کڑیاں آون تک تک ہوش بھلاون
لاڑا ویکھ جوان ملک دے صدقے ہو ہو جاون

نویں نویں نت میلے لگدے لوک زیارت آوے
جو کوئی منگے سوئیو ملدا خلق مراداں پاوے

پریاں دیو آسودے ہوئے مصری آدم زادے
سراندیپی خدمت کر دے حدوں بہت زیادے

کھاون کھانے چاول دانے چین شراب پرانی
کوئی دن سراندیپ شہر وچ ایسے طرح ودانی

اوڑک چت اداسی ہوئے عاصم تے شہزادہ
جب وطن دی غالب ہوئی گذرے روز زیادہ

سراندیپ نگر دا والی سد اجازت لیندے
سکھ وسو تم دیساں والے اسیں بھلے ہن ویندے

کڑیاں سنگ سہیلی سیاں بھین بھرا پیارے
بدرہ خاتوں نوں مل تورو ماں پیو تجن ہمارے

بدرہ نوں گل لا لارائی ہر اک سنگ سہیلی
چلئیں سٹ اسانوں بھینے سکھ دی رب بیلی

ملکہ ہنجوں بھر بھر روندی رہیوں میں اکیلی
رونق نہیں تساں بن کھاوے باغ بہار حویلی

سیف ملوک ڈٹھا جس دن دا غم نہ رہیا کوئی
اوڑک جو کجھ سہیدی آہی آن برابر ہوئی

جھاں نال مراداں خوشیاں چاہل چین سوائے
لد چلے اوہ محرم دل دے رہے اسیں سدھرائے

مدت پچھے جھاگ وچھوڑا ساتھی رب ملائے
وچھڑ چلے پھیر محمد رج نہیں گل لائے

الوداع ٹروہن سجنوں تساں اساں رب بیلی
کوئی جہان نہ جیہدا مینوں رہی حیران اکیلی
روشن لاٹ اندر دی چلی پیا ہنیر حویلی
ڈھینگر خار ہزار محمد چلے گلاب چنبیلی

الوداع چلے اٹھ ساتھی ترٹی کونج اڈاراں
نت اداسی تے کر اسی کر کر یاد قطاراں
چوگ پنجر وچ زہر ہووے گی مرسی ایس ازاروں
سونجیں محل محمد بخشا دوزخ بھرے انگاروں

الوداع ٹرے دل جانی مار کلیجے کافی !
حال حقیقت رب نوں معلم کی گل کراں زبانی
ہائے افسوس نہ دوں کسے تے لکھی قلم ربانی
سجناں باجھ محمد بخشا زہر ہوئی زندگانی

شاہپری تے بدرہ خاتوں پالکیاں وچ پایاں
ماسی پھوپھی مائی دائی سنگ سیاں مڑ آیاں
دیواں تخت زمینوں چایا کر دے قطع سفر نوں
سراندیپ رہے کھلوتے مصری ٹرے مصر نوں
شتری ڈھونسے جھیر طنبوراں لگی چوٹ برابر
شہر مصر ول دھائی کر کے اڈے دیو بہادر
ماواں بھیناں تے سنگ سیاں درد فراقوں بھریاں
طرف انہاندی ویکھن چڑھ چڑھ اوپر بار اندریاں

گھڑی گھڑی وچہ سے کوہاں دی دیو وتھاں سن پاندے
اوہ تک جاندے کہن پیارے جب لگ آہے واندے

جاں اوہ نظروں غائب ہوئے گھر نوں گیاں سیاں
ہس کھیڈن بھل گیونے وانگ رنجوراں پیاں

درد افسوس انہاندے پھولاں تاں اودھروں گل محدی
بہت پیارے چھوڑ فقیرا بات سنائیں چھدی

اڈن دیو جھلاون جھکھڑ زور بدن والا لاندے
سفن صفا کرن رکھ بوٹے کوہ قافاں وچہ جاندے

کئی کوہ صاف سمندر لنگھے کئی شہراں کئی براں
آن مصر دی حدوچہ لتھے شور مچائے نراں

نیل ندی دے کنڈے اترے شہروں دور کنارے
جھنڈے چھتر نشان کھلوتے گجے ڈھول نقارے

لتھے ڈیرے گرد چوفیرے وچن پہیراں تریاں
راکش دیو مریندے نعرے ناچ اٹھائے پریاں

چنگی تاڑی تال ترانہ مجرا ہوئے شہانہ
ماکاں اندر خبراں ہویاں آئے شاہ ہمارے

شادی دے شدیانے وجے چھیڑے ساز قوالاں
نچن پریاں زیور بھریاں مکھ مانند مشالاں

کتے سپاہی لکڑی کھیڈن پھڑ گتکے ہتھ ڈھالاں
کدھرے نوبت کھڑے محمد پان ملنگ دھمالاں

سندر پریاں ملک سہایا روپ بھکھے من بھانے
پھرن اوڈار بازار بغیچیں سوہنے ساوے بانے

ماکاں اندر خبراں ہویاں آئے شاہ ہمارے
لے تحفے نذرانے بھارے لوک ملے ونج سارے

میر وزیر اتے لشکر دے سک اشنا کر موہراں
شاہزادے توں صدقے سٹن اشرفیاں دم مہراں

سارے ملک مصر دے اندر جو جو سی سدھرایا
گھر گھر ڈھول خوشی دے وجے شاہزادہ مڑ آیا

ہر اک شخص ملن نوں آیا نذر سوغاتاں گھن کے
بھکھے لوک تونگر ہوئے صدقے داناں گھن کے

دیواں تے عفریت کہاراں جنھاں سی مڑ جاناں
خلعت نعمت بخش نوازے وان دتا من بھاناں

راضی کر کے گھر نوں ٹورے دیدے راضی نامے
سبھو گئے دعائیں دیندے لے دولت زر جامے

مصری لوک تمامی آئے استقبال شہاندے
سر صدقے دے مہراں ہوئی رلدے وچ راہاں دے

بگھی بہل کرنچی آئے پینس گڈ کجاوے
ہاتھی، گھوڑے اوٹھ خچر دا انت نہ پایا جاوے

کشتی بیڑی پانی وچوں آن ہوئے سن حاضر
مال متاع اونہاں وچ پایا جیونکر بھرن سوداگر

سد نجومی ساعت کڈھی خوب مہورت لے کے
نال مبارک چلی ڈولی راہ مصر دے پے کے

بابل پت سوار ہوئے سن کر آمین شہانی
پالکیاں توں سٹن موتی کر کر زر قربانی

اشرفیاں زر مہراں موتی پیراں ہیٹھ ملیندے
کس نوں حاجت رہی چنن دی سبھ تونگر تھلیندے

ماکاں وچ نہ میوے خلقت دین مبارک آئی
سیف ملوک لیایا ڈولا مولی خوشی وکھائی

کئی صندوق خلاص کریندے چھٹے دیندے زر دے
زوریں شوریں اتھیں ٹوریں پہتے وچ مصر دے

چج دستور رسوماں سبھو کر وڈیاں دے چالے
ڈولی ستریں داخل کیتی شاہاں تخت سمبھالے

سبھ ماکاں وچ پھرے ڈھنڈورے جو جو بھکھے ننگے
شاہاں دے در حاضر ہوئے دولت دے دے رنگے

درساں اندر خرچ پوائے نالے وچ سرائیں
بہت طعام پکا کھلائے عاماں خاصاں تائیں

نویں سروں کئی لنگر لائے مٹھیاں کئی سبیلاں
خلعت بخش ودھائی عزت اشرفاء اصیلاں

قدر بقدری خلعت لدھے ہر چاکرا مرائے
بخشش دا کجھ انت نہ رہیا گن گن کون سنائے

نال اوہدے ونج موئے آہے جو جو لوک وفائی
سبھناں دے گھر گیا شاہزادے ہر خانے ہر جائی

ہر گھر جاندا نالے کر دا عذر بے انت شماراں
دولت مال جگیراں دتیاں سبھنا ندیاں گھرداراں

سبھو لوک آسودے ہوئے دھن زر قوں گزرانوں
شاہزادے نوں دیہن دعائیں راضی دلوں ایمانوں

خیر سکھاں سنگ آیا بیٹا آس پنی سرکاروں
حاصم شاہ خیرایت کروا باہر حد شماروں

پیر فقیر شہید منائے دے دے نذر نیازاں
راہاں اوپر خرچ پوائے نعمت بے اندازاں

انھیں لوہے ہور آزادی جاری لوک تمامی
طلباں لاء سوکھلے کیتے عیشاں کرن مدامی

عالم فاضل زاہد صوفی فقراں گوشے گیراں
نعمت مال پوشاکاں وتاں سے دھرم ارتھ جگیراں

جوسی پنڈت جوسی رملی پاہندا جوگ نجومی
سبھو رج رج دولت لیندے رسموں ودھ رسومی

جس گھر دھی کواری آہی خرچ دتا اس تائیں
گہنے داج پوشاکاں وتیاں زینت کر پرنائیں

جو مسکین یتیم مسافر خستہ حال شکستے
سوکھے تے آسودے کیتے کر عہدے بند بستے

ہویا معاف رعیت اتوں تین برس دا ہالہ
خوش کیتا مظلوماں تائیں کر کے عدل سنبھالا

امن امان رہیا وچ خلقاں ہل نہ رہیا کائی
رنڈی تتی دے دعائیں پایا سکھ لوکائی

اتنی خیر خیرایت کیتی مسایا ونڈ اوڈائی !
سبھ کنگال تونگر ہوئے چھٹی ٹکر گدائی

ننگا بھکھا کوئی نہ رہیا وچ ولایت ساری
گھاٹ معاف زکوتاں ہویاں کرن بپار بپاری

وتے خرچ مسیتاں اندر درویشاں علماواں

بندیوان خلاص کرائے پت ملائے ماواں

لشکریاں نوں چھٹیاں دیتاں دے طلباں انعاماں

ظالم رہزن دور کرائے خوشیاں ہور تماماں

دفتر دور غماں دے ہوئے مارے خوشی نقارے

عاصم شاہ جشن وچ بیٹھا ہور اکابر سارے

چین شراب رباب سنیندے کر دے نقل کبابوں

کھاون کھانے جو من بھانے وافر خوشی حسابوں

بھگتی بھنڈ نچن بریانی انت نہ بازی گردا

پیرنیاں انت کرن تماشے مجر انت کنجر دا

پاون پیلاں وانگر میلاں خوشیں میر شہزادے

دن چالی ایہ جشن کیتو نے دم دم چین زیادے

شاہ عاصم شکرانے پڑھدا ونڈدا بہت خزانے

سر سجدے تھیں چائے تھوڑا کرے ادا دوگانے

شاہزادہ پھڑ تخت بھائیوں دے پنداں تلقیناں

آپ عبادت خانے وڑیا وانگر اہل یقیناں

نفل نمازوں ہوئے نہ فارغ دم دم حمد وصیاوے

رات وہاں وچ گوشے رہندا مجلس وچ نہ آوے

چالی چلے جہاں نوں گذرے گوشے بہہ سکھایا
دل دا عود محبت آتش اندر دھوپ دھکھایا
اوہو مشک مغز وچ رچدی ہور نہ بھاون بوئیں
ونی سنسار ہمیرا وسدا گوشے اندر لوئیں
گوشے گیر آزاد محمد تنگ ہوون بہو گلیں
بہتر ہے ہن عاصم ولوں شاہزادے ول چلیں
سیف ملوک تخت پر بیٹھا تاج سرے تے دھریا
نکلن پڑھن میرے تھیں باہر جو نذرانہ تریا
راجے رائے سلامی ہوئے پر جا فوج شہزادے
چمن تخت دھرت دے اگے سبھ سوار پیادے
جاں اوہ قدم تخت پر دھردا سبھو سیس نواندے
خدمت وچ امیر شاہزادے کھلے رہن جیوں باندے
جسدم باہر سواری چڑھدا فوجاں کھٹاں بناون
رعد مانند نقیب اچیرے گجدے بھجدے جاون
پوشو پوش کریندے شاطر انبر تیک آوازے
نویں نویں سر چھتر جھولیندے آس تازے تازے
پریاں دیو غلام چوفیرے آدم انت نہ کائی
قدماں ہیٹھ تمام رعیت سر تے ظل خدائی
جت دل شاہ ارادہ کردا شیر شکار کرن دا
کوتل لکھ اڈیکو ہووے پیر رکاب دھرن دا
جس ولایت ملک شہر ول کردا شاہ ارادہ
اگوں ملدے نال چڑھیندے لکھ سوار پیادہ

دم دم شان اقبال زیادے دن دن زور سوایا
کوئی غنیم نہ رہیا کدھرے ہر اک قدمیں ایا

سکے باغ ہوئے مڑ ساوے آوڑیا وچہ مالی
بنے چمن وچہ رنگ ہزاراں پھل کڈھے ہر ڈالی

سروقیاماں وچہ کھلوئے جیتے شکر دوگانے
شاخاں مکھ زمیں پر رکھے کر سجدے شکرانے

نہراں خشک ہویاں پھر جاری دھوتی دھوڑ غماں دی
سبزی تیز زباناں کر کے حمد بجا لیاندی

بچھے تخن آسانی کھلدا موتی شبنم والے
میوہ پلینگھ خوشی دی جھو بے خوشیں جھولن ڈالے

عدل سخاوت کم ہمیشہ و نگر حاتم طائی
دب دبا سکندر والا جھلدی بہت لوکائی

عزت صورت سیرت ساری یوسف وانگ نمونہ
سر پیراں تک جسہ روشن عشقوں سی اندرونہ

ہتھ مبارک نال انگوٹھی نبی سلیماں والی
پریاں تخت ہوا اڈاون شان دتا رب عالی

دیو عفریت اتے جن آدم تابع سبھ حکم دے
ہتھیں بدھیں رہن کھلوتے فرماندار ہر کم دے

شاہ شاہپال دیواں نوں گھلدا انت نویاں دے چیزاں
ٹبراں وانگ منگائے خبراں جانے مثل عزیزاں

نویں نویں نت تحفے گھلدا نذراں نذر سوغاتاں
خوشبوئیں پھل باغ ارم میوے ذات بذاتاں

ہور عجائب چیزاں گھنیاں بیٹی کارن گھلدا
شہر مصر ول راہ دیاں دار ہے ہمیشہ چلدا

راج ولوں شاہزادہ ہویا جم سلیماں ثانی
شارستان پرستاں توڑی مہر چلی سلطانی

خوشیاں دی کجھ رہی نہ باقی دولت عشرت شاہی
عسروں یسر محمد بخشا کیتا فضل الٰہی

مشرق مغرب دھماں پیاں واہ وا شاہ مصر دا
ہر سلطان سلامی ہویا ہر راجہ سر کر دا

ظلم ستم دی عالم اتے ذرا نہ رہی نشانی
عدل مروت دا چن چڑھیا سیف ملوک نورانی

جتنے دکھ قضیے ڈٹھے سفر فراق یتیمی
سے حصے سکھ حاصل ہوئے کیتی رب کریمی

وصل سجن دا موج عمر دی سکھ بدن دل جانی
جاری حکم ولایت اتے تابع جن انسانی

عشرت عیش رہے نت کردا حکم بہشت نشانی
ناں کوئی فکر اندیشہ تنگی باجھوں خوف ربانی

نویاں نت مراداں خوشیاں اندر باہر خیری
پر بے فکر نہ چھڈ دا وانم اوڑک انبر ویری

وفات یا فتن بادشاہ عالی درجات یعنی عاصم ثانی جم

روزوں رات ہنیری آوے راتوں روز نورانی
مکر فریب دغا کر ٹھگے کم ایہو آسمانی
اکی نوں چا گگن چڑھاندا دانگن سورج پا کے
اک چھپاویں وانگ محمد خوش رہے وچ خاکے
اوہو داناں وچ جہاناں جو ہر کم دی واری
بتے باز آسمانے تائیں جانے ناں اعتباری
عزت تے اقبال اوہدے تے کرے نہیں مغروری
ناں وچ شامت تے بدبختی چھوڑے تروڑ صبوری
دنیا دا غم کھاوے نا ہیں جو آوے سر چاوے
آخر دا کر فرج محمد راضی ہو گھر جاوے
عاصم شاہ عبادت کردا جانوں دلوں زبانوں
درد فرق مجازی اندر کھولے سر حقانوں
بھلی عشرت عیش جہانی لگی چھک حقانی
باقی دل محبت اٹھی ایہہ جگ سمجھیوس فانی
فانی دی آشنائی کولوں دل بیزار ہویا سی
باقی ول محمد بخشا اٹھ سوار ہویا سی
ذکر شہادت کلمے پڑھدا خوشیاں نال مراداں
عاصم شاہ مکے گھر ٹریا چھڈ کچیاں بنیاداں
پنجر وچ اداسی ہوئی بلبل مست چمن دی
پھاہی گرنے لائی کڑکی قید مکی جل ان دی
عاصم شاہ بلایا بیٹا سینے چھک لگایا

پند وصیت دتی نالے الوداع بولایا
سکھ وسو تم سیف ملوکا ٹریا باپ سفر نوں

ماتم سوگ نہ کرو سفر دا چلے اصلی گھر نوں
جاں تدھ سفر تیاری کیتی لگی اساں جدائی

مڑ مڑ موڑ رہے ساں تینوں خبر نہ آہی کائی !
جتھاں چھک سجن دی لگی پھیر نہیں مڑ بہندے

اج سانوں کوئی موڑ نہ سکدا اساں موڑے ہن رہندے
الوداع تساں تھیں مینوں کیتا یاد سہیلی

اللہ بیلی جان اکیلی چلی چھوڑ حویلی !
لے کے نال گیا جو آیا قاصد تیز سجن دا

عاصم شاہ پیالہ پیتا ہویا آہر دفن دا
حرماں اندر گریہ زاری حدوں ہوئی زیادہ

آہیں ڈھاہیں کھلیں باہیں روندا کھلا شہزادہ
میر وزیر رعیت روندی لشکر دے سر کردے

کیوں شاہا منہ کج اساں تھیں ہو چلیوں پس پردے
تدھ نہیں پرواہ اساڈی حوراں خدمت گاراں

کون اسانوں یاد کریسی یار ملے جد یاراں
سانوں لکھ محتاجی آہی درشن دے سدھرائے

اک اک دم دی صحبت تیری سو سو عیب گمائے
اک اک سخن مبارک تیرا آہا لعل یمانی

ہر ہر پند تساڈی اندر ہر دل دی زندگانی
لطف احسان مروت شفقت کرسی کون اجیہی

شالا چھک محبت تیری کدے نہ ہووے نہیں
مغفرت کرے رب تینوں ویندے اسیں دعائیں

راضی راہیں اساں پر دائم متھے وٹ نہ پائیں
کفن صندوق تیار کیتو نے غسل دتا علماواں

ظاہر باطن چھتر نورانی سر پر کر دے چھاواں
نال ادب دے کفن پہنایا بند سوہنے بنکائے

کیسر عنبر عطر گلابوں بھر شیشے چھنکائے
شہر خموشاں دے ول چڑھیا حاصم شاہ مصر دا

فوجاں دا کجھ انت نہ رہیا صدقے گنج گھر دا
اوس نگر وچ اگے آہے اس تھیں وڈے وڈیرے

شاہی چھوڑ رہیا ہو بردا دھرت اتے کر ڈیرے
جاں تابوت پیو دا ٹریا سیف ملوک شہزادے

صدقے خیرایت دتی حدوں بہت زیادے
روپے مہراں لعل جواہر مانک موتی ہیرے

اس تابوت اتوں سن سٹے چن چن رجے گیرے
جیونکر سیف ملوکے اتے بابل سی زر لائی

تویں سیف ملوک پیو دی گھتی گھول گھمائی
قدر موافق صدقے دتے کر اسقاط جنازہ

شاہ محل وچ داخل ہویا بند کیتا دروازہ
فاتحہ آکھ گھراں نوں آئے روندے تلیاں ملدے

ہائے ہائے دنیا تے کس رہنا بھلے بھلیرے چلدے
ایہہ پل پور لنگھاون بارا جو آیا اس ٹرناں

کون مقامی ہر دے سر تے کوچ نقارہ کھڑناں

دنیا باغ پرانا بھائی نویں نویں پھل بندے

پھلن سات چنیندے بعضے اک کوئی روز وسندے

ہر اک شاخ عمر دی نالوں توڑ کھڑے جد مالی

پتاں پھلاں پوے وچھوڑا رو رو کہندی ڈالی

پیٹوں پاڑ شگوفے کڈھے پھل ہوئے رنگ والے

مالی تروڑ بازاریں سٹے برے وچھوڑے ڈالے

اساں انہاں کد ملنا مڑ کے پئی ہمیش جدائی

رووں پھل محمد بخشا رج نہ شاخ ہنڈائی

کئی بہاراں ہو ہو گیاں ڈھٹھے بت بچارے

کئی ہزاراں بھور گلاں دے کر کر گئے نظارے

جاندے کئی نہ نظریں آئے گل پھلی بھور ہزاراں

دستاراں سر مٹی ہوئے میلیاں سرداراں

لاکھاں سرو آزاد اوچیرے ہو ڈھٹھے سر پرنے

لکھ لالے رنگ لالاں والے گالے داغ ہجر نے

کہاں گئے جمشید فریدوں بہمن تاگ ڈونگالہ

کیخسرو تے رستم دستاں سام نہ ہویا سمجھالہ

کیکاؤس سیاوش کتھے کہاں سکندر دارا

افلاطون ارسطو کتھے کر دے عقل پسارا

دنیا نال نہ گئی کسے دے ٹر ٹر گئے اکلے

اوہو بھلے جنہاں چھنڈ رکھے اس دھوڑوں ہتھ پلے

چمدڑیاں وچہ خاکو اتے چکڑ پیر نہ بھریا

اس جوئے جس بازی لائی کس نہیں وشن ہریا
دانشمنداں دا کم نا ہیں دنیا تے دل لانا
اس بھٹی لکھ خاوند کیتے جو کیتا سو کھانا
جس چھنڈی ایہ بچے کھائی سو یو سگھڑ سیانا
ایسی ڈائن نال محمد کاہنوں عقد نبھانا

نت نویں ایہ بن بن بہندی بڈھی مول نہ وسدی
ہر اک سنگ کریندی گوشے نہیں اکی پروسدی
سو ہو چوں لگاندا اس دا شامت آئی جسدی
ہر پیہر نے دا بھڑ تھا کیتوس نبی محمد کس دی

ہو ہو گئے تخت دے سائیں تاج سراں پر دھر کے
مہر اجے سلطان کہائے شان اچیرا کر کے
تنگیں پیریں گئی بے دیسی خاک رلے سبھ مر کے
کہو کی مان محمد بخشا رہو نماناں ڈر کے

ماتم سوگ سنسار تمامی جاء خوشی دی نا ہیں سمجھ کسدا ہیں
اک اک قدم شہاں دے سر تے خلق بڑے جوراہیں ویڑے پائیں
پھیر نہیں مڑ آون لگے نیر گئے وگ وہیں یو کے لائیں!
جو کر بیٹے سواج محمد جھلک نہ ہوگ اٹھائیں بھرسیں آہیں

چینگہاں بہت ہو لارے چڑھیاں ترٹ زمین پر جھڑیاں
کڑیاں فیر نہ مڑیاں پیکے سا ہوریاں چھک کھڑیاں
موتی کد ملے مڑ سپاں ونجھ بچے وچھ لڑیاں
ڈگیاں پھلیاں خاکو رلیاں پھیر رکھیں کد چڑھیاں
جت ول ویکھو فکر جدائی کتے ملاپ نہ سکھ دا

لوب انگار نہ کتھے رہسن ات غم وتواں وکھدا
سن مرلی دی لکڑ کولوں درد وچھوڑا رکھ دا !

سبھناں دا ایہہ حال محمد کہو کی حال منکھ دا
مٹی گھٹے رلدا جاندا جو کوئی سندر مکھ سی

کھاٹ ملی دل رلیا نہیں تاں کس کیدی بھکھ سی
دکھ وکھا گئی ٹر اگے جتھاں اساڈا دکھ سی

مطلب وے افسوس محمد کون اسانوں جھکھ سی
کتھے گل گیوں اٹھ کتھے کر کجھ سرت فقیرا

قصہ چھوڑ وڑیں وچ حالاں بجھ بجھ ترت فقیرا
ہو رضا قضاء منیں سی جے کجھ رب ارادہ

ماتم فاتحہ خیر درودوں فارغ ہویا شاہزادہ
ٹھپ کتاب غماں دی رکھی شادی دفتر پھولے

جیوں کے تیوں اقبال حکومت چین نہ دتے رولے
نویں لئے سروپا وزیراں صدر چڑھے مڑ صدرے

فوج رعیت اندر ورتے خلعت قدر بقدرے
کروا عدل انصاف شہزادہ خلق مراداں تکے

سخت سزا تنبیہاں لیندے ظالم چور اچکے
میلی نظرے ویکھ نہ سکے باز کبوتر تائیں

چمن تے رل پانی پیندے شیر ببر تے گائیں
بھیڈاں نے گھیاڑا کتھے پھر دے وچ اجاڑاں

کوئی کسے نوں چھیڑ نہ سکے عدل چھکایاں واڑاں
پیو دا دے دے کسب ہنر تھیں ہر کوئی کرے کمایاں

دھاڑو مارو کرن مزدوری چور کریندے لایاں
جس جس کم دے لائق کوئی تس تس کم تے لایا
دانشمنداں لائق داراں پایا عالی پایا
ملکاں اندر خوشیاں خوشیاں ویندا جگ دعائیں
ظل اللہ اساڈے سر تے رہے قیامت تائیں
ظلم ستم دا پٹ گوایا جس نے تخم زمینوں
عالم اتے دیوا بلیا صدق اسلاموں دینوں
لنگر ورن لوائے شہریں راہاں وچ سبیلاں
آس منداں دی آس پوچا دے بجھے شاہ ولیاں
نال بدیع جمال پری دے رج رج خوشیاں کردا
اول کوڑا زہر محمد مٹھا پھل صبر دا
عاشق تے معشوق دوہاں دے چانن چین اجالا
شاہ پری دے پیٹوں ہویا بیٹا صورت والا
دم دم شکر الٰہی پڑھدے پنیاں سبھ مراداں
بہتی عمر گزاری دوہاں عیشاں نال صواداں

وفات یافتن سیف الملوک و نالیدن بدیع الجمال از درد آن

ہائے افسوس انہاندا جیہڑے سکدے ملن پیارے
سینے لاون اک ہو جاون غم بھلاون سارے

دھوتے جان غبار دلاں دے چِتا رہے نہ کائی
عیشاں خوشیاں وچہ گزارن کوئی دن نال صفائی

اچنن چیت ہنیری جھلے شمع خوشی دی بجھے
باغ دلاں دے پت اڈاوے خزاں ہجر دی سجھے

دھند وکار غباری پاوے مارو مار کریندی
باغ وصل دے اندر آوے زیب خوار کریندی

لمی ہری امیداں والی ڈالی تروڑ گواوے
خوشیاں دے بھن ڈال تمامی ڈال زمیں پر جاوے

سیف ملوک ہویا رنگ رتا نال بدیع جمالے
سدا ملاپ آرام دوہاں نوں غم نہ خواب خیالے

اندر باہر خوشی پری نوں ناں دکھ درد نشانی !
ناں کوئی خبر وچھوڑے والی نہ کوئی فکر جہانی

سال پنجاہ پیو دے پچھیوں سیف ملوک لنگھائے
بھر بھر پیتے وصل پیالے تروٹک دے دن آئے

سبھ مراداں حاصل ہویاں سکھ سہاگ ہنڈاون
پر دشمن آسمان محمد خوش انسان نہ بھاون

جاں اس دا ہتھ پہنچے بھائی پاوے انت جدائی
سیف ملوک اداسی ہویا دنیا دلوں ہٹائی

ایہہ پروانہ موت لیاندا فانی جگوں تغیری

دار البقاء اندر چل شاہا کر کے ویس فقیری

واگاں موڑا میداں ولوں کھچ لے پیر رکابی

جگ جیون دے گھوڑے اتوں اتر بیٹھ شتابی

سیف ملوک سنیہا سن کے بہت دلوں خوش ہویا

اس پاسوں منہ کج لیونے اس پاسے ول ڈھویا

بیٹے نوں سد تخت بہائیوس پند وصیت دے کے

آپ جہانوں رخصت ہویا خرچ عشق دا لے کے

جاں اوہ گھڑی نزع دی آئی کہیوس پری نہ آئی

نال اوہدے مل رخصت ہوئیے ہوئے نہ بے وفائی

کیتی عرض وزیراں شاہا اوہ محبوب پیاری

حالت دیکھ فراق تیرے تھیں کر سی گریہ زاری

بیدل ہوسی دلبر تیری تک کے سفر تیاری

دلبر نوں دلگیر تکن تھیں لگسی درد قہاری

اکھیں اگے دیکھ نہ مڑوا اس دے وین سیاپے

جے کجھ رب اوہدے سر لکھی پی کٹے گی آپے

عزرائیل فرشتہ آیا لے کے حکم جنابی

پڑھیا شاہ عشق دا کلمہ دتی جان شتابی

اڈیا بھور آسمانے چڑھیا آیوس بوء بہشتی

گیا ملاح محمد بخشا چھوڑ شکستی کشتی

ہڈ ہڈ چھڈ گیا اس قیدوں چھٹک گئی سرکاری

شہر سباء نوں ہویا روانہ کر کے تیز اڈاری

باس بسنت بہاروں آیوس چھڈ جنگل دی واسی

پنجر ست چمن ول اڈی بلبل جند او واسی
منزل گور شہانی کر کے کیتا دفن شہزادہ
ماتم ڈھا ہو واہ پکھیری ہویا شور زیادہ
نکل گیا تراہ پری وا تڑنا بدن تھیں
نمیوں سانگ کلیجے لگی گئی دو سلومن تھیں
پچھیوں کیسا شور ککارا جس میری جند مٹھی
ہائے ہائے لوکا نظر نہ آئی کس چھری میں کٹھی
کس آفت نے پھرنا پھڑیا باز تتر جیوں پھڑ دا
ناگ نہ ڈھا میں کن ڈنگی زہر کلیجے وڑدا
لوکاں سچ سنایا بی بی کوچ کیتا اج شاہاں
تخت اتوں اہہ تختے بیٹھے وینا چھوڑ پچھاہاں
ایس دوکانوں اٹھ کھلوتے ہوئے وداع جہانوں
وطن مقام پسند کیتو تے لا مکان مکانوں
کن آواز پری نوں جس دم پایا پاون ہارے
ہو بیہوش زمیں پر ڈھٹھی جان پران وسارے
کتنے روز بیہوش رکھی سی دہشت ایس سخن دی
عاشق کیونکر جرن محمد سن بد خبر سجن دی
جاں کوئی ساعت ہوش سنبھالی ملدا ایہ آوازہ
مڑ ہوندی بیہوش نمانی درد ایہو کر تازہ
بجھتے روز گزارے اینویں اوڑک اکھ ہگاڑی
سیف الملوک نہ نظری آیا ہوئیوس حشر دہاڑی
ناں اوہ شاہ تخت پر ڈٹھوس نہ تابوت روانہ

اکو خبر سنائی لوکاں اوہ تک کیتا خانہ

چھاتی تے ہتھ مارے اول جھگا پاڑ گمایا

مت ایہ دھواں باہر نکلے سینے منگھ بنایا

ہتھوں ہور پئی اس منگھوں بجلی درد قہر دی

سڑ دی بلدی اٹھدی جھڑ دی ناں جیوے نہ مردی

چوہنڈیاں مارے اس اتارے چھل سٹیوں رخسارے

رت پچھول ہویا سبھ چہرہ سرخ ہوئے ہتھ سارے

وٹ مٹھیں وٹ مارے چھاتی وٹ پئے جد سینے

وٹ لئے دکھ عشق پیاروں دے کے سکھ نگینے

پٹ پٹ چپٹ کیتے پٹ رتے پٹ ٹپے گھت کپے

سٹ سرسٹ سڑے دی لیندی بھن زیورسٹ سٹے

ٹپک ٹپک زمیں پر ٹپکے ٹپکے کھا پھٹک دے

کٹ کٹ ہتھ پیوے رت گٹ گٹ مارے درد کٹک دے

اندر لاٹ لٹکدی لٹکے لوٹی لٹک لٹا کے

درد وچھوڑے پھاٹک پایا منہ منہ مار پٹا کے

کدے طمانچے منہ پر مارے کدے گھتے ہتھ والاں

توڑے چھک کنوں چھک والی تروڑ سٹی دھن مالاں

زلف پٹی کر مینڈھی مینڈھی گلیں ناگ کھلارے

اوسے نوں سبھ ناگنیاں نے مڑ مڑ کے ڈنگ مارے

جاں بیتاب ہوئی رہ ملی پٹ کیتوں بھن ونگاں

کر کر وین لگی پھر رووّن کو کے وانگ کلنگاں

کتھے شاہ سنگار تخت دا بھاگ سہاگ تتی دا

کر سی کون غریب نوازی چاہ وراگ تتی دا

کیوں اوہ سفر اجل دے ٹریا ایڈ شتابی کر کے

میں پھڑ پیر رکاب نہ چمیں سر قدماں پر دھر کے

جاں اس کوچ جہانوں کیتا تتی کول نہ آہی

کیکر چھوڑ اسانوں ٹریا کس سر جھولی دھریا

ناں رنجور منجی پر ڈٹھا بدن ترانوں ہریا

ہتھر پلے نال نہ پونجھے ناں سر جھولی دھریا

تتی نے اس وقت نہ لائی کنڈ اوہدی سنگ چھاتی

بھار میرے پرسٹ نہ بیٹھا آخر دم حیاتی

جاں تختوں لہہ تختے چڑھیا نوشہ کنت تتی دا

ہنجوں پانی نال نہاندی تکدا انت تتی دا

جس دم کفن لوایا اس نوں ورزی ہیٹر شتابی

رتو نیر اوچھل جگر دا کیتا نہیں گلابی

جس دم چاء ٹرے سن اس نوں آہیں ڈھائیں بھر کے

روندی ٹپدی نال نہ کیوں بانہہ سرے پر دھر کے

جاں سامی دے ڈبے وڑیا در یتیم بدن دا

ہتھیں آپ نہ کیتا تتی بستر صاف تجن دا

ہائے افسوس جہاناں ایس زیان برے دا

لگا داغ کلیجے اتے اس نقصان برے دا

ایہ دکھ ورم نہ جا سی مولے توڑے میں مر گیوس

جاندی واری نال نہ کھڑیوں وہن ہجر دے پیوس

ہائے ہائے سیف ملوک پیارے حال نہ ویکھیں میرا

کی کجھ ظلم تیرے بن ترٹے وسدا جگ ہنیرا
چلدی واری یاد نہ کیتوئی ٹریوں پا وچھوڑا
ناں منہ ڈٹھا ناں سنگ گیوں ورم افسوس نہ تھوڑا
سجناں ایہہ سجنوٹ نہ آہی یاراں نال نہ یاری
یاد کیتے بن گیوں اکلا مینوں دے سر بھاری
ترٹی لت کلیجے ایسی کدے نہ باہر نکلسی
جب لگ ہڈی ماس تتی دا مٹی وچ نہ گلسی
ایسی جا گیوں ٹر شاہا جتھوں کوئی نہ مڑدا
گجھے روگ کنوں دل میرا کچرک رہسی چڑدا

\- \- \- \- \-

درد قصائی اندر وڑیا لے کے تیز کٹاری
گپ کلیجہ پرزے کیتوس تیغ بھنی وچ ناری
ٹپی کڑاہ ندی دی مچھی تیلیں پاء تلیندی
خارو خار ہویا سبھ گوشت کچرک اگ جھلیندی
اک اڑیا اک پھا ہی پھا تھا حکمت کاریگر دی
چکوے چکوی پیا وچھوڑا طاقت نہیں صبر دی
اندر باہر بھانبڑ بلیا کتے نہ دے سر دی
ساعت گھڑی محمد بخشا ثانی روز حشر دی
[illegible]

کتھے یا کتھے رل خوشیاں کون تتی دا بیلی
خونی لہرا یہ شہر وسیندا دوزخ گرم حویلی

تن کولہو دل بکھر میرا درد تساڈا تیلی
تتی تاواں لاء محمد پیڑی جان اکیلی

کی کجھ حال اساڈا سیو لدگیا چھڈ بناں
لوں لوں گھا فراق اوہدیدا کتنے سیڑان بھاں

پکڑی جان عذاباں جیونکر بیلنیاں منہ گناں
آکھن رہو نہ رہاں محمد صبر پیا بن بھناں

ایہو بھلی میرے حق ربا جا ساں پاس سجن دے
درد بخار اندر دے پھولاں پھٹ وسالاں من دے

کی کجھ اوس میرے سنگ کیتی ثریا سٹ اکلی
دکھ اوبال نہ نکلن دیندا کیکر بہال نچلی

کیتا حکم چھفاں منگایا چڑھ ڈولی اٹھ وگی
جا کر قبر کلاوے لیوس وانگ سجن گل لگی

چہرہ زرد مٹی پر ملیا رتو نیر چلائے
دلبر نوں آزادواں دے درداں نال سنائے

کدی سراندی کدی پواندی چمیں خاک قبر دی
کوکاں تے فریاداں کر دی نامرانہ نہ مردی

جیکر موت ہوئے ہتھ میرے بندی ترت قبولے
سیف ملوکا حال تتی دا ویکھاں ہے کت رولے

کیوں منہ کج اساں تھیں بیٹھوں بات نہ پچھوں مولے
اوہو بدیع جمال پیاری سر تیرے پر جھولے

تسیں زمیں وچہ اولے ہوئے جیونکر بوند آسمانی
میں وچہ مٹی گھٹے رلدی کٹھاں وانگ نمانی
جس صورت دا وال تینوں سی لکھ جانی دے مل دا
اوہو حسن پری دا شاہا خاک تیری وچہ رلدا
جس کارن تدھ کیتے جھلے دکھ ہزاراں
جاں اوہ پھل ارم دا لدھا آیاں عیش بہاراں
شاخوں تروڑ گھتے وچہ سٹ کے آپ گیوں نس باغوں
کولہ ہوگیا اس دا غوں بدن مثال چراغوں
سیف ملوک بندوں لگائی کوک نہیں ہن کاری
غم میرا غم خوار نہ پچھدا کون کرے غم خواری
جلیا بلیا جیو تتی دا اگ لگی جیوں رووان
بھانبڑ بھڑک اٹھے بھڑکارے زمیں زمن تک دھوواں
لوہو بھریا مکھ تتی دا یار ہوندا تد دھوندا
اج میرا ایہہ درد وچھوڑا جو تکدا سو روندا
گگن چڑھن دا راہ نہ کوئی ول نہ دیندی دھرتی
شالا بھاء نہ پوے کسے دے جو سر میرے ورتی
لد گئے دلدار دلے دے پھیر نہیں مڑ آئے
پھل دا بھار نہ جھلیا آہا رب پیاڑ سہائے
جاں قبروں کجھ خبر نہ لبھی صبر قرار نہ رہندا
ونجہ گھراں وچہ ڈھونڈے جائیں جتھے شاہ سی بہندا
دوئی بھڑک لگی اگ سینے خالی ویکھ ٹکانے
سنجیں تخت سنجیں گاؤ تکیے سنجیں پلنگ سرہانے

کدے گھریں منہ پلے پاندی رتو نیر چلاوے
کدے قبر پر جاء شتابی لیندی گور کلاوے

آئی باجھ نہ مردی جیوے بن پیتے بن کھادے
درد فراق محمد بخشا دن دن ہوندا اوہدے

ناں اوہ رنگ نہ ونگ حسن دے بدن کرنگ ہویا سی
تروڑے ہار سنگار نہ چھوڑے انگ ملنگ ہویا سی

کھاون پیون یاد نہ رہیوس ہویاں زہر خوراکاں
دل دا شہر اجاڑ کریندی ٹے پاڑ پوشاکاں

منہ پر خاک سرے پر گھٹا گھٹ وسدا وچہ نیناں
گھٹ وچہ درد مقامی ہویا آکھے کدے نہ ویناں

پانی ان نہ چکھے مولے اکھیں پلک نہ لاوے
روندے نین نابینے ہوئے نظریں کجھ نہ آوے

تجیاں اکھیں لو ہو تجیاں لاان گیاں لاسوں
سٹریا نور ہنجوں دھو کھڑیا ہڈو چھپنے ماسوں

چین آرام گئے لدسارے گل کلام نہ بھاوے
انہیں مورا رہے حیرانی وین وجہاپ الاوے

دیدے دلبر ویکھن کارن بن دلبر کیوں رکھاں
جنھیں اکھیں یار نہ دسے بھٹھ پیاں اوہ اکھاں

اگے تے ایہ منور دیدے روشن سال دیداروں
جاں چھپیا دیدار محمد بس تمام سنساروں

اٹھے پہر ہویا کم اس دا رووں دھووں آہیں
پٹ کرتے وچہ محمد گذری اک چھما ہیں

اک دن پھیر قبر دے اتے درداں گھیر لیاندی
چہرہ پاک ملے وچ خاکو کونج جویں کر لاندی

دن دن بھار ہجر دا ووھدا زور تحمل گھٹیا
جے چاہے تاں توڑ پوچائے راہ نہ جاندا سٹیا

اوہ پری سی اڈن والی اڈ دی جے چت چاہندی
اوہ ناری ایہ خاکی بندہ خاک ہویاں چھڈ جاندی

دلبر آپ جہاندا ہویا پھیر نہیں سٹ جاندا
دوہاں جہاناں وچ محمد خوب پریت پکاندا

بابے نانک بانی اندر بات کہی یک رنگی
وس ہویا مڑ جاندا ناہیں ریت سجن دی چنگی

روندی روندی نوں غش آئی ڈھٹھی نال ہلاکی
نبضاں چھپٹ گیاں رنگ بھریاں چاہے ساہ چالاکی

خدمت گاراں نال شتابی محلاں وچ پچائی
ویکھو سن جان سجن دے درداں نیک گھڑی جد آئی

آ خوشبو سنگھیا دتا کھڑے گلاب بولاندے
بلبل مست چمن ول اڈدی درشن لین گلاں دے

حسن سمند حقان وچوں سی قطرہ صاف نورانی
ندی حجازی اندر آیا بن کے شکل زنانی

باغ حجازی اندر آہی بوند پچی شبنم دی
سورج ویکھ ہوئی اڈاچی جاگی سک جنم دی

حق اپنے سنگ ملحق ہوئی جیوں بو وچ گلاباں
شیریں شہد اندر جیوں رچے مستی وچ شراباں

خویش قبیلے خدمت گاراں پایا شور ککارا
اج بدیع جمال پری دا ہویا کوچ نقارا

جو سندا سو ہنجوں بھردا ہر کوئی ہاہکا مارے
عورت مرد مصر وچہ رنے شور ملک وچہ سارے

ہنجوں نیر وگے پر نالے نالے آہیں نالے
اتھرواں جل پاء نہائے آہیں تتھکن جالے

شاہپری دے دردوں ناریں زلفاں پٹ پٹ سٹن
سخت طمانچے منہ پر مارن چیکیں باہاں کٹن!

جیونکر اوہ کریندی آہی سیف ملوکے کارن
تویں ہون سیاپے اس دے درد پتایا آہرن

رون چٹن دے جاں ہو چکے غوغے کتنی واریں
رو رو غسل پری نوں دتا نیک اصیلاں ناریں

جیونکر مینہ بہاری دھوندا روشن پھل گلابی
تویں بدن پری دا کیتا جو بن تات جنابی

انگ گلابی تے رنگ کیسر رنگ عجائب بندا
سجرے پت چنبے دے وانگر باناں سبز کفن دا

تہ بہ تہ پہنائے پروے کلیاں وانگ لپیٹی
چلی دوالے بند عشق دے بنھ کمر نوں پیٹی

سیف ملوک شہزادہ آہا دفن ہویا جس جائی
قبر اوہدی دے نال برابر اس دی گور بنائی

چنگا گور جنازہ کر کے دفن پری نوں کیتا
عاشق تے معشوق محمد وصل پیالہ پیتا

ماتم بہت مصر وچ ہویا روندے مرد زنانی
کسی دہاڑے ان نہ پکا خلق رہی حیرانی

بند بازار رہے کوئی مدت کوئی نہ آوے جاوے
ناں دربار کچہری لگی ہر کوئی رووے ڈھاوے

سیف ملوک بدیع جمالے کر کر یاد لوکائی
آہیں ڈھاہیں بھر بھر روندی جیو نہ رہندا جائی

واہ وا بھاگ تنہاں دے جنہاں دلبر کول وسیرا
جیوندیاں بھی رہن اکٹھے مویاں ہووے اک ڈیرا

واہ عاشق معشوق جنہاندے ہوئے پار اتارے
جیوندیاں نت واہدے واہدے مویاں بھی قول نہ ہارے

اس پچھے اس سفر کیتے سن اس پچھے ایہ موئی
واہ پریت محمد بخشا دوہاں والاں تھیں ہوئی

ایس پچھے اس شاہی چھڈی اوس پچھے اس اکھیں
خالو رلے محمد بخشا وال جنہاں دا لکھیں

پاوے لاکھاں فیض انہاندے جان سمیت بدن دے
دیدے دلدے روشن ہوئے نال جمال سجن دے

قطرہ عشق محبت والا پاون خیر جنابوں
پر کر دیون ٹھوٹھا میرا خاصے شوق شرابوں

دنیا تے دل لاں نہ چنگا بھٹھ اس دی آشنائی
سبھ جگ چلن ہار ہمیشہ نہیں بناء ہوکائی

جتول ویکھو قید غماں دی کس خلاصی پائی
کرے خلاص محمد بخشا رحمت لطف خدائی

در شکایت ظلم زمانہ بطریق عاشقانہ

باشک ناگ آسمان اساں پر غضبوں کنڈل مارے
آدمیاں نوں ڈنگن کارن چھجلی نت کھلارے

کنڈل گھت کیتا اس قیدی کس راہوں نس جائیے
ہر دم فکر اساڈے لگا کروا کھائیے کھائیے

ڈنگ اس دے تھیں کوئی نہ خالی ہر اک نوں بس دہائی
سیکڑیاں وچ اکس کسے پر رحم نہیں اس بھائی

ظلم اہدے تھیں کوئی نہ چھٹا ہر اک نوں پھٹ کیتوس
زخم گھنے تے مرہم نہ کوئی ناں بنھ پٹی سیتوس

ویری دغا کماون کارن کھیڈاں کر کر وسدا
سوگ دے بن نیلا وہیں راتیں کھڑ کھڑ ہسدا

راتیں بنے بریڈ اچنبا شیر دیہاں اک رنگا
شیر بریڈے دے منہ آیوں اے سنسار کرنگا

دم دم فکر غماں وچ مریئے کر خفگی دل تنگوں
کیکر ہوگ بچا اساڈا ظالم شیر پلنگوں

جس پاسے اشنائی کریئے پکا لا یرانہ
اوڑک پوے وچھوڑا اس تھیں کر کے کوئی بہانہ

اپنا آپ نہ نال بنا ہو کی سنگ کرگ بیگانہ
سبھ جگ فانی ہوگ محمد کت دل گیا زمانہ

ماتم سوگ غمی جگ سارے ویکھو کون سکھالا
جے کوئی سدا سکھالا وسدا سو بھی ہے دکھ والا
اک گھڑی دے سکھ دا بدلہ کتنے روز کشالا

رت بسنت محمد بخشا ویکھ چمن دا اجالا
کیوں کلیاں منہ لاہے پردے سبزہ خاک ملیندا
کیوں گلاباں کپڑے پاڑے رنگ پیلا دل تھیندا
سرو آزاد کھلوتا قیدی ارغواں رت پیندا
سنبل کیوں حیران پریشان لالے داغ سہیندا
نرگس نال رنجوری روندا بھر آنسو شبنم دے
کیوں بنفشہ کالا ہویا سوگ ئیوں کوئی غم دے
چکڑی دا دل سو سو پرزے مارے دھپ گرم دے
نو ہیں چھلن منہ محمد چنبے نال الم دے
جھلن رکھ ہوائیں کنوں کھیڈن حال غماں دے
بولن خوش آواز جناور پھولن درد غماں دے
قمرے کوئل کو کو کر دے کیسی کوک سناندے
کتھے سکھ محمد بخشا بھرے جہان وکھاں دے
سوگی بھور وجاون تاراں گاون سوز ہزاراں
خوش سوئی جس چیت نہ لایا وچہ انہاں گلزاراں
ٹھگی طوطے دے گل گانی طوق جویں بریاراں
دن کول خلاص محمد پھاہی پئی سنساراں
ایسا وکھیا حال چمن دا وقت بسنت پھلاں دی
کرو قیاس ہوو یگی کیسی سرد خزاں گلاں دی
ٹھنڈی واء مریندی آہیں واہیں چیت ڈو لاندی
سرو اوساس محمد بخشا جھل فراق جھلاندی
کیتا فکر فراق سجن دے پتاں دا مکھ پیلا

ننگا تر نبڑ ہو کھلوتا ہجر کنوں رنگ نیلا
برف غماں دی ساڑ سوکایا سبزہ رنگ رنگیلا

ٹکر ہوئے محمد پانی جھاگ ہجر دا بیلا
رونق رنگ گئی خوشبوئی باغ اندر جو آہی

ماتم سوگ پوشاکی لائی کاواں رنگ سیاہی
تنگی شاخ کنگال بچاری لوٹی جویں سپاہی

کھڑ کھڑ کر دے پت محمد چلے وطن چھڈ راہی
کاں کاں کر دے کانگ کارے الاں پان پوہارے

موہندے لٹک رہے چمگدڑ الو جلی مارے
سر منہ پٹنے ڈھیندے وتدے چتر واؤ اوڈارے

ہو رہے بیتاب بچارے سکے منہ فوارے
وقت بہاراں اوہ عمنا کی وقت خزاں ایہ رولا

کدوں ہووے گا دنیا اتے تکھ میرے مقبولا
جگت زمانہ دکھیں بھریا رووں دھووں آہیں

جیسکھر ہوگ کتے ول تاں بھی آدسیاں نوں ناہیں
ہر دم کوچ نقارہ سر تے کھڑدا پیا سنیندا

ساتھی ٹردے جاندے وسدے کیونکر سکھ وسیندا
کالے اک اک وچھڑ چلے گورے خط لیائے

بدلے نوں جھٹ کٹن دیہ کھان زوریں جھل نہ پریا

مشرق دی جد مغرب تی کس کم تیرا جھریا

کہے محمد تاں ہو غافل سمجھ مناں توں بریا

منزل مارن والے گھوڑے لنگ لنگیں ہن چلدے

رینہگن واؤ بنا ہو جس نوں جھولے نے اتوں دے

دل کھڑسن دل ہو سیں تاہیں دل کدھسیں ول ول وے

عذیاں تھیں کد محمد معدے ایکھ اول دے

قوت باہ گئی کر بھگا گٹکا سٹ نہ جھلدا

جاں چوہ بارے نال چھوہارے کچرک رسی چلدا

ڈھالا ہویا وضو دا قبضہ وائیوں پھڑ پھڑ ہلدا

بادی تے بواسیر محمد کرن بہانہ گل دا

معدہ سرد غذا نہ ساڑے وست اپھارے پیڑاں

ککھاں دی اگ کچرک دیسیں سونف جوین ہیڑاں

کھنگ لگی کف آئی جانوں چڑھدی لہرا جل دی

تم سا ہوں تم ساہ ہوئے نے ترکھ کرے جند چلدی

اک پل غم بغیر نہ لنگھدا بلغم زور آ پایا

آپ ہتھیں منہ لٹھ لیوئی عاصا موت ٹکایا

ہتھاں نوں تھر کنبا لگا جھولا تدھ بنایا

ایہ جھولا اوہ جھلیا کہندا چھڈ ویہہ مال پرایا

بھارا جل دے لک دکھایا تاں تدھ چک بنائی

چک لئی اوہ قوت اس نے آہی جس ٹکائی

موتی جڑے برابر چٹے وند ہوئے رنگ پیلے

کسراں وتھاں چھیک پئے نی وین لگوں وچہ تیلے
تدھ جاتا کوئی کیڑا لگوند نہ دلوں ہلدا

کہہ کیڑا کت پاسوں آیا کہن نزول اتوں دا
نکوں پانی پئی مدہانی رڑکیں سنج سویرے

پانی رڑک دہانی ایویں کہہ کی حاصل تیرے
ٹھنڈ زکام بناویں موہوں کام ہویا ہن پورا

اس شوروں بہت رہندی نا ہیں کی لوڑیں پت شورا
ٹھنڈا ہویا بازار عمر دا ایہو ٹھنڈ رنجورا

اجے محمد حرص ہوائیں ٹھنڈ نہ پیا بھورا
چشماں چشمہ جل دا ہویاں اٹھے پہراو بنا ہو

ٹھنڈیاں باراں تھیں چھپ بیٹھے بار چرندے آہو
جس جس پاسوں آن رلے من ہوئے اتے ول راہو

وچھڑ چلے سبھ ساتھ محمد کوئی نہ نال نباہو
دھند غبار سنسار دسیوے ہار ڈھٹھی جد ہرنی

سر چھواں دے تیر چلاؤ سرمے ول نہ کرنی
ڈوہلی شیشی صاف نظر دی گھت بھرنی کی بھرنی

عین گئیے پھر کی محمد عینک نک پر دھرنی
ہک ہک کر کے لیندا جاندا جس دتیاں ایہ چیزاں

رل بیٹھن دی گھڑی غنیمت پوگ فراق عزیزاں
جتنے ساری دنیا اندر پت درختاں اتے

اتنے صورت سوہنی والے خاک اندر رل ستے
جتنے پھل جگت پر سارے سوہنے چٹے پیلے

ہر ہر رنگوں وسہن نشانی ہو ہو گئے رنگیلے
سبزی نالوں وافر گذرے سبز پوشاکاں والے

لالے تے گلناروں وافر رنگ جنہاں گل لالے
چٹے چھل جگت پر جتنے وسدے وانگ ہشناکاں

وِدھ اس تھیں ہو گزرے کتنے جنہاں سفید پوشاکاں
ہوئے وِدھیک گلاباں کولوں سوہنے مکھ گلابی

زرد پھلاں تھیں بہت محمد عاشق جگر کبابی
پنکھی خوش آواز ہزاراں جو باغاں وچ بولن

شاعر گھنے انہاں تھیں ہوئے سخن جواہر تولن
آپو آپے بول آوازے کوئی نہ کسے جیہا !

بہتاں دا مل مہراں موتیں بہتاں وِسیلا پیسا
جیہا جیہا وان کسے نوں دِتا

سوئیو ورتن ہوندا بھائی ویندا کون اوہارے
جو جو چیز ہٹی وچ ہوسی سو کڈھنی ونجارے

ہک ونجارے موتی ویچن ہک منکے کچکارے
سر ورتے جس حال سنائے لعل جواہر اوہا !

جس اختر سنی سنائی مل اونہاں دا لوہا
حالاں والے گئے اگیرے کر کر سحر حلالاں

جیہے جیہے رب دتے گھوڑے دس گے سبھ چالاں
سخن کسے دے ہیرے موتی کوئی جواہر لعلاں

ہک دیوے ہک شمع محمد ہک مانند مشالاں
روشن شمع مشالاں جتھے ہور چراغ اچیرے

کی چواتی تیری اوتھے کہسن رکھ پریرے
آپ ولوں تدھ مہراں نکیاں فکروں رکھ سیاری
پرجے ترن صرافاں اگے تاں آون مت کاری
جتھاں صرافاں اگے رلدے لعل جواہر چنے
کچے منکے ویکھ اساڈے کد انہاں دل منے
ویہن تو نگر رزقاں والے کھانے خاصاں عاماں
کلیے اتے پلاؤ پاکیزے حلوے نال باداماں
سوہناں متھا ویکھ کسیدا ہوندا تاں بھن مرناں
کہہ کی ریساں تدھ کنگالا جو جڑیا سو دھرناں
اگے تخی بتیرے ہوئے شاعر چنگ چنگیرے
نکے وڈے محمد بخشا میں تھیں سبھ اچیرے
وڈے نظم کتابوں والے کون انہاں نوں رلدا
مدح انہاں دی آکھن جوگا ہیں قدر عقل دا
شاعر بہت پنجاب زمیں دے ہوئے دانش والے
کافی باراں ماہ جہاں دے دوہڑے بیت اجالے
بہتاں جوڑ کتاباں لکھیاں قصے ہور رسالے
کدھر گئے اوہ سنگ محمد کر کے ویکھ سنبھالے
اول شیخ فرید شکر گنج عارف اہل ولایت
ہک ہک سخن زبان اوہدیدا رہبر راہ ہدایت
پھر سلطان باہو ہک ہویا خاصہ مرد حقانی
دوہڑے پاک زبان اوہدے دے روشن دوہیں جہانیں
بلھے شاہ دی کافی سن کے ترٹدا اندر کفر دا

وحدت دے دریا دے اندر اوہ بھی دیتا تروا
فرد فقیر ہویا کوئی خاصہ مرد صفائی والا

فقہ اندر بھی چشت سخن ہے عشق اندر خوش چالا
بابو باب فقر دے اندر وڑیا نال سنبھالے

بیت ترازو تول بنایوں مسئلے دسیوں نالے
سل سل لعل پروتی تسبیح مرد ظریف مذاحی

بہبل بہبل سخن دی چڑھیا پی کے مست صراحی
ہک کوئی جان محمد ہو یار سلے سخن سناندا

دوہڑا اس دا مویاں والاں نوں جان محمد پاندا
کوئی کوئی دوہڑا آکھ سنایا ہور کسے مستانے

اس دا بھی ہر تیر محمد لگدا وچ نشانے
شاہ چراغ ہوئے اک سید دیوا دین دنی دا

دھنی ملک مکان اونہاندا شہر چوہان سنیہدا
ہر ہر سخن انہاں دا سوہنا موتی بحر صفایوں

جیوں دلبر دا چہرہ روشن جو بن دات خدا یوں
ہیوک خاص انہاندا ہویا دونی چندر زادہ

بازی جت سخن دی اس بھی کہے کبت زیادہ
چھڑی چھڑی گل آکھی لیکن جو آکھی سو ہچھی

پیلو ستھرا پہلے ہوئے بہت زمیں جد کچھی
خالی خللوں کہے خلیلے خوب سخن خود تھوڑے

ورد منداں نوں فیض پچاون فیض بخش دے دوہڑے
سخن شریف شرف دے رجے کتھے شاہ شرف دے

پندھ پیاں نوں راہ وکھاون رہبرا وس طرف دے
ہک ترلوٹ گرا دیں اندر شخص ہویا عبد اللہ
دوہڑے بیت کہے اس چنگے نہیں کتابیں کھلا
میاں ہک امام بخش سی رہندا وچہ بنا ہے
شعر اوہدا بھی وانگ صبونے میل داں توں لا ہے
وارث شاہ سخن دا وارث نندے کون انہاں نوں
حرف اوہدے تے انگل دھرنی نا ہیں قدر اسانوں
جیہڑی اوس چوہڑیٹی آکھی جے سمجھے کوئی ساری
ہک ہک سخن اندر خوشبوئیں وانگ پھلاندی کھاری
شاہ مراد جنے دے کتھے سخن مراداں والے
محبوباں دی جھنڈ اہاون واہ مستاں دے چالے
مقبل دی گل سدھی سادی ہے مقبول پیاری
لفظ کمیں تے معنے بجتے یاد رکھن دی کاری
مدح مبارک اندر پہلا بیت کہیا اس جیسا
ہکو بات لکھاں تھیں اچی دھن مصنف ایسا
میر علی کوئی نال صدق دے مدح مبارک کہندا
ہک ہک نقطے دا مل بھائی لکھ لکھ لعل نہ لہندا
اشرف شخص نو شاہی ہویا اشرفیاں شعر اس دے
واصل دے سن بیت محبتی بکرے وانگر کس دے
حیدر دے سن بیت مریندا خیبر نفس شیطانی
بیت سدھے دیدار بخش دے سخت سمانوں کافی
واہ دوہڑے محمود تجن دے خون غماں دیوں رتے

میرن دے کوئی بیت عجائب ورد ہوا ہٹروں تتے

کوئی کوئی بیت پرانا کدھرے سنیاں شاہ فضل دا

پر اوہ بھی کوئی وکھیں بھریا بولے جلدا بلدا

ہور غلام ہویا اس آکھے عمدے بیت سسی دے

واہ وا ہیر حسین سنائی خوب جواب دی دے

مصطفٰے ہویا سکیوتی جاں چاپایا اس ورد دے

جنگ امام علی الحق دا خوب کہیا اس مردے

حامد جس امام صاحب دا وڈا جنگ بنایا

ہک ہک سخن اوہدیا ہرگز مل نہ جاندا پایا

ہور ہویا کوئی پیر محمد اس بھی جنگ بنائے

موتیں صاف زمرد جیہے لڑیاں نبھ ٹکائے

دوجا پیر محمد دوٹھا موضع نوتاں والی

چٹھے دی اس بار بنائی مہریں بھریوں تھالی

میاں معظم دین ہوراں نوں عظمت ملی حضوروں

گوہر سخن پروتے اس نے حضرت جیو دے نوروں

جس انواع شریف بنائی ہور ہویا کوئی عبدی

کیتوس خوب بیان فقہ دا سمجھناں رحمت ربدی

رانجھا برخوردار سنیندا بلبل باغ سخن دی

شعر اوہدا جیوں واؤ فجر دی آنے باس چمن دی

حافظ برخوردار مصنف گور جہاں دی چٹی

ہر ہر بیت اوہدا بھی مٹھا جیوں مصری دی کھٹی

عبد حکیم زلیخا جس نے ہندی وچ بنائی

اوہ بھی دردوں خالی نا ہیں فارسیوں الثانی

ہک صدیق کہاوے لالی مرد بھلا کوئی ہویا

مہتر یوسف دا اس سہر چن چن پھل پرویا

آیت اتے حدیث پروتی وچہ وچہ وانگ گلاباں

سبھناں نوں رب صاحب بخشے نالے اساں خراباں

ہاشم شاہ دی حشمت برکت گنتر وچہ نہ آوے

در یتیم جواہر لڑیاں ظاہر کڈھ لٹاوے

اوہ بھی ملک سخن دے اندر راجہ سی سر کردا

جس قصے دی چڑھے مہمے سوئیوی سر کردا

مختصر کلام انہاں دی دردوں بھجی بوٹی !

درد ہویا تاں سبھ کجھ ہویا کیا ملیں کیا چھوٹی

ہک شیریں فرہادے والی گل وتا سنائیوس

عام خلق تھیں سنی سنائی چا تصنیف بنائیوس

حضرت خسرو شیخ نظامی وسدے ہور کتابیں

ہاشم نے کجھ ہور سنائے نا ہیں روا حسابیں

یا اوہ ہور ہویا کوئی ہاشم ہاشم شاہ نہ ہویا

یا اس شیریں خسرو والا معلم راز نہ ہویا !

ڈھونڈ روایت سچی کوڑی کرنا سی ایہ کارا

کلیاں چن چن ہار پرویوں نرگس تے گل لالے

چھیڑ ولایت شعر سخن دی احمد یار سنبھالی

دھونسا مار تخت پر بیٹھا مل پنجاب حوالی

تیغ زبان چلائیوں ترکھی وچ پنجاب زمینے

سکہ ملک سخن دے اتے جڑیوں نال آئینے

ایسی غالب بن کے چلی ضرب اوہدی وچ دھرتی

بہت صرافاں نے چھنکائی وٹا لاء نہ پرتی

بھر بھر بک سٹے اس موتیں ماکاں اندر روڑے

سوہنے صاف گھنیرے قطرے بدل وانگر چھنڈے

باز طبیعت اس دی والا گگنوں ہو ہو اٹھا

جس اوہ بازو گایا مڑ مڑ دھن تو ہیں اوہ ہتھا

ہر قصے دی بھی اس کے زیور لاء سنگاری

صنعت تے تکلیفوں گھنے زینت کر کر ساری

قادر بخش قلم دا گھوڑا اس میدان ہلایا

چھوٹے جملے چھال نہ دے چال صفاء چلایا

ساد مرادے بیت ولیکن یمن برکت والے

مٹھا حلوا کیتوس اس وچ پاندا کون مسالے

جاں معراج مبارک کہیوس ندی سخن دی تریا

پاک ہویا ہر عیب خطائیوں نوروں منہ ہتھ بھریا

گوجر اندر چھوہراں والے مرد ہویا کوئی اگے

اس بھی نام محمد آیا اگا اس اسرگے

تھوڑے جیسے بیت بنائیوں سے ورد جگاندے

سانگ غضب دی وانگ محمد سل کلیجہ جاندے

میرے اس دے بیت نہ رلدے جیکر سمجھو بھائی

ایہناں اندر صنعت ڈونگھی اونہاں وچ صفائی

نالے ہور نشانی میری معلم ہوندی ظاہر

وزن حساب اعظم دے وچوں نام نہ ہوسی باہر

مصرعے اندر جڑیا ہوسی جیوں تھیوا وچ چھاپے

جیکوئی ڈونگھی نظروں ویکھے بیتوں بیت سیہاپے

کیسے کباب کیسے مٹھیائیاں کیسے پلاء پکائے

کیسے اچار مربے عمدے کلیے کیسے لگائے

مسالو ناں جے کجھ جڑیا ٹکڑا اساں گدائی

حالوں حجت کوئی نہ کیتی کھاؤ برائے خدائی

شاعر نام دھراون لائق قدر نہیں کجھ میرا

اوہ کھیتاں دے سائیں میرا ککھل بنے پر پھیرا

گڈری دتھا پھکا چنگا پن پن ٹوپا دہاڑی !

یار بھراواں دی کر خاطر میں بھی کھچڑی چاہڑی

جو دتا سو دتا مینوں بکھے دیون والے

بھاویں رکھا بھاویں تھندا بھاویں چرب نوالے

جگ جگ جیوے دیون والا جس ایہ کرم کمائے

اندر میرے باغ سخن دے دھن مالی جس لائے

کلر شور زمین نکاری آہی وانگ خراباں

اک بہیکو پال نہ سکدی لائق کد گلاباں !

ملیا مالی بنیاں والی رحمت پانی لائیوس

کر وچہ محمد بخشا باغ بہار بنائیوس

بوٹا بچہ باغ انہاں دا رہے ہمیشہ ہریا

سکا ڈھینگر میرا جس نے پھلیں پتیں بھریا

در مدح پیر خود میگوید

آ ء قلمے منہ لا سیاہی چم زمین نورانی
رت کالی چھنکا اکھیں تھیں وانگ ہنجوں دے پانی

پیئے سجدے نک رگڑ زمیں تے کر کر عجز نیازاں
مہر پوے مت حال تیرے تے انہاں غریب نوازاں

صفت مبارک پیر میرے دی باہر حد بیانوں
پر توں بھی کجھ چکھ شیرینی جاوے پھک زبانوں

مرد بھلیرا مرشد میرا شاہ غلام محمد
اہل شریعت اہل طریقت وانگ امام محمد

محرم حال حقیقت کولوں وقف سی عرفانوں
پر تقصیراں نوں تاثیراں ہوون اوس زبانوں

جیوں مہتر داؤد نبی سن موم کریندے لوہا
پتھر دل نوں موم کر دے گل انہاندی اوہا

صحبت مجلس پیر میرے دی بہتر نفل نمازوں
بک بک سخن شریف انہاندا کروا محرم رازوں

سینہ سر الہی بھریا متھا چن آسانی
چشماں شرم حیاوں بھریاں روشن دو ہیں جہانی

رحمت حلم وفا محبت چارے طبعاں رلا کے
رب اوہ شخص شریف بنایا نیک صفاتاں پا کے

آب حیات کلام رسیلی چہرہ خضر ولی دا
درد کنوں رنگ زرد ہمیشہ آتش عشق تلی دا

تن من اندر راہ حقانی اندر دین پیغمبر

سالک صوفی نالے زاہد نالے مست قلندر

چیہر مٹھی تے خوش سلونی صورت اپن اپاری

راہبر راہ ہدایت اندر کسب تواضع داری

چھپی مار لیاون موتی وحدت دے دریاؤں

کھریاں گلاں کھریاں چالاں دامن پاک ریاؤں

کھریاں دے لڑ لگا میں بھی کھوٹا آپ جہانوں

شالا کھوٹ میرے نوں کجن دائم شرم انہاں نوں

پردہ پوشی کم فقر دا کرسن اللہ بھاوے

سدا امید محمد بخشا زور دلے وچ پاوے

آساوند نہ خالی جاون سخیاں دے درباروں

اتھے اوتھے دوہیں جہانی کرم منگاں سرکاروں

کیسے کیسے تھیں کیسے تھیں کیسے خضر الیاسوں

شعر کلام سخن دی بخشش میں نوں مرشد پاسوں

ہکو سخن نہ ہور تمامی جو نعمت میں پائی

اوسے مرد سچے دا صدقہ اپنی نہیں کمائی

بخشش جتنا قدر نہ میرا اس نوں سبھ وڈیایاں

میں گلیاں دا روڑا کوڑا محل چڑھایا سایاں

سایاں رب وڈیائیاں دیوے جس میرا ہتھ پھڑیا

عاجز رہڑ دا ڈبدا جاندا بیڑی تیری چڑھیا

اوس بیڑی دا پور ہمیشہ شالا صحیح سلامت

دنیا اتے موجاں مانے سکھی روز قیامت

ہر دم رہے ملاں سرے تے رکھے ہر گرداوں

پار چڑھاوے پورا ساڈا بچیے سبھ عذابوں

سر ساڈے پر ہووے ہمیشہ مہر اوہدی دا سایا

پاون سبھ پیارے اس دے یمن برکت پایا

درخاتمہ کتاب وبیان راویان اولوالالباب

سیف ملوک بدیع جمالے کامل عشق کمایا
لیتا جوش طبیعت میں بھی قصہ جوڑ سنایا

چوہاں گٹھاں تھیں پریاں سدیاں ہر پاسے گھل عرضی
چارے وارو واری آیاں جیوں لگی مرضی

معتبراں اخباراں وِچ ہر وانی بھر وانی
کدھروں اکو گل سناون کدھروں ہور نشانی

بہتی گل لکھائی اس نے جو سی اول آئی
اس دی وی کوئی نہ چھڈی بتیاں اندر پائی

ہوروں ہور سناون لگیاں جیوں جیوں پچھوں آیاں
جے سبھ گلاں جوڑ سناواں قصے چین خطایاں

جو جو بن دی پھبدی آہی اوہ روایت پائی
ٹھگوری ٹاکی جوڑ جتا کر جلی ایہ اس بنائی

ایسی رفو کیتی ہر سیون کوئی معلوم نہ کرسی
ہکو پوت دسے گا بھائی جے کوئی اتھری

مختلفاں جو نظری آیاں چھڈ دتیاں کئی گلاں
ہک لکھاں تے دوجی بھجدی دسو کتول چلاں

سیف ملوکے دے نہا لے بجتے کہن یمن وچہ
ہک راوی قحطاں بتاندا کس دی پائے من وچہ

پہلے یار بدخشاں دی اوہو کاغذ لائی
اوہ بھناں ہن ہور بناواں اس وچہ کی وڈیائی

مختلفاں اس روشی گلاں کوئی ضعیف روایت

بھجدی نہیں قومی ضعیفوں کیتا فکر نہایت
پڑیاں چار مراد کتاباں کیوں بھلاوا پاواں
نہیں تاں حکم میرا کد اتنا پڑیاں سد بہاواں
تھوڑی بات کتاباں اندر بہتی آپ بنائی
کیکر آپ بناوے عاجز سبھو دات خدائی
ظاہر دل بگلائی کارن قصہ عشق مجازوں
اندر خانے خبراں ویلی فقراواں دے رازوں
رمزاں نال پروتا سارا چاہیں سمجھن ہارے
ہمت اگے مشکل آسان ہمت مرد نہ ہارے
اسے ہکسے مصرعے اندر عرض قصے دی ساری
جو ڈھونڈے سو پاوے بھائی مفت نہیں پرپیاری

سخنے چند در خاتمہ کتاب ومناجات می گوید

شکر الحمد خداوند تائیں اندر ایس زمانے

تم ہویا ایہ قصہ روشن ورتے وچ جہانے

قافیاں دے فکر اندر سی دل چنتا وچ جھردا

کم لماں تے پتہ نہ کوئی موت نقارہ کھڑدا

تاول تھیں کم سادہ کیتا چھڈیاں بہت رسوماں

چت اوداس جمعیت تھوڑی نالے کول ہجوماں

والی والی چارہ والی حالی چڑھدی آہی

اوہ کمتائی فکر اندیشہ نالے سی کجھ واہی

وزن برابر بیت بنائے کنڈھے چاہڑ عقل دے

ردی ردیفاں قافیاں سنگ جا سن ملدے رلدے

صنعت بھی کجھ تھوڑی بھتی ہو سی نال طریقاں

لذت سوز نہیں وس میرے صاحب نوں توفیقاں

کاٹھی گھوڑے رب دے بخشے آہا اک طویلہ

وارو واری ڈاک چلاواں گھلاں چاہڑ اک چیلہ

اک چیلہ کشمیر بہایا کروا یک سواری

پھیرے اوپر پھرا پاوے حکم منے سرکاری

پل پل اندر ہندوستانوں جاندا سی کشمیرے

گھوڑے تھک ترٹے بجتے لیٹ رہے ہو ڈھیرے

ہرن ہیرا کستورا میںنوں پیر استاد پھڑایا

سوہنی چال چالاکی والا لبھدا پھیر کھڑایا

پانی پیو تاروں نکلے جا کشمیرے چڑھدا

خوشبوئیں تے کھوج کھلارے مغز معطر کردا
اوہ بھی رج رہیا اس چڑیوں چین اندر وچ سویا
جاگ اٹھے گا اللہ بھاوے حکم جدوں پھر ہویا
منہ پر پلا لیاوو اتے چھٹی ورق پر توں !
وانگ گلاں ہک کاٹھی ہو سی اندر بھریا چتوں
شالا وانگ گلاں دے اس وچ سدا رہے خوشبوئی
بچیاں مرداں وی سنگ برکت عیب نہ لگوس کوئی
ناز نیاز تے سفر عاشق دا ایس قصے وچ آیا
سفر العشق محمد بخشا نام دلیلوں پایا
واہ وا باغ ارم دا بنیاں دیوس رب بہاراں
ٹھنڈی تتی واء نہ لگوس رونق رہے ہزاراں
ہر دستان بغیچہ کھڑیا دستے دے گلاں دے
جیوں شاخاں وچ شاخاں گندیاں تیوں معنے دکھلاندے
خط کالا تے کاغذ چٹا ایوں دکھلائی دیندا
چاننیاں وچ چھاؤں چمن دی چمکاں نور مریندا
چشمے دار حرف وچ جیہڑے معنیوں چشمے وگدے
لیکاں نہراں صاف محمد پانی پکھے لگدے
اس کٹھے پر کٹھے ہو کے آن اٹھے جو راہی
نہاتے دھوتے خوشیاں ہوئے میل غماں دی لاہی
جس ویلے دل لہریں آوے کرو نگاہ شرم دی
میں عاجز ترہائے کارن منگو بوند کرم دی
جاں باغوں پھل چن چن سنگھو کلغی ہار بناؤ

جس لایا ایہ باغ اوہنوں بھی یاد ولوں فرماؤ

اس باغے دے سیر تسانوں جم جم سدا سکھاون

دیہو دعا اسانوں دلبر خوش ہو مکھ وکھاون

غزلیات

جے رب سچے رحمت کیتی رہسی باغ اوجالا

مر کے خاک ہوئے گا عاجز باغ بناون والا

تسیں پھر ونت باغاں اندر خوشیوں عیش مرادوں

خاک ہویاں پر رحمت بھیجو دور نہ سٹو یادوں

سیر کرو خوشبوئیں مانوں پھل مباح تسانوں

شاخاں رکھ تروڑو ناہیں بھلی صلاح تسانوں

شاخاں لفظ اتے رکھ معنے کر وزیان نہ دوہاں

منت کر کے کہے مصنف پیش نہیں کجھ روہاں

چھوڑ نکمی گل محمد چترائیوں ہٹ رہو کھاں

منہ شرمندہ نال گناہاں ہادی دے در ڈھوکھاں

کی کھٹیا کی وٹیا اگے ناں کجھ ہتھ نہ پلے

بوہا منگ کریم سچے دا رکھ جھولی کجھ گھلے

ہور کسے کجھ عمل ہوئے گا بد عملی ہتھ میرے

درمدح پیر خود میگوید

ہے مسکین نواز خدایا کرم نیارے تیرے

جگتوں باہرے باپ کمائے لاء فقر دے جامے

توں سچا میں جھوٹھا ربا کیا لیکھا کیا نامے

فضل کریں تاں ڈھوئی سایاں عدلوں نہ چھٹکارے

کرم تیرے دی لکھی اتے پاپ کمائے بھارے

جو کیتا سو بھلیاں کیتا سر پر میں تقصیری

بدبختاں دے کم کمائے کر کے دیس فقیری

توں سبھ عیب چھپائی رکھے پردہ مول نہ چایا

عزت رزق بدن وچہ میرے کجھ نقصان نہ پایا

نعمت بہت دتی تدھ اتھے باہر لطف حسابوں

اوسے لطف ہلایا مینوں لگی آس جنابوں

جس گھر منگتے آور ہووے واں بھوں ہتھ آوے

جاں لاچار پوے کوئی اس نوں پھیر اوسے در دھاوے

میرا بھی تدھ آور کیتا وتے وان گھنیرے

اگوں بھی ہر اوکھے ویلے آس رکھاں در تیرے

سر تے پنڈ گناہاں والی قدر میرے تھیں بھاری

خونی ندی اجل دی اگے تاں میں تلہہ نہ تاری

ناں اشنائی ناں ملاحاں پلے نہیں مزوری

کون لنگھائے پار بندے نوں جاناں کم ضروری

دوہڑا جات

عملاں والے لنگھ لنگھ جاندے کون چڑھاوے مینوں
پار چڑھاں جے رحمت تیری ہتھ پھڑاوے مینوں

ہکناں عشق پیالے پیتے ہکناں زہد عبادت
ہکناں کھوہ تلاء مسیتاں ہکناں دان سخاوت

میں عیباں وچ عمر کھڑائی کر کر کاغذ کالے
پھر امید نہ تروڑی ربا ویکھ کرم دے چالے

ہر اک دی میں آس تروڑی جو آسا کر آیا !
پھر بھی آس تیرے در مینوں ہرگز ناں شرمایا

راہ پہدانوں تکن مکانے رات پوے گھر جس دے
تھکّی ہوئے تاں پچھے یارو خرچ پلے کس کس دے

جھاں خرچ دلیری تنہاں کڈھ دیندے آٹا
خالی ہتھ حیران بچارہ بیٹھاں سٹ گاٹا

شرم پوے گھر والے تائیں اس اگے بھی دھردا
میں بھی خالی ہتھ مسافر تکیہ تیرے گھر دا

ہک کوئی شخص شرابی ہویا مسجد اندر آیا
رب سچے دل عرضاں کروا بخشش بہشت خدایا

ملاں پکڑ کھدیڑن لگا باہر جاہ پلیتا
نیک بہشتی بنیاں لوڑیں کی عمل تدھ کیتا

مستا نے فرمایا حضرت جاں رحمت ول تکاں
یاد گناہ نہ رہندا کوئی ناں مونہوں کہہ سکاں

رحمت تھیں نا امید نہ ہوساں نال گناہاں بھریا

لاکھ صلوٰۃ سلام نبی تے جو شفیع اساہاں
جرم سزاؤں اس دے پچھے ربا بخش پناہاں

شہر لاہور مبارک اندر صحت کیتی ب کے
مولوی عبداللہ جیو دے خانے اندر رہ کے

جس صاحب انواع بنائی سورج وانگ نورانی
ہر اک تائیں فیض پچاوے اندر مسلمانی !

عجب لگائیوس باغ فقہ دا دائم وچ بہاراں
اس گلشن دے سیر کندے پاون خیر ہزاراں

شہر شریعت دے وچ جس نے خوب بازار بنایا
ہر مسائل دینی والا سودا بہت پوایا

عاماں خاصاں اس بازاروں جو خواہش سو پایا
دھن محمد شیخ عبد اللہ جس ایہ فیض کھنڈایا

عالم عامل فاضل کامل حافظ سر حقانی
زاھد صوفی متقی صائم راہبر مسلمانی

حضرت جی دی سنت اتے قائم رہے ہمیشہ
رووَن درد محبت کنوں سدا انہاں دا پیشہ

ہانس ملک وچ رہندے آہے اول وقت جوانی
اوہو وطن پیارا کہندے جیونکر رسم جہانی

پڑھیا علم ہوئے سن عالم اجڑ چارن جاندے
فخر ریا نہ آہا مولے کسیوں ناں شرماندے

اجڑ چارن کم مبارک بہت نبیاں کیتا
نبی ولی دے کم وچ حکمت ویکھیں بیٹھ چو پیتا

اجڑ چار دیاں نوں ہک دن روز مبارک آیا
سرور عالم دی اسواری اپنا آپ وکھایا
کہن سلام علیک عبداللہ پچھن لگے سواراں
کون کوئی ایہ شاہ شہاں دا کون ایہ فوج قطاراں
کہیا علیک سلام انہاں نے پھیر بشارت کر دے
ایہ سرور سردار نبیاں سارے جس دے بردے
جا ملے عبداللہ ہوریں نال ادب تسلیماں
حضرت بہت نوازش کر کے کیتیاں سر مہماں
ظاہر باطن روشن ہویا کھلے علم تمامی
پختہ کار ہوئے عبداللہ دور ہوئی سبھ خامی
کیتا امر نبی نے جاؤ شہر لاہور مبارک
نام اللہ دے علم پڑھاویں کدے نہ ہوویں تارک
تاں تشریف لاہور لیائے آ بیٹھے ہک تھاویں
مرد کرن گلزار زمیں نوں کلر ہووے بھاویں
حسن محمد سی اک تیلی بندہ خاص سائیں دا
اس دے آن بنے ہمسائے نام نہ یاد جائیں دا
چکی پیہیں کرن مزدوری کسب حلالوں کھاون
نام اللہ دے علم شریعت ہر اک کان پڑھاون
شاگرداں نوں کرن نصیحت نالے سبھناں یاراں
نا محرم ول ویکھو ناہیں اندر لیل نہاراں
ہک دن سنے شاگرداں آہے ٹردے جاندے رستے
اگے نار آہی ہک بیٹھی خوب سندر بند بستے

زیور تے پوشاک عجائب صورت بہت صفائی
رنگ گلابی انگ حسابی جو بن جوت لگائی
شیخ عبداللہ چلدے چلدے جاں اس جائی پہنچے
رستے اتے چپ چپاتے رہے کھلوتے بہتے
ویکھ حیران ہوئے ہمراہی جاں پھر آئے ڈیرے
کیتی عرض شاگرداں حضرت ایہ نہیں کم تیرے
آپ اسانوں مڑ مڑ در جو بہت کرو تاکیداں
نا محرم ویکھو نا ہیں ایہ ہے کم بے دیداں
آپ اج رستے وچ کھلو کے ویکھدیاں جھٹ لایا
عامل آپ شریعت اتے اج کی ویلا آیا
آپ ہوریں فرمان لگے سمجھ نہ آئی تساں
میں اس عورت دل نہ ڈٹھا رمز نہ پائی تساں
ہے خمیرا میرا اس تھاویں قبر ہوئے گی اوتھے
تاں اوہ جا کھلو کے ویکھی تسیں نہ جاؤ گھوتھے
ہر اک تائیں وطن پیارا جو انسان وفائی
تاں مینوں اوہ جا پیاری رہیا کھلو اس جائی
جاں رحلت فرمائی ایتھوں اوتھے قبر ہوئی سی
ایہ کرامت ظاہر ویکھی لوکاں خبر ہوئی سی
ہور انہاں دی ہمت ویکھو نالے بے ریائی
ہک کوئی شخص کتاب وڈیری چاہے جلد لکھائی
ہور کسے تھیں ہو نہ سکدی صحت نالے جلدی
پاس انہاندے لایا کاغذ دس چہوں اس گل دی

تھوڑے دن دا عرصہ کر کے شیخ عبداللہ لیتی
پھر اوہ آیا شخص گھٹن نوں جس دن وینی کیتی
در پر آن آوازہ کیتوس سن کے باہر آئے
داہڑی اتے آٹا ڈلھا ظاہر پیا وکھائے
ویکھدیاں اس کہیا حضرت ایہ کی حال تساڈا
آکھن لگے چکی پیسن ہے نت کم اساڈا
کراں مزدوری چھڈ مغروری ایویں موئے گزارا
کھائے حلال عیال اساڈا مت پائے چھٹکارا
اوس شخص نے کہیا حضرت ایڈے رنج نہ پاؤ
یاد مینوں اک حرف اجیہا اس دا ورد کماؤ
سجدے پے کے تھوڑی واری روزی کارن پڑھنا
دو روپیہ روز ہویگا نت لے کے گھر وڑنا
بیٹے ایہ گل سندے آہے بہت دلوں خوش ہوئے
ہن گزران فراخ ہووے گی کھاساں بیٹھے سوئے
جاں کوئی روز گذشتہ ہویا آمد کجھ نہ ہوئی
اوہو حال رہیا سی سارا واہدا ہور نہ کوئی
بابا جی ایہ کی کجھ ہویا بیٹیاں عرض گزاری
یا اوہ عمل تساں نہیں کیتا یا اوہ ہویا نہ جاری
کہن لگے عبداللہ ہوریں سنو میرے دلبندو
مینوں شرم رہے تھیں آیا پڑھیاناں فرزندو
اتنی عمر گذشتہ ہوئی روزی رہیا پچاندا
روزی کارن کراں نہ سجدے ایہ ریا ہو جاندا

خالق رازق آپ الٰہی نت ویندا بن منگے
روزی کارن سجدے کرنے نہیں اسانوں چنگے

ایسے مرد اخلاصی آہے اج اجیہے کتھے
غرض نہیں نفسانی اوتھے شوق الٰہی جتھے

ایسی بے ریا عبادت خوشبو دار اخلاصوں
عاماں دا کی قدر محمد ہوندی مردوں خاصوں

بیٹا اس دا نور محمد کہن مدقق جیں نوں
بہت مناقب اس دے لیکن یاد نہیں اوہ مینوں

بہت کتاباں اتے اس نے حاشیہ شرح لگائی
لقب مدقق حضرت دتا ویکھ اوہدی دانائی

اگے بیٹے دو انہاندے زاہد صوفی بھارے
نقی محمد تقی محمد رب دے خاص پیارے

اک گیا لاولد انہاں تھیں من رضاء خدائی
دوجے نوں رب بیٹا دتا صاحب صدق صفائی

جنیوں کہن محمد عاشق لقب مبارک پایا
وچ لاہور لوہاری منڈی اوس نشان لگایا

پشت بہ پشت بزرگ ہوئے جیوں ایہ گھر وڈا قدیمی
اساں غریبوں کرن تواضع بولن نال حلیمی

جتھے چشمہ مٹھا ہووے ہر کوئی اتول جاوے
پردیسی دی خدمت جتھے اوتھے ڈیرا لاوے

دوہاں سبباں تھیں اس بندے اس گھر ڈیرا لایا
اک پیراں دی پیری نوں دوجا حب بچھایا

حجرے والے پیر اساڈے اس گھر رہے اتر دے
کہن استاداں دا گھر اس نوں ادب اس دا بھی کر دے

اسے کارن بندہ عاجز اوسے گھر اتردا
نالے خدمت عزت الفت کردا صاحب گھر دا

سوہنا مرد لیاقت والا جس نوں بخش خدائی
بزرگ زادہ مثل شہزادہ خادم ہے قنوائی

بچھی جب کیتی اس میری نال چڑھا لیایا
وچ چبارے نال پیارے رکھیا اوس بہایا

اگے اک داماد انہاں دا اہل چراغ اندر ونہ
نام محمد الدین اوہ حافظ خوش درویش نمونہ

وڈا صاحب جیوے مدرس جو صاحب سجادہ
ایہہ محمد الدین اونہاں دا بیٹا نیک ارادہ

نال فقیراں ادب محبت رکھدا بہت اشنائی
ترے مہینے خدمت میری تاں اس رکھی چائی

مرشد دا احسان میرے تے سار لئے محتاجاں
اوہ رکھوالا سدا محمد اوسے نوں سبھ لاجاں

ـ ـ ـ ـ ـ

سوانح عمری حضرت میاں محمد صاحب

مصنف میاں ملک محمد صاحب مرید حضرت مرحوم

بِسمِ اللّٰہِ الرَّحمٰنِ الرَّحِیمِ

الحمدللہ الذی رب السموت والارض وما بینما

والصلوۃ والسلام علی خاتم الانبیاء محمد المصطفے

صلی اللہ علیہ و علی آلہ واصحابہ وازوجہ اجمعین

برحمتک یاارحم الراحمین۔

مدت سے خاکسار کا ارادہ تھا کہ حضرت جناب میاں صاحب میرے پیر ومرشد قبلہ مرحوم کے حالات زندگی ایک کتاب کی شکل میں لکھے جاویں۔ کیونکہ حضرت مرحوم کے حالات معمولی آدمی کی طرح نہ تھے آپ کی ریاضت وعبادات وکشف وکرامات معہ دیگر صفات کے سلف صالحین کا نمونہ تھے۔ تمام واقعات کا مشاہدہ کرنے والے لوگ صدہا موجود ہیں۔ گو خاکسار راقم ایسے بلند مقام ولی کے حالات لکھنے کی قابلیت نہ رکھتا تھا۔ ایک ذرہ ہمیقدار آفتاب عالم تاب کی حقیقت کس طرح بتا سکتا ہے۔ لیکن اہل درد وشوق محبان حضرت قبلہ مرحوم نے اشتیاق ظاہر کیا اور اطراف سے خطوط لکھے ان کے اصرار پرناچار ڈرتے ڈرتے سادہ سادہ عبارت عام فہم میں تحریر کرتا ہوں۔ مقولہ مشہور ہے۔

پیراں نے مریداں مے پرانند۔ خوش اعتقادی سے لوگ مبالغہ کر جاتے ہیں۔ تھوڑی تھوڑی بات کو حاشیہ چڑھا کر زیادہ کر کے دکھلایا جاتا ہے۔ لیکن یہاں برعکس معاملہ ہے جو کچھ آنکھ سے دیکھا تھا۔ واللہ باللہ اس کا بیان کرنا بہت مشکل ہے۔

حضرت قبلہ کی زندگی سراسر درد اور شوق زہد وریاضت گریہ زاری۔ صدہا کرامات' شجاعت وسخاوت' فصاحت' کشف باطنی' بلند خیالی' آداب' بے نفسی' صدہا اوصاف کا مفصل بیان کرنا مشکل ہے۔

سلسلہ نسب:-

آپ حضرت عمر ابن الخطاب خلیفہ دوم رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم کی اولاد ہیں۔ آپ کے والد بزرگوار قدوۃ السالکین۔ زبدۃ الکاملین حضرت جناب میاں شمس الدین ولی قادری سجادہ نشین دربار دربار حضرت قطب الاقطاب فردالا جناب شاہباز اوج طریقت وحقیقت سیادت پناہ حضرت پیر پیرا شاہ غازی قلندر المعروف بہ پیر دمڑی والا کے تھے۔ ابتدا ہی سے منصب سجادگی دربار آج تک آپ کے خاندان میں چلا آتا ہے۔ سجادہ نشین اول بابا محمد دین صاحب جنکا مزار مقدس حضرت قلندر پیر دمڑی والا کے روضہ مبارک سے مشرق کی طرف پالکی گنبد نما میں موجود ہے۔ وہ حضرت قبلہ کے پڑ دادا تھے۔ اور حضرت پیر دمڑی والا صاحب نے آپ کو فرزند حقیقی کی طرح پرورش کیا تھا۔ تمام خلفاء سے آپ زیادہ عزیز اور مقرب تھے۔ پیدائش سے اخیر حیات تک خدمت میں رہے۔ صدہا کرامات خوراک عادات آپ سے صادر ہوئے۔ آپ کی ولایت ایک مسلمہ تھی۔ خاص وعام میں آپ کی وقعت زیادہ تھی۔ حکام وقت بھی حضرت کی کفش برادری کیا کرتے تھے۔ تذکرہ مقیمی فارسی میں آپ کی کرامات معہ حالات دیگر مندرج ہیں۔

آپ کے خاندان میں منصب سجادگی:- حضرت جناب شمس الدین صاحب والد ماجد حضرت قبلہ مرحوم غوث روزگار تھے۔ آپ کی زبان مبارک سے جو نکل جاتا۔ وہ اسی طرح ہوتا ہے۔ آپ کے حالات بیان کرنے کے واسطے علیحدہ دفتر چاہئے۔ حضرت قبلہ مرحوم نے کتاب تذکرہ مقیمی میں جو بزبان فارسی تصنیف فرمائی رہے۔ اس میں مفصل کرامات آپ کی معہ اوصاف تحریر فرمائے ہیں۔ آپ کے تین فرزند تھے۔ صاحبزادہ کلان حضرت میاں بہاول بخش صاحب جو بعد انتقال حضرت والد ماجد سجادہ نشین دربار قرار پائے۔ دوسرے صاحبزادہ آپ کے حضرت میاں محمد صاحب ابدال تیرے حضرت میاں علی بخش صاحب تھے۔ حضرت میاں بہاول

بخش و میاں علی بخش صاحبان کی اولاد ان کی وراثت پر قائم ہے۔ اور حضرت قبلہ جناب میاں صاحب نے تمام عمر شادی نہیں کی بحالت تجرید و تفرید بسر کی۔ تمام جائیداد جدی سے دست بردار ہو کر تعلقات دنیاوی سے کنارہ کشی اختیار کی۔

ابتداء:-

ابتداء عمر میں بعد تکمیل تحصیل علوم ظاہری کسی کامل کی تلاش میں نکلے۔ دور دراز مقامات کا سفر کیا۔ اس وقت کے مشہور مشائخ سے جا کر ملاقات کی۔ پنجاب کے شہروں میں اکثر مقامات متبرکہ پر مراقبہ کرتے رہے۔ ہر ایک ولی سے جو اس وقت بقید حیات تھا استفادہ کیا۔ اور اس امر کے منتظر تھے کہ کس سلسلہ میں کس بزرگ سے اپنا تعلق مریدی پیدا کریں۔ ایک رات بعد استخارہ درمیان خواب و بیداری حضرت جناب غازی قلندر پیر دمڑی والا صاحب نے آپ کا بازو پکڑ کر ارشاد فرمایا۔ اے فرزند تو میرا مرید ہے اور میں تیرا پیر ہوں۔

بیعت:-

سلسلہ عالیہ قادریہ میں حضرت ولی کامل پیر سائیں غلام محمد صاحب میرے روحانی فرزند سے بمقام کلروڑی ظاہری شرائط بیعت کر لو۔ حضرت سائیں غلام محمد صاحب مرید بابا بدوج صاحب ابدال کے اور بابا بدوح صاحب مرید میاں حاجی صاحب بگا شیر ساکن درکالی شریف اور حاجی صاحب مرید پیر پیرا شاہ غازی قلندر دمڑی والا کی ہے۔ ہر ایک صاحب کے حالات و کشف کرامات خارق عادات اگر جدا جدا لکھے جاویں تو ایک ایک دفتر جداگانہ ہو سکتا ہے۔ خاکسار کو صرف حضرت قبلہ میاں کی سوانح عمری کے چند واقعات لکھنا مطلوب ہیں۔ الغرض آپ کو جب خواب میں یہ ارشاد ہوا تو کمال ولولہ اور شوق سے پیر کے دروازہ تک پہنچے۔ حضرت سائیں غلام محمد صاحب کامل اکمل صاحب کشف و کرامات ولی تھے۔ دنیا مافیہا سے کنارہ کش رہ کر صرف یاد حق میں مصروف تھے دنیا و مافیہا سے کنارہ کش رہ کر صرف یاد حق میں

مصروف تھے۔ ریاضت و مجاہدہ میں شب و روز بسر کیا کرتے۔ عام صوفیوں کی
طرح پیری مریدی کا طریق اختیار نہ کیا۔ آپ بڑے معزز خاندان اہل حکومت کے
رکن تھے۔ مال و متاع دنیاوی کو ترک کر کے پیر کے قدموں میں اوقات بسر کرتے
خاندانی امیر تھے لیکن عیش و عشرت دنیاوی خواہشات کو پامال کر دیا تھا۔ جب حضرت
قبلہ نے جا کر قدم بوسی کی اور اپنا مدعا ظاہر کیا اور نیز حضرت قلندر صاحب کا ارشاد جو
بحالت خواب ہوا تھا۔ عرض کیا تو آپ نے فرمایا چند روز صبر کرو۔ بعد چند روز دوبارہ
عرض کیا تو وہی جواب ملا۔ عرض کیا تو آپ نے فرمایا چند روز صبر کرو۔ بعد چند روز
دوبارہ عرض کیا تو وہی جواب ملا۔ غرض اسی طرح چند سال گذر گئے۔ حضرت قبلہ کا
اضطراب زیادہ ہوتا گیا۔ دن رات بے چینی رہتی تھی۔ آپ فرمایا کرتے تھے۔ اس
انتظار میں جو تزکیہ ہوتا گیا۔ وہ کسی اور دریافت سے نہ ہوا۔ ایک روز مبارک میں
حضرت قبلہ کو پیر بدوح شاہ صاحب اپنے پیر کے مرقد مبارک کے قریب لا کر اپنی
بیعت سے سرفراز فرمایا تکمیل شرائط بیعت کے بعد ارشاد ہوا کہ شیخ احمد ولی جو اس
وقت قطب مدار تھے۔ ان سے کشمیر میں جا کر ملاقات کرو۔ ان کے پاس جو نعمت
باطنی آپ کا حصہ امانت رکھا ہے حاصل کرو۔ بموجب فرمان پیر پا پیادہ صرف ایک
کمبل اوڑھے ہوئے کشمیر روانہ ہوئے۔ راستہ میں بعض کشمیر سے واپس آنیوالے
مسافروں سے یہ کہتے ہوئے سنتے کہ وہ شیخ احمد صاحب ولی کی زیارت کے واسطے
ملتان اور دیگر مقامات سے سفر کر کے آئے۔ دو دو تین تین ماہ تک کشمیر میں قیام کیا اور
حضرت شیخ کی تلاش میں سرگرم رہے مگر اب مایوس ہو کر اور بحالت ناکامی واپس جا
رہے ہیں۔ اسی طرح اکثر لوگوں کی زبان سے سنتے تھے۔ لیکن آپ کے استقلال
میں فرق نہ آتا تھا۔ چونکہ حضرت کا سفر بموجب ارشاد مرشد تھا۔ جب کشمیر میں پہنچے
اور اس محلہ میں تشریف لے گئے۔ جہاں حضرت شیخ کا مسکن بتایا جاتا تھا۔ پرس
پرسان جب نشان مکان پایا اور دروازہ پر ہاتھ لگانے سے کواڑ کھلا دیکھا۔ تو ایک

نوجوان تخت چوبین پر بیٹھا ہوا تلاوت قرآن شریف کر رہا ہے۔ آپ نوجوان سے اجازت لیکر صحن میں داخل ہوئے نوجوان نے بلا دریافت ہی حضرت قبلہ سے کہا کہ آپ شیخ صاحب سے ملاقات کرنا چاہتے ہیں۔ فرمایا ہاں اس نے کہا یہ مکان تو ضرور شیخ صاحب کا ہے۔ لیکن معلوم نہیں یہاں کب تشریف لاویں۔ ایک یا دو ماہ میں کسی وقت ناگہاں تشریف لے آتے ہیں۔

کوئی روز وقت تشریف آوری کا مقرر نہیں۔ یہ سن کر حضرت خاموش رہے۔ اور سوچ میں تھے۔ اب کیا کریں۔ ناگاہ بیرونی دروازہ سے ایک بزرگ نورانی صورت عصا ہاتھ میں معہ ایک اور آدمی ہمراہی کے اندر تشریف لائے۔ آتے ہی حضرت کی طرف ایسے متوجہ ہوئے کہ۔

شیخ احمد ولی سے ملاقات:- جیسے کوئی دیرینہ آشنا بخندہ پیشانی ملتا ہے۔ حضرت نے معاً ایک نظر سے شناخت کر لیا۔ دل میں کہا۔ جس در مقصود کی تلاش میں دور دراز سفر کی صعوبت اختیار کی ہے۔ وہ ہاتھ آیا۔ حضرت شیخ نے فارسی زبان میں دریافت حال شروع کیا۔ حضرت قبلہ نے اصل مدعائے سفر جو با جازت پیر بغرض زیارت حضرت شیخ اختیار کیا تھا۔ بیان فرمایا اور مقام مسکین خود ظاہر فرمایا۔ جب حضرت شیخ نے غازی قلندر پیر دمڑی صاحب کا اسم مبارک سنا تو ارشاداً سر کو خم کر کے تعظیم کی۔ دیر تک باہم گفتگو ہوتی رہی۔ نہایت شفقت سے حضرت شیخ نے اپنا دست مبارک حضرت قبلہ ام کے شانہ مبارک پر رکھا اور فرمایا۔ زیرک ہستی حضرت قبلہ پا برہنہ تھے۔ تہ بند اور کرتہ اور ایک کمبل اوپر تھا۔ حضرت شیخ نے جیب میں ہاتھ ڈالا اور چند درم رائج الوقت نکال کر فرمایا کہ کوچہ ہائے کشمیر گندہ ہیں۔ آپ مرد نمازی ہیں پو پوش جو گھاس سے بنا کر بازار میں فروخت کرتے ہیں۔ خرید کر پاؤں میں پہنیں۔ حضرت قبلہ نے چندے انکار کیا۔ لیکن اصرار جناب شیخ پر درم لے کر رکھ لیا اور عرض کیا شاید دوبارہ اتفاق زیارت نہ ہو سکے۔ اسی وقت رخصت مل جاوے۔ حضرت شیخ نے

متبسم ہو کر فرمایا۔ جب آپ کا ارادہ واپسی وطن کی طرف ہو تو اس جگہ آویں۔ انشاء اللہ ملاقات ہوگی۔ جب یہ گفتگو ہو چکی تو جناب شیخ ہمراہی اس مرد کے تشریف لے گئے اور حضرت قبلہ مزارات متبرکہ کی زیارت کی طرف تشریف لے گئے۔ جب آپ شیخ نورالدین ولی کے مقبرہ پر تشریف لائے تو ایک مرد جو دیوان ہسپت رائے۔ حاکم کشمیر کا درباری تھا۔ اس نے شناخت کیا اسی وقت حاکم کشمیر کو خبر دی۔ وہ حضرت کا نادیدہ محب تھا۔ اور باذاق باخبر اہل علم آدمی تھا۔ عموماً فقراء سے عقیدت رکھتا تھا۔ سید باقر علی شاہ صاحب مرحوم سے اس کے دوستانہ تعلقات تھے۔ ان سے حضرت قبلہ کے اوصاف سن کر مشتاق دیدار تھا۔ اسی وقت معہ ایک مجمع معززین کے خود آ کر حضرت قبلہ کو باصرار ہمراہ لایا اور سید باقر علی شاہ صاحب بھی کشمیر میں موجود تھے۔ ان کو بھی اطلاع ملی تو نہایت خوشی سے دوڑتے ہوئے تشریف لائے اور حضرت کے آرام و آسائش کا انتظام خود شاہ صاحب کے اہتمام میں تھا۔ ایک ماہ کامل حضرت قبلہ مقیم رہے۔ جب ارادہ واپسی کیا تو اسی مکان پر جس جگہ جناب شیخ سے شرف ملازمت ہوا تھا۔ تشریف لائے۔ دیکھا وہی نوجوان اوسی طرح اسی تخت پر بدستور سابق تلاوت قرآن میں مشغول ہے۔ اس کی اجازت سے آپ اندر داخل ہوئے۔ ابھی کلام بھی نہ کیا تھا کہ اس ماہ آسمان ولایت نے طلوع فرمایا آتے ہی عجلت سے قبلہ کا دست مبارک پکڑ کر حجرہ خاص حضرت شیخ احمد ولی۔

حضرت شیخ احمد ولی سے فیض باطنی حاصل کرنا:- میں جو عبادت خانہ تھا۔ اندر لے گئے۔ اور دروازہ بند کر دیا۔ باقی خلوت کا راز ہے۔ وہ نہ راقم الحروف کو معلوم ہے اور نہ ہی حضرت مرحوم نے زبان سے کچھ ارشاد فرمایا۔ بہر حال نعمت باطنی سے حصہ دیکر رخصت کیا۔ اس کے بعد آپ پہاڑوں اور جنگلوں میں تنہا رہ کر یاد الٰہی میں مشغول رہتے۔ شب و روز مجاہدہ اور مراقبہ میں گذر جاتے۔ دو دو تین تین روز تک

کوئی چیز نہ کھاتے پیر کی بیعت سے پہلے شاعرانہ جذبات آپ کی طبیعت میں پوشیدہ تھے۔ بیعت کرتے ہی درد اور شوق کی آگ دل میں پیدا ہوگئی۔ جس کی چنگاریاں دور دور تک پہنچیں اسی حال میں چند سال گذرے تو دربار شریف کے درختوں میں ایک چیز مین ۱۴ سال تک جو ریاضت کرتے رہے اس کا بیان کرنا حیرت افزا ہے۔

حضرت عالی جناب غازی قلندر دھڑی والا صاحب سے آپ کو بلاواسطہ روحانی فیض پہنچا۔ آپ کی تربیت پر زیادہ تر آنحضرت کی توجہ کا اثر ہے۔ غوث پاک شاہ بغدادی۔ آپ کو سچا عشق تھا۔ قصیدہ غوثیہ کا وظیفہ درمیان مغرب وعشا مقرر تھا۔

حضرت کا سلسلہ قادری:-

آپ کا سلسلہ غوث پاک پیر بغداد تک جس طرح سے پہونچتا ہے۔ وہ شجرہ ذیل میں لکھتا ہوں۔

سی حرفی مقبول

الف۔ آمیراں تک حال میں
اس مشکل سخت محال میں
بن تیری اوٹ پناہ تاں
بن عاجز او گنہار دی
ب۔ بہت ظہیر خوار ہاں
سب خلقت تھیں بریا رہاں
میرے جرم حسابوں باہر سے
نہیں گنتر لاکھ ہزار دی
ت۔ تک جناب کریم میں
ورڈ سنی آن یتیم میں

رکھ ستھ سرے تے والیا

میں بڑی ہاں سرکار دی

ث۔ ثابت نال یقین میں

ستھ پائیا حبل متین میں

چھڈ پلانس نہ خاوندا

توڑ آس نہ آساوار دی

ج۔ جال ہوس دے پھیتاں

میرے تن من پیاں رسیاں

کڈ مچی جاتوں ترفدی

پھر وہیں خبر سجار دی

ح۔ حد ہوئی تاں بولیا

اس مرض گناہوں رولیا

توں آ طبیبا حاذقا

کر کاری میں بیمار دی

خ۔ خاوند منوں وسدیا

میں جیتا پاسا ہاریا

ہن رنگ گیا بد رنگ ہو

جاں مدد ہوئی نہ سار دی

د۔ در در منگاں بھکھیا

میری بہا اینویں سی لکھیا

تو شہنشاہ کریم ہیں

دیہہ روٹی صبر قرار دی

ذ۔ ذوقوں دل بےذوق ہے
گل غفلت سندا طوق ہے
میری ہتھیں پیریں بیڑیاں
لاچیں شوق پیار دی

ر۔ راہ زن نفس شیطان دے
جو دشمن میری جان دے
نت لٹن رخت اکلیاں
کون کوک سنے لا چار دی

ز۔ زور تیری دی مان تے
ہتھ پایا نفس شیطان تے
کر مدد شاہ بہادرا
تیری تیغ عدواں مار دی

س۔ سنگ سہیلی ساتھ ناں
اس ندی ڈونگھیری ہاتھ ناں
میں بائیں ترن نہ جاندی
کون آنے کشتی پار دی

ش۔ شام پئی دن ڈوبیا
میرا گدو چکر کھو بیا
سب ساتھی شہریں جاوڑے
مینوں آئی رات اجاڑ دی

ص۔ صبر تحمل پُجیا
جاں سر تے بدل گجیا

میری تن من لگے کنبے

اوس بجلی دی چمکار دی

ض۔ ضارب آئے گج کے

تیری پچھے پیاں بھجکے

سن دئیں نہ قیدی دشمناں

تینوں قسم ہے ستار دی

ط۔ طرف تیری دی اوٹ ہے

تیرا نام اساڈا کوٹ ہے

ہر تیر تفنگوں گولیوں

مینوں راکھی اوس حصار دی

ظ۔ ظلم کیتا میں آپ نے

دن راتیں پھر لویں پاپ تے

اک گھڑی نہ کیتی بندگی

اوس خالق سر جہار دی

ع۔ عرضی ہویاں آن کے

تیرا سخی دوارہ جان کے

ف۔ فسق فجور گناہ میں
سب گیتی عمر تباہ میں
ہن گذری ہتھ نہ آوندی
نہ رو رو آئیں مار دی

ق۔ قول قدیم بھلایا
چھڈ یار خصم گل لایا
میں ستیاں اندر گندگی
تج تیج ہے دلدار دی

ک۔ کرم کریں تاجیو ساں
تیری ہتھیں مہرا پیو ساں
مرا شافی اوہ تریاق ہے
بس کہر سی شیطان مار دی

ل۔ لگیں خبر بیمار دی
نت تینوں کھلی ونگار دی
ویہہ شربت شوق وصال دا
نہیں حاجت عرق انار دی

م۔ منگن ہار جناب تھیں
لکھ باہر انت حساب تھیں
سب پان مراداں منگیاں
میں آس اجے دربار دی

ن۔ نشر ہویاں وچ کشوراں
ہر شہراں بحراں لشکراں

شاہ عرب عجم عراق دے
آ چمن خاک مزار دی
وے واہ واہ مرشد پاک توں
جند کھولی تیری خاک توں
ویہہ اک گھٹ جو تھا اپنا
جو سفنی کھڑے جمار دی
وے ہول قیامت روز دا
اوس مشکل بیتے سوز دا
جاں نیکی بدی تو لینی !
اوہ اوکی گھڑی شمار دی
لاے لائیں ڈھل نہ آنوندا
میرے عیب نہ دھر چیت خاوندا
توں شاہنشاہ ہیں کریم !
رکھ عزت میں کوڑ مار دی
الفے اتھے اوتھے اج کل
وچہ وطن سفروچہ اگ جل
میں چاہاں شفاعت مرحمت
تدولیاں دی سردار دی
یے یار تیرے ہر کم دا
کر آخر چپ محمدا
مت کرے ملامت غوغیوں
اوہ خاطر نازک یار دی

آپ کا ارشاد ہے۔ سی حرفی مندرجہ بالا کو ایک مرتبہ روزمرہ باوضو ہو کر جو شخص ورد کرے گا۔ اس کو حضرت غوث پاک سے روحانی نسبت قائم ہو جاوے گی۔ اول بسم اللہ الرحمٰن الرحیم اور آخر درود شریف سہ مرتبہ پڑھ کر ایک مرتبہ فاتحہ شریف روح مبارک حضرت محبوب پاک اور پران سلسلہ کو ثواب اس کا نذر کرے۔

جیم جدو کا نہیوں لگیا پائیا سکھ تدو کا
لاہی لج وٹی لج آنسو ہویاں خالی بوکا
غرق ہویاں وچ چاہ تجن دی پر کر کڈیوں لوکا
آہو پیو جل محمد پھر پھر دیواں ہو کا

پرزور کرامت:-

جب سید محمد شاہ صاحب رئیس سیداں میرپور نے انتقال کیا بعد ان کے ہر دو فرزنداں ان کے سید حیات علی شاہ اور سید باقر علی شاہ کے مابین تقسیم وراثت پر اختلاف پیدا ہو گیا۔ حیات علی شاہ صاحب نے باقر علی شاہ صاحب کو دوران بحث میں بطور طعنہ کہا کہ تم کو خدا نے کوئی نرینہ اولاد عطا نہیں کی۔ جس کو حق وراثت تمہاری جائیداد کا تمہارے بعد پہنچتا۔ ایسی حالت میں اس قدر جھگڑا تمہارا تقسیم ملکیت پر فضول ہے۔ حریف کی اس طنز باقر علی شاہ صاحب کو بے حد رنج اور دل کو صدمہ ہوا۔ اسی روز دربار شریف کھڑی حضرت قبلہ مرحوم کی خدمت میں حاضر ہو کر عرض کیا۔ کہ مجھ کو آج تک فرزند کی کوئی آرزو نہ تھی۔ لیکن برادر کلاں کے کلمات نے میرے دل پر سخت اثر پیدا کیا ہے۔ حضرت کو سید باقر علی شاہ صاحب سے کمال درجہ عنایت تھی۔ شاہ صاحب کی کلام سے آپ کی رگ حمیت کو جوش آیا۔ شاہ صاحب کو کلمات تسلی آمیز فرما کر رخصت فرمایا۔ چند روز بعد میاں شرف دین خلیفہ دربار کو دو برگ سبز درختاں دربار سے دے کر شاہ صاحب کی طرف روانہ کیا اور زبانی خلیفہ شرف دین یہ ارشاد فرمایا کہ دونوں پتوں میں سے ایک ایک پتہ میاں بی بی باوضو ہو

کر کھا لیویں۔ خلیفہ میاں شرف دین کہتا ہے۔ کہ آپ نے مجھ کو حکم دیا کہ جب یہ برگ درخت شاہ صاحب کو حوالہ کرو گے تو اس وقت چند آدمی روبرو شہادت کے طور پر طلب کرنا اور صاف فرما دیا کہ ہم اس کا کوئی عوض آپ سے طلب نہیں کریں گے لیکن بطور شکریہ اس انعام کو یاد رکھیں۔ کسی دوسرے حیلہ کی طرف منسوب نہ کرنا بعد اس کے آپ جلدی پہاڑ مقام موضع پنجن پر تشریف لے گئے۔ پہاڑ پر پہنچ کر شاہ صاحب کی طرف آپ نے ایک مفصل نامہ مبارک تحریر فرما کر بھیج دیا۔ اس میں صاف درج تھا۔ کہ اس سال کے اندر سید مظفر تمہارے گھر آویں گے۔ ان کو ہمارا سلام ہو طرف یہ کہ سید مظفر صاحبزادہ کا بحساب ابجد تاریخی نام قبل ولادت لکھ کر ارسال کر دیا تھا۔ شاہ صاحب نے نامہ مبارک دیکھا لیکن اصلی راز کو نہ سمجھے۔ یہ خیال پیدا ہوا کہ کوئی مہمان یہاں آنے والا ہے۔ جس کا نام سید مظفر ہوگا۔ تبدیلی موسم پر جب آپ پہاڑ سے دربار شریف لائے تو جلدی موضع جانی چک ضلع گجرات بغرض زیارت موئے مبارک سرور کائنات صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم کے تشریف لے گئے بعد زیارت واپسی پر حسب استدعائے خاکسار راقم جہلم شریف لائے۔ عید گاہ میں ظہر کی نماز ادا فرمائی اسی وقت ایک قاصد میر پور سے پونچا۔ اس کے پاس سید باقر علی شاہ صاحب کا خط تھا۔

وہ حضرت قبلہ کو دیا۔ آپ نے خط کا مطالعہ فرمایا لکھا تھا۔ کہ حضور کی دعا اور توجہ سے خداوند تعالیٰ نے فرزند عطا کیا ہے۔ اس کا نام بھی خود زبان مبارک سے تجویز کر کے فرماویں۔ حضرت کو اس خبر سے فرحت حاصل ہوئی۔

سید محمد شاہ مدرس گورنمنٹ سکول جہلم معہ اور مجمع کے اس وقت خدمت میں حاضر تھے۔ شاہ صاحب کو ارشاد فرمایا۔

کاغذ۔ قلم۔ دوات لے کر جو ہم لکھاتے ہیں وہ جواب خط لکھو۔

چنانچہ محمد شاہ صاحب سامان تحریر لیکر روبرو بیٹھ گئے۔ اسی وقت ایک ایک نظم فارسی

میں جواب فی البدیہ لکھاتے گئے۔ وہ نامہ مبارک مکمل دستیاب نہیں ہوا۔ لیکن اس کا ضروری حصہ درج ذیل کر دینا مناسب ہے۔ وہ یہ ہے بعد حمد و نعت تحریر فرماتے ہیں۔

مرا شمس دین مست چوں تاب بخش
عجب نیست گر یافت ماہتاب بخش
ہماں نامہ دیرینہ ہر تگ عود
کہ بندہ زپنجن فرستادہ بود
تجسس نمودہ مطالع کنید
کہ از راز و از نام آکہ شوید
ہماں نام شایاں باجد بود
کہ مولود ہر رنگ اب جد شود

یہ ایسی قطعی اور یقینی کرامت ہے۔ جس پر کسی منکر کرامت کو بھی انکار کی گنجائش نہیں ہو سکتی اور نادم تحریر ہذا سید مظفر جس کا سن ولادت بحساب ابجد ۱۲۹۴ھ نکلتا ہے۔ اپنے والد مرحوم کا جانشین موجود ہے۔

بابا جنگو شاہ صاحب سے ملاقات::

ایک مرتبہ آپ دربار شریف کھڑی سے صحرا کو نکلے۔ کوزہ آب ہاتھ میں تھا۔ جاتے جاتے وہ کوزہ ہاتھ ایک جگہ چھوڑ دیا۔ پا برہنہ اور کمبل اوپر راستہ میں کسی نے شناخت کر کے قند سیاہ دے دیا۔ موسم گرم تھا۔ براہ راست بخدمت بابا جنگو شاہ صاحب مقام چکوڑی جو ضلع گجرات میں مشہور کامل ولی تھے خاص و عام میں ان کی ولایت کا شہرہ تھا۔ اور بڑی مجذوب صاحب حال ولی تھے۔ اس وقت چند ماہ گذر گئے تو دن رات ایک مقام پر کھڑے رہے۔ پائے مبارک پر بہت ورم ہو گیا تھا۔ زیادہ ورم پاؤں سے بعض جگہ زخم ہو گئے تھے۔ چمڑا اپھٹ گیا تھا۔ حضرت قبلہ جب وہاں پہنچے تو

شاہ صاحب کے قریب جا کر کھڑے ہو گئے اور قند سیاہ ہاتھ میں رکھ کر ان کے پیش کیا شاہ صاحب کی آسمان کی طرف نگاہ تھی اور مشغول تھی۔ حضرت قبلہ کا عہد شباب تھا۔ جسم میں طاقت تھی فرماتے تھے۔ ہم نے دل میں ارادہ کر لیا تھا۔ جب تک بابا صاحب زمین پر نہ بیٹھیں گے۔ ہم برابر اس طرح روبروان کے کھڑے رہیں گے۔ اسی خیال میں ایک گھنٹہ گذرا ہوگا کہ بابا صاحب نے ہمکو دیکھا اور فرمایا۔ تم اس درخت کے سایہ میں ٹھہرو ہم آتے ہیں۔ آپ یہ ارشاد سن کر وہ درخت جو قریب تھا۔ وہاں آ کر کھڑے ہو گئے۔ تھوڑی دیر انتظار کیا مگر بابا صاحب اپنے مقام سے نہ سرکے۔ پھر آہستہ آہستہ حضرت قبلہ نے ان کی طرف دوبارہ قدم اٹھایا۔ یہ دیکھ کر بابا صاحب نے فرمایا پیا ٹیا میں آیا ٹھیرو۔ اس وقت جب بابا صاحب نے قدم اٹھایا تو بڑی تکلیف محسوس ہوئی۔ قدم اٹھ نہ سکتا تھا۔ بڑی وقت سے تشریف لا کر درخت کے نیچے بیٹھ گئے۔ قند سیاہ پیش کیا شربت طلب کیا۔ آپ نے شربت بنا کر پلایا۔ حقہ طلب کیا۔ وہ آپ نے مہیا کیا۔ آپ نے حقہ نوشی کی اور حضرت قبلہ کو بھی ارشاد کرتے۔ آپ کو عادت حقہ کی نہ تھی۔ تعمیل ارشاد کیا۔ بمشکل رخصت لے کر واپس تشریف لائے بار ہا حضرت قبلہ کو یہ فرماتے ہوئے سنا کا بابا جنگو شاہ صاحب اپنے عہد میں بے نظیر ولی تھے۔ آپ کا مقام بہت بلند تھا۔

سید پیر مدد علی شاہ صاحب سے ملاقات::

ایک مرتبہ آپ مقام حجرہ شاہ محمد مقیم صاحب تشریف لے گئے۔ اس وقت خاکسار راقم الحروف بھی حضرت کے ہمراہ تھا۔ مقام شیر گڑھ سے پاپوش پاؤں سے اتار لیا۔ ادب سے پابرہنہ چلتے ہوئے آپ بوقت چاشت حجرہ شریف پہنچے۔ دیکھا تو ایک عالیشان دربار لگا ہوا ہے۔ بڑے بڑے بزرگ مشائخ وامراء وغیرہ ہر طبقہ کے لوگ حاضر ہیں۔

حضرت جناب سیادت پناہ سید پیر مدد علی شاہ صاحب سجادہ نشین دربار حجرہ شریف

کے حضور میں تمام لوگ باآدب دونوں بیٹھے ہیں۔ پیر صاحب کچھ ارشاد فرما رہے ہیں۔ دفعتہً جب پیر صاحب کی نظر مبارک حضرت قبلہ پر پڑی بے اختیار نعرہ خوشی بلند کیا۔ آپ نے باآدب تعظیم پیر صاحب کو سلام کیا اور کنارہ فرش پر بیٹھ گئے لیکن پیر صاحب نے بعد مصافحہ باصرار مسند کے قریب لا کر بٹھایا۔ تمام حاضرین کی توجہ آپ کی طرف ہوگئی۔ مجلس کا استعجاب دیکھ کر خود جناب پیر صاحب نے حضرت قبلہ کے اوصاف بیان کرنے شروع کئے بارہا فرماتے کہ موجودہ وقت میں ہماری خاندان میں اس مرد کا وجود ایک چراغ روشن ہے۔ ان کی ذات پر نہ صرف ہم بلکہ ارواح متقدمین مشائخ سلسلہ قادریہ کے فخر کرتے ہیں۔

آپ خاموش تھے۔ ایک ہفتہ کامل مقیم رہے۔ پیر صاحب ہر مجلس میں حضرت صاحب کے کرامات اور ریاضات کا لوگوں سے ذکر فرماتے۔ حضرت پیر صاحب بڑے کامل ولی تھے۔ آپ کا شاعرانہ مذاق اعلیٰ تھا۔ آپ سخن در سخن شناس تھے۔ حضرت قبلہ کی تصانیف کو شوق سے سنا کرتے تھے خاکسار کی عمر کا زمانہ لڑکپن تھا اسوجہ سے خوش الحان تھا۔ پیر صاحب کے ارشاد پر حضرت کے اشعار سناتا اس وقت حضرت پیر صاحب مرحوم پر وجد اور محویت کی حالت طاری ہو جاتی اور بار بار زبان سے فرمایا کرتے واہ میاں صاحب اور رو دیتے ایک ہفتہ کے بعد حضرت پیر صاحب نےبوقت رخصت دو پوشاکیں قیمتی ایک صاحب کیواسطے ایک خاکسار کو عنایت فرمائی۔ آپ چونکہ قیمتی مکلّف لباس کا استعمال نہ کیا کرتے۔ لیکن بلحاظ ادب و پاسخاطر خانوادہ پیران باحترام قبول فرمائی۔

خاکسار کو وہ نظر توجہ وہ شفقت اور لطف حضرت پیر صاحب قدس سرہ کا یاد ہے اور اس قبولیت پر فخر کرتا ہے۔ خداوند تعالیٰ کی بارگاہ میں دعا کرتا ہے کہ بطفیل پیران عظام و مشائخ سلسلہ قادریہ عالیہ کی میرے جیسے اول ترین مخلوق کو میدان محشر میں اپنے حبیب ختم المرسلین صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم کی شفاعت نصیب کرے۔ (آمین)۔

حافظ ناصر صاحب سموالی کی دعاء

روزمرہ گھر سے چل کر وہاں پڑھنے کو جاتے۔ حافظ ناصر صاحب سموال جو بڑے کامل اکمل ولی تھے۔ آپ کو سماع سے زیادہ رغبت تھی۔ سرود سماع سے آپ کو وجد ہو جاتا۔ حضرت قبلہ جن دنوں مولانا جامی کی یوسف زلیخا کا سبق پڑھا کرتے جماعت سے الگ بیٹھ کر اس پر تاثیر نظم کا پڑھنا آغاز عمر میں آواز کی صفائی سے زیدہ پر لطف تھا۔ حافظ صاحب ہر روز مسجد میں تشریف لاتے اور حضرت کا سبق سنا کرتے۔ جب آپ آواز سے ان کو سناتے تو حافظ صاحب کو محویت کی حالت طاری ہو جاتی اور زار و زار روتے۔

ایک روز حسب معمول حافظ صاحب مسجد میں تشریف لائے اور زلیخا کے اشعار سنانے کی فرمائش کی حضرت نے عرض کیا کہ آج ہم اس شرط پر سبق سناویں گے۔ کہ آپ دعا کریں کہ ہم کو جلد علم نصیب ہو۔ آپ نے بڑی شفقت سے اسوقت دعا کی کہ تم کو خدا تعالے لدنی عطا کرے جو کتاب تم نے سبقاً پڑھی ہے وہ اور جواب تک نہیں پڑھی۔ سب آسان ہوں۔ سبحان اللہ جو ارشاد کیا وہی ہوا۔ حضرت قبلہ کو ہر ایک کتاب آسان تھی۔

حافظ ناصر صاحب سموالی کی دعاء

ایک روز دوپہر کے وقت حضرت قبلہ کے والد ماجد صاحب پلنگ پر استراحت فرما تھے اور سر سے پاؤں تک چادر اوڑھے ہوئے لیٹے تھے۔ کہ آپ آتے ہی قدموں کی طرف بیٹھ کر پاؤں دبانے لگ گئے۔ آپ نے پوچھا کون ہے۔ اپنا نام بتایا۔ فرمایا کیا کہتے ہو پ عرض کیا حضرت مجھ کو سچا فقیر بنا دو۔ صغیر سنی کے زمانہ میں عزیز و زندگی پیاری پیاری لبوں سے جب یہ موزوں کلمات نکلے تو انہوں نے شفیق والد

گئے۔عزیز فرزند کو سینہ مبارک سے لگالیا اور آب دیدہ ہو کر خدا کی جناب میں دعا کی۔اے پروردگار تو علیم ہے اور بصیر ہے۔ یہ میرا عزیز فرزند میری سے کسی جسمانی حاجت کی کبھی آرزو نہیں کرتا۔صرف مجھسے تیری محبت اور رضامندی کا طالب ہے۔ میں اس کو تیرے سپرد کرتا ہوں تو اپنے بندوں پر مجھ سے زیادہ رحمت کرنیوالا ہے۔ الٰہی اس بچہ کو اپنے خاص بندوں کی صف میں کھڑا کر۔ (آمین)

سبحان اللہ ایک غوث وقت کی زبان مبارک سے اور دلی شفقت سے جس کے حق میں یہ دعائیہ کلمات نکلے ہوں۔وہ کہاں تک اپنا اثر دکھا سکتے ہیں۔یہی وہ اثر تھا جس نے عہد شباب سے اول ہی حضرت کو دنیا و مافیہا سے آزاد کر دیا تھا۔آپ کے توائے جسمانی و روحانی کی مجتمع طاقت مقصود اصلی کی طرف تھی آپ کے کام میں ہوائے نفسانی کو دخل نہ تھا۔آپ حقیقی تارک دنیا تھے۔دنیا داروں کے شان و زر مال کی آپ کی نگاہ میں کچھ قدر نہ تھی۔

کسی حاکم یا رئیس کی طرف اگر کچھ فرمائش تحریر کرنا منظور ہوتا تو بڑی آزادی سے جیسا کسی ماتحت کی طرف اگر کچھ فرمائش تحریر فرمایا تو منظور ہوتا۔ تو بڑی آزادی سے جیسا کسی ماتحت کی طرف لکھتے ہیں تحریر فرمایا کرتے۔القاب آداب مطلق درج نہ فرماتے۔

خاکسار کو خط میں اپنے انتقال کی خبر دینا

خاکسار جب حضرت قبلہ کی قدمبوسی کر کے گھر کو آیا۔اور کاروبار میں مشغول تھا۔ ایک خط سات روز قبل از وفات کا لکھا ہوا منظوم ذیل کا پہنچا۔جس میں صریح اور زبردست کرامت کا نشان ہے۔اس وقت آپ کا مزاج تندرست تھا۔ کوئی تازہ علامت بیماری کی نہ تھی پ اس تحریر میں آپ نے انتقال کی طرف اشارہ کیا ہے۔

آ نو ندا دیر لگاناں ہیں پھر وقت گیا پچھوں تاوناں توں

دلدار تیرے جدوں دور گئے کدوں وقت ضروری اوناں توں

ہویا جیو اداس نہ پاس جانی جانی میرڑے ناں ستاوناں توں

چاوے رزق مہار محمد اجاں ملکاناں قطار دے جاوناں توں

گواس خط سے اشارتاً خبر انتقال کی میں سمجھ گیا تھا۔ لیکن اوس سے درست تاریخ کا پتہ نہ تھا۔ میں کام میں مشغول رہا۔ ایک دن بوقت عصر دربار سے ایک آدمی صاحبزادہ میاں عطار محمد صاحب کا خط معہ سواری میری طرف لایا جس میں حضرت قبلہ کی علالت سے جو دائمی مفارقت کا پیش خیمہ تھی۔ کل حال لکھا تھا۔ خاکسار اسی وقت غم سے بیتاب ہو کر چلا گیا۔ اور دربار شریف شام کے بعد پہنچا۔ حضرت اسی وقت بالکل خاموش تھے اور چشم برہم زدہ چارپائی پر دروازے بے ہوشی کا عالم تھا۔ اسی حال میں بعد نصف شب ۲ بجے رات کے روح مبارک نے قفس عنصری سے پرواز کیا۔ اس نامہ مبارک کو جب غور سے دوبارہ دیکھا تو میرے دل پر غم کی تلوار چل گئی۔ ۲۲۔ روز قبل وفات خاکسار معہ بابو حبیب علی خاں انسپکٹر پولیس حضرت کی خدمت میں حاضر تھے۔ اس روز حضرت قبلہ نے طول طویل نصائح اور وصایا فرمائے۔ اور خاکسار کو علیحدہ حجرہ مبارک میں جس جگہ بعد وفات آپ کو غسل دیا گیا ہے۔ دیر تک کچھ فرماتے رہے۔ حضرت کی کلام سے ہر ایک لفظ میں دائمی مفارقت کا اشارہ پایا جاتا تھا۔ اور سب تقریر حضرت کی صاف صاف سفر آخرت کے آثار کو ظاہر کر رہی تھی۔ وقت رخصت خاکسار کے سر پر دست شفقت رکھ کر فرمایا۔ فقیر کو یاد رکھنا اور قبر پر بھی اسی طرح آتے رہنا۔ اگر فقیر کو ارحم الراحمین نے راست باز گروہ فقرا میں شامل کیا تو تم کو اسی طرح دیکھا کروں گا۔ آپ کا مزاج مبارک درست تھا۔ نقرس کی وجہ سے جو چند سال متواتر تکلیف چلی آتی تھی۔ سوائے اس کے کوئی اور کسی قسم کا تغیر نہ تھا۔ اس وجہ سے خاکسار کو ذرہ گمان نہ تھا کہ ایسی جلدی یہ کوہ غم سر ٹوٹنے والا ہے۔ الغرض بابو حبیب علی خاں نے بعد قدمبوسی مبلغ ڈیڑھ سو روپیہ نذر پیش کر کے عرض کیا میں عہدہ انسپکٹری پر مترقی ہوا ہوں۔ اور نذر مانی تھی کہ اول

ماہ کی تنخواہ حضرت کے پیش کروں گا۔ یہ وہ روپیہ ہے۔ قبول فرمایا جاوے۔ آپ نے فرمایا یہ روپیہ پاس رکھو فقیر کے بعد مناسب طریق پر خرچ کرنا چنانچہ وہ سب روپیہ حبیب علی خاں نے بعد انتقال حضرت قبلہ ایک ماہ میں ہر جمعرات کے روز حضرت قبلہ کے نام فاتحہ پڑھ کر مساکین کو طعام وغیرہ تقسیم کیا۔ ایک دن حسب معمول بعد نماز عصر آپ وظائف و اوراد میں مشغول تھے۔

وفات کس طرح ہوئی

جب آفتاب غروب ہوگیا۔ اس وقت آپ نے بغرض ادائے مغرب تازہ وضو کیا۔ ایک خادم نے آگ جلائی۔ موسم سرما تھا۔ بعد وضو آگ کے قریب تشریف لاکر بیٹھ گئے۔ اس وقت بدن مبارک میں کمزوری سی ہوگئی۔ جس سے آپ ایک طرف کو جھک گئے۔ خادم دربار جو آگ جلا رہا تھا اس نے پشت مبارک پر ہاتھ رکھ کر دوسرے آدمی کو آواز دے کر بلایا۔ دونوں نے مل کر آپ کو بستر چارپائی پر لٹا دیا۔ اسی حالت میں دوسرے روز اس آفتاب عالمتاب نے رخ انور کو ہماری نظروں سے پوشیدہ کرلیا۔ خاکسار کی آنکھوں میں جہان تاریک ہوگیا۔

إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُوْن۔

مرثیہ از خاکسار مولف:-

ایہ چہ شوری درجہاں آمد پدید
خار ہائے غم بجان من خلید

پیر ماؤ مرشد و سرکار
آنکہ دنیا داد و عقبےٰ را خرید

مظہر انوار و اسرار خدا
داند آنکس کو بچشم دل بدید

بود تصویر تصوف چون اویس

آں جنید وقت و ثانی با یزید
رحلتش چوں زیں جہاں آمد پسند

در زمیں شور قیامت شد پدید
صورتش چوں شد نہاں از چشم ہاء

اہل معنی را بدل وردے رسید
بلبلان و قمریاں نوحہ کناں

در چمن گلہائے پیراہن درید
ہر بشر ہر جانور شد بے قرار

یک جہاں در ہجر او غم کشید
باز کے آید بدستم دوستاں

شاہباز اوج معنی بر پرید
ہمرہاں رفتند و من درماندہ ام

کے شود با دوستانم باز دید
برسر خاکت ملک از سر فتاد

نالہ ہا میز وترا بائید شنید

آپ کے اخلاق اوصاف

آپ کریم النفس حلیم الطبع روشن دماغ زیرک بلند خیال بلند ہمت۔ طاقتور۔ دلیر۔ فصیح اللسان۔ عالم فاضل۔ عابد و زاہد۔ اہل درد و شوق سخن فہم وفا شعار۔ خوشنویس۔ شاہسوار اور پہلوان تنومند تھے۔

قد بلند موزوں گندم گوں، سر مبارک کلاں۔ خوشنما۔ پیشانی کشادہ۔ بینی بلند چشم مبارک خوبصورت سرخی مائیل اندام جسمانی نہایت موزوں۔ بازو وقوی۔ سینہ کشادہ۔ جسم طاقتور تھا۔ پیادہ سفر میں تیز رفتار تھے۔ باریک سی باریک اشارہ کنایہ

کے سمجھنے کو آپ کا فہم و ادراک نہایت تیز تھا۔

خاکسار راقم ایک مرتبہ کاروبار میں سخت مصروف تھا۔ فرصت نہ تھی۔ اور دل حضرت کے واسطے تڑپ رہا تھا۔ اس حالت میں یہ عریضہ لکھا۔ اس کے جواب میں ذیل کی نظم مجھ کو ارسال کی۔

بنائے کز وفا مہار است تاب
کنم نامہ نیک را سر جواب
پس از مدتے نامہ خوش نگار
رسید از نگاہ فراموش کار
زشکر چنیں نامہ نغز فام
چگویم بصبح وچہ پوم بشام
بیا خنش چو صبح وسواوش شفق
فلک راگر فتہ بمہر ایں نسق
الفوش خدنگ وصفوفش بجنگ
برزم الم حملہ گرچوں پلنگ
نہ نامہ ز ملک احبا رسید
بخور بیتاب صہبا رسید
سخن سنج دیرینہ اوستار کار
چہ خوش گفت گفتش بہ از صد ہزار
بہ بلبل گل بوستان ہاں خوش است
ہوائے دل دوستاں زاں خوش است
نسیمے ز مصر آ ورد بوئے یار
کہ وار الحزن راکند لالہ زار

بمستان الفت سرودے رسید

زیاراں بیاراں در دے رسید

درد دے چہ گویم درد و سرور

بجان و بدل نیز در دید نور

زمکتوب مرغوب قصدایں بود

کہ حب محبان نو آئین شود

بریں ختم شد نامہ را ترکتار

بما باد روزے حب دلنواز

تعمیر روضہ کی تاریخ۔

آپ کے ملفوظات جو معارف واسرار کا خزینہ ہیں بے شمار خاکسار کو ازبر ہیں۔ اکثر آپ کی تصانیف میں ملتے ہیں اسواسطے بغرض طوالت ان کا اعادہ ضروری نہیں۔ بعد انتقال پر ملال حضرت قبلہ کا روضہ مبارک۔ جب تیار ہوا تو اندرون گنبد کے مصنف خاکسار راقم یہ تاریخ ثبت کی گئی ہے۔

گنبد ہمشکل ماہ آسمان

مرقد قطب زماں را سائباں

از عطا پائش بنائے شد بلند

بر طواف آن ہجوم زائراں

در خیال آمد ملک را ناگہاں
باسر قول بزرگی راز داں
خواب گاہ شیر یزدانی بخواں

تاریخ وفات

قبلہ عارفان حق آگاہ
جانشین جناب پیرا شاہ
غوث وقت ولی و حق ابدال
بیکساں را مدام پشت و پناہ
باکمازاں محمدش خوانند
منکر انند سر بسر گمراہ
ہر کہ از در کہش بتا بدسر
روے او باد ہمچو موئے سیاہ
بیسر این و آں بگو معقور
سال ترحیل آن شہے ذیجاہ

لفظ ایں وآں کے دونوں الف کے حرف کا تخرجہ کروگے تو تاریخ ۱۳۲۴ ھجری بر آمد ہوگی۔ خاکسار ایک مرتبہ بنجوتی پہاڑ پر حضرت قبلہ کے حضور میں حاضر تھا۔ دو ماہ جب گذر گئے تو برادرم فضل الٰہی نے جہلم سے مجھ کو خط لکھا اور حضرت قبلہ کی خدمت میں بھی نہایت آداب سے اشتیاق ظاہر کیا گیا تھا چونکہ حضرت کا وہ ولی صادق محب ہے اور آں حضرت کی توجہ خاص اس کی طرف تھی آپ اس مکتوب سے نہایت بشاش ہوئے خط کو ملاحظہ فرما کر خاکسار کو اس کا جواب اسوقت لکھاتے گئے جو ذیل میں درج ہے۔

خوش رقم نامہ ز فضل الہ درنقاب سطور مستورات

گشت وارد بملک وقت پگاہ معنی چو بکر نیک صفات فشہای غلط ازو

مردود

در سوادش ہزار سود نہان نقطہاش چو خال محبوباں دست نامحرماں برون

زحد ود

بہ بیا عیش دو چند مایہ جاں مرکزش ہمچوز لف خوباں

ایک مرتبہ آپ نے برادرم فضل الٰہی کی طرف پیغام بھیج کر سواری کی زین کے واسطے گدی کا پارچہ مارکین طلب فرمایا۔ اس نے خوشی سے محبت کے جوش میں آ کر بجائے مارکین مرتبہ نہایت عمدہ لے کر ارسال کیا آپ کو چونکہ ظاہری زیب و زینت سے نفرت تھی وہ مرینہ واپس کیا اور ذیل کا نامہ لکھ کر ارسال فرمایا۔

کم تیرا ہر مجھ اکانا

نہیں کیسے پہ عمل کمانا

مارکین میرے درکار

کہن مرینہ مجھے مار

آپ نے نہایت سادگی پسند تھے۔ اپنی ذات کے واسطے کسی آرائش کی پرواہ نہ تھی۔ برادرم فضل الٰہی نے آپ کو موسم سرما میں سرد پانی سے وضو کرتے ہوئے دیکھ کر اپنی مرضی سے ایک مسی حمام بڑا جس میں غسل کے واسطے بھی آپ گرم کافی ہو سکے امرتسر سے منگوا کر دربار شریف لا کر حاضر کیا۔ جب حضرت نے اس کو دیکھا نہایت ناراضگی ظاہر فرمائے اور ارشاد فرمایا۔ تمہارا یہ خیال ہے کہ مجھ کو ایسے سامان تکلف اور زیبائش و آسائش کے میسر نہیں آ سکتے ہیں۔ محتاج نہیں۔ لیکن فقیر ہوں اور فقیر کے واسطے دنیا مسافر خانہ ہے۔ یہ سامان جس کو تم قدر کی نگاہ سے دیکھتے ہو۔ فقیر کی نظر میں اس کو کوئی قیمت نہیں اور فرمایا فقیری تو بہت دور منزل ہے۔ لیکن اس عاجز کی نظر میں خاک اور زر برابر ہیں اس پر وہ حمام واپس کیا جو جہلم میں ہمارے یہاں رکھا

ہے۔

حضرت کی ایک کامل ولی سے ملاقات:- آغاز عمر میں جب آپ نے میدان طریقت میں قدم رکھا پ اور بیابان میں تنہا مصروف عبادت رہتے۔ ایک مرتبہ آپ کو جنگل میں ایک بزرگ نورانی صورت نظر آئے روبرو آتے ہی بزبان فارسی کلام کیا حضرت نے فرمایا۔ ہم کو یقین آ گیا کہ یہ کوئی ولی اللہ ہے ہمارا لباس اور وضع اس وقت ایسی نہ تھی۔ جس سے گمان ہوسکتا کہ ہم فارسی جانتے ہیں۔ دیر تک نہایت پاکیزہ گفتگو فرمائے اور ہمارا ہاتھ پکڑ کر چند قدم ہمراہ لیا اور ایک سبز بوٹی کو زمین سے توڑ کر فرمایا اس سے زر خاصل بن سکتا ہے۔ اگر ضرورت ہو تو ابھی ترکیب بتلا دوں آپ نے نہایت استغناء سے فرمایا روپیہ ہمارے گھر میں بھی ملتے ہیں۔ کوئی ایسی ترکیب بتلاویں جس سے قلب کی مس پر تبدیلی واقعہ ہو یہ سن کر وہ تبسم کرتے ہوئے چلے گئے۔ چند دن کے بعد اسی طرح ناگاہ تشریف لائے ہم نے نہایت تعظیم سے سلام کیا فرمایا قندہار سے آئے ہیں اور تم کو ایک عمل بتلا دیں۔ جس سے تمام وحوش جنگل اور بیابان تمہارے تابع ہوں گے اور جس وقت ضرورت ہو بغیر حاضر ہوگا۔ اس پر شوق سے سواری کیا کرو گے۔ آپ نے فرمایا ہمارے گھر میں عمدہ عمدہ اسپان سواری کے واسطے موجود تھے۔ ان کو چھوڑ کر پیادہ چلنا جس مطلب کے واسطے اختیار کیا ہے۔ وہ مقصود دلاویں ورنہ شیر کی سواری گھوڑی کی سواری سے اعلیٰ نہیں ہے اس وقت اس بزرگ نے دعا دی اور کچھ وصیت فرما کر اور کچھ عمل بھی بتلا کر تشریف لے گئے۔ آپ کا نام نہ ہم نے پوچھا اور نہ خود بتلایا بڑے باکمال ولی تھے۔

آپ کا عرس:-

حضرت کا دو مقام پر ہر سال ۷ ماہ ذوالحج کی تاریخ پر عرس کیا جاتا ہے۔ آپ نے زمانہ حیات میں کوہ پنجن کے مقام پر جس جگہ وہ جسم اطہر مدفون ہے۔ اور اب عالی

شان روضہ دکھائی دے رہا ہے پہاڑ کی قبر میں آپ کی زندگی یعنی ایک گودڑی جس کا وزن بیس سیر سے کم نہ ہوگا۔ اسی پر پیوند لگاتے لگاتے اس کا وزن زیادہ ہوگیا۔ آغاز زمانہ تجرد اور طریق سلوک میں وہی آپ کا بستر اور اسباب تھا۔ اس ملبوس میں آپ نے روحانی مدارج طے کیے تھے۔ اس واسطے وہ ایک متبرک لباس تھا۔ ایک آپ کا دانت مبارک اور ایک عصا ہاتھ کا ہر سہ اشیا کو اس قبر میں دفن کیا گیا ہے۔ اوس مقام سے جس جگہ سالہا سال حضرت مرحوم نے مجاہدہ اور مراقبہ اور ریاضت وعبادت کی ہے اہل یقین کو وہاں سے انوار تجلیات اور کشائش دل حاصل ہوتی ہے۔ ہر سال وہاں عرس کے موقع پر محبان آنجناب جمع ہو کر ایک صاحبزادہ دربار کی نگرانی میں عرس کیا کرتے ہیں۔ جیسا کہ ہر سال ۷ ماہ ذوالحج کو خاص دربار شریف کھڑی روضہ مبارک پر زیر اہتمام صاحبزادہ حضرت میاں عطا محمد صاحب سجادہ نشین حضرت قبلہ مرحوم کا شاندار عرس ہوتا ہے۔ اور میاں شرف الدین صاحب خلیفہ دربار کی سعی اور خوب انتظام سے باقاعدہ حاضرین کو کھانا کھلایا جاتا ہے۔ علماء اور فضلاء اور امراء محبان حضرت مرحوم نہایت دلی شوق سے آکر شامل ہوتے ہیں۔ حفاظ و ناظرہ خوان۔ صحن دربار میں ایک مکلف فرش پر بیٹھ کر اول قرآن شریف کے ختم کرتے ہیں۔ بعد ختم نظمیں مدحیہ اور قصائد نعتیہ پڑھا جاتے ہیں اس وقت حاضرین محبان انجناب کے دلوں پر عجیب رقت طاری ہوتی ہے۔ بعد اس کے کھانا کھلایا جاتا ہے۔

خاتمہ:-

حضرت قبلہ مرحوم کے حالات حیات کا اکثر حصہ جس میں مختلف واقعات اخلاق پائے جاتے ہیں۔ اس میں درج نہیں کیے گئے۔

یہ سوانح عمری مختصر ہی لکھی گئی ہے۔ اس کی وجہ یہ ہے کہ اس کو بعض وجوہات سے کتاب سیف الملوک کے شامل طبع کرانے کا فیصلہ کیا گیا تھا۔ مندرجہ بالا حالات کی اشاعت کے بعد اگر محبان قبلہ مرحوم نے اپنا اشتیاق ظاہر کیا۔ اور خاکسار کی عمر اور

صحت نے وفا کی تو بقیہ حالات واقعات اور مختلف کشف و کرامات آنجناب جو
خاکسار راقم کی نظر میں وقتاً فوقتاً گذرتے رہے ہیں۔ اور وہ کرامات جن کی تصدیق
کرنے والے اشخاص موجود ہیں مکمل علیحدہ ایک کتاب کی شکل میں لکھوں گا۔ آخیر
میں دعا کرتا ہوں کہ وہ ارحم الراحمین میری ظاہری باطنی خطاؤں کو معاف فرما کر
میدان محشر میں مشائخین سلسلہ عالیہ قادریہ کے حلقہ بگوشوں میں میرا حشر کرے اور
حضرت خاتم الانبیا محمد مصطفیٰ ﷺ کی شفاعت نصیب کرے۔ (آمین)

راقم:۔

تقریظ جامع کمالات صوری و معنوی جناب قاضی عطا محمد صاحب نائب تحصیلدار جہلم

حضرت مصنف کے حالات جو میاں **ملک** محمد صاحب ٹھیکہ دار نے تالیف کیے ہیں اگر چہ ہنوز پورے بسط اور تفصیل سے نہیں لکھے گئے کہ ان سب کا احصا اور احاطہ نا ممکن ہے۔ تاہم مشتے نمونہ از خروارے بہت صحیح اور بے کم و کاست تحریر فرمائے ہیں اور عاقبت کے لئے اپنا توشہ بنایا ہے۔ جزاہم اللہ خیر الجزاء۔ یہ حالات مبالغہ اور آمیزش سے اس لیے مبرا ہیں کی صرف **ملک** صاحب کو ہی ان کی معلومات نہیں بلکہ ہزاروں سینکڑوں وہ لوگ اس وقت موجود ہیں۔ جو حضرت کی خدمت میں حاضر ہوتے رہے اور ان درج شدہ حالات سے بخوبی واقف ہیں۔ میں نے اس کی تاریخ طبع لکھی ہے جو یہ ہے۔

بحمد اللہ چہ خوش مضمون کتاب مستطاب آمد
ملک تالیف فرمودواست وچوں شئی عجائب آمد
بحالت مسمی صاحب لولاک بنوشتہ
کہ اہل ورد و عرفان راشہ مالک رقاب آمد
مضامینش رفیع و طبع صاف وحسن خوشخطی
قبول خاطر پیر و جوان و شیخ وشاب آمد
نہ آمیزش مبراو معرا از کم و بیشی
وجیز و واضح ولائح پر از صدق وضو آمد
جہاں از نور عرفاں مضا مینش منور شد
بروں از مطلع جو رخشاں آفتاب آمد
ندائے غیب درگوش عطا از عیسوی سالش
ملک زوشمہ وکر کمالات جناب آمد

بہ ہجری پاک حالات از حیات عارف کامل

چو پر سیدم زسال طبع و بانفس جواب آمد

تقریظ منشی حسن الدین سیالکوٹی

پاکبازان و عاشقان خدا ایسے ایسے نشان دکھلائے

کس زبان سے ہو ان کی صفت وثناء منکروں نے بھی جن کو مان لیا۔

یہ ہیں حالات ایسے عارف کے یہ جس کی ہے مختصر تقریظ

جن کا قائل ہوا جہان سارا بارات زراہ صدق و صفا

-----------اختتام------